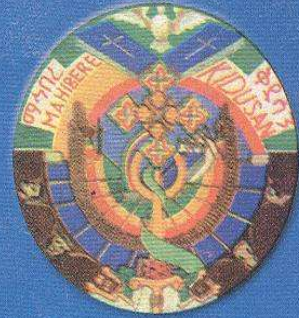

ሐመር

ዘኦርቶዶክስ ተዋሕዶ

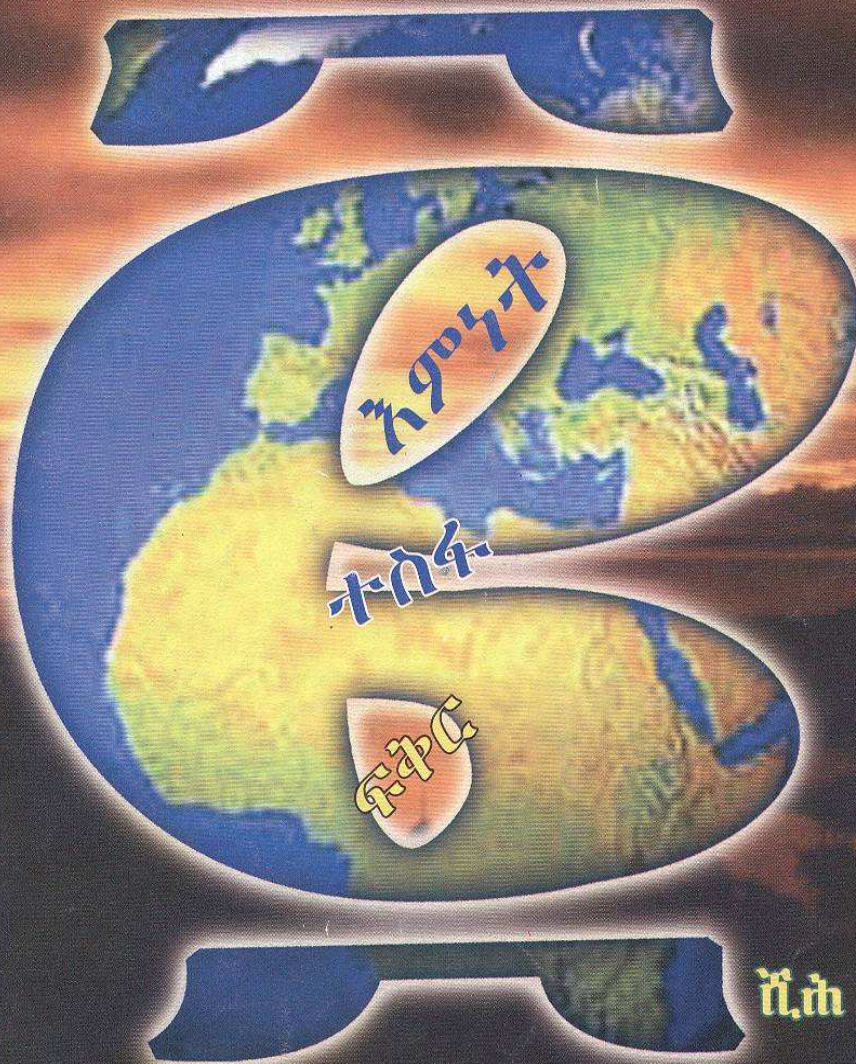
ሐመር ፲፬ኛ ዓመት

ቁጥር ፬

መስከረም / ጥቅምት

፲፱፻፺፱ ዓ.ም

«ሽብር ጥያይሚኖት ጥለውም»

ሺ.ሕ ዓ.ም.

በሣልሳይ (፫ይ) ሺ.ሕ ዓመት ዋዜማ...

ከአንባቢዎን ለአንባቢዎን

የጠበሰ ሳይ ከፍ አስገዳጅ ባደኝን

ይህን ትዝብቴን ስጽፍላችሁ በእጅጉ እያዘንኩ ነው። በምዕራብ ኅጃም ሀገረ ስብከት በቅድስት ክርስቶስ ሠምራ እና ጻድቁ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ገዳም ጠበሰ ተጠምቄ እና በከፍተኛ ሁኔታ ከሚያሠቃዩን ሕመሜ ተፈውሼ በሥራዬ ላይ እገኛለሁ። በተመሳሳይ መልኩ በርካታ ምእመናን በጠበሰ እየተጠመቁ ለመፈወስ በተስፋ ይጠባበቃሉ። ይህ በኾነበት ሁኔታ በሥፍራው አገልግሎት ከሚሰጡት ወገኖች ምእመናኑ ሊጠየቁ የማይገባቸው ጥያቄ ይቀርባል። «ሰለላታችሁን በወረቀት አሰፍራችሁ ስጡን» የሚለው የአጥማቂው ጥያቄ አንዱ ነው። ተጠማቂዎችም፡ - «ሰለላት በስሙር እንጂ በግል ጽ አይነገርም» በማለት በጥያቄው አዝነዋል። በተጨማሪም አቅም ያለው ተጠማቂ በየሰዓት ቀኑ ሦስት ብር ሲከፍል ሌላውም ለስንቅ የቋጠረውን እንኳ እየከፈለ ይጠመቃል። ምንም የለለው ነጻዩ ግን የሚከፍለው አጥቶ በሕመሙ እየተሠቃየ በበር ላይ ቆሞ ይማገናል። ይህም የማይፈቀድለት ሽኛ በገዳሙ የጥበቃ ኃይል ከአካባቢው እንዲርቅ ይደረጋል። ከበሽታው ሊገላገል የመጣው ደካሙ ምእመናን በሕመሙ እንደ ተሠቃየ ወደ ቤቱ ሲመለስ መመልከቱ በእጅጉ

ተሰምቶኛል። እግዚአብሔር በጠበሰ አማካይነት በጸጋው የሚሰጠውንና ምእመናኑም በእምነት የሚቀበለውን ፈውስ እንዲያገኝ የጠበሰ ላይ ክፍያን አስገዳጅ ማድረግ አግባብ አይመስለኝም። በመኾኑ ነም የሚመለከታቸው የበላይ ሐላፊዎች የማስተካከያ ርምጃ ቢወስዱ መልካም ነው እላለሁ።

በሌላ በኩል በየጠበሰ ሥፍራ፡ - «እምቤታችን ላከችን፤ ተልኬ ነው...» እየተባለ የምእመናንን ኅሊና የሚያውክ ተግባር እየተፈጸመ መኾኑ ግር እያሰኘን ነው። በዚህም መንፈስ አሁን በቤተ ክርስቲያን ላይ እየመጣ ያለውን ፈተና ልናስተውለው ይገባል። ችግሩን ወዳ የኾባቸው የጠበሰ መጠመቂዎች በሄድ ኩና እጎትና ማድሞቹን በተመለከተኩ ቁጥር አለቅላለሁ፤ በበኩሉም ስለ ጉዳዩ ለማስረዳት ጥረት አደርጋለሁ። ለማንኛውም ሁላችንም በጉዳዩ ላይ ግንዛቤ ቤወ እንዲኖረን ትምህርት ቢሰጥት፤ አስተዳደራዊ መፍትሔም ቢበጅለት መልካም ነው።

ወ/ሮ ሐረግ ጀገበራ - አሶሳ
አመቤት ኃይለ ሚካኤል - አ.አ

ሐዋርያዊ ስገዳውን ከተማና ገጠር የማይለዩበት ነው

በጋዋ ጎፋ ዞን አይዳ ወረዳ ከአምስት በላይ አብያተ ክርስቲያናት ይገኛሉ። የየአጥቢያቸው ምእመናን ግን አገልግሎት ለማግኘት አልቻሉም። በጎፋና አካባቢዎ ዲያቆንና ቄስ ያልኾኑ አያገለግሉም። በተለያዩ ደረጃ የሥልጠና ሰባክያንም የገጠናን ክፍል አይገቡ ኑትም። ለምሳሌ ያህል፡- በአይዳ ወረዳ ሸፊቴ ቀበሌ ካሉት የምእመናን ብዛት አንጻር አንድ ካህን ተመድበው ያነበረ ቢኾንም በአስመላዮች ተደብደበው፤ የሚያገለግሉትም ቤተ ክርስቲያን ታሽጋለች። በሥፍራው የኖሩ የዕድሜ ባለጻጎችና የሰንበት ት/ቤት ተማሪዎችም ከዙሪያዎ አልተለዩም። መቀናጅቱና መተባበሩ ባለመኖሩ ግን አገልግሎቱ ተስተጓጎሏል። ሐዋርያዊ አገልግሎት ከተማና ገጠር የማይለዩበት ነውና ቢያንስ የክብር በዓላትን አጋጣሚዎች በመጠቀም የወረዳው ምእመናን አገልግሎት የሚያገኙበት ሁኔታ እንዲመቻቸለት ጥሪዬን አስተላልፋለሁ። በአጠቃላይ ለቤተ እግዚአብሔር አገልግሎት ሥፍራ ላይገድበንና ሳንታክት በአንድነት ተባብረን መቆም ይገባናል።

መ/ር መሰለ ማጥገ
ጎፋ ሳውላ

«በፊሴ ምቹት ከሰጠኝ ስተሙሰካቸ ገድ የሰኝም»

አለባበሳችን በአካባቢያችን የአየር ሁኔታና የሥራ ጠባይ፤ በሃይማኖታዊና ማህበራዊ ግንኙነታችን እንዲሁም ጎብረተሰቡ ዋጋ በሰጣቸው መሠረተ ሐሳቦች መልክና ሥርዐት የያዘ እንዳ ሽን ግልጽ ነው። ምእመናን ሥነ ምግባርን የተከተለ አለባበስ እንዲኖራቸው ቅዱሳት መጻሕፍት ያስተምራሉ። /ዲ.ድ.1፣55፤ 3፣16-17 ተግግ ጽ ዘቅዱስ ዮሐ.አፈ.፣ገጽ 323፤ 326። ይህንና ዘመናችን ልዩ ልዩ የዓለማችን ባህሎች በመገናኛ ዘዴዎች የተቀራረቡበት በመኾኑ ሁሉም የየራሱን በጎ ማንነት ብቻ ጠብቆ ለመጓዝ የጻገተው መስሎ ይታያል። ዘመኑ የሚያመጣቸው የተለያዩ የልብስ ፋሽኖች /ጥይቶች/ - «ለፊሴ ምቹት ከሰጠኝ ለተመልካቼ ገድ የሰኝም» የሚባላቸው ናቸው። አንዳንዶቹም ዕርቃንን ከመሃድ ባልተናነሰ ኩኔታ አስነዋሪ መልክን የሚያላብሱ ናቸው። በርካታ የቤተ ክርስቲያናችን ወጣቶች ከአለባበስ አኳያ በየዋህነትም ሽን ባለማወቅ ስሕተት ሲሠሩ ወይም የሚለብሱትን ለመምረጥ ሲቸገሩ እናያለን። መንገዛብ ያለብን ግን የዘመናችን የልብስ ዲዛይኖች መነጻ የሚያደርጉት የሰጠኝ አካላዊ ቁመና በማጋነን የሰጠኝ አትኩሮት እንዲሰብ በማድረግ ላይ መኾኑን ነው። ልብሱ ለእኛ የሚሰጠው ምቹት በሁለተኛነት የሚታይ ጉዳይ ነው። ስለዚህም የዲዛይኑ ትኩረት በለባሽ ላይ ሳይሆን በተመልካቹ ላይ ነው። ጥብቅ አድርጎ

በመያዝ አካላዊ ቅርጽን እንዲያሳይና እንዲያጋልጥ ማድረግ /Tightening/፣ ወደ ተወሰኑ የአካል ክፍሎች የተጠጉ ቅድሾችን በማበጀት፣ ደረትን በመከፈት፣ ከጀርባ በመተልተል /Approaching/፣ በተለያየ ጊዜ ተጋልጠው የሚታዩ የአካል ክፍሎችን በመቀየር ዲዛይን ማውጣት /Shifting/ የሚባሉት ጥቂቶቹ ናቸው። ... ታደያ ብዙዎች በተለይ እጎቶቻችን የአለባበስ ውድድር ውስጥ የገቡ እስኪመስል በአለባበሳቸው ለሌሎች መሰናክል እየኾኑ ያሉት ሥራው «ሰይጣናዊ ጥበብ» ያለበት መኾኑን ከመዘኘት /ልብ ካለማለት/ አልያም በግዴታ ቢሰነት /ራስ ወዳድነት/ ሊኾን ይችላል። አስተሳሰቡ በአደባባይ ብቻ ሳይሆን በቅጽረ ቤተ ክርስቲያናችንም ጎልቶ መታየቱ እየተለመደ መጥቷል።

ክርስቲያናዊ ሥነ ምግባርን የሚከተል ማንኛውም ወጣት /ወንድም ሽን ሴት/ ግን የሌላውን ኅሊና የሚሰርቅ ልብስ መልበስ አይገባውም/ትም/። የለበሰነው ነጠላ እንኳ በተለየ መንገድ ቆሻሻ በመታየቱ በአጠገባችን ያሉ ሰዎች ኅሊና ሊታወክ ይችላል። በአንጻሩ በነጠላችን ላይ አለመጠን የተርከፈከፈ ሽቶ የባልን ጀራችንን ትኩረት ሊያሳባ ይችላል። በእኒህና በመሳሰሉት ከአለባበስ ጋር በተያያዙ ጥቃቅን የሚመስሉ ጉዳዮች እንኳ የፈቃድ ሥጋ አቀጣጣዮችና የሰይጣናዊ ተልእኮ አስፈጻሚዎች እንዳንሾን ሁላችንም አበክረን ልናስብበት ይገባል። «አለባበሱ በጥንቃቄ ይሁን።» እንዳለ /ሃይ.አበው ዘሠለስቱ ምእት 21+12/።

ዮናስ ተስፋዬ
መቻለ

የሐመር መጽሔትና የሰምዎ ጽድቅ ጋዜጣ ደንበኛ ይሁኑ				
	ሰምዎ ጽድቅ ጋዜጣ		ሐመር መጽሔት	
	የ6 እትም	12 እትም	የ6 እትም	12 እትም
ለአዲስ አበባ	12.00	24.00	25.00	50.00
ለክፍለ ሀገር	12.00	24.00	25.00	50.00
አፍሪካ	9 ዶላር	18 ዶላር	12 ዶላር	24 ዶላር
አውሮፕና መካከለኛው ምሥራቅ	17 ዶላር	24 ዶላር	15 ዶላር	30 ዶላር
አሜሪካና ሩቅ ምሥራቅ	15 ዶላር	30 ዶላር	18 ዶላር	36 ዶላር

ለማህበረ ቅዱሳን ለማት ተቋማት የባንክ ሂሳብ ቁጥር 81164 ሥላሴ ቅርንጫፍ
Mahibere kidusan Lemate Tequamart
አድራሻዎንና የክፍለ-ቦታን ደረሰኝ ኮፒ በመልእክት ሣጥን ቁጥር 80078 ይላኩልን
ወይም በ E-mail Mk_distribution@Yahoo.com

«መስቀል የሰላማችንና የዕርቃችን ምልክት ነው። የሰላማችን ምልክት የሆነውን ቅዱስ መስቀል በምናከብርበት በዚህ ዕለት ስለ ዓለማችን ስለ አገራችን ሰላም ልናስብ ይገባል። ... አስቀድሞ ራስን ከእግዚአብሔር ጋር ማስታረቅ በዚህ በአስጨናቂው ዓለም ውስጥ ሰላምንና ዕርቅን ለማምጣት ተቀዳሚ ተግባር ነው። ... በሰው ልጆች መካከል ሰላምና ዕርቅ እንዲሰፍን፣ መቻቻል፣ መከባበር፣ እርስ በርስ መተማመን እንዲኖር፣ ስለትና ራስ ወዳድነት፣ ጥርጥርና አለመተማመን መጥፋት ይኖር ባቸዋል። ... ሰዎች ሁሉ የጎሳ፣ የዘርና የቀለም፣ የዕድሜና የጾታ ልዩነት ሳያሳዩ እርስ በርሳቸው ተከባብረው በሰላም የመኖርን ምስጢር መረዳት አለባቸው። ሰላም ከስፊትና ጥርጣሬ ተወግዶ በመተማመን መሥራት ከዳበረ ዛሬ ተስፋ የቆረጡት ተስፋቸው ይታደሳል። በቂ ምግብ፣ ልብስ፣ መጠለያና ሥራ የሌላቸው ሕይወታቸው ይለወጣል፤ የታመሙት ይፈወሳሉ፤ በሌሎች የሚበዘበዙት የድካማቸውን ተገቢ ዋጋ ይቀበላሉ። ሰብአዊ መብት፣ ነጻነትና እኩልነት ይከበራል። ... ዛሬ የምንገኘው በሁለተኛው ሺሕ ዘመን ፍጻሜ፣ በሦስተኛው ሺሕ መገቢያ ዋዜማ ላይ ነው። ... ባለፉት ሁለት ሺሕ ዓመታት በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ ክፉና ደግ ታሪክ ተመዝግቧል። እጅግ ታላቅና ድንቅ የሆነ የሥልጣኔ ዕድገትም ታይቷል፤ በቀጣዩም ሦስተኛ ሺሕ ዘመን ከሰፊው የተሻለ ተገኝቶችና ሀብታሞች አገራችን የሚያካትት ዕድገትና ታሪክ እንደ ሚታይ የሁላችን ጸሎት፣ ምኞትና ተስፋ ነው።»

(ብዕዕ ወቅዱስ እስከ ሳውሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃና ላላት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ላላ ስለክሱም፣ ወዕልጌ ዘመንበረ ተክል ሃይማኖት የዓለም አብዮተ ክርስቲያን ፕሬዝዳንት) /መስከረም 16 ቀን 1999 ዓ.ም.

በቀርቡ በሰገራችን የተሰዩ ስካባዎች በደረሰው የገርፎ ስደገ በሞተ ሰተሰዩ ወገኖቻችን የተሰማኝን ሰማዊ ሐዘን ስንገባለን።
 ስንገባለን ስምጥስ ሰሞተት ዕረፍተ ነጭን፣ ሰበተሰበቻችውም መደፍትን ስንደሰጥሰን ስንደሰደሰን።
 በስደገው ሳቢያ ከቤት ጉብኝታቸው የተፈናቀሉ ወገኖቻችንን መሰብሰብ በማቋቋሙ ረገድ ዜገች ሁሉ የሚያደርጉትን ተብብሮ ስጠናክረው ስንደቀጥሎ የገንዘብ ክፍላቸውን ጥፊውን ያቀርባል።

ዋና አዘጋጅ - ዲያቆን ዳንኤል ክብረት
 ም/ ዋና አዘጋጅ - አሉላ ጥላሁን
 ሪፖርተር - ጻዕቅን ደረጃ ጅማ
 ኮምፒዩተር ዲዛይነር - ወይንሸት ወገ
 የኮምፒዩተር ጸሐፊዎች - ጸዳለ ሁንዴሳ
 - ገነት ግርማ
 E-mail: eoc-m-kidusan@ethionet.et
 www.eotc-mkidusan.org
 ስልክ 011-242753
 መ.ሣ.ቁ 80078
 አዲስ አበባ

«ማኅበረ ቅዱሳን»
 እግዚአብሔር ያከበራቸው የነቢያት፣ የሐዋርያት፣ የጸድቃን፣ የሰማዕታት በአጠቃላይ የቅዱሳን ገድል፣ ትሩፋትና አማላጅነት የሚዘከርበት በመሆኑ ይህን ስያሜውን አግኝቷል።

ሐመር
 10ኛ ዓመት ቁጥር 0
 መስከረም/ጥቅምት 10፻፺0 ዓ.ም.

ደዘት

የማኅበረ መጻሕፍት

- በሣልሳይ ሺሕ ዓመት ዋዜማ ..... ፪
- ደብዳቤዎች ..... ፫
- የኢትዮጵያ ሚሲዮም /ሣዕሳይ ሺሕ ዓመት ሐሳብ ዘመን በሚሊኒየም ዋዜማ ..... ፭
- የሚሊኒየም ትርጉም -ምእት፣ሺሕ ወይስ እልፍ? ..... ፮
- ወቅታዊ ጉዳዮች
- ሽብር ሃይማኖት የለውም ..... ፲
- እምነት እና እምነትን የሚያቀዘቅዙ ነገሮች ..... ፲፬
- ተምህርተ ሃይማኖት
- ነገረ ድንበት በመጽሐፈ ቅዱሴ ..... ፲፰
- ተሠግጦተ ቃል ..... ፳
- ኪነ ጥበብ
- የ«ሰምያን ጫማ ሰፊው» ፊልም ሲቃኝ ..... ፳፫
- «የዳ ሺንቺ ኮድ» ብዙ ሐሰቶች በመጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶች ሲመዘን ..... ፳፭
- ሐሳብ ሕይወት
- ኢች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመዋጋት ቤተ ክርስቲያን ያላት ሀብትና የሚጠበቅባት ድርሻ ..... ፳፱
- ክርስትና በማኅበራዊ ኑሮ
- ቅድስና እና ፈለገ ቅዱሳን በኢትዮጵያውያን መንፈሳዊ፣ ማኅበራዊ፣ ፖለቲካዊና ምጣኔ ሀብታዊ ሕይወት ውስጥ ..... ፵
- ሥነ ኪነ
- ፍጥረትን ተመልከት ..... ፵፭
- ስቡጊዳ - የገስጢ ቋንቋ ተምህርት
- «ገለገህ በሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች በምርጫ እንዲጠና ዕድል ይሰጠው።» ..... ፵፯
- ዘንድ አንቀጽ ወይም ትእዛዝ አንቀጽ ..... ፵፱

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ በማኅበረ ቅዱሳን የጎትመት ዝግጅት ማስተባበርያ ክፍል የሚዘጋጅ ትምህርታዊ መጽሔት።
 የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ትምህርተ ሃይማኖት፣ ሥርዐተ እምነትና ክርስቲያናዊ ትውፊት ጠብቆ የሚወጣ።

የሚካበሩ መሰከክት

በስመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ።

በኅርኅሮሳውያኑ ዘመን አቆጣጠር 2000 ዓመት ሲከበር አንድ የሰርቢያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ካህን፡- «ዛሬ 2000 ዓመት ገባን ብለን እየተደሰትን ነው፤ እኛ ግን በ11ኛው መቶ/ዘ ላይ ነው የምንገኘው» በማለት መናገራቸውን ቢሰሱ ዘግቦ ነበር። ካህኑ እንዲህ ለማለት ያስገደዳቸው በዘር እና በእምነት ልዩነት ላይ ተመሥርቶ በአገራቸው የተፈጠረው ክፋትና ጥላቻ ይህንንም ተከትሎ የተከሰተው ዘግናኝ ሰብአዊ እልቂትና ኢኮኖሚያዊ ውድመት ነው። የዘመን ቁጥር መለወጥ ብቻውን ልብን አይለውጠውም፤ አመለካከትን አይለውጠውም፤ ሥርዐተ ማኅበርን አይለውጠውም።

በሃልሳይ

ሺሕ

ዓመት

ዋዜማ

የኢትዮጵያን ሁለት ሺሕ ዓመተ ምሕረት በዓለም አቀፍ፣ በአሀገር እና በብሔራዊ ደረጃ ለማክበር ዝግጅት እየተደረገ ነው፤ በእውነትም ይህ ከነምሳ ትውልዶች መሐል የታደሉት ብቻ የሚያክብሩት በየሺ ዓመቱ አንድ ጊዜ የሚፈጸም አጋጣሚ በመሆኑ መከበርም መታሰብም ይገባል። አገራችን ኢትዮጵያ ልዩ የሚያደርግን ነገሮች ምን እንደ ሆኑ ከምትገልጽባቸው አጋጣሚዎች መካከል አንዱ በመሆኑ ሊከበር ይገባል። አከባቢና ግን ከቁጥር የዘለል የአመለካከት፣ የመንፈስ፣ የልብና እና የተነሣሽነት ለውጥ ሊኖረው ይገባል።

በሃልሳይ ሺሕ ዓመት በአዲሱ የኢትዮጵያ ሜሊኒየም/ ቤተ ክርስቲያን ሁለት ዓይነት መልክ ያለው ገዛ ይጠብቃል። የመጀመሪያው፡- ያላትን ሀብት፣ መንፈሳዊ ስሜትና ጥበብ ሰብስባ፣ ለይታና ቀምራ ለዓለም ይበልጥ እየገለጸች፣ እየስተዋወቀች የራሷን ሀብት የሕዝብ ሁሉ ሀብት ማድረግ (GLOBALIZING THE LOCAL) ነው። ይህ ነገር በአንድ በኩል ያላወቁት እንዲያውቁት፣ ያልተቀበላት እንዲቀበላት፣ ያልተረጋገጠች እንዲረጋገጥ በላይ በሌላው (ግሎባላይሽን) ዘመን ተነጥሎ ከመቅረት ይታደጋል። በሌላ በኩል ደግሞ በዓለም አቀፍ ተልእኮዋ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን ኢትዮጵያውያን ብቻ ሳይሆኑ ሁሉም የዓለም ወገኖች እንዲሆኑ፣ መሠረቷ በኢትዮጵያ ትርጉሜቷ ግን በዓለም ሁሉ የመላ ያደርጋል።

ሁለተኛ ደግሞ እምነቷን፣ ሥርዐቷን፣ ትውፊቷን፣ ብሔራዊ አሠራርን ዓለም አቀፍ አድርጎ መጓዝ ነው። ዘመናዊ የሒሳብ አሠራሮች፣ የአስተዳደር ዘይቤዎች፣ የማስተማር ደረጃና የመገናኛ አውታሮች፣ የአደረጃጀትና የአወቃቀር መንገዶች ከወዲሁ በተቋማዊ መንገድ ተጠነተው ለቤተ ክርስቲያኒቱ በሚሰማ መልኩ ተቀርጸው (LOCALIZING THE GLOBAL) ጥቅም ላይ መዋል አለባቸው። እኛ ራሳችን የሚሰማንን መርጠን፣ የማይሰማንን አርመን ካላስገባን ነገ ዓለም አቀፍውን ተጽዕኖ ሳንወድ በመጠብቅ ሁኔታ ለመቀበል እንገደዳለን።

በአጭርና በቀላል ምሳሌ፡- ከግሪክና ከሩሲያ የምናስመጣቸው ንዋያተ ቅድሳት የአገራችንን ገበያ ሞልተውታል። «ቅዱሳን» ሥዕሎች ከሕንድና ከቻይና ነው የሚገቡት። ምንጣፎቹ የመካከለኛው ምሥራቅ አገሮች ምርቶች ናቸው። እነዚህ ሆነ ፈትሾና መርምሮ እንድንገለገልባቸው የፈቀደ ማን እንደ ሆነ፣ ሥርዐት መጠ በቃቸውን ያረጋገጠ የትኛው አካል እንደ ሆነ ግልጽ አይደለም። ይህ ሁኔታ ከቀጠለ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን ጠብቃ ያቆየውን ኦርቶዶክሳዊ ማንነቷን ማጣቷ አይቀሬ ይሆናል።

በመሆኑም ቢያንስ እንደ መንፈሳዊነታችን አንድ እርምጃ ከጊዜው መቅደም ይኖርብናል፤ ከዘልማዳዊ አስተሳሰብ ወጥተን አርቀን ማሰብ በሚገባን ሁኔታ ወቅት ላይ እንገኛለን። ከዚህ በኋላ ተጋድሏችን በሳይንስ እና ቴክኖሎጂ እየመጠቀ እየረቀቀ፣ ከእኛ ጋር ያለው ልዩነት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየሰፋ ነገር ግን ወደ አንድ መንደርነት እየሄደ ነው ከሚባለው ዓለም ጋር እና በሚባለው ዓለም ውስጥ ነው። ካልዋጥን እንዋጣለን፤ ካላሸነፍን እንሸነፋለን፤ ካልቀደምን እንቀደማለን፤ ካልወጣን ይገቡብናል፤ የእኛን እየሰጠን የሌለንን ለበን መቀበል ካልቻልን የሌሎችን ሁሉ እንዳለ መቀበላችን ወይም ለመቀበል መገደዳችን አይቀሬ ነው።

ሺሕ ዓመቱ ሊለወጥ በዋዜማው ላይ በምንገኛበት ወቅት በእነዚህ ነገሮች ላይ በጋራ ተቀራርቦ ለመወያየት የሚያበቃንን የመንፈስ ልዕልና ገንዘብ ልናደርግ ይገባል። †

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ለሞቱት ዕረፍትን ላሉት መጽናናትን

በአገራችን የተለያዩ ክፍሎች የተከሰቱት ተከታታይ የጎርፍ አደጋዎች በወገኖቻችን ላይ ባደረሱት ጉዳት በእጅጉ አገናኗል። በአደጋው ከ647 ያላነሱ ወገኖቻችን ሕይወት ማለፉ ተገልጿል። ቤተሰቦች ተለያይተዋል፤ ለዓመታት ያካብቱትን ጥሪት አጥተዋል። በሕይወት የተረፉትም መጽናናትንና መልሶ መቋቋሚያን በእጅጉ በሚሸብሩት ሁኔታ ላይ ይገኛሉ። ዳኛ አምላካችን የምሕረት ዐይኑን መልሶ በሞት ለተለዩን ዕረፍት ነፍስን፤ በሕይወት ላሉትም መጽናናትን እንዲሰጥን እንጸልያለን። እኛም በአደጋው የተፈናቀሉትን ወገኖች መልሶ በማቋቋም ረገድ በየአጥቢያችን የበኩላችንን ድርሻ በመወጣት አገር ዓቀፉን ጥረት መደገፍ ይኖርብናል።

ደ.ጆ.ኔ አለሽኝ - አርባ ምንጭ
ጸጋዬ ዘውዴ - ወልድያ

የማያቋርጥ ሂደታዊ ተግባር

በሐመር መጽሔት 14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት እትም «የለበው የጽሑፍ ዘመን ይደገም» በሚል ርእሰ የተላለፈውን የማንበፍን መልእክት በጥምና ተመልክቼዋለሁ። ወትታዊና ተገቢ መልእክት ነው። የአጽራር ቤተ ክርስቲያን የወቅቱ ስልት- ከአዋልድ መጻሕፍት ስህተት የሚመስሉ ነገር ግን በትርጉም የሚቃኙ ንባቦችን ከአገባባቸው ውጭ /Out of context/ እየወሰዱ ለኑፋቄአቸው ድጋፍ የሚገኙ አስመስሎ ማቅረብ ነው። ግናስቲካች እንዳደረጉት ሁሉ ተጠብቀው የቆዩ ጽሑፎቻችንን መበረገም ሌላው የጥፋት መከራከራቸው ነው። የማይቋቋምና በቀኝ ነው ባይባልም በዘመናችን ለሚጠሰሱት ለቤተ ክርስቲያናችን የውስጥና የውጭ ጠላቶች ሤራ ከዝምታ የሚሻል መልስ ሰጥቷል። የበለጠውና የማይቋቋሙ ሂደታዊ ተግባር ደግሞ ከርቶዕነ አበው ሊቃውንትና መምህራን ይጠበቃል። የማንበፍ ቅዱሳን ሚና ለዚህ የማያቋርጥ ሂደታዊ ተግባር ሁኔታዎችን ማመቻቸት ይመስለኛል። ኑፋቄንና መናፍቃንን መከላከል እንጂ ጨርሶ ማጥፋት አይቻልምና። እኛ እርቶዕክሳውያን ምእመናን መናፍቃኑ እንደ ሚነግዱበት በጽሑፎች ላይ ሊከሰት የሚችለው የመላሽ፣ የጣፊ፣ የገልባጭ ስህተት እንዲሁም ጠባይዐዊ የሆነው የሰዎች የምግባር ጉድለት በቤተ ክርስቲያናችን ተገኝቷል ብለን በሃይማኖታችን ጥርጥር ሊገባን አያስፈልገንም። ይልቅንም የስህተት መጻሕፍት እንዲታረሙ፣ በምግባር የደከሙ በንስሐ ሕይወት እንዲጠነክሩ በተባበረ ድምፅ እያሳሰብን ከመቼውም በላይ መልኩ በሃይማኖታችን ጸንተንና ነልምሳን መገኘት ይኖርብናል።

ዲ/ን ኪዳነ ወልድ ነይላ ጊዮርጊስ
ደብረ ገሊላ ቅዱስ ማጥኤል ካቴድራል
አ.አ

መዘገየቷ አሳቅቆናል

የሐመር መጽሔት የነፍሳችን ስንቅ ናት። ምግብ ሥጋ በየተወሰነ ሰዓት እንደ ሚያስፈልገን ሁሉ የነፍሳችን ስንቅ የሆነችውን ሐመር መጽሔትንም በመደበኛ ጊዜያት በጉጉት እንጠብቃለን። ከዚህ አኳያ የ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት ግንቦት /ሰኔ/ ሐምሌ 1998 ዓ.ም ሐመር መጽሔት እትም ሁለት ወራትን አሳልፋ ከሦስት ወር በኋላ በመውጣቷ ቢያስደስተንም በተለያዩ ስጋቶች መሳቀቃችን ግን አልቀረም። በዝግጅትና በገትመት ሥራ ውስጥ የተለያዩ ችግሮች ሊያጋጥሙ እንደ ሚችሉ ቢታወቅም ያን ያህል መዘገየቷ ግን አግባብ አልነበረምና ለወደፊቱ ቢታሰብበት መልካም ነው። እትሙም

የሦስት ወር የኾነበት ምክንያት መግለጫ ሊሰጥበት ይገባል።

ሰሎሞን ገሳ- ነፋ ሳውላ
ጸጋዬ ዘውዴ - ወልድያ
ብርሃነ መስፍን - አ.አ

ከአዘጋጁ፡- የተወደዳችሁ አንባቢያን በ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት እት ማችን መደበኛ ጊዜያችንን ጠብቀን ባለማውጣታችን ከፍ ያለ ይቅርታ እንጠይቃለን። መዘገየቱ የተፈጠረው በሌሎች ወትታዊ ሥራዎች መደራረብ ምክንያት ነው። በዚህና በቀጣይ እትሞቻችን መጽሔቷን እንደ ተለመደው ወትቷን ጠብቀን በየሁለት ወፍ የምናደርስ መኾኑን በአክብሮት እንገልጻለን።

ግሩም ተክለ ሃይማኖት
የመን - ሰነዓ

መንፈሳዊ ተቋማት ለልማት

የ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት ግንቦት /ሰኔ/ ሐምሌ 1998 ዓ.ም እትም ወትታዊ ጉዳዮች ዓምድ «ለአገር ዕድገት እና ልማት የቤተ ክርስቲያን ስትራቴጂያዊ አጋርነት» በሚል ርእሰ የቀረበውን ጽሑፍ በራሱ መልካም ሽፍ አግኝቼዋለሁ። ከ75 ሚልዮን ያህል የኢትዮጵያ ሕዝብ ውስጥ ከ45 ሚልዮን የማይንሰ ምእመን ያላት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንግሥታዊ በሽንፍ ባልሆኑ ድርጅቶች፣ በሲቪክ እና ሞያ ማህበራት አማካይነት በዚህች አገር የሚከናወኑ የልማት ተግባራት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ይመለከታሉ። የልጆቿን መንፈሳዊና ሥጋዊ ሕይወት የተቃና ለማድረግ ስትራቴጂያዊ ማለትም ዋነኛ አጋር መሆን እንደ ምትቸልና እንደ ሚገባት የቀረበው ሞያዊ ትንተና በመርህ ደረጃ ያመለክታል። ባለንበት ዘመን በሌላው ዓለምም ቢኾን የእምነት ተቋማት ለሕዝብ ዕድገትና ልማት ያላቸው ሚና እየሳላ የመጣበት ሁኔታ ነው ያለው። ስለኾነም ጥንታዊትና ኩላዊት ቤተ ክርስቲያናችን በሕዝብ የተመረጠ መንግሥት የሚያወጣቸውን የልማት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ለማስፈጸም ዝቅተኛው የኅብረተሰብ ክፍል የሚሳተፍበትንና የሚጠቀምበትን ምቹ ሁኔታ በመፍጠር ተግባራዊ እንቅስቃሴ ማድረግ ይገባታል።

ይመስላል አለባቸው
ወልድያ
አብርሃ ጎሳ
ናዝሬት

ከተጨባጭ ሁኔታዎች አንጻር ተራራቆብኛል

በ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት ሐመር መጽሔት እትም ወቅታዊ ጉዳዮች ግምድ፡- «ለአገር ዕድገት እና ልማት የቤተ ክርስቲያን ስትራቴጂያዊ አጋርነት» በሚል ርእስ የቀረበው ጽሑፍ በአጠቃላይ እይታ ጥሩ ኾኖ አግኝቼዋለሁ። የእውነተኛና ዘላቂ ልማት ዕንባሳ ሐሳብን በተሻለ ሁኔታ ለመገንዘብ በሚረዳ መልኩ የተዘጋጀ ነው። ይኸውም ልማት በምጣኔ ሀብታዊ ይዘቶች ላይ ብቻ የተመሠረተ ሳይሆን መንፈሳዊና ሰብአዊ ገጽታዎችም ሊኖሩት እንደ ሚገባ ማሳየቱን ወድጀዋለሁ። እንደ እነ ጄምስ ሚጅሊይ ባሉ የርእስ ጉዳዩ ጠበብት- ብዙ ሰዎች ስለ ልማት ያላቸው ግንዛቤ የተዛባና ሙሉ ያልኾነ ነው። በእርሳቸው አገላለጽ «Distorted development» ይሉታል። በመኾኑም ልማት በአኮኖሚያዊ መስተጋብሮች የሚገኘውን ውጤት ብቻ መሠረት ካደረገ ከዚህ አገላለጽ የወጣ አይኾንም። በቀረበው ጽሑፍ ውስጥ በዋናነት በርእስ ጉዳዩ ዙሪያ ሊሰመርበት ይገባ የነበረው ልማት የሰውን ክብርና ልዕልና ማእከል ያደረገ /Man centered/ ሰውን መነሻም፣ መገላገምም መድረሻም means and end/ ያደረገ መኾን እንዳለበት ነው። ሰው የልማቱ አንቀሳቃሽና የልማቱ ተጠቃሚ መኾን ይገባዋልና። በሌላ በኩል የቤተ ክርስቲያንን ዋናነት የልማት አጋርነት ከመርህና ከንድፈ ሐሳብ አኳያ ለማስረገጥ የተደረገው ጥረት መልካም እንደ ኾነ አያለሁ። ነገር ግን ቤተ ክርስቲያን ለአገር ልማት ስትራቴጂያዊ አጋርነት ዝግጁ መኾኗን በተጨባጭ የሚገልጹልንን ጥንጮች ለማሰብ ስሞክር ከእውነታው የራቀ ኾኖ አግኝቼዋለሁ። የጽሑፉ ርእስና መንደርደሪያ የሚያመለክተውን ያህል ቀሪው የጽሑፉ ይዘት የሚያሳምነኝ አልኾኑም። ለወደፊቱ መሰል ሞያዊ ጽሑፎች መቅረባቸው የሚበረታታ ነው። ይሁንና መርሆዎችና ንድፈ ሐሳቦች መሬት ላይ ባሉት ሁኔታዎች መጠናቂያና ዓይነታዊ መረጃዎች/ ተደግፈው መተገንና ትንተናዎቹ ለሚያመለክቷቸው ችግሮችም የመፍትሔ ሐሳቦች መጠቀም ይኖርባቸዋል እላለሁ።

ዲ/ን ዜና ብርሃኑ አ.አ.ዩ

«ዬምሳ» የሚለው በ«የም»

ይስተካከል

በሐመር መጽሔት 13ኛ ዓመት ቁጥር ስድስት ጥር/የካቲት 1998 ዓ.ም እትም፡- «የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ምእመናን ሥርዓት በብሔር /በመቶኛ/1994 እ.ኤ.አ» በሚል ርእስ ከቀረበው መረጃ ውስጥ «ዬምሳ» የሚለው ስም ብሔር አጠራር በስሕተት የተቀመጠ ነው። «ዬምሳ» ማለት በየምኛ ቋንቋ «የምኛ» ማለት ነው። የብሔረሰቡ መጠሪያ «የም» ሲኾን ቋንቋውም የምኛ ነው። በሌላ በኩል መረጃው የተገኘበት የማእከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ የሕዝብና ቤት ቆጠራ ኮሚሽን በሮ ሰነድ የታተመበት 1994 እ.ኤ.አ እንጂ በኢትዮጵያ ዘመን አቶጣጠር አለመኾኑ መመልከት ይኖርበታል።

ታምሩ መኮንን ሚዛን ተፈሪ እንተነህ ግምድ አ.አ

ይመለሱልን!!!

በሀገረ ስብከታችን በምእመናን ዘንድ ተደማጭነትና በቂ የሰብከተ ወንጌል ችሎታ ያላቸው መምህራን ቢኖሩም ወደ ተለያዩ የቤተ ክርስቲያኖችን ክፍተኛ የትምህርት ተቋማት ዕድል አግኝተው ይኸዳሉ። ትምህርታቸውን ሲያጠናቅቁም ወደ ተለያዩ ቦታዎች ተመድበው መኸዳቸው ይነገረናል እንጂ ተመልሰው ጭጥተው በሀገረ ስብከታቸው ሲያገለግሉ እናይም። ጉዳዩን አስመልክቶ ከምእመናን ተደጋጋሚ ጥያቄ ቢቀርብም አጥጋቢ ምላሽ የሚሰጥ አይገኝም። ለምን ይህን ተመልሰው ሀገረ ስብከታቸውን እንዲያገለግሉ የሚደረገው? ከሚመለከተው አካል ምላሹን በጉጉት አጠባበቃለሁ።

ዲ/ን እንግዳ ወርቅ ጥላሁን ወላይታ ቦንቤ

ብርታትንና ጥንካሬን

ይሰጣል

በ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት 1998 ዓ.ም ሐመር መጽሔት እትም ክርስትና በማገበራዊ ኑሮ ግምድ «ቅድስና እና ትዳር» በሚል ርእስ የቀረበው ጽሑፍ በእጅጉ አስደስቶኛል። ዝግጅቱ በርካታ ወጣቶች በቅድመ ጋብቻ ሕይወታቸው ከሚፈተኑበት ፍትወተ ሥጋ ራሳቸውን ጠብቀው ለተቀደሰ ትዳር እንዲበቁ ብርታትንና ጥንካሬን ይሰጣቸዋል። ስለዚህም በተለያዩ የነገሮችን ፈርጆች ተመሳሳይ ጽሑፎችን እያቀረባችሁ አስተምሩን፤ አሳውቁን። ለጸሐፊውም እግዚአብሔር ጸጋውን ያብላለት።

ሲሳይ ታረቀኝ ይርጋለም

በቂ አይደለም - ተጠናክሮ ይቀጥል!!

በሐመር መጽሔት 14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት እትም ኪነ ጥበብ ግምድ «የዳቪንቺ ኮድ በመንፈሳዊ ዐይን ሲገመገም» በሚል ርእስ ፍሬምናጦስ ከተባሉ ጸሐፊ የቀረበው የተቃውሞ ጽሑፍ አስደስቶኛል። ይሁንና በቂ አይደለም፤ ገና ብዙ ሊጻፍበት ይገባል። ደራሲው እና የድርሰቱ ተርጓሚዎች የክርስትናን ሃይማኖት ለማጥፋት የሚያሠሩ ወይም የሠራው ተባባሪዎች ኾነው የሚሠሩ ይመስለኛል። በርግጥ በክፉ ድርጊታቸው ክርስትናችን ቢጠናከር እንጂ አይዳከምም፤ ይህም ሊኾን የሚችለው አሁን በጊዜያዊ ስሜት /በወረት/ የዳን ብራውንን ልብ ወለድ መጽሐፍ ፊልም «እያሳጣሙ» ያሉ ወንድሞቻችንና እንቶቻችን ክፋቱን ምራቅ እንዲሰማቸው የሚያስደርግ ሥራ ሲሠራ ነው። ያን ያህል ከሕደት ያለበትን መጽሐፍ፡- «የ21ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ምርጥ ሥራ» ብለው የሚያሞክሩትና የሚያቀነቅኑት ደጋግመው የሚያሰቡትና በስሜት የሚያወሩለት የሚያሳኑትን ወገኖቻችንን ባለበት ሁኔታ በሐመር መጽሔት በኩል የተጀመረው ጥረት ተጠናክሮ እንደ ሚቀጥል ተስፋ አደርጋለሁ።

ተስፋዬ አንቶሼ - ደብብ አሞ /ጃ/ንካ/ በላይ ዘገዩ እና ግርማ ጌታቸው - ከሚሴ በሩክ አበበ - ጅማ

ከዚህ በመቀጠል ሰማችሁ የተዘረዘረው አንባቢያን ደብዳቤዎቻችሁ ደርሰውናል። እናመሰግናለን። መልእክቶቻችሁንና የጥቆማ ሐሳቦቻችሁን ወደፊት እንዳስፈላጊነታቸው እንጠቀምባቸዋለን። ሐመርን ያንብቡ፤ ለሐመር ይጻፉ።

ዲ/ን ብዙአየሁ በላይ /ጅቡቲ/ መ/ር ሽመልስ ሞገስ /ባሌ - ጋሠራ ወረዳ/ አብነት ጌትነት /ቀብሪ ደጎር/ ካህሁን ብርሃኔ /ግዳ ሃገራይ/ በለጠ ፎሌ /ቡታጅራ/ ሕይወት ጎራይ /አቡዳሲ/ አዜብ አብዱላሂ፣ ሰሎሞን ገረመ /ድሬጃዳ/ ነጻነት ቢሰጥ /ወግዳ ግንኙነት ጣቢያ/ ሢራኬ ሙላቱ /የተባበሩት ዐረብ ኤምባሪ- ሻርጂያ ቅድስት ማርያም/ ጌትነት ጉዳይ /ደጅን- የትኖራ/ ዲ/ን ዮርዳኖስ ተከሥተ /ዘሀገረ ግራርያ/ ይኩኖ አምላክ ይልማ /ደብረ ብርሃን/ ሰሎሞን ጌታቸው /ደብረ ማርቆስ ዋሻው ቅዱስ ሚካኤል ሰንበት ት/ቤት/ ንጉሤ መብራቱ /ጋምቤላ/ የኋላ እሸት ጋይሉ /ንጌሌ ቦረና/ አክሊሉ ግርማ /ቀንጥቻ/ አበበ ተስፋ /አርቢ ሮቤ/ ዐሥር አለቃ ግርማቸው ወርቁ /ብር ሽለቆ/ ወልደ ጸድቅ ወልደ ገብርኤል /ወልደያ/ ሙሉጌታ ሥዩም /ባቲ/ ዲ/ን ሀብተ ማርያም መንግሥቱ /አዊ ዞን - ግምጃ ቤት/ ጋይሉ መግራ /ሶማሌ ክልል/ ተስፋዬ አድማሱ፣ ክንፈ ገብርኤል፣ ወለተ ሥላሴ ወልደ ትንሣኤ፣ ሰይፈ ገብርኤል፣ ሥነ ኤልሳዕ፣ አልግዛር ኪዳኔ፣ ቦ.ኤም /አ.አ./

ሐሳብ ዘመን በሚሊኒየም ዋይማ

ገ/ታቸው በቀለ

የያዘው 1999 ዓ.ም - አዲስ ዓመት ነው፤ የካቲት ወር ምዕራብ ዓመትና የካላለይ ሺሕ ዓመት መጠናቀቂያ ነው፤ የካቲት አንደኛው መቶ ክፍለ ዘመን፤ የሣልሳይ ሺሕ ዓመት ለአዲሱ የኢትዮጵያ ሚሊኒየም/ ዋይማ ነው። በአንድ ወቅት የአንድ በጎ ፈቃደኛ ቡድን አባል በመሆን ከኡጋንዳ ወደ ኢትዮጵያ መጥታ የነበረች ጀሲካ አቤናክዩ ባዲብዬ የተባለች ኡጋን ዳዊት «Ethiopian at a glance» በሚል ርእስ ባቀረበችው ጽሑፍ የሚከተለውን አስፍራ ነበር። «ኢትዮጵያ ውስጥ በቆየኹባቸው ጊዜያት እጅግ ካስገረመኝ ነገሮች አንዱ እ.አ.አ 2004 ላይ ሆነን ኢትዮጵያ ውስጥ ግን 1996 ዓ.ም መሆኑ ነው። የተቀረው ዓለም በ21ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ውስጥ ሲገኝ ኢትዮጵያውያኑ ወደ አዲስ ሚሊኒየም ለመድረስ ገና አራት ዓመታት ከፊታቸው ይጠበቁባቸዋል። ይህ እንቅጥር ለሚሊኒየም ሐቅ ነው። ሌላው ዓለም በዚህች ጥላኔት/መሬት/ ላይ ስንገኝ ኢትዮጵያውያን ግን በራሳቸው ዓለም ያሉ ናቸው።»

ርግጥ ነው። የኢትዮጵያ ዘመን አቆጣጠር የተለየ በመሆኑ ለሌላው ይቅርና ለእኛ ለኢትዮጵያውያን እንኳ ግር ማለገኑ አይቀራ ነው። ከዚህ ጋር ተያይዞ በተለያዩ ወገኖች በርካታ ጥያቄዎች ይነሳሉ። ዘመን አቆጣጠራችን ከምሳሌባውያን ለምን ተለየ? 12ቱ ወራት እንዴት እኩል ቀናት ያዙ? 13ኛዋ ወር ጳጉሜን ከየት መጣች? የዘመን መለወጫችን ለምን መሰከረም ወር ሆነ? እነዚህንና ሌሎችንም ጥያቄዎች ለመመለስ ባሕር ሐሳብን ግወቅ የገድ ይላል። ቤተ ክርስቲያን ለኢትዮጵያ ካበረከተቻቸው ቅርሶች አንዱ ባሕር ሐሳብ ነው።

«ሣልሳይ ሺሕ ዓመት» ወይም «የኢትዮጵያ ሚሊኒየም» ብለን በሰየምነው አዲስ ዓመታችን ባለፍናቸው 50 ትውልዶች /1000 ዓመታት/ ውስጥ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ለኢትዮጵያ ብሉም ለዓለም ያበረከተችውን አስተዋፅኦ፤ ያለፈችባቸውን ውጣ ውረዶች መለስ ብለን እንጸሰሳለን። በቀጣይም የሚያጋጥሟትን ፈተናዎች፤ ዕድሎችና ጸጋዎች ወደ በጎ ለመለወጥና ለመጠቀም ምን ዝግጅት ማድረግ እንደ ሚገባ ለማመልከት እንግከራለን። ይህ እትማችን የመሰከረም /ጥቅምት 1999 ዓ.ም በመኾኑና የዓምዱ መጀመር ዋና መግቢያ ልዩ በገኘው የዘመን አቆጣጠራችን ሳቢያ በተሰፋ የምንጠብቀው አዲሱ የኢትዮጵያ ሣልሳይ ሺሕ ዓመት ነውና በቤተ ክርስቲያናችን የቀጥር ትምህርት ባሕር ሐሳብ/ አንዲሁም ተጓዳኝ ርእስ ጉዳዮች ላይ በሚያተኩረው ዝግጅታችን አሕዱ ለማለት ወደድን። አንባቢያንም ከዓምዱ ዓላማ ጋር የሚሄዱ ልዩ ልዩ ጽሑፎችን በመላክ እንድትሳተፉ እንጋብዛለን። የዘመናት ባለቤት ልዑል እንደ አብሔር ዘመናት የአንድነት፤ የፍቅርና የሰላም ያድርግልን። መልካም ንባብ።

አንድ ቤተ ክርስቲያናችን ትምህርት ዘመንን ለመቁጠር የሚያገለግልው ተመርብሶ ሐሳብ፤ በዐረብኛ አቡጊዳ በአማርኛ የዘመን አቆጣጠር እንዲሁም መርሐ ዕውር ይባላል። በአንዳንድ ሊቃውንት ዘንድም ሐሳብ ብርሃን፤ መጽሐፈ ሐሳብ በሚል ስም ይታወቃል።

ሐሳብ ዘመን

ሐሳብ ማለት ቁጥር ማለት ነው። ዘመን ደግሞ በቁጥር ሆኖ ዘመናትን፤ ዓመታትን፤ ወራትን፤ ሳምንታትንና ቀናትን እስከ ሰዓታት፤ ደቂቃና ቅጽበት ለስንድ/ ጊዜያት ላይቀር የሚሰፍር ነው። እነዚህ ሁሉ በሐሳብ ተመርምረው፤ ተመዝኘው፤ ተሰፍረው፤ ታውቀው፤ ተቆጥረው ሲያበቁ ምድብና ቀመር ተሰጥተዋል። የሚገኙበትን ውሳኔና ድንጋጌ እያሰማ የሚጠራበት ስለሆነ ሐሳብ ዘመን ተባለ።

ባሕር ሐሳብ

ባሕር ሐሳብ ማለት ቁጥር ያለው ዘመን ማለት ነው። አንድም ሐሳብ ባሕር ይለዋል። ባሕር ማለቱ ትምህርቱን ስፋትና ጥልቀት የሚያመለክት ነው። የዘመን አቆጣጠርን ፈለግን ስለሚናገር ዘመንን በቁጥር እየሰፈረ ከዚህ ይህን ያህል አለፈ፤ ለዚህ ይህን

/ወደ ገጽ 5 ዞርል/

የሚሊኒየም ትርጉም- ምእት-ሺሕ ወይስ እልፍ?

ፍቅርተ ግርም/

<ሚሊኒየም> /Millennium/ የሚለው ቃል ከላቲን <ሚሊ> /Mille/ የወጣ ሲሆን በትርጉሙም ሺሕ ማለት ነው። አንድ ሚሊኒየም አንድ ሺሕ ዓመት ነው። ይሁንና ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በብዙ-ንገን መገናኛ <ሚሊኒየም> የሚለው ቃል የተለየ ትርጉም ሲሰጠው አንብበን፤ ስምተን ታገብናል። ለመሰከረም አራት ቀን 1999 ዓ.ም ምሽት በኢትዮጵያ ቱሌቪዥን የአማርኛ ቋንቋ አገልግሎት በተሰጠው የጥያቄና መልስ ፕሮግራም <ሚሊኒየም> ለሚለው ቃል አንድ ትክክለኛ መልስ የተሰጠው «እልፍ» ማለት እንደ ሽን ተደርጎ ነው። «The Millennium Development Goals» /MDGs/ የሚለውን ሐረግ «የምእት ዓመቱ የልማቱ ግቦች»፤ «የክፍለ ዘመኑ የልማት ግቦች» በአንዳንድቸው ዘንድ «የእልፍ ዓመቱ የልማት ግቦች» ብሎ መተርጎሙ የተለመደ ኾኗል። በ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት የሐመር መጽሔት እትም የወቅታዊ ጉዳዮች ግምድ ጽሑፍ «የምእት ዓመቱ የልማት ግቦች» የሚለውን ትርጉም ተጠቅሟል። እንግዲህ <ሚሊኒየም> የሚለውን ቃል ለመተርጎም በቀጥታ እያገለገሉ ያልተ ምእት እና እልፍ የሚሉት የግእዙ ቁጥሮች ናቸው። ነገር ግን የግእዙ ምእት፤ መቶ ማለት ሲሆን እልፍ ደግሞ በሐዲስ የግእዙ ልማድ ዐሥር ሺሕ ማለት ነው። በርግጥ በጥንታዊው ግእዙ እንደ ዕብራውያን፤ ዐረቦችና ሰርዕቶቹ ሁሉ ዐሥሩ መቶ፤ እልፍ ይባል እንደ ነበር እናስታውሳለን። ይህንንም አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍለ እንደ ሚስተለው ይገልጹታል።

«ፊደላችንና የፊደል ቁጥራችን በሀ ለ ሐ አካሄድ ተፋላሪ ከላይ እስከ ታች መሳባቱን ከጥቂት ሰዎች በቀር ሹላ ሳይውቀው ይኖር ነበር። የፊደሉም ቁጥር በዚያው በሰጠው ከሀ እስከ ፕ ጆ/800/ ብቻ ነበር። ሳይን ሰዎች ለአካሄድ ሹ ፊደላት ጎ ጭ እ ተጨምረውለት እልፍ/የየ/ መልፏል። እስከ እልፍም በፊደል መቁጠር የጥንቱ ልማድ ነው እንጂ የሹን ልብ ወለድ አይደለም። በሴም ቋንቋ ሹላ እንደዚህ ነው። በፊደል እስከ እልፍ ይቆጥራል። ጎ። ስለ

ቀለበቱ የሸፍ አጎዛ መኾኑ ንርም ን የሐ ተወራጅ ነውና በተራ ቁጥር ዘጠነኛነት ስላለው ነው። ቁ። ስለ ቀለበቱ ይሸፍ አጎዛ መጣሉ ወይም የሸፍ አጎዛ መኾኑ፤ ቆፍ የ ነውና የርሱን የአባቱን አመር ተከትሎ ነው። እ ደግሞ እልፍ መባሉ /የሹ ሺሕ አጎዛ መኾኑ/ በራሱ ላይ ስለ ተቀዳጃት ስላንዲቱ ቅንጣት ነቁጣ ነው። የእልፍ አ ጠባይ በሰብራይስጥም እንደዚህ ነው። ብቻውን አሕዱ ይባል የሰበረው በራሱ ላይ ነቁጣ ሲሆንበት እንደ እልፍ ይባላል። ዕብራውያን ግን እልፍ የሚሉት እንዳረደደ ዐሥሩን መቶ ነው። የግእዙም እልፍ ጥንታዊው እንደዚህ ነበር። ይኸውም በአንዱ አካሄድ ይታወቃል። የ /ምእት/ ብሎ የሽ /እልፍ/ በማለቱ፤ ዐሥሩን መቶ ወይም አንዱን ሺሕ አምስት ብሎ ዐሥሩን ሺሕ አንድ እልፍ ማለት ከጽርዕ እና ከትብቶ የመጣ የሐዲስ ግእዙ ልማድ ነው። /ኪ.ወ.ክ፣ 1926 ዓ.ም./።

« ሺሕ ማለት ዐሥር መቶ ወይም መቶ ጊዜ ዐሥር ማለት ነው። ከሰላማ በፊት/330 ዓ.ም / በነበረው ባርዲው ግእዙ መቶ ብሎ እልፍ ነው እንጂ ሺሕ የለም። አለመኖሩም በአንዱ አካሄድ/ተራ/ ይታወቃል። የ /ብሎ/ የሽ በማለት። በትግራም ቢኾን እልፍና ሺሕ አንድ ወገን ናቸው። እልፍ የሚባለው ያው ሺሐ ነው። ሺሐን አምስት ወይም ሹ ማለትና ዐሥሩን ሺሕ የሽ ማለት ከጽርድና ከትብቶ የመጣ ነው። ጥንታዊው ፊደል የሕንድ ተራ ሲ ፋለስ አንዱም ተፋላሳል። ከአሁን በፊት ለሺሐ፤ ለአምስት እንደ ሌላው ቁጥር አንድ ምልክት አልነበረውም። ሳይ ግን በሕንድ ሥርዓት ቀ ምእት እንዲባል፤ ቁ ደግሞ ስለ ቀለበቱ አምስት ይባላል። ሺሕ ማለት ነው። /ኪ.ወ.ክ፣ 1948 ዓ.ም./

በመኾኑም በአንድ በቃላት አጠቃቀም ረገድ ትክክለኛ ግንዛቤ እንዲኖር በአባዳ የፊደል ተራ ቁጥር አካሄድ የግእዙንና የዐረብኛውን አንድ በንጽጽር አቅርቦናል።

ሐመር- መሰከረም/ጥቅምት ፲፱፻፺፱ ዓ.ም.

ዘመን ዓለም

የዘመን አቆጣጠር ዘመን ዓለም ተብሎ የሚጠራበት ጊዜም አለ። ይኸውም የሰው ልጅ ማለትም ዓለመ አዳምን በሚመለከት ታሪክ የሚቀም ረውን የዘመን አቆጣጠር ሲያይ የተሰጠው ስያሜ ነው። /ዕዝራ ሱቱኤል 13፡10-13/።

መርሐ ዕውር

የዘመን አቆጣጠር መርሐ ዕውር መባሉ «የዐይን ሰው መሪ፣ ዐይን ሰውን የሚመራ» ለማለት ነው። ዐይን ሰው ለእኛ እንዳይወጋው፣ እንቅፋት እንዳይመታው፣ ባሕር ጠልቆ ገደል ወደቆ እንዳይገኝ መሪው ጠብቆና መርቆ ከቤት እንዳይደርሰው፣ የዘመን ቁጥርም አላዋቂውን ሰው ሶክ ኃጢአት /የጋጠ.አት እጅ/ እንዳይወጋው፣ እቅፍተ ሥጋ እቅፍተ ነፍስ /የሥጋ፣ የነፍስ እንቅፋት/ እንዳይገኘው፣ በባሕረ ኃጢአት ሠጥሞ በክሕደት ወድቆ እንዳይዋት ጠብቆና መርቆ እንደ ነቢያት /ዳንኤልና ዕዝራ/ አቋጥማት በዓላት የሚሰሉበትን ወደ ማወቅ ያደርሰዋልና። ሰው ሆኖ ዕድሜውን የሚያሳሳ በማንኛው ዘመን ላይ እንዳለ ለማወቅ የማይገባ የለም፤ ዘመንን ዐዋቂውም አላዋቂውም ስለሚጠቀምበት በተለይ ለአላዋቂው ለመንገር ለማስተማር ሲባል ይህን «መርሐ ዕውር» የተሰኘውን ስያሜ አግኝቷል።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንትም፡- «መርሐ ዕውር ወለቀ መጽሐፈ ድሜጥርስ ሊቀ ጳጳሳት ዘለለ እስክንድርያ፣ የእስክንድርያው ሊቀ ጳጳስ የድሜጥርስ መጽሐፍ መርሐ ዕውር ነው።» ብለዋል።

የዘመን አቆጣጠር ቅድመ ልደተ ክርስቶስ

እግዚአብሔር አምላክ አዳምን ፈጥሮ በልጅነት አክብሮ ከሰማይ በታች ከምድር በላይ ያለውን ሁሉ፡- «ብላ ጠጣ፣ ግዛ ንጹ» ብሎ በገነት አኖረው። አዳምም ሰባት ዓመት ትእዛዙን ጠብቆ በሕጉ ጸንቶ ከቆየ በኋላ ምክረ ከይሲን ስምቶ ከፈጣሪው ጋር ተጣልቶ ከገነት ወጣ። አዳም ንስሐ ቢገባ ቃል ኪዳን ሰጠው፤ «ከልጅ ልጅህ ተወልጄ አድንገህ...» ብሎ ተሰፋውን ነገረው። አዳምም ለልጆቹ ይህን ተስፋ ነገራቸው። ልጆቹም እኩሎቹ በጨረቃ እኩሎቹ በከዋክብት እንዲሁም በፀሐይ ዘመናትን ሲቆጥሩ ኖረዋል። የዘመን ቁጥር የተጀመረው በዚህ ምክንያት ነው። ነቢያትም ትንቢት ሲናገሩ ሱባዔ ሲቆጥሩ ኖረዋል።

የሰው ልጆች የተሰጣቸውን የተስፋ ቃል ዘንግተው በእጃቸው የሠሯቸውን ጣያታት ያመልኩ ነበር። ተስፋውን ከሚጠባበቁት በስተቀር የቀጠረውን ቀን፣ ከ5500 ዘመን ጀምሮ ያለውን ቁጥር የሚያስብ ወደታች የሚቆጥር፣ የነቢያትን ሱባዔ የሚመረምር ሕዝብ ጠፋ። ጨረቃን የሚያመልከው በጨረቃ ሲቆጥር፣ በዋክብት

የሚያመልከው ከዋክብትን ሲቆጥር፣ ለዘመን መቀጠሪያ የተሰጡት መጋብ ያነ ዕለታት ዐሐይን፣ ጨረቃንና ከዋክብትን አማልክት አደረጋ ቸው። ፈላስፎችና የሥነ ፈለክ ተመራማሪዎች ደግሞ ለዚህ ድርጊት ዋናዎች ነበሩ። እነዚህም «መሰግላን ወይም መጥ ዓውያን ጠንቋዮች /ከክብ ቆጣሪዎች/፣ ፋሲካውያን፣ ሠራዕያነ ሕግ» እየተባሉ የሚጠሩ ናቸው። በዚህ ዓይነት ሁኔታ ዘመናትን ይቆጥሩ ነበሩ።

ጥንታውያን የዘመን አቆጣጠሮች

ጥንታውያን የዘመን አቆጣጠሮችን ስንመለከት ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው ቀን መቀጠርና ማስላት የተጀመረው አዳም ከገነት ከወጣና ተስፋውን ከሰማ ጊዜ ጀምሮ ነው። እነዚህ ጥንታውያን አቆጣጠሮች የሚባሉት፡- የአይሁድ ሐሳብ ዘመን፣ የግብጻውያን፣ የዮልዮስ ቄሣር እና የሩቅ ምሥራቅ /ሐንዱ/ ሐሳብ ዘመን ናቸው። እነዚህን አጠር አጠር አድርገን እንመለከታለን።

1. የአይሁድ የዘመን ስሌት

ይህ አቆጣጠር የፀሐይንና ጨረቃን ዕድገት የተከተለ ሲሆን ሁለቱንም ለማጣጣም ይሞክራል። በክርስትናም የዘመን አቆጣጠር ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ አሳድሯል። ዓመቱን በአራት የአዮር ጠባይ ወቅቶች ከፍሎ በጨረቃ አንዳንዴ 30 አንዳንዴ 29 ቀን የሆኑ 12 ወሮች አሉት። ይህ አቆጣጠር የ30 ቀናት ዕድገት ካሉት ከባለ12ቱ ወር የፀሐይ ወር በ11 ቀኖች ያንሳል።

2. የግብጻውያን የዘመን ስሌት

ታላቁ እስክንድር ከግሪክ እስከ ፋርስ ሲገዛ አሌክሳንድርያ ከተማ ከፍተኛ የሥነ ፈለክ /Astronomy/ እና ኮከብ ቆጠራ /Astrology/ ማእከል ነበረች። ይህ ሁኔታ ግብጻውያንን ቀደም ብሎ በጨረቃ በኋላ ደግሞ በፀሐይ እንዲቆጥሩ አድርጓቸዋል። 30 ቀናት ያላቸው 12 ወራት ለአንድ ዓመት መቀጠሪያ ይጠቀማሉ። ትርፏን አምስት ቀን ጨምረው በአጠቃላይ 365 ቀናትን አንድ ዓመት ይላሉ። 239 ቅ.አ.ክ በበጥሊሞስ ውሳኔ አንድ አራተኛ ቀን ጨምረው 365 1/4 ቀንን አንድ ዓመት ማለት ጀመሩ። ይህን አቆጣጠር እስከ ጁሊየስ ቄሣር ዘመን ድረስ ይጠቀሙበት ነበር። አሁን ግን የግብጽ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ዓመቱን ትሰፍርበታለች።

3. የዮልዮስ ቄሣር የዘመን ስሌት

ታሪክ እንደ ሚያስረዳው የጁሊየስ ቄሣር ዘመን አቆጣጠር በመጀመሪያ አንድ ዓመት 304 ቀናትን በያዙ 10 ወሮች ተወሰነ። ከዚያ ሮምን ከመሠረተው ተው ከንጉሥ ሮሙሊስ ቀጥሎ የነገሡ ሁለት ወራትን በመጨመር የዓመቱን ቀኖች ወደ 355 ከፍ እንዲል አደረገ። ጁልዮስ ቄሣር በሮም ሲነገሥ /46 ዓመት ቅ.አ.ክ/ ከሶሲጂንስ /Sosigenes/ ጋር

በመሆን 365 ቀናት ያሉትን የአሌክሳንድርያ ዘመን አቆጣጠር አብነት በማድረግ የጁሊየስ አምስት ቀን እየበተነ 30 ቀን የሆነውን የካቲትን 28 አድርጎ መስከረም፣ ጎዳር፣ ሚያዝያ፣ ሰኔ-30 ቀናት እንዲኖራቸው ሌሎቹ ጥቅምት፣ ታኅሣሥ፣ ጥር፣ መጋቢት፣ ግንቦት፣ ጥቅምት ለ5 ነሐሴ-31 ቀናት ሆኖ የካቲት በአራት ዓመት አንድ ጊዜ /Leap year/ 29 እየሆነ በሌሎቹ ደግሞ 28 ቀናት ይዞ እንዲኖር አደረገ። በዚህም ሮማውያን 12ቱን ወር በ365 ቀን ወይም በ366 ቀን ሲያጠናቅቁ አንድ ዓመት ይላሉ። እኛና ግብጻውያን ግን በ12ቱ ወር ላይ አንድ ባለ አምስት ወይም ስድስት ቀን ያንድ ግንቦት ወር በመጨመር በእኩል ቀን ብዛት ነገር ግን በሚለያዩ ወሮች አንድ ዓመት እንላለን። ይህ ሐሳብ ዘመን በተደረገበት ለውጥና ማሻሻያ የምዕራቡን ዓለም ሲያገለግል ቆይቷል። አሁን ያለውም የጎርጎርጎሳውያን ሐሳብ ዘመን /Gregorian Calender/ ተብሎ ተሰይሟል።

ከዚህ በላይ ያኖሩትን አቆጣጠሮች የቀናቱን፣ የዓመታቱን የወራቱን ስያሜያቸውን ስናያቸው ከአምልኮተ እግዚአብሔር የራቀ ሆነው እናገኛቸዋለን።

4. የክርስቲያኖች ዘመን አቆጣጠር

ክርስትና በመጀመሪያ የነበረበት ዘመን በሁሉም አንጻር ሲታይ እጅግ በጣም አስቸጋሪና መከራ የመላበት ነበር። በአረማውያን በኩል ምዋርት፣ ጥንቁላ፣ ጣያት አምልኮ፣ ክርክር፣...የመሳሰሉት የተባባሰ በት ወቅት ነበር። አይሁድም ጌታን ከሰቀሉ በኋላ ራሳቸውን ከተጠያቂነት ነጻ ለማውጣት ለጌታ የተነገረውን ትንቢት ማዘበራረቅ፣ የተቆጠረውን ሱባዔና የዘመን ልክ ማዛባት የተያያዙበት ወቅት ነበር። ይህንንም ለማድረግ የተጠቀሙበት ዘዴ መጻሕፍትን መቆንጸል፣ ቁጥራቸውን መቀነስ ነበር።

የዕብራውያን ሐሳብ ዘመን ከሁሉም ይልቅ በክርስትና ዘመን አቆጣጠር መሠረት በመሆኑ በመጠኑም እንመለከት ዋለን። ዓመቶቹ የሚቆጠሩት በፀሐይ ነው። ዕድሜ ደግሞ በዓመት ነው የሚለፈረው። «አዳም ይህን የሀል ዓመት ኖረ» ከሚለው አባባል ይህን ማወቅ ይቻላል። የአዳምን ዕድሜ መነሻ በማድረግ ከአዳም እስከ ክርስቶስ ያለው ዘመን ሲቆጠር 5500 ዓመት ነው።

ዝርዝርም:-
ዘመን አበው - 3842
ዘመን መላፍንት - 589
ዘመን ነገሥት - 543
ዘመን ከሆናት - 526
ድምር =5500 ዓመት ነው።

/ማኅበረ ቅዱሳን፥ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ትላንት ሠራዊት ነገ፣ 1994 ዓ.ም/።

ሐሳብ ዘመን ዘኢትዮጵያ

ክርስቶስ ካረገ ከ180 ዓመት በኋላ የእስክንድርያው ሊቀ ጳጳስ ቅዱስ ድሜጥርስ ተሾመ። ክርስቲያኖች ከሐዋርያት ዘመን ጀምረው እስከ ቅዱስ ድሜጥርስ ዘመን ድረስ የጌታችንን ጸም /ሁዳዴን/ በየዓመቱ ሁል ጊዜ

ሐመር- መስከረም/ጥቅምት ፲፱፻፺፱ ዓ.ም.

ከጥምቀት ማግሥት /ከጥር 12 ቀን/ ጀምረው እስከ የካቲት 21 ቀን ድረስ አርባ ቀን ከጸሎት በኋላ ጥቂት ቀናት ቆይተው የሕመማትን ሳምንትና የትጠንግሎትን በዓል ሲያከብሩ አዩ። የቀድሞዎች ሰዎች እንደዚህ ያደርጉ የነበረው የአጽዋማቱን፣ የበዓላቱን መንግሥት/ጥንት/ ሲፈልጉ ማለትም የቀናቶችን ቁጥርና ሁለተኛው የጽዋቶችን መግቢያና በዓላቱ የሚውሉበትን ዕለት ፈልገው በደረሱበት ቀን ለማዋል ነበር። አስልተው /ለበዓል መዋያም ሆነ ለጸዎ መግቢያ/ የሚያገኙት ዕለት፣ እሁድ ወይም በማናቸውም አዘዎት ቀን ቢሆን በዚያ ዕለት ያከብሩታል እንጂ እኛ ዛሬ እንደ ምናደርገው ለውጠው /ከሳምንቱ ዕለታት/ የተወሰኑ ቀናት አይሰጧቸውም ነበር። /ፕሮፌሰር ጌታቸው ኃይሌ፣ ባሕረ ሐሳብ-የዘመን ቆጠራ ቅርሳችን፣ ገጽ 110/።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሐሳብ ዘመን መምህራን እንደ ሚያሰተምሩት፡- አጽዋማት፣ በዓላት ጥንታቸውን እንዲጠብቁ ይመኝ የነበረው የእስክንድርያ ሊቀ ጳጳስ ቅዱስ ድሜ ፕሮስ በዓላትና አጽዋማት በጥንቱ መገኛቸው የሚውሉበትን ጊዜ ለማስተካከል ይህን የሚወሰን የቀጥር ሕግ ለማግኘት ተመኝቶ ሰብሷል ገባ።

ነነዌ፣ በአተ ጸም /የዐቢይ ጸም መግቢያ/፣ ጸመ ሐዋርያት-ከሰኞ፣ ደብረ ዘይት፣ ሆሳዕና፣ ትንሣኤ፣ ጳራቅሊጦስ - ከእሁድ፣ ርክበ ካህናት፣ ጸመ ድኅነት - ከረቡዕ፣ ዕርገት- ከገሙስ፣ ሰቅለት ከዓርብ፣ ባይወጡ እያለ ይመኝ ነበር። ከእግዚአብሔር የታዘዘ መልአክ መጥቶ፡- «ድሜፕሮስ ሆይ፣ ይህ ሁሉ በሐሳብ አይፈጸምም፣ በተግባር ቢያደርጉት ስለሆነ ሰብሷል ገባ።» ብሎታል። ድሜፕሮስም ሰብሷል ገባ። በአንድ የጸሎት ጊዜው ሰባት ጊዜ አቡነ ዘበሰማያት እየደገመ ከቀኑ ሰባት /7/ ከሌሊቱ ገዳ ሦስት /23/ ሰብሷል ያዘ።

ስለምን የቀኑን ሰብሷል አሳነሰው ቢሉ ቀን በማስተማር፣ የተጣሉትን በማስታረቅ ስለሚውል ሌሊት ግን ከዚህ ሁሉ ነጻ ነውና የሌሊቱን ሰብሷል አባዛው። ከቀኑ ሰባት ሰብሷል በሰባት አባዛቶ 49 ሲሆንለት 49 አቡነ ዘበሰማያት ይደግማል። በ30 ገድፎ /አካፍሎ/ ትርፉን 19ኛን ጥንተ መጥቅስ ብሎታል። ከሌሊቱም 23 ሰብሷል ደግሞ በሰባት አባዛቶ 161 ሲሆንለት 161 አቡነ ዘበሰማያት ይደግም ነበር። በ30 ገድፎ ቀሪውን 11ዱን ጥንተ አበቅቴ ብሎታል። መጥቅስ ለቀን፣ አበቅቴ ለሌሊት ማውጫ ያገለግላሉ።

ከዚህ በኋላ ቅዱስ ድሜፕሮስ የአጽዋማትና የበዓላት «ኢይዳርግ ኢይ ወርድ» ተገልጸለት ለአጽዋማቱ፣ ከሰኞ እንዳይወጡ፣ መግቢያ ሥርዐት ሠራላቸው። ለበዓላቱ ደግሞ ደብረ ዘይት፣ ሆሳዕና፣ ትንሣኤ፣ ጳራቅሊጦስ /በዓል ኅምሳ/ ከእሁድ፣ ሰቅለት ከዓርብ፣ ርክበ

ካህናት፣ ጸመ ድኅነት ከረቡዕ፣ ዕርገት ከዕለተ ኅሙስ እንዳይወጡ አደረገ። የሕመማትን ሳምንትና የትንሣኤን በዓልም ከጸመ አርባ አያይዘው አክታትለው እንዲያከብሩ ሥርዐት ሠራ። በተጨማሪም በዓመቱ ውስጥ ከወሰነላቸው ጊዜ ወደ ታች እንዳይወርዱ ወደ ላይም እንዳይወጡ የቀመር ሕግ አወጣ።

እነዚህን በሰባት አዕዋዳት ዐውዶ በሰርያ፣ በአንጸዚያ፣ በሮም ላሉት ለሦስቱ ሊቃነ ጳጳሳት፣ አራተኛ በአያሩ ሳሌም ላለው ኤጲስ ቆጶስ ጽፎ ሰደደላቸው። እነርሱም ተቀብለው ሐዋርያት በዲድስቅልያ ካስተማሩት ጋር አንድ ሆነው ቢያገኙት ደስ ብሎአቸው ተቀብለው ባሕረ ሐሳብን አስተምረውታል። የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንም ተቀብላ በሥራ ላይ አውላዋለች። ቤተ ክርስቲያን ባሕረ ሐሳብን ካሁንም ክርስቲያኑም ሊማረው እንደሚገባ ታስተምረለች። ሐሳብ ዘመንን የተማረ ሰው ከአገሩ ተሰዶ በሄድ እንኳን ጸም አይገድፍም፣ በዓል አይሸርም፣ ምክንያቱም አጽዋማት የሚገቡበትን በዓላት የሚውሉበትን ተምሯልና። ባሕረ ሐሳብን ያልተማረ ካሁን፣ ካሁን መባል አይገባውም በማለት ያስተምራሉ። ቤተ ክርስቲያንም በአዲስ ዘመን መባቻ ምእመናን በተገኙበት በዓላት የሚውሉበትን አጽዋማት የሚያዘቡትን ኢይዳርግ /ከዚህ አይወጣም/ ኢይወርድ /ከዚህ አይወርድም/ እያለች በባሕረ ሐሳብ እያሰሳች አጽዋማት በዓላት የሚውሉበትን ለምእመናን /ታውጃለች። ምእመናንም ይህን በመያዝ በዓላትን ያከብራሉ፣ አጽዋማትን ይጸግላሉ።

ርእስ ዐውደ ዓመት

ዘመን አልፎ ዘመን ሲተካ የመሸጋገሪያው ዕለት ቅዱስ ዮሐንስ እየተባለ ይጠራል። ርእስ ዓውደ ዓመት በግእዝ ሲሆን በአማርኛ «የዘመን መለወጫ፣ ቅዱስ ዮሐንስ፣ ዕንቁጣጣሽ» እየተባለ ይጠራል። ይህ በዓል ለዓመት መጀመሪያ እንደ መሆኑ መጠን ለአውራጃም ጥንታቸው ነውና በዓመቱ ወርች በመጀመሪያ ቀን ይከበራል።

ርእስ ዓውደ ዓመት መስከረም 1 ቀን ለምን ይከበራል? በኢትዮጵያ ዘመን መለወጫ በመስከረም ወር የሆነበትን ምክንያት ሊቃውንቱ ሲያትቱ ብርሃናት /ፀሐይ፣ ጨረቃ፣ ከዋክብት/ የዓመት ዐደታቸውን በጳጊሜን ወር ጨርሰው በመስከረም ወር ስለሚጀምሩ ነው። ያን ጊዜ ሌሊቱም ከቀኑ ጋር ይተካከላል። ዓመቱንም ጠንቅቀው ቢቆጥሩት 364 ይሆናል። «ለዘመን መታወቂያ ይሆን ዘንድ ፀሐይን፣ ጨረቃንና ከዋክብትን ፈጠረ።» ይላልና። 'ኔፍ. 21+49። በሌላ በኩልም በዘመን ፍጥ ዓለምን ንፍር ውኃ አጥለቅልቋት ከቆየ በኋላ ጳጊሜኛ ከነበረው ውኃ የተገለጠኝበት ወር ነው። ከ4.7+1። በመጀመሪያም ወር ምድር ታየች፤ የንፍር ውኃም ከምድር ደረቀቀ።» የሚለውን መሠረት አድርገው የአቡ ሻቸር ሊቃውንት የዘመን መለወጫን ታሪካዊ አመጣጥ ያስቀምጣሉ።

ኢትዮጵያ ጥንታውያን በሆነና በታወቁ የአሕዛብ መንግሥታት ዘመን እንኳ ሳይቀር የራሰዎን ብሔራዊ ድርሻ በሐሳብ ዘመን ለትውልድ ማስተላለፍ ይታወቃል። የኢትዮጵያ የዓመተ ዓለም አቆጣጠር መሠረቱ መጽሐፍ ቅዱስ ሆኖ ከሰብሳይት ተሰማምቶ የልደተ ክርስቶስን ተስፋዊ ቅጠሮ አስገንጠሏል። በአበቅቴና በመጥቅስ ዕዕቅና ፍሬ እየሆኑ የተገኙት ቀዋምያን የሐሳብ አውታሮች እግባቸው ሲደርሱ የሚታ የት መንግሥታቸውን /መነሻቸውን/ መስከረም አንድ ቀን አድርገው ነው።

የዓመተ ዓለም ተረፈ ዘመን ያስገኘው አበቅቴ መስከረም አንድ ቀንን ተደግፎ ይገኛል። ለአበቅቴ ቅርንጫፍ የሆኑ የሰድስት ወር ሕጻንና ሠርቀ ሌሊት፣ የጨረቃ ስርሃን ሙሉ ትና ጉድለት የሚለክበት የጨረቃ አቆጣጠር መነሻዎች መስከረም አንድ ቀን ነው። መጥቅስ፡- አጽዋማትና በዓላት በጥንተ ተረክበላቸው /ቀድሞ በሞሉበት ቀን/ እንዲውሉ የሚሆንበት ነው። መጥቅስ ለሚወድቅበት ቀን መነሻው የመስከረም መባቻ /መስከረም አንድ ቀን/ መሆኑ ይታወቃል።

የቤተ ክርስቲያኒቱን ቀኖናዊ ሥርዐት ጥናት ያደረጉ አበው ርእስ ዐውደ ዓመት መስከረም አንድ ቀን መሆኑን አስመልክተው በክታባቸው እንዳሰፈሩት፡- «አራቱ ወንጌላውያን ዘመኑን እየተካፈሉ፣ በየሐንሰ ተፀንሶ በዘመነ ማቴዎስ ተወልዷል፤ በዘመነ ሉቃስ ተሰቅሎ ዓለምን ከፍጻፍ ከመርገም ነጻ አውጥቷል» እያሉ ታሪካዊ ሐረጎቻቸውን ተክትለው ያለ እንቅፋት እንደ ሚጓዙ ያስረዳሉ።

ርእስ ዐውደ ዓመት ለምን «ቅዱስ ዮሐንስ» ተባለ?

ቅዱስ ማርቆስ ወንጌሉን ሲጻፍ፡- «የእግዚአብሔር ልጅ የኢየሱስ ወንጌል መጀመሪያ። እነሆ፣ መንገድህን የሚጠርግ መልአክተኞቹን በፊትህ እልክህ። <የጌታን መንገድ አዘጋጁ ጥርጊያውንም አቅኑ> እያለ በምድረ በዳ የሚጮኽ ሰው ድምፅ ተብሎ በአሳይያስ እንደ ተነገረ፣ የነቢዩ ከካርያስ ልጅ መጥምቀ መለኮት ቅዱስ ዮሐንስ በዘመነ ብሉይ መጨረሻና በዘመነ ሐዲስ መጀመሪያ ላይ ተነሥቶ፡- «መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ» እያለ ስለ ክርስቶስ አዳኝነት እየመስከረ በምድረ በዳ የንስሐን ጥምቀት እያጠመቀ ለኃጢአት ስርዓት እየሰበከ መጣ።» ብሎ ለዘመነ ወንጌል የመጀመሪያ ምዕራፍ እንዳደረገው ይታያል። ማር.1+14። ኢሳ.40+3-4።

የመጥምቀ ዮሐንስ ተግባር ለዘመነ ወንጌል በር ወይም መነሻ ሆኖ መገኘቱን በመረዳት የቤተ ክርስቲያን አበው የበዓላትን ድንጋጌ በወሰኑበት ጊዜ፣ የመጥምቀ ዮሐንስ መታሰቢያ በዓል የኢትዮጵያ ርእስ ዐውደ ዓመት በሚሆን መስከረም አንድ ቀን

እንዲከበር በየዓመቱ የዘመኑ መጀመሪያ በእርሱ ስም እንዲጠራ አደረገ። /ድርሳን ዘቅዱስ የሐንስ አፈ ወርቅ፣ ገጽ 1-3/።

ይህንንም በዓል አባቶቻችን በር እስ ወድረ ዓመት ማክበር እንደ ሚገባ አስበው ያደረጉት ነው እንጂ መጥምቀ መለኮት ቅዱስ የሐንስ በሰማዕትነት ያረ ፈበት ቀን ሆኖ አይደለም። ስለዚህ የአ ጸሎ ዓመት መጀመሪያ ወይም ርእስ ወድረ ዓመት «ቅዱስ የሐንስ» ይባላል።

ሰንክሳሩ የዓመቱን መጀመሪያ /መስከረምን/ ሲያቅት እንዲህ ይላል፡- «ዝንቱ ወርን መስከረም ቡሩክ፣ ወውእቱ ርእስ ዓመታት ዘገብጽ ወዘኢትዮጵያ። መዓልቱ ወሌሊቱ ለዝንቱ ወርን ዕሩይ ፲ወጀ ሰዓቱ። ወእምዝ የሐዕፅ እምአሚሩ ለወርን መስከረም። ትርጉሙም፡-

ይህ የመስከረም ወር የተባረከ ነው፤ እር ሱም የገብጽና የኢትዮጵያ ዓመቶች መጀ መሪያ ነው። የዚህ ወር ቀንና ሌሊቱ እኩል 12 ሰዓት ነው። ከዚህ በኋላ ከመ ሰከረም 1 ቀን ጀምሮ ቀኑ እየኮደለ ይሄ ያል።»

ርእስ ዓውደ ዓመት ዕንቁጣጣሽ የተባለበትም ምክንያት፡- <ዕንቁ - ዕፅ - አወጣሽ> ብሎ የአበባውን መፈንዳት ወይም <ዕንቁ - ዕጣ - ወጣሽ> ብሎ መልካሚቱ ምድር ኢትዮጵያ በዕጣ ለካም መድረሱን የሚያመለክት ነው። /አለቃ አያሌው ታምሩ- የኢትዮጵያ እምነት በሦስቱ ሕግጋት=1953 ዓ.ም=233-235/።

የዘመን አቆጣጠራችን ከምዕራብ ክርስቲያኖች ለምን ተለየ?

ፕሮፌሰር ጌታቸው ኃይሌ «ባሕ ረ ሐሳብ» በሚለው መጽሐፋቸው የኢትዮጵያ የዘመን አቆጣጠር ከምዕራባውያን የተለየበትን ምክንያት ሲያቅቱ፡- «ዋናው ነገር አንድ ታላቅ ታሪካዊ ድርጊት ፈልጎ እርሱን መነሻ ማድረግ ነው። ሮማውያን የሮም ከተማ የተቆረቆረችበትን ዘመን መነሻ አድርገውት ነበር። ታላቁ እስክ ንድር የገነነበትም የዘመን መተጠሪያ ሆኖ ነበር። የእኛ ካህናትም «ዘመን እስክ ንድር» በሚል ስም ይጠቀሙበት እንደ ነበር የብራና መጻሕፍቶቻችን ይመሰክራሉ። ሶርያውያን፣ የዘመን አቆጣጠርን /ግለት በወሐይ ቆጥሮ ለዓመቱ 365/6 ዕለት መስጠትን/ ከሮማውያን በተ ሞሱ ጊዜ የዓመቱን መጀመሪያ ጥቅምት /አክቶበር/ 1 ቀን ላይ አድርገውት ነበር። በኋላ የሰማዕታት መታሰቢያ እንዲሆን በ460 ዓመተ እግዚእ ወደ መስከረም /ሴፕቴምበር/ 1 ቀን ለወጡት። ግብጾችና እኛ ርእስ ወድረ ዓመታችንን መስከረም 1 ቀን ያደረግነው ይኸንን በመከተል ነው። የዓመቱን መጀመሪያ በመስከረም ማድረግን ከሶርያውያንም ሆነ ከግብጾች ብናገኘውም ጀግረው በ46 ዓመት ቅድመ ልደተ ክርስቶስ ይገዛ የነበረው ቄሳር የልዮስ ስለነበረ የዮልዮስ ባሕረ ሐሳብ /Julian Calendar/ ይባላል።

የልዮስ ቀዳሚ በ46 ቅድመ ልደተ ክርስቶስ ባወጣው የዘመን አቆጣጠር ሥርዐት መሠረት ዓመቱን 365 ዕለት

1500 ዓ.ም = ስምንተኛው ሺሕ = ዐፄ ናዖድ

ጥንቱ ሲታሰብ የስምንተኛው ሺሕ ፍጻሜ አባታችን አዳም በየሺሕ ዓመቱ ዕፅ ሕይወትን እየበላጠው ከብልየት እየታደሰ በዓዲን ገነት ቆይቶ ርስት መንግሥተ ሰማያትን የሚወርስበት ነበር ይላል። ከሰሐተት በኋላ ግን በትንሣኤ ዘገባኤ ነፍሳት ሁሉ ለጎሣር ወይም ለክብር የሚነሡበት፣ ዋጋ መንግሥተ ሰማያትን ወይም ፍዳ ገሃነመ እሳትን የሚቆበሉበት፣ ሰማይና ምድር በወልደ ዕንሰመሕያው ክርስቶስ ቃል እንደ ብራና ተጠቅልለው የሚያልፉበት ይሆናል።

በኢትዮጵያውያን ዘመን አቆጣጠር ለ2000 ዓ.ም መሸጋገሪያ በኾነው 1999 ዓ.ም ላይ እንገኛለን። በዓመተ ዓለም ስንቆጥረው ደግሞ 7499/1999+5500=7499/ ላይ እንገኛለን። በድምሩ ስምንተኛውን ሺሕ አጋምሰነዋል ማለት ነው። ሲቃውንቱ ስምንተኛው ሺሕ የዘመን ፍጻሜ እንደ ሚሆን በዚህም የተለያዩ ምልክቶች የሚታዩ መሆናቸውን መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት አድርገው ያስተምራሉ። ማቴ.24። የስምንተኛውን ሺሕ አቆጣጠር፡- ስንመለከት ከ1500 ዓ.ም ጀምሮ ስምንተኛው ሺሕ ገባ ብለን እንቆጥራለን፤ ዓመተ ፍጻን /5500/ እና ዓመተ ምሕረትን /1500/ ደምረን የምናገኘው ድምር 8000 ዓመተ ዓለም ይሆናል። በዚህም መሠረት ስምንተኛው ሺሕ ላይ መሆናችን ይታወቃል። ታላቁ ኢትዮጵያዊው ንጉሥ ዐፄ ናዖድ /1485 - 1499 ዓ.ም/ በስምንተኛው ሺሕ ዋዜማ ላይ የነበሩ ንጉሥ ናቸው።

ኢትዮጵያዊው ንጉሥ ዐፄ ናዖድ የስምንተኛው ሺሕ ነገር ተገልጸላቸው፡- «ከጊዜው አታድርሱን፤ ከአሁን ከውኃው አታቅምሱን» እያሉ እግዚአብሔርን ይለምኑ፤ እመቤታችንን ይማፁ ነበር። ወላዲተ አምላክም የዐፄ ናዖድን ጸሎትና ልመና ሰምታ ስምንተኛው ሺሕ በመስከረም ሊገባ 28 ቀናት ሲቀሩት ዐሥራ አራት ዓመት አስተዳድረው ነሐሴ 7 ቀን 1499 ዓ.ም ዐርፈዋል።/መዝሙር ዳዊት ንባቡና ትርጓሜው /መዝ 11+1/ ተመልከት/።

ከ6 ሰዓት አድርጎ ለአራቱ ወሮች 30፣30 ዕለት ለአንዱ ወር 28/29 ዕለት ለቀሩት ሰባት ወሮች 31፣ 31 ዕለት መድብላቸው 12 ቦታ ከፈለው። 12 ወሮች መሆናቸው ነው። እኛ በዓመቱ ቀኖች ተስማምተን ቀኖቹን በወር ስንከፍል ተለያይተናል። ዋናው ነገር ዓመቱ ውስጥ ባሉ ት ዕለቶች መስማማታችን ነው።» ይላሉ።

ዓሥራት ገብረ ማርያም ደግሞ፡- «የዘመን አቆጣጠር» በሚለው መጽሐፋቸው እንደ ገለጹት ዲዮናስዮስ «ሣልሳይ ሺሕ ዓመት» ወይም «የኢትዮጵያ ሚሊኒየም» ብለን በሰየምነው አዲስ ስምዳችን ባሳለፍናቸው 50 ትውልዶች /1000 ዓመታት/ ውስጥ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ለኢትዮጵያ ብሎም ለዓለም ያበረከተችውን አስተዋዕለ፤ ያለፈችባቸውን ውጣ ውረዶች መለስ ብለን እንዳስሳለን። በቀጣይም የሚያጋጥሟትን ፈተናዎች፣ ዕድሎችና ጸጋዎች ወደ በጎ ለመለወጥና ለመጠቀም ምን ዝግጅት ማድረግ እንደሚገባ ለማመልከት እንሞክራለን። አንባቢያንም ከዓምዱ ዓላማ ጋር የሚሄዱ ልዩ ልዩ ጽሑፎችን በመላክ እንድትሳተፉ እንጋብዛለን።

የተባለው የሮማ መነኩሴ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ተወለደበት ዘመን በሰሌት ለመድረስ የተከተለው መንገድ የታሪክ ክሥተትን ነበር። ይኸውም የሮማ ከተማ የተመሠረተችበትን ዘመን ተነሥቶ በመቁጠሩ ነው። የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የኢየሱስ ክርስቶስን የልደት ዘመን ለመወሰን የታሪክ ክሥተትን አልተ ከተለችም። እርስዋ የተከተለችው ከክርስ ቶስ ልደት በፊት ያለውን 5500 ዘመ ንን ነው። አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍል ይህን አባባል ሲያረጋግጥ እንዲህ ብለ ዋል፡- «ኢትዮጵያ ዘመን ብሉይን እንዲ ህ አስተካክላ 5500 ብላ ስትቆጥር ዘመነ ሐዲሷ ልዩ ሆኖ ከግንም ቁጥር አይገጥምም፤ ከሌሎች አብያተ ክርስ ቲያናት ከምሥራቆቹም ከምዕራባቸው ወትሮ በሰባት ዓመት ታጉድላለች። ምክንያቱም ባለታሪኮችን ታ ወንጌል ተርጓሚዎችን ስለ ተከተለች ይመስ ላል።» ብለዋል። በዚህም መሠረት የኢ ትዮጵያና የአውሮፓውያን የዘመን አቆ ጣጠር ልዩነት ሊኖረው የቻለው ኢት ዮጵያ በመጽሐፍ ቅዱስ ትርጓሜ መሠ ረት መነሻዋ የ5500 ዘመን ፍጻሜ ሲሆ ን አውሮፓውያን ግን መነሻ ያደረጉት የታሪክ ክሥተትን በመሆኑ ነው። /ዓሥራት ገብረ ማርያም፣ የዘመን አቆጣጠር፣ ከገጽ 58-59/።

ይቆያን። ወስብሐት ለእግዚአብሔር

በድርጊት ደረጃ ከተመለከት ነው ደግሞ ሽብርተኝነት በአንድ ግለሰብ ወይም ቤተሰብና ማንበረሰብ ከሚሰነዘሩ ጥቃቶች ጀምሮ የተደራጁ ቡድኖች እስከ ሚያካሂዱት የጅምላ ጥፋት ያለውን በርካታ የጥፋት ተልእኮ ያካትታል። የዚህ አጭር ጽሑፍ ዋና ዓላማ ሽብርተኝነትን በጥቅሉ መተንተን ሳይሆን ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ኢትዮጵያንና የአፍሪቃ ቀን ድን ጨምሮ መላውን ዓለም እያስጨነቀ የመጣው «ሃይማኖታዊ ሽብርተኝነት» /Religious terrorism/ ከጥላ ጉደል ለመጻ ለስ ነው። Steven Anzovin (ed), *Terrorism* (New York: HW Wilson Pub.) 1996.

«ሃይማኖታዊ ሽብርተኝነት» /Religious terrorism/ የትኛውንም ዓይነት ሃይማኖት ሽፋን አድርጎ ለሃይማኖቱ ሀልውና፣ መስፋፋት ወይም ትክክለኛ ገጽታ መጠበቅ የተቆረቆሩ በማለት መሰል ግለሰቦችና የተደራጁ የአንድ ሃይማኖት ተከታዮች የሚያካሂዱት እኩይ የወንጀል ተግባር ነው። «ሃይማኖታዊ ሽብርተኝነት» ልባሉ ሃይማኖት ይሁን እንጂ የአራማጆቹ ዋና ዓላማ አብዛኛውን ጊዜ ፖለቲካዊ ወይም ኢኮኖሚያዊ ገጽታው የመዘናል። ይህም በመሆኑ ብዙውን ጊዜ ሃይማኖታዊ ሽብርተኝነትን ከፖለቲካዊ ሽብርተኝነት ነጥሎ ማየት አስቸጋሪ ይሆናል። Bernard Schechterman and Martin Slann (eds.) *Violence and Terrorism* (Dashkin: MC Graw Hill) 1998. በዚህ መናችን «ሃይማኖታዊ ሽብርተኝነት» በከፍተኛ ደረጃ ጉልተ የሚታየው በክርስትና፣ በእስልምና እና በአይሁድ ሃይማኖት ተከታይ ሰዎች የተወሰኑ ግለሰቦችና ቡድኖች ነው። ባለንበት ዘመን ከፍተኛ የሽብር እንቅስቃሴ ከሚያካሂዱ ክርስቲያን ነን ባይ ቡድኖች የሚከተሉት ዓይነቶቹ ናቸው።

1ኛ. ኩ ከሐክስ ከላን /Ku Klux Klan/- ም.አ.አ. በሚለው የእንግሊዝ ስም ምሳሌ ቃል የሚታወቀው «ክርስቲያን» አሸባሪ ቡድን ከ1858 ጀምሮ በሰሜን አሜሪካ ዕረ ካቶሊካዊ፣ ዕረ ጥቁርና ዕረ ሴማዊ እንቅስቃሴዎችን የሚያካሂድ ቡድን ነው። ቡድኑ ጥቁርነትን በማሠቃቀት መገደል፣ ንብረታቸውን ማቃጠል ወይም በተለያዩ መንገድ ማውደም፣ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንን ማቃጠል በተለይም ቅዱስ መስቀልን ማቃጠል እንደ ዋና ተግባር ቆጥሮ ለበርካታ ሰዎች ሕይወት መጥፋትና ለአያሌ ንብረት መውደም ምክንያት ሆኗል። በ1870ዎቹ መጀመሪያ የዩ.ኤስ. አሜሪካ ፕሬዝዳንት የነበሩት አሊስስ ግራንት /Ulysses Grant/ በወሰዱት ጠንካራ ርምጃ ቡድኑ እስከ መጥፋት ደረጃ ተቃርቦ ነበር። ነገር ግን በ1907 ዓ.ም ቡድኑ በአዲስ መልኩ ተደራጅቶ በማንሰራራት እኩይ ተልእኮውን ማስፋፋት ቀጠለ። በ1950 ዎቹና 60ዎቹ የአሜሪካን ጥቁርነት የሚያካሂዱትን የነጻነት፣ የእኩልነትና የመብት ጥያቄ /Civil Rights Movement/ በመቃወም በጥቁር ክርስቲያኖች ላይ እጅግ በርካታ ጭካኔ የተጣላቸውን ግጭት ፈጽሟል። አንዳንድ መረጃዎች እንደ ሚያመለክቱትም በወቅቱ ከፍተኛ የፖለቲካ ሥልጣን ላይ የነበሩ ነጭ አሜሪካውያንም የቡድኑ ደጋፊና አልፎ ተርፎም አባልነት። ምንም እንኳን ያን

የሀላ የጉሳ እንቅስቃሴ ባያደርግም ኩ ከሐክስ ከላን አሁንም በተለያዩ የአሜሪካ ግዛቶች በከፍተኛ ደረጃ የተደራጁ ቡድኖች አሉት። ሃይማኖትን በተለይም የፕሮቴስታንት ሃይማኖትን እንደ ሽፋን ይጠቀም እንጂ የኩ ከሐክስ ከላን ዋና ዓላማና ግብ የነጭ የበላይነትን በአሜሪካ ማስፈንና የጥቁርነትን ማጎበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሁኔታ ከአሜሪካ የእርስ በርስ ጦርነት በፊት ወደ ነበረበት ሁኔታ መመለስ ነው። Tindal and David Shi America; (New York; Mc(Graw Hill) 1995.

2ኛ. «የጌታ ተዋጊ /ተከላካይ/ ጦር» /Lord's Resistance Army/- ይህ በኡጋንዳ በ1979/80 ግንብቋትም የሰማሪያን ቡድን ነው። ቡድኑን ያቋቋመው የሴፍ ኮኒ /Joseph Kony/ «በመንፈስ ከእግዚአብሔር ጋር እንደ ሚገናኝ» ለተከታዮቹ ይሰብሳል።

ዓላማውም፡- «በዐሥርቱ ትእዛዛት እና በእግዚአብሔር ፈቃድ መሠረት የፕሮቴስታንት ክርስቲያን መንግሥት በኡጋንዳ መመሥረት»

«ሃይማኖታዊ ሽብርተኝነት» /Religious terrorism/ የትኛውንም ዓይነት ሃይማኖት ሽፋን አድርጎ ለሃይማኖቱ ሀልውና፣ መስፋፋት ወይም ትክክለኛ ገጽታ መጠበቅ የተቆረቆሩ በማለት መሰል ግለሰቦችና የተደራጁ የአንድ ሃይማኖት ተከታዮች የሚያካሂዱት እኩይ የወንጀል ተግባር ነው። ሽሃይማኖታዊ ሽብርተኝነት ለልባሉ ሃይማኖት ይሁን እንጂ የአራማጆቹ ዋና ዓላማ አብዛኛውን ጊዜ ፖለቲካዊ ወይም ኢኮኖሚያዊ ገጽታው ያመዘናል።

ነው። ይህን ፕሮጋንዳ የሴፍ ኮኒ እና ተከታዮቹ በስፋት ቢነገሩም ተግባራቸው ግን ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትእዛዝና ከእግዚአብሔር ፈቃድ እጅግ ተቃራኒ ነው። «የሱርድስ ሬዚስታንስ አርሚ» /L.R.A/ እጅግ እግርና ጠቃሚ መቁረጥ፣ ለዓኖትን ሴቶችን አስገደዱ መድፈርና የተለያዩ ዓይነት የወሲብ ጥቃቶች መፈጸም፣ የሴቶችን ከንፈር መቁረጥ፣ ቤትና ንብረት ማቃጠል፣ ሕፃናትን ለውትድርና መመልመል፣ ግለሰቦችን ማሠቃቀትና መገደል እና ሌሎችንም በርካታ እኩይ ተግባሮች በስፋት ያከናውናል። በሺዎች የሚቆጠሩ ሰሜን ኡጋንዳዊያን የዚህ ቡድን ስይሆንም ተልእኮ ሰላም ገንዘብ፣ አብዛኛዎቹም ከላይ የተጠቀሱትን አሠቃቂ ጥቃቶች በመኖራት የተከፈለቸው ተፈናቅለው የሰደት ኑሮ ይገፋሉ። የኤል. አር.ኤ እውነተኛ ተልእኮ በ1979 እ.ኤ.አ የኡጋንዳ ፕሬዝዳንት የነበሩት ቲቶ እኩሊ ከሥልጣናቸው በኃይል ከወረዱ በኋላ በሰሜን ኡጋንዳ ያሉትን የአኮሊ /Acholil/ ብሔረሰቦችን የቀድሞ የባላይነት ማስጠበቅ ወይም ከሌሎች የኡጋንዳ ብሔረሰቦች ጥቃት መከላከል ነው። ለዐማሊ ቡድኑ መመሥረትም ዋናው ምክንያት ፕሬዝዳንት ቲቶ እኩሊ በብሔር አካል መሆናቸውና ከሥልጣን መውረዳቸውም የአኮሊ ብሔረሰብን የበላይነትና ጥቅም ማስቀረብ ነው እንጂ የቡድኑ ኮኒ «በመንፈስ ተመራጭ ከእግዚአብሔር መገናኘት» አይደለም። Bernard and Martin, *Violence and Terrorism*. እንደ የሴፍ ኮኒ ያሉት እኩይ የመንፈስ ግንኙነታቸው ከግብር አለቃቸው ከዲያብሎስ እንጂ ፈጽሞ ከእግዚአብሔር ሊሆን አይችልም።

3ኛ. «የእግዚአብሔር ሠራዊት» /Army of God/- እኒህ የተለያዩ ዓላማዎች ያሏቸው «ጽንፈኛ ክርስቲያኖች» ራሳቸውን የሚጠሩበት ስም ነው። የአንዳንዶቹ ዓላማ የክርስትናን የበላይነት ማረጋገጥ ሲሆን ራሳቸውን በመከላከል ዘመን ከነበሩ የመስቀል ጦረኞች /Crusaders/ ጋር ያመሰሰላሉ። ሌሎች ደግሞ እንደ ፅንሰ ማስወረድ፣ ግብረ ሰዶም እና በዘመናችን እየተስፋፋ የመጣውን ልቅ የወሲብ ግንኙነት /Poronography/ በመቃወም የተለያዩ ዘመቻዎችን ያካሂዳሉ። ሁሉም ግን ሽብርንና ጥቃትን /Violence and Terror/ እንደ ዋና የዓላማቸው ማሳኪያ መንገድ ይወስዳሉ።

ለምሳሌ የሀላ ፅንሰ የሚያስወርዱ ደክተሮችን ይገድላሉ፣ ንብረታቸውን ይቃጠላሉ፣ ፅንሰ የሚያስወርዱ የጤና ተቋማትንና ሠራተኞቻቸውን ያወድማሉ፣ ያቃ ጥላላ፣ ያሠቃያሉ፣ ግብረ

4ኛ. «የክርስቲያን መለያ» /Christian Identity/- ይህ ቡድን የተለያዩ በመጠነኛና ከፍተኛ ደረጃ የተደራጁ «ጽንፈኛ» ዘረኛ «ክርስቲያኖችን» ያካተተ ነው። በአሁኑ ወቅት ከ50,000 በላይ ተከታዮች እንዳሉት ሲታመን አብዛኞቹ የቡድኑ አባላት በሰሜን አሜሪካና በአውሮፓ ይገኛሉ። የቡድኑ አባላት ራሳቸውን ከዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች የዐሥራ አንዱ /የይሁዳን ነገድ ሳይጨምር ማለት ነው/ ቀጥተኛ ተወላጅ አድርገው ይቆጥራሉ። አያሱስ ክርስቶስ ከነገደ ይሁዳ መወለዱን አያምኑም። ነገደ ይሁዳንም ከነገደ እስራኤል እንደ አንዱ አይቆጥሩም። በመሆኑም ይሁዳዎችንና ከዐሥራ አንዱ ነገደ እስራኤል ውጭ የሆኑትን ክርስቲያኖች በሙሉ በጥላቻ ዐይን ይመለከታሉ። የዚህ ቡድን አባላት ከፈጻሚቸው የሽብር ተልእኮዎች መካከል እ.ኤ.አ በ1996 እና በ1997 በምሽት ክበቦችና በሌሎችም ጋር ከተደረጉት የምብር ጭንቃዎችና የስክተላት ሳቸው በርካታ የሞትና የመቆሰል እድገቶች የሚጠቀሱ ናቸው። (Ibid).

5ኛ. የናጋላንድ ዐማሊያን ቡድን /Nagaland Rebels/- የናጋላንድ በሰሜን ምሥራቅ ሕንድ የምትገኝ አነስተኛ ግዛት ነች። የናጋላንድ ዐማሊያን ቡድን በ1940

ዓ.ም የተቋቋመ የጸንፈኛ «ክርስቲያኖች» ቡድን ነው። ዋነኛ ዓላማውም የአብዛኛው ሕዝብ እምነት ሊንጸድ ከሆነው ሕንድ በመገንጠል ነጻ የሆነ ክርስቲያናዊ መንግሥት ግድቋም ነው። ይህን ዓላማ ለማሳካት የበርካቶችን ሕይወት የተጠፋና ከፍተኛ ግምት ያለው ንብረት ያወደሙ የቦንብ ፍንጻታዎችን አካሂዷል። ልክ እንደ ሌሎች መሰል ቡድኖች ይህም ቡድን የፖለቲካ ዓላማውን በሃይማኖት ሽፋን እያራመደ ይገኛል። (The New York Times, June 14, 1997).

በክርስትና እምነት ስም ድብቅ ዓላማቸውን ለማስፈጸም ከሚንቀሳቀሱ በት የሽብር ቡድኖች ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ያህል አምስቱን ዘርዘርን እንጅ የተለያዩ ጸንፈኛና ጠባብ አመለካከት ያላቸው «ክርስቲያን» ነን ባይ ገለጸባቸው ቡድኖች በንጹሕን ክርስቲያኖችና ሌሎች ችም ወገኖች ሕይወትና ንብረት ላይ በተለያዩ መልኩ ሽብርና ጥቃት ሲሰነዝሩ ቆይተዋል። በአየር ላንድ የፕሮቴስታንት እና የካቶሊክ እምነት ተከታይ ክርስቲያኖች መካከል የተደረገው የእርስ በርስ መጨፋጨፍ ከሁላችንም ገሊና የማይጠፋ የቅርብ ጊዜ ትዝታ ነው። (The Miami Herald, April 26, 2001).

የእስልምና ሃይማኖት ተከታይ የሆኑ ግለሰቦችና ቡድኖችም በተለያዩ ምክንያቶች የእስልምና ሃይማኖትን መሣሪያ በማድረግ የሽብር ተግባር ሲፈጽሙ ነበር፤ አሁንም እየፈጸሙ ነው። በወጣ አጥባቂ እና ጸንፈኛ የእስልምና ተከታዮች የሚካሄደው ሽብር ፈጠራና ጥቃት በአሁኑ ወቅት እጅግ ጉላ ብሎ ይታያል። ነገር ግን ልክ እንደ አብዛኛዎቹ የክርስቲያን አሸባሪ ቡድኖች የእስልምና አሸባሪ ቡድኖችም በሃይማኖት ሽፋን ዋናው ተልእኮአቸው የተቋቋሙ ለትን የፖለቲካና የኢኮኖሚ ዓላማ በሃይማኖት መሣሪያነት ከግብ ማድረስ ነው። የእስልምና አሸባሪ ቡድኖች በቁጥር እጅግ በርካታ ቢሆኑም የሚከተሉት ግን ዋነኛ ከሚባሉት ውስጥ ይጠቀሳሉ።

1ኛ. የአቡ ሃይፍ ቡድን፡- ይህ ቡድን በደቡብ ፊሊፒንስ እስላማዊ መንግሥትን ለማቋቋም ይንቀሳቀሳል። ዓላማውን ለማሳካት በርካታ የሽብር ተግባራትን በፊሊፒንስ የተለያዩ ክፍሎች አካሂዷል። (The New York Times August, 2003.)

2ኛ. አል ጋምአት አል እስላሚያ፡- ይህ ቡድን የግብጽን መንግሥት በኃይል አስወግዶ ወግ አጥባቂና እስላማዊ መንግሥት በግብጽ ለማቋቋም እንዲሁም በወረቀት አገሮች ምዕራባውያን ያላቸውን ተጽዕኖ ለመግታት ይታገሳል። ቡድኑ ምዕራባውያን ተራሰቶችን ዓላማ ያደረገ በርካታ የቦንብ ፍንጻታዎችን አካሂዷል። አልተሳሳለትም እንጂ የግብጽን መራሔ መንግሥት ለመገደል ተደጋጋሚ መስራቶችን አድርጓል። ከዚህ ቡድን ጋር በዓላማና በተግባር ተመሳሳይነት ያላቸው አል ጅሃሃድ እና የግብጽ የእስልምና ጅሃድ የሚባሉ ቡድኖች አሉ። (Ibid).

3ኛ. የፔምቤላ እስላማዊ ግንባር፡- ይህ ቡድን ወይም ድርጅት በኢንዶኔዥያ በስፋት በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል። የግንባሩ ዋና ዓላማ እስላማዊ

የሽብር ሕገ-ችን የእንደኒዥያ መንግሥት በሕገ እንዲያካ ትታቸውና እንዲተገብራቸው ማድረግ ነው። ይህን ዓላማ ለማሳካትም በመንግሥታዊ ድርጅቶችና በንጹሕን ግለሰቦች ላይ በርካታ የሽብር ጥቃቶችን ፈጽሟል። (Ibid).

4ኛ. ሐማስ፡- ሐማስ ባላለፍነው ዓመት በፍልስጥኤም በተካሄደ ዴሞክራሲያዊ ምርጫ የፋታሕ ንቅናቄን አሸንፎ መንግሥታዊ ሥልጣን የያዘ ፓርቲ ነው። ይሁንና ምዕራባውያን የሚያቀነቅኑት ዴሞክራሲያዊ መግባቱን «የማይፈለግ ውጤት» በጸጋ አልተቀበሉትም። በተለይም ደግሞ ሐማስ የእስራኤልን አገራዊና መንግሥታዊ ሀልወና (ለ-ሰላዊነት/ ሰውቅና እንደ ማይሰጥ ይፋዊ አቅም ከመያዙ ጋር ተያይዞ ቀደም ሲል ይፈጽማቸው የነበሩት የአጥፍቶ መጥፋት ርምጃዎች ከአሸባሪ ቡድኖች እንዲፈረጁ አድርጎታል። በየዕለቱ የዚህ ዕውጃዎች ትንታኔዎች እንደ ሚገቡ ጠው ሐማስ ማእከሉንና እንቅስቃሴውን በጋዛ ያደረገ ሽብርተኛ ቡድን ነው። ዋና ዓላማው የእስራኤልን መንግሥት ማጥፋትና በምትኩ እስላማዊ የፍልስጥኤም መንግሥት በፍልስጥኤምና በእስራኤል መሪት ላይ መመሥረት ነው። ሐማስ «እስራኤል ለምትወሰዳቸው የጎይል እርምጃዎች አፀፋ ነው» በሚል የሚያካሂዳቸው የአጥፍቶ መጥፋት የቦንብ ፍንጻታዎች ለበርካታ ሲቪል እስራኤላውያን ሕይወት መቀጠፍ ምክንያት ሆኗል። (Ibid)

5ኛ. ሒዝባህ፡- ሒዝባህ የእስራኤልን መንግሥት መደምሰስ ወይም መጥፋት በሚፈልጉ ጸንፈኛ የሽብር እስልምና ሃይማኖት ተከታዮች የተመሠረተ ሽብርተኛ ቡድን ነው። አባባቱ ኢራንን ጨምሮ ከተለያዩ አገራት የተውጣጡና በደቡብ ሊባኖስ፣ በጋዛ፣ በቁስት ባንክ፣ በየርዳኖስ እና በሶርያ ሰፊ ስር እስራኤል እንቅስቃሴ የሚያካሂዱ ናቸው። ራሱን «የሪሲብ ወታደራዊ ኃይል እና የእስልምና ተከላካይ» ብሎ የሚጠራው ሒዝባህ የሚያካሂዳቸው የሽብር ተግባራትና ጥቃቶች በቀጥታ ሆነ በተዘዋዋሪ በርካታ ንጹሕን እስራኤላውያን፣ ፍልስጥኤማውያንና፣ ሊባኖሳውያን ሕይወታቸውን አጥተዋል፤ ከቤት ንብረታቸውም ተፈናቅለዋል። www.en/wikipedia. encyclopedia Wikipedia.

6ኛ. የታጠቀው እስላማዊ ቡድን /Armed Islamic Group/- ይህ ቡድን የአልጄሪያን መንግሥት በኃይል የመጣ ልና በእስላማዊ መንግሥት የመተካት ዓላማ ያነገበ ነው። ይህን ተግባሩን ለማሳካት የበርካታ ሰዎችን ሕይወት የተጠፈ የሽብር ተግባር አካሂዷል። እጅግ አሠቃቂው ደግሞ ለዓላማው አንሰለፍም ያሉን ጹሐን መስለሞችን ያለ ቅንጣት ማመንታት በሰይፍ እየቀላ መጣሉ ነበር። (Ibid).

7ኛ. የዲዳን እስላማዊ ጦር /Islamic Army of Aden/- ይህ ቡድን የፔመንን መንግሥት ለማስወገድ፣ አሜሪካን በወረቀት አገሮች የምታደርገውን ጣልቃ ገብነት ለማስወገድ ይታገሳል። የምዕራባውያንን ወታደራዊ ተቋማት፣ ጋዜጠኞችንና ተራሰቶችን ዓላማ ያደረገ የሽብር ተግባር በተደጋጋሚ ፈጽሟል። የመን በመካከለኛው ምሥራቅ የአሜሪካ ፀረ ሽብር መከት ዋነኛ አጋር መሆኗ ይታወቃል። (Ibid).

8ኛ. አል ቃዲዳ፡- ይህ ድርጅት በ1980ዎቹ መጀመሪያ ሲጠነሰስና ሲቋቋም ዋና ዓላማው ምዕራባውያንን ከሳዑዲ ፀረቢያ

ማስወጣት፣ የሳዑዲ ሥርወ መንግሥትን ከሥልጣን ማስወገድና ማጥፋት እንዲሁም እስራኤልንና ደጋፊዎቿን መደምሰስ ነበር። ነገር ግን ከ1990ዎቹ መጨረሻ ጀምሮ ፀረ አሜሪካ ብሎም ፀረ ምዕራባዊ እንቅስቃሴ ጀመረ። የሺዎችን ሕይወት የተጠፋ አሠቃቂ የሽብር ጥቃቶችንም ፈጽሟል። ከሚያከናውናቸው የሽብር ተግባራት ባሻገር የአል ቃዲዳን ቡድን ለዓለም ጸጥታና ደኅንነት ከፍተኛ ስጋት የሚያደርጉት ሁለት ነገሮች አሉ። በመጀመሪያ የአል ቃዲዳ መኖርና እኩይ የሽብር ተግባር ለበርካታ አክራሪና ጸንፈኛ እስላማዊ ቡድኖች በየቦታው መፈልፈል ምክንያት ሆኗል። ርግጡ ሊታወቅ ባይቻልም ለተለያዩ እስላማዊ ሽብርተኛ ቡድኖች የቁሳቁስና የገንዘብ ድጋፍ እንደ ሚያደርግም የማይካድ ነው። ቀጥሎም በተለይ በፀረብ አገሮች የሚገኙ መስለም ወጣቶች ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ አሜሪካ በአፍጋኒስታን እና በኢራቅ ላይ ለምታ ደርገው ቅጥ ያጣ ወታደራዊ እርምጃ ያላቸውን ጥላቻና ፀረ እስራኤል አቋም በመጠቀም የእስልምና ሃይማኖት ከሚፈቅደው ውጭ ወጣት መስለሞችን ወደ ሽብር ተልእኮ በመገፋፋት ውድመት እና እልቂት እያስከተለ ነው። (Ibid).

9ኛ. አል ኢትሃድ አል እስላሚያ፡- አል ኢትሃድ አል እስላሚያ ከ1970ዎቹ ጀምሮ በሰሜንና ደቡብ ሶማሊያ ይንቀሳቀሱ በነበሩት «የሶማሊያ እስላማዊ ወንድማማቾች» /al - Takfir al-Wahda , al - Salafiyya Muslim brother hood/ እና ሌሎችም አክራሪ እስላማውያን ቡድኖች ንብረት /Somali Islamic Union/ አማካይነት እ.አ.አ በ1984 የተመሠረተ ነው። አል ኢትሃድ አምባገነኑ የዚያድ ባሬን መንግሥት መውደቅ /1991 እ.ኤ.አ/ ተከትሎ ከምሥራቅ ኢትዮጵያ /ደሴ፣ ዋርዴር እና ደገነብር/ ጀምሮ በተለይም በማእከላዊና ደቡብ ሶማሊያ ኃይሉን በተለያዩ መንገዶች እየጠናከረ የተንቀሳቀሰ ጸንፈኛ እስላማዊ ቡድን ነው። አል ኢትሃድ አል እስላሚያ የ «ወሃቢ ነገር መለኮት» /Wahhabi theology/ በሚባለው ዘይቤ ፖለቲካዊ ዓላማውን በሶማሊያ በቆየው የእስልምና ሃይማኖት /ሙሉ በሙሉ የሱኑ መስሊሞች የሾኑት ሶማሊያውያን የሚከተሏቸው የቃዲሪያዊ አስደራጭ እና ሳሂሊ ያህ የተባሉ ዘርፎች /መርሐዎች/ Political Islam/ ሽፍኖ የሚንቀሳቀስ አሸባሪ ቡድን ነው። /Medhane Tadesse, AL- ITTIHAD - POLITICAL ISLAM AND BLACK ECONOMY IN SOMALIA , 2002, pp.20-30; Bryden, p.3; Farole, pp.6-7 and others/.

አል ኢትሃድ የግድያ መከራዎችንና በርካታ የቦንብ ፍንጻታዎችን በድራዳዎና በአዲስ አበባ ከተማች ባለፉት ዓመታት መፈጸሙ ይታወቃል።

ከክርስትና እና ከእስልምና ሃይማኖት ተከታዮች በተጨማሪ የአይሁድ እምነት ተከታዮችም በተለያዩ የሽብር ተግባራት ተመግርተዋል። አይሁዳውያን የሚያካሂዱት የሽብር ተግባር በሁለት ደረጃ ሊከፈል ይችላል። አንደኛው የእስራኤል መንግሥት እንደ አይሁዳዊ መንግሥት በተለያዩ ሰንካሳ ምክንያቶች በፍልስጥኤማውያንና በእስራኤል ጉራቤት አገሮች ሕዝቦች ላይ የሚወሰደው ከመጠን ያለፈ ወታደራዊ እርምጃ ሽብር ነው። እስራኤል በወሰደ ቻቸው ወታደራዊ እርምጃዎች በርካታ ንጹሕን ወገኖች ሞተዋል፤ ንብረት አልባና ቤት አልባ

ሆነዋል። ሁለተኛው፡-አይሁዳ ውያን የሚካሄዱት ሽብር ደግሞ ሕዝብ ላህንና ሐማ ስን የመሳሰሉ ቡድኖች በእስራኤል ውያን አይሁዶች ላይ ለሚያካሂዱት የሽብር ጥቃት የተቆጠሩ አይሁዳውያን በምስጢር በመደራጀት የሚያደርጉት የግድያ የሆነው የግንጃትና ፍልስጥኤማውያንን የማጥቃት ተግባር ነው። www.en/wikipedia

እንግዲህ ከላይ እንደ ተመለከትነው «ሃይማኖታዊ» ሽብርተኝነት በእስልምና ሃይማኖት ተከታዮች ብቻ ሳይሆን በክርስትና እና በአይሁድ ሃይማኖት ተከታዮችም የተለያዩ ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ዓላማዎችን ከጎብ ለማድረስ ሃይማኖትን እንደ ሽፋን በመጠቀም የሚካሄዱ ተግባር ነው።

ይሁን እንጂ ባለፉት ሁለት ዐራማት ዓመታት እስልምናን ሽፋን ያደረጉ ጸንፈኛ እና አክራሪ ቡድኖች በቁጥር በርካታ ተዋል። እንቅስቃሴያቸውም የዓለ ምን ማሳበሪሰብ አያመሰው ይገኛል። ከላይ እንደ ተጠቀመው በምሥራቅ አፍሪካ ቀንድና ለኢትዮጵያ ሙስሊም ሆነ ክርስቲያን ሕዝብ ከፍተኛ አደጋ የመሆን አቅም ያለው እስላማዊ አሸባሪ ድርጅት አል ኢትሃድ አል እስላማ ነው። ይህ የሚሆነው በሁለት ዐበይት ምክንያቶች ነው። አንደኛው፡- አል ኢትሃድ አል እስላማ የአብዛኛውን በጎሳ የተከፋፈለ የሶማሊያ ኅብረተሰብ ወደ አንድ ነት ለማምጣትና ከፍተኛ ድጋፍ ለማግኘት ዐረ ኢትዮጵያና ዐረ ክርስትና አቋም እየያዘ መምጣቱ ነው። ሁለተኛው ደግሞ አል ኢትሃድ ከመሰል ሽብርተኛ ቡድኖች በተለይም ከአል ቃዲያ ጋር ያለው የጠበቀ ግንኙነት ውሎ አድርጎ ኢትዮጵያንም ከምዕራባውያን ዐረ ሽብር እንቅስቃሴ ውስጥ በግልጽ ተጓዳኝ ስለሚያደርጋት ከአል ኢትሃድ በተጨማሪ ሌሎች ግዙፍ ሽብርተኛ ቡድኖች ኢትዮጵያን ዓላማ ሊያደርጓት ስለሚችሉ ነው። ይህ በውጭ ተጽዕኖ የሚደረገው ግፊት ደግሞ የሕዝባችንን ውስጣዊ የሥነ ልቦና አንድነት እንዳይመርዘው ከወዲሁ መጠንቀቅ ያስጠፋል።

አል ኢትሃድ አል እስላማዊ ከፅንሰቱ እስከ ልዩተና እስከ ሕጉን ድረስ ዐረ ኢትዮጵያ የሆነ ድርጅት ነው። ገና ሲመሠረት የጀምሮ ግንባር ቀደም አድርጎ ያስቀመጣቸው አጀንዳዎች ዐረ ኢትዮጵያ እና ዐረ ክርስትና ናቸው። በቁጥር በርካታ የሆኑ አባላቱና በድርጅቱ ቁልፍ ቦታ ላይ ወሳኝ ሚና የሚጫወቱት ሰዎች ከኢትዮጵያዊ ትውልድና ዜግነት ጋር ግንኙነት እንዳላቸው መሰረቱ ደግሞ የአል ኢትሃድን ኅግር የውጭ ብቻ ሳይሆን የውስጥም ኅግር ያደርገዋል። የአል ኢትሃድ ዋና ዓላማ የኢትዮጵያ ኡጋንዳንን የኪንያን ምሥራቃዊ ክፍል እና የጅቡቲን ምሥራቃዊ ክፍል ከሶማሊያ ጋር በማዋሐድ ታላቋን የሶማሊያን እስላማዊ ሪፐብሊክ ስውን ማድረግ፣ በምሥራቅ አፍሪካ ጠንካራ እስላማዊ ማህበረሰብ መገንባት እና የማይበገር ኃይል እስላማዊ ጦር ማቋቋም የሚሉ ናቸው። /Medhane, p.21/

ጥቃዳሽንና ደቡብ ሶማሊያን የተቆጣጠረው የእስላማዊ ፍርድ ቤቶች ኅብረት በጦር አብጋዥ ይደርስበት የነበረውን አስተዳደራዊ በደል ለመቋቋም በሕዝብ ድጋፍ ጉልበት የገኘና የተጠናከረ ኃይል ይሁን እንጂ በውስጡ የርእዮተ ዓለም አንድነት የለውም። በኅብረቱ ውስጥ በድርድር

የሚያምኑ የሶማሊያን ብሔራዊ ዕርቅና የአካባቢ ቢውን ሰላም የሚሹ ለዘብተኞች ያሉትን ያህል እስልምናን መንግሥታዊ ሃይማኖት አድርጎ «ታላቋን የሶማሊያ እስላማዊ ሪፐብሊክ» ስውን የማድረግ ሕልም ያላቸው ቡድኖችም አሉ። የኢትዮጵያን ለ-ዐላግነት የሚነካው ይህ አስተሳሰብ ደግሞ በእስላማዊ ፍርድ ቤቶች ኅብረት ውስጥ የአመራሩን የርእዮተ ዓለሙን የወታደራዊ ክንፉን ረድፍ በበላይነት የተቆጣጠሩት የአልኢትሃድ አክራሪ ኃይሎች የተሰለፉበት ነው።

እስልምናን እንደ ዋና ሽፋን ቢጠቀምም የአል ኢትሃድ መሠረታዊ ዓላማ ፖለቲካዊ እንጂ ሃይማኖታዊ አይደለም። ለፖለቲካዊ ዓላማው መሳካት ዋነኛ መሰናክል የምትሆነው ደግሞ ኢትዮጵያ ናት። መላውን የሶማሊያ ተናጋሪ ሕዝብ አስተባብሮና አደራጅቶ ከኢትዮጵያ ጋር መስጋት ለአል ኢትሃድ የማይታሰብ ነገር ነው። የሶማሊያ ኅሳዎችን በአንድነት አደራጅቶ ኢትዮጵያን መዋጋት ቢችል እንኳ ኢትዮጵያን ማቸነፍ አይችልም። ከዚህ በፊትም በዚያድባሬ መንግሥት በተደጋጋሚ ተሞክሮ የሶማሊያን መበታተን አመጣ እንጂ ትርፍ አሳስባም። ይህም በመሆኑ አል ኢትሃድ የፖለቲካ ህልሙን ለማሳካትና የኢትዮጵያን ኃይል ለመፈረክስ ሁለት ዘዴዎችን ቀይሶ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል። የመጀመሪያው በርካታ የሶማሊያ ጉሳዎች በኢትዮጵያ ላይ አላቸው ብሎ የሚያምነውን ጥላቻ መሠረት በማድረግ ዐረ ኢትዮጵያ የሆኑ የሽብር ተግባራትን፣ በሶማሊያ ክልልና በመሀል አገር ማካሄድ ነው። የአል ኢትሃድ መሪዎች ዐረ-ኢትዮጵያ እና ዐረ ክርስትና የሆኑ አጀንዳ አብዛኛውን የሶማሊ ጉሳ ከዓላማቸው ጀርባ እንደ ሚያሰልፍላቸው ጥርጥር የላቸውም። ሁለተኛው የአል ኢትሃድ ኢትዮጵያን የማጥቃት ዘዴ ደግሞ ኢትዮጵያን ከምዕራቡ ዓለም /ከአሜሪካ/ ጉን የተሰለፈች ዐረ ሶማሊያና ዐረ እስላም ታሪካዊ ጠላት አድርጎ ለመፈረጅ የጅሃድ ጦርነት በኢትዮጵያ ላይ ማድረግ ነው። በአርግጥም ባለፉት ሳምንታት የጅሃድ ጦርነቱ ታውጇል። የጅሃድ ጦርነት በኢትዮጵያ ላይ ማድረግ ለአል ኢትሃድ ሦስት ጠቀሚታዎችን ሊያስገኝለት ይችላል።

1ኛ. አምላካዊ ከሆኑ እስላማዊ ሽብር ተኛ ቡድኖች በተለይም ከአል ቃዲያ መጠን ሰፊ የቀሳቀስና የገዝብ ርዳታ ያስገኘታል። በሶማሊያ የማእከላዊ መንግሥት አለመኖሩ፣ ደቡብና ማእከላዊ ሶማሊያን ሙሉ በሙሉ መቆጣጠሩ ደግሞ ማንኛውንም ርዳታ ያለ ምንም መሰናክል እንዲያሻ ይረዳዋል፤ እየረዳውም ነው።

2ኛ. የሶማሊ ኅብረተሰብ ሙሉ በሙሉ የእስልምና ተከታይ በመሆኑ የጅሃድ ጦርነቱን ጥሪ ያለምንም ጥርጥር ሶማሊያውያንን ያሰል ፍልገል፤ በሶማሊያና በኢትዮጵያ ሶማሊ ክልል ሙሉ ተቀባይነትን ያስገኛል፤ ሥልጣኔንም ለማደላደል ይረዳል፤ ብሎ ያስባል።

3ኛ. የጅሃድ ጦርነት በኢትዮጵያ ላይ ማድረግ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙ አንዳንድ የሙስሊም አካላትንና አባላትን በመቀስቀስ ከጉኔ ያሰልፍልግል ብሎ ያምናል።

ከላይ የተዘረዘሩት ስልቶች እንደ ሚያሳዩት አል ኢትሃድ ሙስሊምን የኢትዮጵያ ሕዝብ እና ሶማሊያውያንን በእስልምና ከላላ በማነሣሣት እኩይ ተግባሩን ለመፈጸም ከፍተኛ መፍጨርጨር እየደረገ ነው። የአል ኢትሃድ ወታደራዊ ክንፍ በኢትዮጵያ መንግሥት ተደጋጋሚ የሆነ ፈት ጸዋ ቢጉኔዊም ሶማሊያ ውስጥ በማገገም ተመልሶ ብቅ

ይላል። በተለያዩ እስላማዊ ሽብርተኛ ቡድኖች የሚደገፍ በመሆኑም ለማገገምና ለማንሠራራት ጊዜ አይፈጅበትም። በይበልጥም በርዳታ የሚያገኘውን ከፍተኛ መዋዕል ንግድ በመጠቀም የተለያዩ የማኅበራዊ አገልግሎት ዘርፎችን /የጤና፣ የትምህርት፣ የፍትሕ፣ የጸጥታ እና የአጠቃላይ ስተዳደር አገልግሎት/ ለኅብረተሰቡ በመስጠት ቀስ በቀስ ሰፊ ማኅበራዊ መሠረት አግኝቷል። እኒህን አገልግሎቶች በእስልምና ሽፋን አስታኮ በርካታ ተከታዮችና አባላት በየቦታው አፍርቷል። በተጨማሪም የተለያዩ ምግባር ሠናይ እስላማዊ ድርጅቶችን በሽፋንነት በመጠቀም ዓላማውን በማራመድና በኅብረተሰቡ ውስጥ ዘልቆ በመግባት አል ኢትሃድ እጅግ የተካነ ነው። በመሆኑም ሙስሊም ሆነ ክርስቲያኑ የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ አል ኢትሃድና መሰል ሽብር ተኛ ቡድኖች ለእስልምና እምነት ተቆ ርቋሪ በመምሰል የሚነካውን ፕሮፓጋንዳ በጥንቃቄ ሊያስተውሉና ለመቃወሚያ ይገባል። የኢትዮጵያን ሙስሊምና ክርስቲያን ኅብረተሰብ የረጅም ዘመናት አብሮና ተቻቸሎ የመኖር ታሪክ ስንመለከተው እንደ አል ኢትሃድ ላሉ እኩይ ተልእኮ አራማጅ ቡድኖች መመካከቻ የሚሆን ጥሩ ልምድ ነው።

ከታሪክ እንደ ምንጫው የኢትዮጵያ /የአክሱም/ መንግሥት የመጀመሪያዎቹን ሙስሊሞች በሰላምና በፍቅር ተቀብሎ በፈቃዳቸው ወደ አገራቸው እስከ ተመለሱበት ጊዜ ድረስ ያስተናገደ መንግሥት፣ አገርና ሕዝብ ነው። በዚህም የተነሣ ነቢዩ መሐመድ በኢትዮጵያ ላይ ምንም ዓይነት የጅሃድ ጦርነት እንዳይካሄድ አዟል። እውነተኛውን የእስልምና እምነት ከጉዳይ የማይቆጥሩት የአል ኢትሃድ መሪዎችና ተከታዮቻቸው ግን ጅሃድ በኢትዮጵያ ላይ በማድረግ የነቢዩ መሐመድን ትእዛዝ እየተላሉ ነው። የእስልምና በአብዛኛው በአፍሪቃ ቀንድ መስፋፋት በሰላማዊ መንገድ የተካሄደ እንጂ በጦርነት ወይም በጅሃድ የተካሄደ አይደለም። Trimmingham : Islam in Ethiopia (Oxford: Clarendon Press) 1972.

በመሆኑም ለረጅም ዘመናት ኢትዮጵያውያን ሙስሊሞችና ክርስቲያኖች ሕዝብና ደስታን ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮችን አብረው በመጋራት በሰላምና በፍቅር ፍረዋል።

ምናልባት ብዙውን ጊዜ ባለ ማወቅ በኢትዮጵያ ክርስቲያኖችና ሙስሊሞች መካከል ሃይማኖትን ለማስፋፋት እንደ ተደረገ ጦርነት ያህል በብዙዎች የሚቆጠረው ከ14ኛው መቶ ክ/ዘመን ጀምሮ እስከ 1536 ዓ.ም በማእከላዊው የክርስቲያን መንግሥትና በአፋት በጌዳሞ በአዳል እስላማዊ መንግሥት ይካሄዳል። የሱናት ተደጋጋሚ ጦርነቶች ናቸው። እነዚህ ጦርነቶች በተለይም የኢጣል አሕመድ ወረራ ዋና ምክንያታቸው ኢኮኖሚያዊ እንጂ ሙሉ በሙሉ ሃይማኖታዊ ይዘት አልነበራቸውም። በአርግጥ የክርስቲያኑ መንግሥት ነገሥታት ለክርስቲያኖች የአፋት /የአዳል ሠልጣኖችም ለእስልምና መስፋፋት የከሰባቸውን ድጋፍ ያደርጉ ነበር። በሁለቱ መንግሥታት መካከል ይደረገው የነበረው ጦርነት መንግሥቱ የአፋት /አዳል ገዥ የሆኑት የወላስ ሥርወ መንግሥት ሠልጣኖች ለክርስቲያኑ መንግሥት

እምነት እና እምነትን የሚያቀዘቅዙ ነገሮች

ካለፈው የቀጠለ

1. **ለመንፈሳዊ ሕይወት ጊዜና ቦታ አለመስጠት፡-** የብዙዎቻችንን እምነት ከበረዶ ይልቅ ለማቀዝቀዣቸው በግንባር ቀደምነት ከሚጠቀሱ ነገሮች መካከል ለመንፈሳዊ ሕይወታችን የምንሰጠው ጊዜና ትኩረት አለመኖሩ ዋናው ነው። ለሥጋዊ ጤንነታችን፣ ምግባችን፣ ልብሳችንና ሰላማችን የምንጨነቀውን የሀላ ለመንፈሳዊ ሕይወታችን ብናስብ ኖሮ ዛሬ ለምንገኛለን አሳሳኝ መንፈሳዊ ድቀት ባለብታችን ነበር። በዚህ ምክንያት ምግብ ነፍሳችንን ማግኘት ስላልቻልን በእምነታችን ደክመናል። ፈቃድ ሥጋችን አይሎብናል፤ ከብይብናል። ለመንፈሳዊ ሕይወት የምናውለውን ጊዜም እንደ ክስረት መቀጠር ሳንጀምር አልቀረንም። ትላንት በመንፈሳዊ ሕይወት ጽውድ ሆነን ያሳ ለፍናቸውን ጊዜያትና ቦታዎችን ባስታ ወስን ቁጥር በዚህ ድርጊታችን ብዙ ነገሮች የመለጠን እየመሰለን ተቸግረናል። ይህ ሁሉ ድካም ከየት መጣ? የ ከፍ ያለ እምነታችን የት ገባ? በእርግጥ ብዙዎቻችን በእምነት በመቀዝቀዣችን ይህ ሁሉ ተከሥቶብናል። በከፋ ድካም ውስጥ ነን። ነቢዩም፡- «እኛ ደክመናል» /ኤር.2+4/ ያለው ለዚህ ነው። ሰው ሁሉ ለመንፈሳዊ ሕይወቱ ጊዜና ቦታ የማይሰጥ ካል ሆነ ዕድገቱ ከድካም ወደ ዝለት ይሸናል።

2. **የአገልጋዮች ምግባር ብልሹነትና መልካም አርአያ አለመሆን፡-** በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የሚማርኩ ለአገልግሎት የሚተገኙ ለመንጋው የሚራፍና ለቤተ ክርስቲያን መልካም ሐሳብ ያላቸው ሰው የማይውቃቸው፣ እግዚአብሔር ብቻ የሚያውቃቸው በርካታ አገልጋዮች አሉ። እኛ በግልጽ ከምናውቃቸው በላይ እግዚአብሔር ብዙ ትጉሃን አገልጋዮች አሉት። ከዚህ በተቃራኒ ግን ለጥቅም የቆሙ፣ በዋህና ፈዛዛ ጊዜያቸውን የሚያባክኑና ከቤተ ክርስቲያን ጠላቶች ጋር በድብቅ የሚደልቱ «አገልጋዮች» እንደዚህ ዘመን በገተው አያውቁም። የተቀበልን ማዕርገ ከህነትና በሕዝብ ፊት የምንናገረው ቃል እግዚአብሔር ከተግባራዊ ሕይወታችን ጋር ሲነጻጸር ድፍረታችንንና አስመሳይነታችንን አጋልጧል። በአገልጋዮች ስንፍና እግዚአብሔር እየተሰደበ ነው። «በእናንተ ሰብተ የእግዚአብሔር ስም በአሕዛብ መካከል ይሰደባል» እንደ ተባለ። ሮሜ.2+24። ስንትን ወገን ለመንፈሳዊ ዝለት፣ ለሽሽት፣ ለኑፋቄና ለከሕደት እንደደረግነው እግዚአብሔር ብቻ ነው የሚያውቀው።

አሁንም አለመጸጸታችንና ራሳችንን አስተካክለን ምእመናን ክርስቶስን ለመታደግ አለመካካታችን ደግሞ የቀ

ረው ሕዝብ ጥፋት የማያሳዘንን ጨካኝ እረኞች መብዛታችንን ያሳያል። እምነቱ ለቀዘቀዘ ምእመናን፣ በመናፍቃንና ከሐድያን ድንኳን ውስጥ ለወደቀ ሕዝብና ለቤተ ክርስቲያን መረር እንባ ተጠያቂዎቹ በምግባርና በእምነት ደክመን ምሳሌ መሆን ያልቻልን አገልጋዮች ነንና ወይታ አለብን!!

የተሾምንበትን አደራ ጥለን እባግ ክርስቶስ ምእመናንን ጥለን በትንናልና የሽመን እምላክ «የማሰማርያዬን በጎች ለሚ ደጠፉና ለሚበትኑ እረኞች ወዳቸው!» ብሏል። ኤር.23+1። ይህ ወይታ ራሳቸውን አርመው ሳላስተካከሉ ሁሉ በፍርድ ቀን ይቆያል።

3. **መናፍቃንና አሕዛብ፡-** «የሚያናውጡ አትሁ የክርስቶስንም ወንጌል ሊያጣ ምሙ የሚወዱ አንዳንዶች አሉ» ተብሏልና ራሳቸው በሞትና በከሕደት ጨለማ ውስጥ እየተመላለሱ በሕይወት፣ በእምነትና በብርሃን ሰገነት ላይ በቆሙ የእግዚአብሔር ልጆች ላይ አፋቸውን የሚያላቅቁ መናፍቃንና አሕዛብ ሞልተዋል። ገላ.1+7።

በሰፈር ውስጥ፣ በትምህርት ተቋማት፣ በገዛ ላይ፣ በሥራ ቦታ... ወዘተ የኑፋቄና የከሕደት ቃላቸውን እየዘሩ ይዘራራሉ። የእምነታቸው ከንቱነት ከእምነታቸው መሠረታዊ አስተምህሮ የተነሳ የሞት መንገድ መሆኑ ታውቋልና ሊከተላቸው የሚሹ ጥቂቶች ናቸው። እነርሱ ግን በራሳቸው የእምነት ከንቱነት ሊያገኙት ያልቻሉትን ሕዝብ ንጹሕ እምነቱን በመተቸትና የመጽሐፍ ቅዱስን ቃል በማጣመም ለየናውጡት ይተጋሉ። ብዙ ደክመው ወደ ጥፋት መንደር ያመጡትን ሰው ግን ክነሱ በባለ የጥፋት ልጅ ያደርጉታል። «አንድ ሰው ልታሳምኑ በባሕርና በደረቅ ስለምትኮሩ በሆንም ጊዜ ከእናንተ ይልቅ ሁለት እጥፍ የባለ የገሃነም ልጅ ስለምታደርጉት ወዳቸው።» ተብለዋልና ከፍርድ አያመልጡም። ማቴ.23+15። ስለ እምነቱ ያላወቀ፣ ከአምላክ ይልቅ በሰው ማንነት ላይ የተደገፈና ሆዱን የወደደ ሰው የነዚህ ሰዎች ሲሳይ ይሆናል። መናፍቃን እንደ ሥጋ ፈቃዳቸው የሚያጣ ምሙትን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል በመከተልና የአሕዛብንም ተረት በማጸመጥ እምነታቸው የቀዘቀዘባቸው በርካታ ክርስቲያኖች አሉ። በመሆኑም መናፍቃንና አሕዛብ የክርስቲያኖችን እምነት በማቀዝቀዥ በኩል እየተጫወቱት ያለው ሚና አሳሳቢ እየሆነ መጥቷል። ዝለው የወደቁ መብዛታቸው ለዚህ በቂ ምስክር ነውና።

4. **ፖለቲካዊ ቀውስና አንዳንድ ፖለቲከኞች፡-** ሰዎች የእምነት ነጻነታቸውን ተጠቅመው የወደዱትን ሲከተሉ፡- ዘለፋ፣ ንቀትና መከራ ሲያጸኑባቸው ከቆዩ የሃይማኖት ተጋፊዎች መካከል ፖለቲካዊ ቀውስና አንዳንድ ፖለቲከኞች በዋናነት ይጠቀሳሉ። በተለይ እውነተኛ የሃይማኖት አባቶች ፈር የለቀቀውንና ከእግዚአብሔር ሕግ የሚጣረሰውን የአንዳንድ ፖለቲከኞች ቡረቃ አጥብቀው በመቃወማቸው ብዙ መከራ ደርሰዋቸዋል።

በሚያስተዳድሩት ሕዝብ መካከል መድልዎ ሲፈጽሙ፣ የአንዱን እምነት ተከታይ በሌላው ላይ ሲያነሳሁና ሲያቃቅሩ የኖሩና ያሉም ጥቂቶች አይደሉም። አንዱት ሃይማኖትንም በዘር፣ በጎሳና በመልክ ምድር ከፋፍለው የሕዝቡን እምነት እያቀዘቀዙ ኖረዋል።

በየዘመኑ በተነሳ ፖለቲካዊ ሕደቶች ውስጥ ሲያልፉም ለሃይማኖታቸው ታማኝ የነበሩ የሃይማኖት አባቶችና ፖለቲከኞችም ጭምር የመኖራቸውን የሀላ ከመጣው እኩይ አስተሳሰብና ድርጊት ጋር ሁሉ በመሰልፍ ቤተ ክርስቲያንን ያስቀረቡ፣ ወገኖቻቸውን አንገት ያስደፉና እግዚአብሔርን ያሳዘኑ ሰዎችም ብዙ ናቸው። እያንዳንዱ ቢሮ፣ ትምህርት ቤት፣ ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ፣ መንደር፣ ከተማ፣ ገጠር በፖለቲካዊ ቀውስና በአንዳንድ ፖለቲከኞች አገልግሎት የተነሳ በእምነታቸው በረዶ የሆኑ ሰዎችን በመያዙ ውበተኛና ጸጋውን አጥቷል። በዚህ የተነሳ የቀዘቀዘው እምነታችን ከአገልግሎት፣ ከቤተ ክርስቲያንና ከወገኖቻችን ርቀን እንድንቆም አድርጎናል። የወደቅንበትን ቦታ ከወርብልን ማየት እስኪሳን ድረስ ማሰብ አቅጥናል። አምላካችንም፡- «የምነቱብህ ነገር አልኝ፣ የቀደመውን ፍቅርህን ትተሃልና። እንግዲህ ከወዴት እንደ ወደቅህ አስብ።» እያለ ነው። ራእ.2+4። ሕዝብንና አገርን ለማስተዳደር የራሱን ፖለቲካዊ አካሄድ ማስተካከል ይገባል እንጂ የአንዱን እምነት ተከታይ በሌላው ላይ ማነሳሳት ሊጠፋ የማይችል እሳት ከማቀጠል ተለይቶ አይታይም። የአንዳንድ ፖለቲከኞችን የሞት ስብከት በማጸመጥ በእምነት ሰበብ ተለይቶ መቆራቆስም የትላንት ማንነትን መርዳት ብቻ ሳይሆን ለነገም እሾሻማ ጎዳና መደል ይል ነው። በአጠቃላይ ሃይማኖትን ከዘርፍ ከፖለቲካ አካያ መመዘን ጥፋት ነው፤ ሥልጣኔም አይደለም። በዕውቀትና

በመንፈሳዊነትም መበርታት አይኾንም። እንደዚህ የሆነው በእምነታችን ስለ ቀዝቀዝነ ነው። ተጽዕኑን ካልተመለሰን የሚጠብቀን ዕጣ ፈንታ የመረረ ነው። በቤተ ክርስቲያን ላይ መነሳሳት - አይደለም ለእኛ ለነጻዮች ልጥያና፤ ለነጻዲትና ለመሳሰሉትም አልበጀም።

5. **ጥንቆላና ጠንቋዮች**- ሰዎች እግዚአብሔርን በታማኝነት ሲያመልኩ በማየቱ በቅናት የነደደው ሰይጣን ጥንቆላን የሚያህል ክፉ አምልኮ ለሰዎች በማለጣመድ ተቆጥረው ለማይዘልቁ ጠንቋዮችና አስጠንቋዮች መቀናቀፍ ምክንያት ሆኗል። የልጆቹ ጉዳይ አምልኮ በጠንቋዬና በጠንቋዮች መርከብን የማይወድ ጌታ እግዚአብሔር ግን፡- «ወደ ጠንቆላ አትሃዱ» ሲል አዘዘ። ዘሌ. 19+31። ጥንቆላን እንዳይከተል ይህን የሚያህል አምላካዊ ትእዛዝ የተሰጠው የሰው ልጅ ግን ባላለፈው ዘመን ሁሉ በጥንቆላና በጠንቋዮች ቤት ሲርመጠመኛለን።

የሠለጠነ ሕዝብ የጠንቋዮችን ማታለል ይገነዘባል ተብሎ ይታመን ነበር። ነገር ግን የተጠበቀው እየሆነ አይደለም። ቀደም ሲል ከነበሩት ጠንቋዮችና አስጠንቋዮች በባሰ መልኩ ማንበረሰባችን በጥንቆላ ረከሷል። ከፊሉ በየጠንቋዮች ቤት ሲመላለስ ሌላው ደግሞ በየጌዛ ጣውና በየመጽሐቱ ላይ በሚወጡ የከብብ ቆጠራ ጥንቆላዎች ሱስ ተይዟል። መንገድ ለመሄድ፣ ሥራ ለመጀመር፣ ትምህርት ለመቀጠል፣ ትዳር ለመያዝ፣ ...ወዘተ የጥንቆላ ጋዜጣና መጽሐቱ ማንበብና መከታተል የአንዳንዶቻችን የሠርክ ተግባር ሆኗል። በዚህ የተነሳ በእግዚአብሔር ማመን የአምላክንም ስጦታ በተሰፋ መጠበቅ ቀዝቅዟል። ይህ ሁሉ የጥንቆላና የጠንቋዮች ውጤት ነው። እነዚህ ጠንቋዮች ከቤተ ክርስቲያን በአፍኦ ያሉ ብቻ አይደሉም። ጣፋጭ ወተቷን ጠጥተው ያደጉና ዛሬም ከፍትሄ ለየገረሱ ካሉት መካከል በጥንቆላ የረከሱ «አገልጋይ ተብዬዎች ሞልተዋል። በሰይጣናዊ አሠራር ከረከሱ ከነዚህ ጠንቋዮች እግር ሥር የማይጠፋ ትብትብ ጽሑፋቸውን የሚያነሱ ሁሉ በእምነቱ የደከሙ ነው።

6. **አንዳንድ ጽሑፎች**- ሰዎች የተለያዩ እምነትና አመለካከት ስላላቸው እኛ በምናምነው እምነትና ክብር በምንሰጣቸው ነገሮች ላይ ትችትና ዘላቂ ሊሰነዘሩ ይችላሉ። ክርስትና እንደ ዛሬው በመላው ዓለም ከመንሰራፋቱ በፊት ይህ ችግር በሰፊው የተለመደ ነበር። ክርስቶስን እስከ መስቀል ያደረሱ ጨካኝ አይሁዶችና የባሕርይ አምላክነቱን ይጠራጠሩ የነበሩ ጸሐፊት ፊሪሳውያን ብዙ ጽፈዋል፤ ብዙም አስጸፈዋል። በቅዱሳን ሐዋርያት፣ በቅዱሳን አርድኦችና በቅዱሳት አንስትራ ስም የተለያዩ ወንጌሎችንና መልእክቶችን በመጻፍና በማስጻፍ «ይህ የነ እገሌ ወንጌል፣ መልእክት ወይም ጽሑፍ ነው» እያሉ በሐሰተኛ ጽሑፎች /Pseudohagiographia/ ማታለልም የነዚህ ሰዎች ተገኝቶ ነበር።

ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ስፍር ቁጥር የሌላቸው የክፍት መጻሕፍት በአምላካችን፣ በእምነታችን፣ በቤተ ክርስቲያን፣ በቅዱሳን፣ በመጽሐፍ ቅዱስና በአዋልድ

ለዝማሬና ለስብስት ተጋብዘን ሳለ ጉባኤ የምንዘጋጅ ጉባኤ የምናማርጥ፣ ሳንዘጋጅ ወደ ቅዳሴ የምንገባ፣ ማሕሌቱንና መዝሙሩን በይድረስ ይድረስ የምንቆም፣ ስቦታቱንም በመሰልቸት የምናደርስ ሁሉ በእምነት የቀዘቀዝን ነን። ቀደም ሲል ግን እንዲህ አልነበርንም። መርሐ ግብር ለመምራት፣ ምእመናንን ለማስተናገድ፣ በተሰጠን ጸጋ ዕውቀትና አቅም ለማገልገል እንተጋ ነበር። ለምን ዛሬ ይህን ማድረግ አቃተን?

መጻሕፍት ላይ ተጽፎዋል። የቤተ ክርስቲያን ጠበቆች /Apologists/ የነበሩ ቅዱሳን ሊቃውንት ግን በየወቅቱ ለተጻፉ የክሊሪት፣ የነፋጭና፣ የዘላቂ ጽሑፎች ተገቢውን ምላሽ ሰጥተዋል።

ዛሬም ይህ ድርጊት በአዲስ መልኩ ተጀምሯል። በአምላካችን፣ በእምነታችን፣ በቅዱሳንና በሥርዐተ ቤተ ክርስቲያን ላይ ዘላቂ የተሰኘው ጽሑፎች በዝተዋል። እንደዚህ ያሉትን ጽሑፎች የሚጽፉት ሰዎች አሕዛባዊ፣ መናፍቃዊና የክሊሪቶችን አስተሳሰብ ልባቸውን ያስታብባቸው ናቸው። በሰይጣናዊ ድፍረት የተሞሉ መሆናቸው ለዚህ ዳርጓቸዋል፤ ምክንያቱም የሚዘላፉትን የሚሰድቡት የማያውቁትን ነው። የያዕቆብ ወንድም ሐዋርያው ይሁዳ እንደዚህ ሲል ጽፎባቸዋል፡- «እነዚህ ሰዎች ደግሞ እያለሙ ሥጋቸውን ያረክሳሉ፤ ጌትነትንም ይጥላሉ፤ ሥልጣን ያላቸውንም ይላደባሉ... የማያውቁትን ይላደባሉ» ይሁዳ. ቁ.8+10። የአንባብያንን ቀልብ መሳብ ያልቻሉ ጋዜጠኞችና መጽሐፍተኞች ትላን ትና ተብለው የተሰለፉትንና በክርስትና ገዛ ላይ እንዳች ነገር መፍጠር ያልቻሉትን ጽሑፎች በዘመኑ አቀራረብ በማግመር «የአዲስ ጽሑፍ ፋና ወገ» ይባሉ ዘንድ በየዓምዶቻቸው ላይ ሰፊ ቦታ የሚሰጡት ለነዚህ ጽሑፎች ሆኗል። ብዙ ኮፒዎችን ሽጦ ከፍተኛ ትርፍ ለማጋበስ የሚደረግ ፍጫና የክርስትናን መዘለፍ ምክንያት በማድረግ ወደ መንደራቸው የሚከበላለውን ገልበጥ ባጣ የቋመጡ በረ ክርስትና ገይሎችም ከዚህ ጀርባ እጃቸው አለ።

የምንሰማውንም ሆነ የምናነበውን አዲስ ነገር እየተከተልን የምንነገድ ትውልዶች መሆናችን ግን ለዚህ ሰለባነት ዳርጓናል። «ዘጸ።፡፡፡ ከድ»ንና መሰል ጽሑፎችንና ዘገባዎችን አንባቦ እምነቱ የዘለበት እና ለመንፈስ ሕመም የተዳረገ አይጠፋም። በአጠቃላይ የመነውን እምነት የሚጸረሩ ጽሑፎች ደካማ መንፈስ ያለንን ሰዎች እምነት እየቀዘቀዙ ነው። አለመታደላችን እንጂ መንፈሳዊ ሰው በሁሉም አቅጣጫ /ኃላፊዎችን፣ መጻሕፍትን/ በሚያይዩ በሚያውቅ አምላክ በመታገዝ ነገሮችን ይመረምራል እንጂ

በመጡት የሐሰት ድርሰቶች መፈተን አልነበረበትም። «ሁሉን ፈትነው መልካሙን ያዙ» መባላችንን ለምን ዘንጋው? 2ተሰ.5+20-21።

7. **ገንዘብ**- ገንዘብ ያለንን ለመሸጥ የሌለንንም ለመግዛት የሚያስችል ነገር ነው። የዕውቀታችን ሚዛን የሞያችንም ቤዛ በመሆን ያገለግላል። ገንዘብን የሠራነው እኛው ብንሆንም የብዙዎቻችን ገዢ ሆኖ ባረያዎቹ አድርገናል። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም በገዛ ፈቃዳችን ገንዘብን ጌታ ማድረጋችንን ስለሚያውቅ፡- «ሁለት ጌቶች መገዛት የሚቻለው ማንም የለም ወይም አንዱን ይጠላል ሁለተኛውንም ይወዳል ወይም ወደ አንዱ ይጠጋል ሁለተኛውንም ይንቃል፤ ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ መገዛት አትችሉም» ሲል በቃሉ ነግሮናል። ማቴ.6+24። ሰዎች ለገንዘብ ሲሉ ያላደረጉት ነገር የለም፤ ትውልድ የታሪክ ጠባባን ሽር አዲስ ምዕራፍ ሲከፍት ደስ ያሰኛል። ይሁን እንጂ ስለ ትላንቶቹ ገንዘብ ወዳጆች ከተጻፈው መጥፎ ታሪክ በላይ እኛ ስለ ገንዘብ እየፈጸምን ያለው ጥፋት ከመዛግ ብቶች ሞልቶ ፈሳ። ስለ ገንዘብ የሸንገ፣ አመነዘርን፣ ሰረቅን፣ ገደልን፣ ንዋያተ ቅድሳትን አላልፈን ስጠን፤ እምነታችንን ተውግ። በሃይማኖታችን ጸንተናል የምንለውም ስለ ገንዘብ ብለን አገልግሎታችንን አቆምን። በቤተ ክርስቲያን ልጅነታችን የተነሳ ያገኘውን ተቀባይነት በመጠቀም የየሞያችን ኪሳራ ንጻ በዘበዘን። ለኩዌስት ኔትና የምናደርገው ፍጫና በእምነትና በአገልግሎት በራዶች አድርገናል፤ ይህ የገንዘብ ፍትወት ምን ያህል እንደ ወጥቷል፤ የሰጠ ረዳል። በወሽትም ይሁን በእውነት ምክንያት ያገኘው ገንዘብ ኪሳራንንና የባንክ ደብተራችንን በማደለብ ኩራታችን ከደመና በላይ ወጥቷል። በአጭር የገንዘብ ፍቅር፣ ስለ ገንዘብ ያለን የተባባ አመለካከትና ባለን ገንዘብ የመታመናችን ክንቄ ኩራት እምነታችንን አቀዝቅዷል። ከዚህም አልፎ ከሃይማኖታችን ፈቀቅ ያልጓና የተወጋጋ ብዙዎች ነን። በዚህም «ገን ዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና አንዳንዶችም ይህን ሲመኙ ከሃይማኖት ተላሰተው በብዙ ሥቃይ ራሳቸውን ወገ» ከተባለላቸው ወገኖች ተደምረናል። 1ጢ. ሞ.6+10።

8. **ሆድ**- ዕዕ በለስን ያስቀጠፈ ብክርናን ያሸጠ ሆድ «ደከመኝ ልረፍ»ን ባለማወቁ ተሸክመው የሚጠሩትን ሰዎች ስስታም፣ ስግላግቦችና የእርሱ ሌሎዎች ካደረጋቸው ቆዩ፣ በልቶ ማደር ኃጢአት ባይሆንም ለሆድ መግዛት ግን ባርነትና ታላቅ በደል ነው። ልካንዳ ቤቶቻችንና ሆቴሎቻችን በአርብግ ሁዳዴ ላይቀር የጥሉላት ምግቦችን ማቅረባቸው ሲገርም እጁን ታጥቦ የሚበላው ሰው መብዛት በእውነት ይህ ወገን ወዴት እየሄደ ነው ያሰኛል።

እኛ ክርስቲያኖቹ «ገን መሞታችን ስለማይቀር እንብላና እንጠባ» ከሚሉ ወገን አይደለንም። 1ቆሮ. 15+33። ከምንበላው ምድራዊ ምግብ

በላይ የእግዚአብሔር ቃልና ጸጋ የህልጠውናችን መሠረት እንደ ሆነ እናምናለን። ጾድያ ለምንድን ነው ላበሉን ማዳላት፤ የላበሉንን መግራት የጀመርነው? ለሆዳ ቀን ስንልስ አድዋሚትን እስከ መሻር ለምን በቃን? መልሱ ሆዳችንን አምላካችን ከማድረጋችን የተነሳ ራስን በመገዘትና በጸም የሚገኘውን ሰማያዊ ስጦታ ትኩር ብለን መመልከት ስለ ተሳነን ነው። በእውነት ሆዳችን በእምነት ለመቀዘቀዣችን ምክንያት ሆኗል። የመስቀሉ ገር ሞኝነት መስለናል። ይህን በማድረጋችን ሥልጠና ወይም በዋቂዎች የሆን አይምሰለን። ሆዳችን አምላካችን ስለሆነ በን ነው እንጂ። ፊልጵ.3፡19።

9. መከራ፡- «በምድር ላይ የሰው ሕይወት ብርቱ ሰልፍ አይደለም» ተብላ ለላኪ ሥጋዊና መንፈሳዊ ሕይወታችን ላይ መከራ ሊመጣበት ገደብ ነው። ኢዮ.7፡1። መከራናችን ወይም ሕይወት ጀርባዋን ሰጥታን ምግብ፣ ልብ፣ መጠለያ፣ ጤና፣ ትዳር፣ የሥራ ዕድገት አጥተን በመንፈስም በሥጋም የምንሠቃይ አለን። አንድ ጊዜ የተሰጠችን አንዲት እምነት በመከተላችንም መከራ የጸናብን መኖራችን አይካድም።

አብርሃምና ግራ በመካኔት፣ ንጉሥ ጻዋት ደግሞ በስደት፣ ሠለስቱ ደቀቅም በእቱን እሳት ተጥለው በመከራ ሰውድቁ ይበልጥ ከእግዚአብሔር ጋር በመጣበት በእምነት በራቱ እንጂ በእምነታቸው አልሳሉም።

መከራን ተስቆ በእምነት መቀዘቀዣ ከዳተኝነት ነው። የግማችንንና የተቻለችን ትችት ፈርተን ባርኮ መብላት፣ ጸልዮ መኖር፣ በእውነትና በጽናት ማገልገልና ወደ ቤተ ክርስቲያን መሔድ የተወገደ የለንም? የከበበንን መከራ በመኖራት ከአላብና የኢየሱስ ክርስቶስን የባሕርይ አምላካችን አጥብቀው ከሚቃወሙ መኖራችን ጋር አብረን የተሰለፍን የለንም? አለን!! ነገ አልፎ ታሪክ በሚሆን የሰፊ መከራ ማመናችንን ያቀዘቀዘን ሰዎች ራሳችንን እንመርምር።

10. ምቹት፡- «ቀይ ልብስና ቀጭን የተላባ እግር የለሰስ አንድ ባለጠጋ ሰው ነበረ። ዕለት ዕለትም እየተመቸው በደገታ ይኖር ነበር» /ሉቃ. 16፡19-31/ የተባለት ነገዳዊ ዘመት በሥጋ ምቹት ተከታ መኖሩ በምግባር የመደከሞቱና በእምነት የመሳሉ ምክንያት ነበር። ትላንት በነበረን ትንሽ ልድጫ፣ ዕውቀት፣ ገንዘብና ሥልጣን የነበረን እምነት ዛሬ ከምንኖርበት ይሉት ጋር ሲነጻጸር ከሳራ ላይ ወድቶናል። በእኮኖሚና በኑሮ ተመችቶናል። በእምነት ግን ተጭጨናል። ስናጣ አብልጠን ማመናችንን ስናገም የምንደግመው ስሆን እግዚአብሔር በኛ ይደስት ነበር። ግን አልሆንምና አንዳንዶቻችን በእምነት የተቀዘቀዘ።

በእምነት የመቀዘቀዣ አስከፊ ውጤቶች

1. ጥርጣራ፡- በእምነት የተቀዘቀዘ ሰው ተጠራጣሪነት ያጠቃዋል። የአምላኩን ሁሉን ያደራገጥ ይቅርታ ይጠራጠራል። የመላእክትን ጥበቃ፣ የቅዱሳንን ምልጃ፣ የቤተ ክርስቲያንን አገልግሎት የሚመለከተው በጥርጥር ነው። ስምዖን

ጴጥሮስ፡- «አንተ እምነት የሳደህ ስለምን ተጠራጠርህ» ተብሎ የተገሠጸው በወሰጡ ያለው እምነት ከመገደልና ከመቀዘቀዣ የተነሳ «እውጥም ይሆንን?» ብሎ በመጠራጠሩ ነው። ማቴ.14፡28-33። እግዚአብሔር ሳይገልግብን በመቅረቱ ተከለልን እንጂ በእምነት ዙሪያ ስላሉ መንፈሳዊ ነገሮች የምንጠራጠር ብዙዎች ነን። ሰዎችን በመኖራት አለመናገራችን ከብርቱ ምእመናን ጎራ እንድንቆጠር አድርጎ ይሆናል። ውስጣችን ግን በጥርጥር ተሞልቷል። ይህም በእምነት ከመቀዘቀዣችን የተነሳ የመጣ መንፈሳዊ ክስረት ነው።

2. ትችት፡- ብዙዎቻችን የምንተቸው የማናምንበትን ነገር ነው። የእምነት ጉልበቱ የደከመ ሰው ከአዲስ ክርስቲያን በባለ መልኩ ትችት ይበዛል። ቅዱሳው ረዘመ፣ ጸው በዛ፣ ሰጋታትና ማሕሌት አያስፈልግም... መዘተ ይላል። በዚህ ከተጠለ የእምነቱን ደግሞና ቀኖና ጭምር ያጣጥላል። ወይን የተባለ ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን ቀርጥሮ በመብላት ለከፋ ውድቀት ይዳርገናልና ከአገልግሎት ትችት እንሸጠ። መሥ.2፡15። በእምነታቸው የበረቱ ክርስቲያኖች በተቸነታቸው ሳይሆን የሚታወቁት እግዚአብሔር በተለያዩ መንገድ እንደ ሚናገር ስለሚያምኑ ሁሉን ነገር በልባቸው በመጠበቃቸው ነው። ክርስቲያን ትችት ሲያበዛ ወይ ገና ወጣኔ ነው አለበለሁም በእምነቱ ቀዘቅዷል።

3. መኖራት እና ከሕይወት ዛሬ መኖራት እና ከሕይወት ሰዎች መካከል አንዳንዶች እንደኛው ሲያገለግሉ፣ ሲገለገሉና በእርቶይክላዊት ጎዳና ሲጓዙ የነበሩ ናቸው። ነገር ግን በተለያዩ ምክንያቶች ለተቀዘቀዙ እምነታቸው አስቸኳይ የሆነ መንፈሳዊ እርምጃ ባለመውሰዳቸው በኑፋቄ ገደል ወደቀውና በከሕይወት ጫካ ወስጥ ጠፍተው ቀና። አሁንም በእምነት ከመቀዘቀዣችን የተነሳ በትችትና በጥርጣራ የተመላኝ ሁሉ አወዳዳቂዎችን እየከፋ ነውና ራሳችንን ቶሎ እንመርምር። «በሃይማኖት ብትኖሩ ራሳችሁን መርምሩ። ራሳችሁን ፈትኑ»። ተብለናልና። 2ቆሮ.13፡5።

4. መተላለፍና በደል፡- ሕገ እግዚአብሔርን በመተላለፍ በደል መፈጸም እግዚአብሔርን እንደ ሚያሳዘን፣ ሰላምን እንደ ሚያሳጣና እንደ ሚያስቀጣ ያምን የነበረ ሰው በእምነቱ ሲቀዘቀዝ ይህን ሁሉ እንደ ሞኝነት ይቆጥረዋል። ኃጢአትንም እንደ እህል መብላት ይጀምራል። በኃጢአት ኑሮ ሠልጥን የምንታይ ሁሉ ባለግወዳኝ ከምንሠራቸው ኃጢአቶች በላይ በእምነት ስንደክም የምንፈጽማቸው በደሎች ይበዛሉ።

5. ሰላም ማጣት፡- ሰላም የመንፈስ ፍሬ ነው። በእምነታችን መቀዘቀዣችንን ተከትሎ የሚቆራኝ ጥርጣራ፣ ትችት፣ ኃጢአትና ሌላም ስብራት ሰላም እንዳይኖረን ያደርገናል። የሰላምን አምላክ በመተቃቸንም ድንገጥና የምንባንን እንሆናለን። ይኸም በእምነት መቀዘቀዣችን ለከፋ ሰበላኝ እንደ ሚዳርገን ያስረዳል። ከፋት ባለበት ደግሞ ሰላም የለም። ምክንያቱም «ለከፋዎች ሰላም የላቸውምና»። ኢሳ.48፡22።

6. መንፈሳዊያን አባቶችን መጥላት፡- በራሱ ድካሙም ሆነ ከውጭ በሚመጡ ተጽዕኖዎች ምክንያት እምነቱ የተቀዘቀዘ፣ ከባሰም ሃይማኖቱን የተወሰደው ለሃይማኖት መሪዎች ያለው ጥላቻ ጠንካራ ነው። ጲያቆናትን፣ ካህናትን፣ መንከሳትን፣ ጳጳሳትን አጥብቆ መጥላት ይጀምራል። ቀናዒ የኾኑ ሰማርያንና ሰባክያን ሲያይ ደሙ ይንተክ ተካል። ይህም በወሰጡ እያሳደገው የመጣው ክፉ መንፈስ በእግዚአብሔር መንፈስ ከሚመሩ አገልጋዮች ጋር አል መስማማቱን ያሳያል። በአጠቃላይ ሱስ ኝነት፣ አልባሌ ቦታ መዋል፣ የቤተ ክርስቲያንን ደግሞና ቀኖና መኖራትና ማቃለል የመሳሰሉት በእምነቱ ከተቀዘቀዘ ሰው የማይለዩ ክፉ ጠባዕያትና ልማዶች ናቸው።

7. ከአገልግሎት መራቅ፡- በዘመነ ነገሥት የነበሩ አንዳንድ አገልጋዮች በእምነት ከመቀዘቀዣቸውና በምግባር ከመደከሞቻቸው የተነሳ ከአገልግሎት በመራቅና የማይገባ ነገር በመፈጸም እግዚአብሔርን ያሳዘኑ ነበር። ይህን ያስተዋለው ንጉሥ ሕዝቶስ አንድ ቀን ሰበሰባቸውና፡- «ልጆቼ ሆይ፣ በራቱ ትቆሙና ታገለግሉ። ከንድ አገልጋዮቹም ትሆኑ ዘንድ ታጥኑለትም ዘንድ እግዚአብሔር መርጦአችኋልና ቸል አትበሉ»። አላቸው። 2ዘኖ. 29፡11። ዛሬ በቸልታ ተሞልተ ማገልገል እየተለመደ መጥቷል። እግዚአብሔርን የህል ንጉሥ እያገለገሉ ቸል ተኛ መሆን ከእርግጥን ውጭ ምንም ትርፍ የለውም። የቱንም የህል ሰብ እናትርብ ከአገልግሎት የራቅነው ከአገልግሎት የሚገኘውን ጸጋ እግዚአብሔር በእምነት ስላላየን ነው። ለገማሬና ለሰብከት ተጋብዘን ላለ ገባኤ የምጠንዘጋ፣ ገባኤ የምናግርጥ፣ ሳንዘጋጅ ወደ ቅዱሳን የምንገባ፣ ማሕሌቱንና መዝሙሩን በይድረስ ይድረስ የምጠንቅቅም፣ ሰዐታቱንም በመስልቸት የምናደርስ ሁሉ በእምነት የተቀዘቀዘ ነን። ቀደም ሲል ግን እንዲህ አልነበርንም። መርሐ ግብር ለመምራት፣ ምእመናንን ለማስተናገድ፣ በተሰጠን ጸጋ ዕውቀትና አቅም ለማገልገል እንተጋ ነበር። ዛሬ ለምን ይህን ማድረግ አቃተን? እርስ በርስ መወሻከት የለብንም። በእምነት ስለ ቀዘቀዘን ነው። ይህ ድካማችን የአገልግሎቱን ጣዕም አጥፍተናልና። ራሳችንን ገሥጸን ወደ ቀደም ሕይወታችን ካልተመለስን ወደ በለጠ ስብራት እንገባለን።

እምነታችንን እንደት አጠንክረን እንያዝ?

1. በቅን ልብ፡- እምነት በትሕትናና በትንንት በተሞላ ልብ ተቀብለው የሚኖሩበት ሰማያዊ ስጦታ ነው። ስናምን በአፋችን በመናገር ብቻ ሳይሆን በልባችን ፈጽመን በማመን መሆን አለበት፤ ሰው በልቡ አምና፣ በአፍ መስክሮ ይድናል ተብላልና። ሮሜ 10፡9። በአፋችን ሳይ ሆን በልባችን የተቀበልነውን እምነት ደግሞ በቅን ልብ ማኖር ሌላው ተግባራችን መሆን

አለበት። በቅን ልብ የተያዘ እምነት በየጊዜው ያድጋልና። «በተረዳንበት እምነት በቅን ልብ እንቅረብ» ተብላናልና እምነታችንን በቅን ልብ ይዘን በእግዚአብሔር ፊት እንቀም። ያዕ.1፡22።

2. በመረዳት፡- የምናመልከውን አምላክ ማንነት፣ የሃይማኖታችንን አስተምህሮና ጳላ የሚጠብቀንን ሽልማት ተረድተን የማንንዘ ከሆነ በየመንገዱ ላይ ለሚደረግ ኩብላላ የተጋለጥን እንሆናለሁን። ስለዚህ እምነታችንን በመንፈሳዊ ዕውቀትና በመረዳት ልንይዘው ይገባል። «የሰጠውንም ተስፋ ደግሞ ሊፈጽም እንዲችል አጥብቆ እየተረዳ በእምነት

በእምነት ለቀዘቀዘ ምን እናድርግላቸው?

1. እንቀላቸው፡- ቀደም ሲል በጠቀስናቸውና በሌሎች ምክንያቶች የተነሣ ሰዎች በእምነት ለቀዘቀዙ ይችላሉ። ነገር ግን በእምነት የደከሙትን ሁሉ በፍቅር ከተቀበልን በኋላ እንዲበረቱ ከማድረግ ይልቅ መቆጣት፣ ማግለል፣ መጠይፍ፣ መተቸትና ማግት የብዙዎቻችን ልማድ ሆኗል። ይህም ከስህተቶቻቸው ተምረውና ተጸጽተው ሊመለሱ የሚችሉ ወገኖቻችንን አሳጥፎናል። ለወደፊት ግን እንደዚህ

ሕዝቡ እውነተኛ ወንጌልን እንዳይሰማ ከሚረገጡ አሕዛብና መናፍቃን ባልተናነሰ መልኩ ለሰብከተ ወንጌል መስፋፋት እንቅፋት ለመፍጠር የምንጣደፍ አለን። ይህን አሳዛኝ ተግባር አውልቀን እንጣልና ቃለ እግዚአብሔርን ከማጣቱ የተነሣ በእምነት ከመቀዝቀዝ አልፎ የእስማኤላውያንና የመናፍቃን ሲሳይ እየሆነ ያለውን

በረታ እንጂ በአለማዎን ምክን ያት በእግዚአብሔር ተስፋ ቃል አልተጠራጠረም» የተባለበት ጸጵቅ እምነቱ ከመረዳት ጋር ነበር። ዕብ.4፡21።

3. በማክበር፡- የሃይማኖታችንን ደግማ፣ ቀኖና፣ ትውፊትና አጠቃላይ ጸጋ በክብር ልንይዘ ይገባል። እግዚአብሔር ማመናችንን ብቻ ሳይሆን እምነታችን እርሱን በማክበር ጭምር መሆኑን ያያል። «የሃይማኖተኛ ነን» እያልን ክብር ለሚገባቸው ሁሉ ክብር የማንሰጥ ከሆነ እምነታችንን በክብር ይዘናል ማለት አንችልም። ብርሃነ ዓለም ቅዱስ ጳውሎስ የአብርሃምን እምነት ለዕብራውያን ክርስቲያኖች ሲገልጥላቸው፡- «ለእግዚአብሔርም ክብር እየሰጠ ...» ብሎ ገልጸላቸዋል። እኛም እምነታችንን በክብር እንያዘ። እምነታችንን ብንንቅ ይፈረድብናል። «የፊተኛውንም እምነታቸውን ስለ ገቀ ይፈረዱባቸዋል።» እንዲል። 1ጢሞ.5፡12።

4. በጽናት፡- በመጨረሻው ቀን ርትእት ሃይማኖታቸውን ከምግባር ጋር አዋድደው በጽናት የያዙ ብቻ ናቸው የሚሸለሙት። ስለዚህ እምነታችንን እጽንተን እንያዘ። በመጽሐፍ «የመጀመሪያ እምነታችንን እስከ መጨረሻው እጽንተን ብንጠብቅ የክርስቶስ ተካፋዮች ሆነና ልና» ተብሎ ተጽፏልና። ያዕ.3፡14-15።

5. በሥራ፡- ከመንፈሳዊ ተግባራት የማንገርቅ ከሆነ መልካም ሥራችን ለደከመው እምነታችን ጉልበት ይሆናል። ስለዚህ ባለን ጊዜ፣ ዕውቀት፣ ጉልበት፣ ገንዘብ፣ ጸጋ... ወዘተ ተጠቅመን መልካም ሥራን እንሥራ። በጸም፣ በሌሎች፣ በሰግደት፣ በምጽዋት፣ በአገልግሎት፣ ቃለ እግዚአብሔርን በመስማት የተያዘ እምነት ፍሬው የሚገናኝ ጣፋጭ ነው። ስለዚህ በሃይማኖት ያለን ሁሉ «መልካም ሥራን ለመሥራት አንታክት»። ገላ.6፡9።

3. ሰብከተ ወንጌል ይጠናከር፡- መደጋገሚያችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያትን ለመላው ሕዝብ ሲልክ የሰጣቸው ትልቅ ትእዛዝ የወንጌልን የምሥራች ይሰብክ ዘንድ ነው። ማቴ.28፡16-20። እነርሱም ሆኑ አባ ቶቻችን በርትተው በማስተማራቸው ዛሬ ያለውን ጨምሮ ብዙዎችን ከሞት ወደ ሕይወት መልሰዋል።

በአሁኑ ጊዜ ያለውን የሰብከተ አገልግሎት በተመለከተ ግን ፈጽሞ የለም ለማለት ባንደፍርም የምንሰጅተውን በጀት፣ ለማስተማር ያለን ትጋትና ሕዝቡን ሊሰማ የሚችሉው ቋንቋ መስበካችንን ስንመረምር ገና መሆናችንን እንረዳለን። ሕዝቡ እውነተኛ ወንጌልን እንዳይሰማ ከሚረገጡ አሕዛብና መናፍቃን ባልተናነሰ መልኩ ለሰብከተ ወንጌል መስፋፋት እንቅፋት ለመፍጠር የምንጣደፍ አለን። ይህን አሳዛኝ ተግባር አውልቀን እንጣልና ቃለ እግዚአብሔርን ከማጣቱ የተነሣ በእምነት ከመቀዝቀዝ አልፎ የእስማኤላውያንና የመናፍቃን ሲሳይ እየሆነ ያለውን

አይሁን። እግዚአብሔር እኛን እንደተቀበለ ሁሉ እኛም በፍቅር ተቀብለናቸው የኑፋቄና የክህደት ሰንኮፋቸውን እንንቀልላቸው፤ ከንቱና ዓለማዊ ፍላጎታቸውንም ለመዋጋት ከጎናቸው እንቀም። «በእምነት የደከመውን ተቀበሉት» መግለጫንም አንርሳ። ሮሜ.14፡1።

2. የሳይለውን እንመላላቸው፡- ሰዎች በእምነት ጉድለት ሲኖርባቸው ብቻ አይደለም በእምነት የሚቀዘቅዙት፣ የጤና፣ የሥራ፣ የመጠለያ፣ የምግብ፣ የልብስ፣ የዕውቀት... ወዘተ ጉድለት ያለባቸው ሰዎችም በእምነት እየቀዘቀዙ ሃይማኖታቸውን ሲተው አይተናል። እኛ ግን ምን እያደረግን ነው? የዕውቀት ጉድለቱን ለመሙላት በእምነት ወደ ማይመስሉት ሙዓል ሕፃናት፣ ት/ቤትና ኮሌጅ የሚፈልገውን ተማሪ ለመታደግ ምን ያህል ተነሥተናል? የምርትና የአገልግሎት መስጫ ተቋማትንስ?

ምእመናን ክርስቶስ በየጊዜው በጨመሩም ቀድሞም የነበረውን ሕዝብ ጉድለት በመሙላት በኩል ደክመናል። ያለፈውን በታሪክነት ቆጥረን ዛሬ የሕዝብ ክርስቲያኑን ጉድለት ለመሙላት እንትጋ። ሃይማኖታዊ ዕውቀቱ ጎድሎ የሚሠቃየውንም ሕዝብ እንታደገው። ይህ ቃል በእምነት ለቀዘቀዙ ወገኖች የምናደርገውን ተግባር ይጠቁመናል። «ፊታችሁን ልናይ በእምነታችሁም የጎደለውን ልንጥባበት ሊሊትና ቀን ከመጠን ይልቅ እየጸለይን በአምላካችን ፊት ከእናንተ የተነሣ ስለምንደሰተው ደስታ ሁሉ ለእግዚአብሔር በእናንተ ምክንያት ምን ያህል ምስጋና እናስረክብ ዘንድ እንችላለን?» 1ተሰ.3፡9። ስለዚህ በጸም፣ በጸሎት፣ በምጽዋት፣ በሐሳብና በሌሎች ነገሮች አማካይነት የጎደለውን ለጎደለባቸው እንመላላቸው።

4. እናጽናቸው፡- ማጥመቃችን፣ ማስተማራችንና ቤተ ክርስቲያን መሥሪታችን መልካም ቢሆንም ያመጣችን ውንና ያስተማርነውን ሕዝብ ተመልሰን የማንጎበኘው ከሆነ ለጥፋት ገብረ ነዋል ማለት ነው። ቤተ ክርስቲያን ሠርተን። ዕባን፣ ዘቢብ፣ አገልጋይ ካህናት ይኖሩ ዘንድ ካልተጋኝ አገልግሎት በማጣቱ የተነሣ የምእመናኑ መጠን አልታየንም ማለት ነው። ስለዚህ፡- «የላሎትን እጅች የሰለሉትንም ጉልበቶች እቅፉ፣ ያከበሩም እንዲፈወስ እንጂ እንዳይኖሩ ለእግራችሁ ቅን መንገድ አድርጉ።» መግለጫንን በማስታወስ ክርስቲያኖችን ለማጽናት እንትጋ። ዕብ.12፡12-13።

ዛሬ ያለው ሰፊ ችግር ይኸው። የሚጎበኛቸው አጥተው የተፈቱ ሰንበት ት/ቤቶች፣ ጉባኤ ቤቶች ስንት ይሆኑ? የተዘገቡትን አብያተ ክርስቲያናት ማን አይቷቸው ይሆን? የሚያጸናውን ትምህርት በማጣቱ እምነቱ የቀዘቀዘበትን ምእመናን የቆረጠው አሕዛብና መናፍቃን በየጫካው እንደ አንበሳ እያገሰ፣ እንደ ገሰሳ እየደነፋ ነውና ችግሩ አሳባቢ ሆኗል።

ስለሆነም ያስተማርነውን ተመልሰን በማጽናት፣ ለሰንበት ት/ቤቶች፣ ለጉባኤ ቤቶችና በአጠቃላይ ለምእመናኑ ተገቢውን አገልግሎት በመፈጸም በእምነት መቀዝቀዥ እንዳይመጣ እንጋደል። እናት ቤተ ክርስቲያን፡- «በዚያችም ከተማ ወንጌልን ሰብከው እጅግ ደቀ መዛሙርትን ካደረጉ በኋላ የደቀ መዛሙርቱን ልብ እያጸጉ በሃይማኖትም ጸንተው እንዲኖሩ እየመከሩና፡- ወደ እግዚአብሔር የማንሥት በብዙ መከራ መግባት ያስፈልጋል» የሚሉ ታማኝ ልጆችን ዛሬ አብዝታ ትፈልጋለች። የሐ.ሥራ.14፡21-22።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

ነገረ ድኅነት

በመጽሐፈ

ቅዱሴ

ገጽ/ር ተስፋ እንዳለ

ባለፈው አትማችን ምስባክ ለምን ከመዝሙረ ዳዊት ተውጣጥቶ እንደ ሚሰበክ፤ በወንጌልና በምስባክ መካከል ያለውን መያያዝ ተመልክተናል። በዚህ ዝግጅታችን ደግሞ ረድኤተ እግዚአብሔርን አጋኝ በማድረግ በተከታዩ የሥርዐት አፈጻጸም መማማራችንን እንቀጥላለን።

ካሁኑ፡- «እግዚአብሔር አምላክነ ወመድኅነነ ወመፍቀሬ ሰብእ፤ ፈጣሪያችን መድኃኒታችን ሰውን ወዳጅ እግዚአብሔር» በማለት፡- ዓለምን ፈጥሮ የሚመግብና የሚገዛ ጌታ ፈጣሪነት፣ አምላክነት፣ መድኃኒትነት የባሕርይ ገንዘብ መሆኑን ይመሰክራል። «እኔ ጻድቅ አምላክና መድኃኒት ነኝ» እንዳለ። አ.ሳ. 45+21።

ሰው ለማመን በዘገየ ልቡናውና በክፉ ግብና ለአምላኩ ጠላት በሆነበት ጊዜ እንዲን እግዚአብሔር እንደያ ልጁን በመላክ ፍቅሩን መግለጡን «መፈቀሬ ሰብእ፤ ሰውን ወዳጅ» እያለ ያሳስባል (ይጸልያል)። «ገና ኃጢአተኞች ሳለን ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል። ... ጠላቶች ሳለን ከእግዚአብሔር ጋር በልጁ ሞት ከታረቅን በኋላ በሕይወቱ እንድናለን» እንዳለ። ሮሜ.5+8-10።

ይህም ጸሎት ሲጻልየ የእግዚአብሔርን የባሕርይ ቸርነቱን ማውሳትና ማዘከር እንደ ሚያስፈልግ ያስረዳል።

«ቅዱሳን የሚሆኑ ንጹሐን ሐዋርያትን ጌትነትህን የምትናገር ወንጌልን በማስተማር ያገለግሉ ዘንድ ሾምካቸው። የክፍሎቻቸውንም ምልክት ድውዳህ ሥጋን በተአምራት ድውዳህ ነፍስን በትምህርት ያድኑ ዘንድ ያደረግኩ» እያለ ይጻልያል።

«ዐሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ወደ እርሱ ጠርቶ እንዲያወጡአቸው በርኩሳን መናፍስት ላይ ደዌንና ሕማምንም ሁሉ እንዲፈውሱ ሥልጣንን ሰጣቸው።» እንዳለ። ማቴ.10+1። «እኛንም ወደን ፈቅደን ወንጌልን እንሰማ ለንድ የሰማነውንም እንተገብረው ዘንድ አብቃን፤» ዓለም ላይፈጠር በእግዚአብሔር ዘንድ ታውቆ በሰው ዘንድ ገብሶ /ሰው/ የነበረውን የሥጋዊውን /ሰው የመሆንን/ ምስጢር ያስተውሉ ዘንድ ለደቀ መዛሙርትህ እኔ ምርጫቸውን እንደ ከፈትከላቸው /ሉቃ. 24+45/ አሁንም በእኛ በነፍስ በሥጋ ፍጹም ዕውቀትን አላድርብን፤ ጥቂት ሰምተን ብዙ ምግባር ትሩፋት እንሠራ ዘንድ፤ ጥቂትም ሠርተን ብዙ ክብር እናገኝ ዘንድ በቃልህ ለሚኖሩ ወገኖችህ ያዘጋጀሃትን ርስት መንግሥተ ሰማያትን ለመውረስ አብቃን።» እያለ ይጻልያል።

ቃለ እግዚአብሔርን ለመማርም ሆነ ለማስተማር ጸሎት የግድ አስፈላጊ ነው። «በጸሎትም ይተጉ ነበር» እንዳለ። ሐዋ.2+42። መምህረ ሕዝብ ወአክ

ዛብ የኾነው ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም፡- «እግዚአብሔር የቃሉን ደጅ ይከፍትልኝ። ምስጢሩን ጥበቡን ያስታውቀኝ ዘንድ ርቱዕ በሆነ አንደበት በማይደክም ትጋት አገለግል ዘንድ ጸልዩልኝ።» እንዳለ። ቆላ.4+3-4።

ካሁኑ ነገረ ድኅነትን የምትናገር ወንጌልን እንደ ሚገባው ያነብና ይተረጎም /ያስተምር/ ዘንድ ሕዝቡ ማስተዋልን እንዲያገኝ ስለ ራሱ፤ ስለ አገልግሎቱና ስለ ሕዝቡ ይጻልያል።

ማዕጠንተ ወንጌል

ካሁኑ ስለ ክብረ ወንጌል አንዲት ቆቀር ዕጣን በጽንሐሕ ውስጥ ይጨምርና ቅዱስ ወንጌልን እያጠነ እንዲህ ይላል፡- «በፍቅር እግዚአብሔር አብአጋዜ ኩሉ ዓለም አምላክነ፤ ወቡፍክ ወልድ ዋሕድ እግዚእነ ወመድኅነነ፤ ወቡፍክ መንፈስ ቅዱስ መጽንጌ ወመንጽሐ ለኩልነ፤»

• ከወልድና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በአንዲት ሥልጣን ሁሉን የፈጠረ በአንዲት ምስጋና የሚመሰገን አብ ክቡር ምስገን ነው።

• ተቀዳሚ ተከታይ የሌለው የአብ የባሕርይ ልጅ /ወልድ/ በኋለኛው ዘመን ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዎ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነስቶ ሰው የሆነው አያሱስ ክርስቶስ ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በሚመሰገንበት በአንዲት ምስጋና ምስገን ነው።

• የሚያጸና እና የሚያነጻ መንፈስ ቅዱስም ከአብና ከወልድ ጋር በአንዲት ክብርና ምስጋና ክቡር ምስገን ነው። ይላል። ንፍቁ ካህንም «አእኩትም ለአብ፤ አእኩትም ለወልድ፤ አእኩትም ለመንፈስ ቅዱስ፤ አብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን አመስግኑ» እያለ ሕዝቡ አምላክነት የባሕርይ ገንዘብ በሚሆን ምስጋና እንዲያመሰግኑ ያስታውሳል።

«ምስጋናዬን እንዲናገሩ ለእኔ የፈጠርኩት ሕዝብ» እንዳለ። አ.ሳ. 43+20።

ዜናሁ ለእግዚእነ

ዲያቆኑ፡- «ቅድመ ዓለም የነበረ፤ ዛሬም ያለ፤ ዓለምንም አሳልፎ የሚኖር የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ዜና ተአራቱን የምጠትናገር ወንጌልን ነቅታችሁ ተግታችሁ ስሙ።» ይላል። ወንጌል ጌታችን ድውይ መፈወሱን፤ መታማኝነቱን፤ ለምጽ ማንጻቱን፤ ጎበስት ማበርከቱን፤ ውጋውን ወደ ወይን ጠጅ መለወጡን፤ ሥጋውን ደሙን ምግብ ሕይወት እንዲሆን መስጠቱን ትናገራለችና ዜና ትባላለች።

ጌታችን ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ባለው የህልውና አንድነት ቅድመ ዓለም የነበረ እንደ ሆነ ሁሉ በአንዲት ሥልጣንም ዓለምን ፈጥሮአል። የፈጠረውንም ዓለም ያሳልፋል። ይህም የእርሱን ህልውና፤ ሥልጣንና ሥራ የምትናገር ወንጌልን ነቅቶ ተግቶ መስጠት የሚገባ መሆኑን መናገር ነው።

ካሁኑ በልዑል ዜማ «ወንጌል ቅዱስ» ብሎ ይከማል።

- ወንጌሉ የሐንስ ሲሆን «ዘሰበከ» ይላል። ቅዱስ የሐንስ ወንጌሉን ሲጽፍ ረቂቁ ምሥጢረ ሥጋዊ ተገልጸለት ንጽሐ ሥጋ፤ ንጽሐ ነፍስ፤ ንጽሐ ልቡና ተሰጥቶት «ቀዳሚሁ ቃል» ብሎ ከልቡ አንቀጥ ተናግሮአልና።

- የሦስቱ ወንጌላውያን ሲሆን «ዘ ዜነው ማቴዎስ፤ ማርቆስ፤ ሉቃስ» ይላል። እነዚህ ሦስቱ ወንጌላት በአብዛኛው የሚያትቱት ጌታችን ያደረገውን ተአምራት ያስተማረውን ትምህርት ነውና።

ሕዝቡ ሁሉም ለየራሱ፡- «አቤቱ፤ ፈጣሪዬ አያሱስ ክርስቶስ፤ ሁል ጊዜ ክብር ምስጋና ይገባሃል» ይላል።

• ቅዱሴው ግዕዝ ከሆነ፡- «በወንጌል መራሕክ፤ በወንጌል መራሕክ...፤ በነበያ ትም አጽናኸን፤ ወደ አንተም ሰላቀረብክን ክብር ምስጋና ይገባሃል።» ቀድሞ በነበይ በመልአክ አድሮ ነበር። ዛሬ ግን እርሱ ራሱ መጥቶ አድናቆናል።

• ቅዱሴው ዕዝል ሲሆን፡- «ተፈሥሐ በእግዚአብሔር ዘረድኤኝ ..... ሥጋ ኾኖ በሥጋው በደሙ በረዳን በእግዚአብሔር አምናችሁ ደስ ይበላችሁ፤ ለያዕቆብ ፈጣሪ ምስጋና አቅርቡ፤ በገና ያዙ፤ ከበሮውን ላዋቁ ሰጡ። በገና ከመሰንቆ ጋር የሚገሩ የተወደደ ነውና። አንድም ወንጌል ከሃይማኖትና ከምግባር ጋር የተወደደ

ነው። «መሰንቆስ ይለቲ ሃይማኖት እንተለብሰሰሰ ሰማዕት፤ መሰንቆስ ሰማዕ ታት የለበሰሰ / ገንዘብ ያደረጓት። በምግባር የገለጸት / ሃይማኖት ናት።»

ንብተ ወንጌል

ካህኑ፡- «ነዋ ወንጌል መንግሥት፤ - ጌትነቱን የምትናገር። በጌትነቱ የተወራች መንግሥተ ሰማያትን የምትሰብክ ወደ መንግሥተ ሰማያትም የምታገባ ወንጌል ይህች ናት» ብሎ ለንፍቁ ቄስ ይሰጠዋል። ንፍቁ ቄስም፡- «ጌትነቱን ቸርነቱን የምትናገር ቄስ የሰጠኝን ወንጌልን ሰጠሁ» ብሎ ለዲያቆኑ ይሰጠዋል። ሠራዲው ካህን የጌታ፣ ንፍቁ ቄስ የቅዱስ ጴጥሮስ፣ ዲያቆኑ የቅዱስ እስጢፋኖስ ምሳሌዎች ናቸው።

ይኸውም ከጌታችን ቀጥሎ ቅዱስ ጴጥሮስ ወንጌልን አስተምርክል። ከቅዱስ ጴጥሮስ ቀጥሎ ቅዱስ እስጢፋኖስ የማስተማሩ ምሳሌ ነው ።

ዲያቆኑ፡- «ነስሐ ወእመን» - ወንጌል የምትነገረበት ጊዜ ቀርቦአልና ነቅታችሁ ተግታችሁ ስሙ። አንድም መንግሥተ ሰማያት በልጅነት የምትሰጥ በት ሰዓት ነውና ንስሐ ግቡ ይላል። «በመኑ ተፈጸመ፤ የእግዚአብሔርም መንግሥት ቀርባለች፤ ንስሐ ግቡ በወንጌልም አመኑ።» እንዲል። ማር.1፡15።

«ዓቡ ንቡስ ክርስቲያን የክርስቲያን ታናናሾች ውጤ»

ከቅዱስ ውኃና ምንጩ ተወልዶ ደው በሥላሴ ልጅነት ያልከበሩ ሰዎች ከምስጢራት መካፈል ስለ ማይገባቸው እስከ ግዕ ድረስ ያለውን ሥርዐተ ቅዳሴ ሲከታተሉ ቆይተው ዲያቆኑ ግዕ ሲል እንዲወጡ በድምፅም በደወልም ይታዘላል። በጥንቱ ሥርዓት ንሱስ ክርስቲያን /ያልተጠመቁ/ የሚወጡበት ሥርዐት ነበር። ያልማድ ግን ሳይሆን እንደ ቀጠለ ይታያል።

በሥርዓተ ቅዳሴው በአጠቃላይ ፡-

ለተጋብዖ ይደወላል፤ የትንቢተ ነቢያት ምሳሌ ነው። ለግብር ይደወላል። የብሥራተ ገብርኤል ምሳሌ ነው። ለወንጌል ይደወላል። የጌታ ትምህርት ምሳሌ ነው። በድርገት ይደወላል። የ12ቱ ሐዋርያትና የ72ቱ አርድዕት ምሳሌ ነው። ሥርዐተ ቅዳሴው ተጀምሮ እስኪፈጸም አራት ጊዜ መደወሉ የአራቱ ወንጌላውያን ትምህርት። አንድም የጌታችን ትንሣኤ አራት ጊዜ ለመነገሩ ምሳሌ ነው። ይኸውም፡-

መላእክት → ለሴቶች → ለሐዋርያት → ለሕዝቡ ለመናገራቸው ምሳሌ ነው።

የለጎሳስ ጸሎት

ካህኑ ከመቅደሱ ገብቶ፡- «አ እግዚአብሔር አምላክነ .....! እግዚአብሔር አምላክችን ሆይ። ሰውን መውደድህ የማይመረመር ነው። አንድያ ልጅህን ለዓለም ቤዛ ይሆን ዘንድ መላክህን ማን ይመረምረዋል» እያለ በዝግታ ይጸልያል። በለጎሳስ /በሹክሽታ፣ በቀስታ/ መጸለዩ አምላክ ሰው ሲሆን ሰው አምላክ

ሲሆን ያወቀው የለምና፤ አንድም ለፍርድ መምጫውንም ጊዜ የሚያውቅ የለም። «የሰው ልጅ በማታሰቡት ሰዓት ይመጣል» እንዳለ። ማቴ.24፡44።

ከህኑም በመቀጠል፡- «እኛ ጣላቶችህ ሳለን አንድያ ልጅህን ውረድተዋለድ» ብለህ ወደዚህ ዓለም ልከኸልናል። ለ5500 ዓመታት ያህል ከማገበረ መላእክት ተለይቶ የነበረ አባታችን አዳም ከመላእክት ጋር ምስጋናህን እንዲሠዋ አድርገኸዋል። «አቤቱ። በራሱም መለኮታዊ ሥልጣን ከራሱ ጋር ያስታረቅኸን። ነውር ነቀፋ የሌለበትን ሥጋህን ደምህን ለመቀበል አብቃን። የምንመካው ለባሕርያችን ለነገዳችን ልታደርጋት በወደድቃት ችርነትህ ነው እንጂ በሞያችን በጉልበታችን አይደለም» ይላል። እግዚአብሔር የወደደን የሚወደድ ነገር ኖሮን አይደለም፤ እንዲሁ መፍቀሬ ሰብእ ሰለሆነ ብቻ ነው። «ወድጃችኋለሁ» እንዲል። ሚሊ.፩፡፪። ታላቁ ሐዋርያም፡- «እግዚአብሔር በምሕረቱ ባለጠጋ ስለሆነ ከወደደን ከትልቅ ፍቅር የተነሣ በበደላችን እንኳ ሙታን በሆን ጊዜ ከክርስቶስ ጋር ሕይወትን ሰጠን።» ብሎአል። ኤፌ.2፡4-6።

«አቤቱ። ባሕርያችንን ለመዋሐድ የመረጥኋት። ሰው ወዳጅ የምትሆን ከቸርነትህ የተነሣ እንለምንሃለን፤ እኛን ለማዳን «ወደ እኔ ኑ» እንባልበት ዘንድ ያደረግኸው ሥጋህ ደምህ በእኛ በወገኖችህ በአገልጋዮችህ ለመፈራረጃ አይሁንብን። አንድም «ሐሩ አምኔየ፤ ከእኔ ሂዱ ለመባል አይሁንብን፤ እኛን ለማዳን በነፍስ በሥጋ በቸልተኝነት የሠራነውን ኃጢአት ለማስተሰረይ የበቃ ይሁንልን እንጂ» እያለ ካህኑ ስለ ራሱና ስለ ሕዝቡ ይጸልያል።

ከዚህ በኋላ ስለ አንዲት ቤተክርስቲያን። ስለ አባቶች እንዲጸልዩ ዲያቆኑ ያዛል። እንዲሁም የሃይማኖት ጸሎት ያውጃል።

ይህም በቅዳሴ ሐዋርያት፤ በቅዳሴ እግዚእ፤ በቅዳሴ ማርያምና በቅዳሴ ዮሐንስ ወልደ ነጉድንድ በሚቀደሰበት ጊዜ «አመክንዮ...» ይባላል። በተቀሩት ዐሥሩ ቅዳሴዎች «ጸሎተ ሃይማኖት» ይባላል። ከዚያም ካህኑ «ዘኮነ ን ጽሑ...፤ ራሱን በንስሐ ያዘጋጀ ሥጋውን ደሙን ይቀበል፤ ንስሐ ያልገባ ግን አይቀበል» የሚለውን ዐዋጅ ያውጃል፤ ካህኑ የተናገሩት ቃል የወጁትን ዐዋጅ ቸል ማለት እንደ ማይገባ ዲያቆኑ ያስጠነቅቃል።

እግዚአብሔር ዐቢይ

ካህኑ «እግዚአብሔር ዐቢይ ዘለዓለም፤ ይህን ዓለም በመፍጠርና በማሳለፍ ዐቢይ የሚሆን እግዚአብሔር ያለ መለወጥ ሰውን የፈጠርኸው።» ይላል። ቅዱስ ዳዊት፡- «ጌታችን ታላቅ ነው፤ ኃይሉም ታላቅ ነው፤ ለጥበብም ቁጥር የለውም» እንዳለ። አንድም፡- መለወጥ ሳይኖርበት ሰውን በንጽሐ ጠባይዕ የፈጠርኸው ዓለም ሳይፈጠር የነበረህ

ዓለምን አሳልፈኸ የምትኖር» ይላል። «ከጥንት ምድርን የመሠረተ፤ ሰማያትንም የእጅ ሥራው ያደረገ እርሱ የፈጠረውን ሁሉ ያሳልፋል፤ እርሱ ግን አያልፍም፤ ሁሉምን ያስረጃቸዋል እርሱ ግን ያው እርሱ ነው።» መዝ.101፡55-57።

አስቀድሞ ሰይጣን ቀንቶ የመጣውን ጥንት ጅሺጅ መቶ ዘመን ሲፈጸም ሕያወ ባሕርይ በሚሆን በልጅህ በጌታችን በመድኃኒታችን በፈጣሪያችን በአየሱስ ክርስቶስ ሰው መሆን አጠፋህ። «የዲያብሎስን ሥራ ያፈርስ ዘንድ የእግዚአብሔር ልጅ ተገለጠ» እንዲል። 1ዮሐ.3፡8።

በሰማይ የሚኖሩ መላእክት አንተን የሚያመሰግኑትን አንድነት ፍቅርን መላህ፤ አንድም በአየር በራማ በኤረር የሚኖሩ መላእክት አንተን በማመን ጸንተው የሚኖሩበትን አንዲት ሃይማኖት በዓለም ሁሉ መላህ /ለሰው ልጆች ሰጠህ/፤ ስለዚህም አምላካችን ገንዘቡ ላደረገ ሥጋ በሰማያት ምስጋና ይገባል። በምድርም ዕርቅ በዕንስ ተጀመረ፤ በስቅለትና በትንሣኤ ተጠናቀቀ፤ ለሰው ልጅም ነጻነቱ ተሰጠው፤ «በነጻነት ልንኖር ክርስቶስ ነጻ አወጣን» እንዳለ። ኤፌ.፭፡፩። ለድኅነት መብቃት የሚቻለው ይህን የነጻነት ዐዋጅ በፍጹም ልባዊ እምነት ተቀብሎ በምግባር መመስከር ሲቻል ነው። ሮሜ.10፡10፤ ያዕ.2፡14። «አቤቱ። ወደህ ጸጋህን /ልጅነትን ወዳጅነትን/ አንተን መፈራትን ፍቅርህን በልብናችን አሳድርብን።» እያለ ሲጸልይ ዲያቆኑ፡- «ስለ ሰላም ጸልዩ» ብሎ ያዘዛል። ይህም ቤተክርስቲያን ስለ ሰላም መስፈን በአገልግሎት ሁሉ እንደምታሳስብ ያጠይቃል።

ከዚህ በኋላ ካህኑ ቅድስት ከሆነች። ድኅነተ ሥጋን ድኅነተ ነፍስን ከምታሰጥ ሀብትህ /ገንዘብህ ከሚሆን ከቅዱስ ሥጋህና ከብር ደምህ/ እንድንሳተፍ አብቃን» ይላል።

አንድም ሰማያዊ ጥንት ከምታርቅልን /ሐሩ እምኔየ/ የምትለውን ቃል ከማያሰማን የሕይወት ማዕድህ አሳትፈን ይላል። ይኸውም ሥጋውን ብንበላ ደሙን ብንጠጣ የዘለዓለም ሕይወት እንደሚኖረን ለማጠየቅ ነው። እንግዲህ በሥርዐተ ቅዳሴ ውስጥ የተተነተነው ነገረ ድኅነት ከብዙ በጥቂቱ ከዚህ ላይ ያበቃል።

ከዚህ በመቀጠል ቅዱሳን ሐዋርያትና ሌሎች ሊቃውንት አባቶች በመጽሐፈ ቅዳሴአቸው ነገረ ድኅነትን እንዴት እንደ ገለጡት እንመለከታለን። ይቆየን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ተሠማዎተ ቃል

/20ኛው የእስክንድርያ ፓትርያርክ ሐዋርያዊ ቅዱስ አትናቴዎስ እንደ ጻፈው/

18/7 ዓ.ረ.ጋል አበጋዝ

የዚህ ጽሑፍ ዓላማ እግዚአብሔር በቃሉ ይህን ዓለም መፍጠሩን፣ የቃለ እግዚአብሔርን ሥጋ መሆንና ዓለምን ማዳኑን ማየት ነው።

ባለፈው አትማችን በዚህ ርእስ ባቀረብነው ዝግጅት ቃለ እግዚአብሔር ሰው የሆነበትን ምክንያት ተናግረናል። የሚሞተውንና የሚፈረሰውን የማይሞትና የማይፈረስ ለማድረግ፣ የሰው ልጅ የጠፋ በትን አርአያ እግዚአብሔርነትን፣ መልክኦ እግዚአብሔርነትን ለመመለስና በሐዲስ ተፈጥሮ ለመፍጠር መጀመሪያ ከምንም ከፈጠረውና የእግዚአብሔር ልጅ ከሆነው ከእርሱ በተር ለሌላ ለማንም የተገባ አይደለም። ስለዚህ ሕይወት ከሆነ ከአየሱስ ክርስቶስ በተር የሰውን መሞተን ሌላ ማንም ሊያስወግድ አይችልም። ጣዖታትን ሊያጠፋና ስለ አባቱ ሊያስተምር የሚችል እርሱ ብቻ መሆኑን አይተናል።

የሰውን የሞት ዕዳ ሊከፍል የሚችል እርሱ ነውና ስለዚህ ወደ እኛ መጣ። ለዚህም ልምድነቱን በሥራዎቹ፣ ከገለጠና ካስረዳ በኋላ፣ ራሱን ስለ ሁሉ መሥዋዕት አድርጎ ሰጠ። «ራሱን ስለ ሁሉ ቤሳ ለሞት አሳልፎ ሰጠ።» 1ጢ.ጥ.2፡6። ይህም፡-

ሀ/ ሰውን ሁሉ ከተደመ በደሉ ነጻ ለማወጣት ነው ።

ለ/ ኃይሉንና ሥልጣኑን በሞት ላይ ያላይ ዘንድ፣ ስለ ሁሉ ትንሣኤ በኩር ሆኖ ሙስና መቃብርን /በመቃብር ፈርሶ በስብስ መቅረት/ አሸንፎና አጥፍቶ በመነሣት የሰውነቱን ሕይወት ይገልጥ ዘንድ ነው።

ሰውነቱ በድንቅ ምሥጢረ ተዋሕዶ ከድንገል የተገኘ ከኃጢአት በቀር እንደ እኛ ነውና ሞት ስለሚሰ ማማው እንደ ወገኖቹ ሞተ፣ ነገር ግን ቃል የተዋሐደው ሰውነት ስለሆነ ለሥጋ የሚሰማው መፍረስና መበስበስ የሚገዛው አልሆነም። በተዋሐደው ቃል ምክንያት መፍረስና በመስበስ የማይደርስበት ሆነ እንጂ።

ስለሆነም ሁለት ድንቆች በእንደነት ተፈጻሙ፤ የሁሉም ሰው ሞት በክርስቶስ ሥጋ ተፈጻመ፣ ተካተተ፤ እንዲሁም የሥጋ ገንዘቦች የነበሩ ሞት፣ መፍረስና መበስበስ ቃል ሥጋን በመዋሐዱ ምክንያት በፍጹም ተወገዱ።

በርግጥም ሞትን ስለ ሁሉ የሚቀበል የሰፊልግ ነበርና፣ በሁሉም ላይ የነበረው የሞት ዕዳ ይወገድ ዘንድ፣ ከላይ እንዳየው ቃል በራሱ ሞት የማይሰማው ስለሆነ ሞት የሚሰማው ሥጋን ተዋሐደ፣ ስለ ሁሉም እርሱ መሥዋዕትና ቤሳ አድርጎ ያቀርበው ዘንድ፣ በዚህም መከራና ሞትን በመቀበሉ ከሥጋው ጋር

በተዋሐደው መልኩት የተነሣ በሁሉ ላይ ሥልጣን ያለውን ሞትን፣ ዲያብሎስን ድል ነገው። «በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት እንዲሸር፣ ይኸውም ዲያብሎስን ነው። በሕይወታቸውም ሁሉ ስለ ሞት ፍርሃት በባርነት ይታሰሩ የነበሩትን ሁሉ ነጻ እንዲያወጣ፣ በሥጋና በደም እንዲሁ ተካፈሉ።» ዕብ 2፡14-15።

☆ ☆ ☆

የሁላችን መድኃኒት ስለሁላችን ስለ ሞተልን /ሞቶልና/ በርሱ የምናምን እኛ እንደ ቀድሞው በክነኔ ሞት አንሞትም። መፍረስና መበስበስ በትንሣኤው ኃይል በመወገዱ ከአሁን በኋላ የምንሞተው ለሥጋችን እንደ ሚስማማው ሞት ሞተን የበለጠውን ትንሣኤ እንድናገኝ ነው። ሞት በመድኃኒታችን ቸርነት ተወግዶአልና ተዘርተን እንነሣለን እንጂ ሞተን አንቀርም።

ትዱስ ጳውሎስ፡- «ሞታንም የማይበሰብሰቡ ሆነው ይነሣሉ፤ እኛም እንላ ወጣለን። ይህ የሚበሰብሰው የማይበሰብሰውን ሊለብስ፣ ይህም የሚሞተው የማይሞተውን ሊለብስ ይገባዋልና። ዳና ግን ይህ የሚበሰብሰው የማይበሰብሰውን ሲለብስ፣ ይህም የሚሞተው የማይሞተውን ሲለብስ በዚያን ጊዜ ሞት ድል በመነሣት ተዋሐደ» ተብሎ የተጻፈው ቃል ይፈጸማል። «ሞት ሆይ፣ መወገያህ የት አለ? ሲታ ሆይ፣ ድል መነሣትህ የት አለ?» እንዳለ። 1ቆሮ. 15፡23-55። ስለ ሁሉ ሰውነቱን ለሞት አሳልፎ መስጠት አስፈላጊ ከሆነ በመስቀል ከመሞት ይልቅ ለምን በሰው ጽሑፍ ለሞት ይልቅ ለምን ሰውነቱን በክብር እንዲሞት አላደረገውም?

እርሱ የሁሉም ሕይወትና የእግዚአብሔር ቃል በመሆኑ ስለ ሁሉ ሊሞት ቢገባውም ሰውነታችን ኃይል የሚያገኘው በእርሱ ነውና መሥዋዕትነቱን ፍጹም ያደርግ ዘንድ ሞትን በፈቃዱ ወደ ተቀበለ።

ሰው የሆነው ለዚህ ነውና ሞትን ማስቀረት ተገቢ አልነበረም፣ ምክንያቱም ትንሣኤ እንዳይቀር። ስለዚህ ስለ ሁሉም ቤሳ ሆኖ ቢሞትም መፍረስና መበስበስን አላየም፤ ሰውነቱ ቀድሞ እንደ ነበረ ተነሣ፣ ሰውነቱ የሕይወት ባለ ቤትን የተዋሐደ ነውና፣ የርሱ ገንዘብ ነውና።

☆ ☆ ☆

ለምን ራሱን ከአይሁድ መከራ አልሰወረም? የእግዚአብሔር ቃል

የሁሉ ሕይወትና ኃይል እንደ መሆኑ የሁሉ ቤሳነቱን ያላይ ዘንድ ሞትን ያጠፋው ዘንድ ጠበቀው። ለሁሉም ድንገት ሞትን ቀመሰ።

ጌታችን የመጣው ሞትን ድል በማድረግ፣ ትንሣኤን በመግለጥ፣ መፍረስንና መበስበስን ማስቀረቱን በግልጽ ለማሳየትና ለማብወር ነው። በዚህም ለእኛ ትንሣኤ መሪና አብነት ሆኖ ትንሣኤያችንን ያበሥረን ዘንድ ነውና ስለዚህ ሰውነቱን ከመፈረስና ከመበስበስ ጠበቀ። ማቴ.27፡42።

ስለ ትንሣኤው አማናዊነት በአደባባይ መሞት አስፈላጊው

ያለ ሕግምና ደዌ ሞትን በሰውር ተቀብሎ ከዚያ በኋላ ድንገት ተገልጦ ከሞት መነሣቱን ቢናገር በሁሉም ዘንድ ተረት የሚናገር ይመስል ነበር። ሞቱን ያየና የሚመስከር ካለ መኖሩም የተነሣ ስለ ትንሣኤ የሚናገረው ነገር ሁሉ የማይታመን ይሆን ነበር።

ሞት ትንሣኤን መቅደም አለበትና /ሞት ከሌለ ትንሣኤ የለምና /ሞቱን በድብቅ ተደርጎ ቢሆን ሞቱ ሳይገለጥና በምስክርታ /ሕዝብ/ ፊት ሳይደረግ ቢቀር ፍሮ ትንሣኤውም ያል ነበሰክርና ማስረጃ ስውር ሆኖ ይቀር ነበር። ሞትን ድል አድርጎ ከተነሣ በኋላ ትንሣኤውን በወጥጆ የሚናገር ከሆነ ሞቱን ለምን በሰውር እንዲሆን ያደርጋል?

ርኩላን መናፍስትን ማውጣትን፣ ውኃውን የወይን ጠጅ ማድረግን፣ ዐይንን በደረቅ ግንባር ላይ መፍጠርን፣ እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑ ይታመን ዘንድ በሕዝብ ሁሉ ፊት በገባኤ ካደረገ የሚሞት ሰው ነቱ ሕያው መሆኑን እንዲሁም እርሱ ሕይወት መሆኑ ይታወቅ ዘንድ እንዴት በሁሉም ፊት አያደርግም?

ደቀ መዛሙርቱስ መጀመሪያ ሞት ካላለ ስለ ትንሣኤው እንዴት ደፍረው መናገርና ማስተማር ይችላ ነበር? በሚናገሩዋቸው ሰዎች ዘንድ ስለ ክርስቶስ መሞት ምስክርታ እና ዐዋቂዎች ባይሆኑ ፍር፡- «ሞቱ፣ ተነሣ ብለው ሲያ ስተምሩ እንዴት ይታመኑ ነበር? ሞቱና ትንሣኤው በሁሉም ፊት በአደ ባባይ ተፈጽሞ እንኳ የዚያን ጊዜዎቹ ፈሪሳውያን ከካዱ ይህ ሞቱ በድብቅ በፈጸም ፍሮ ሳለማመናቸው ምን ያህል በር ያገኙና ምክንያት ይፈጥሩ ነበር? የሞት ፍጻሜ እና ድል መነሣት ስለ እንደ ሞት በሁሉ ዘንድ በመሞቱና ለወደፊቱ ደግሞ በሥጋው ሕያው ሞት መነሣት ካልሆነ በቀር እንዴት ይረጋገጥ ነበር?

☆ ☆ ☆

«የትንሣኤው ነገር ይታመን ዘንድ ሞቱ በገባኤ በሁሉም ዘንድ መሆን ቢኖርበትም ለሞቱ የመስቀልን /የወርደት/ ሞት የሚያስቀር ሌላ የክብር ሞት ቢከጋጅ የተሻለ ነበር» የሚል ይናገሩ ይሆናል። ነገር ግን በሌሎች የሞት በጠ ላቶቹ የተዘጋጀ ሞትን በመስቀል ላይ ተቀበለ፣ ይህም እነርሱ /ጠላቶቹ/ አስፈሪና አላፋሪ እንዲሁም ከባድና ጽኑ ብለው ያዘጋጁለትን ሞት በፈቃዱ ተቀበለ። በዚህም እርሱ ሕይወት መሆኑ ይታወቅ ዘንድ እና የሞት ኃይል ይወገድ ዘንድ ነው።

ስለዚህ አስደናቂና አስገራሚ ነገር ተፈጻሚ ለወርደትና ለኃሣር ብለው ያዘጋጁለት ሞት፣ ለሞት ላይ ድል የመጠቀሻት የድል ምክንያትና መግለጫ ሆነ።

በሞቱ እንኳ ሰውነቱ ሳይከፈል ፍጹም እንደ ሆነ ይጠበቅ ዘንድ ቤተ ክርስቲያንን የሚከፋፍሉ ምንም መግቢያ ምክንያት እንዳያገኙ።

☆ ☆ ☆
ለምን በመስቀል ሞተ?

ከሞት ዓይነት ሁሉ ለምን በመስቀል ሞተ? የሚል ቢኖር ከመስቀል ሞት በቀር ለእኛ ድንገት ጥሩ የሆነ ነገር አልነበረምና ጌታችን በመስቀል በመሞቱ መልካም አደረገልን።

በእኛ ላይ የነበረውን እርግግን ያሰወግድ ዘንድ ከመጣ ለርግመት የተገባውን ሞት ካልሞተና ካልተቀበለ በቀር እንዴት ርግግናችንን ይሸከም ነበር? ይኸውም መስቀል ነው።

«በእንጨት የሚሰቀል ሁሉ የተረገመ ነው ተብሎ ተጽፎአልና ክር ስቶስ ስለእኛ እርግግን ሆኖ ከሕግ እር ግግን ዋጀን።» ገላ.3+13።

«በእንጨት ላይ የተሰቀለ በእግዚአብሔር ዘንድ የተረገመ ነው» ተብሎ የተጻፈው ይኸ ነው። ዘጸ.21+23። የጌታችን ሞት ለሁሉ ቢዛ ለመሆን እስከ ሆነ ድረስ፣ በሞቱ የጥል ግድግዳን ያፈርስ ዘንድ፣ አሕዛብን ይጠራ ዘንድ ከሆነ ሳይሰቀል ኖሮ እንዴት ይጠራን ነበር? ሰው እጆቹ ተዘርግተው ሊሞት የሚችለው በመስቀል ብቻ ነውና። ጌታችን ይኸንን ሊቀበልና እጆቹን ሊዘረጋጋ፣ ሕዝብንና አሕዛብን ይጠራና ሁለቱንም ከእርሱ ጋር ያዋሕድ ዘንድ እጆቹ ተዘርግተው ሊሞት ተገባው። ይህ ጌታችን በምን ዓይነት ሞት ይሰጣን? ዘንድ እንዳለው ሲገልጽ የተናገረው ነው። «እኔም ከምድር ከፍ ከፍ ያልኩ እንደ ሆነ ሁሉን ወደ እኔ እስባለሁ።» ዮሐ.12+32።

እንዲሁም የሰው ልጅ ጠላት ከሰማይ ወድቆ በአየር ላይ የሰፈነው ጠላት /ዲያብሎስ/ ስለሆነ በመናፍቅ አማካይነት በተታለሉት ላይ ምትሃትንና ቅገጦትን ማድረግ ብቻ ሳይሆን ወደ ላይ ለሂዱ ይሉትን /የሚሄዱትን/ ሁሉ ለማስቀረት ይጥር ነበረና። ቅዱስ ጳውሎስ ስለዚህ እንዲህ እንዳለው፡ «በእርሱም፣ በዚህ ዓለም እንዳለው ኑሮ፣ በማይታዘዙትም ልጆች ላይ አሁን የሚሠራው መንፈስ አለቃ እንደ ሆነው የአየር ላይ ሥልጣን እንዳለው አለቃ ፈቃድ፣ በፊት ተመላለሳችኋቸው።» ኤጲ.2+2።

ጌታችን የመጣው ሰይጣንን ለማስወገድ፣ አየራትን /ዓለማትን/ ለመቀደስ፣ ወደ ሰግይ የሚወስደውን መንገድ ለመቀረግና ገጽሕ ለማድረግ ነውና ሐዋርያው። «በመጋረጃው ግለት በሥጋው በኩል» እንዲል፣ ይኸም በሞት ነው ሊፈጸም የሚችለው። ዕብ.10+20።

ይኸ በአየር ላይ ካልኾነ ማለትም በመስቀል ሞት ካልሆነ በቀር እንዴት ይፈጸም ነበር? በመስቀል ላይ የተሰቀለ ብቻ ነውና በአየር ላይ የሚሞተው። ስለዚህ ጌታችን በመስቀል ሞት መሞቱ ፍጹም ተገቢ ነበር። ስለሆነም በመስቀል ላይ በመውጣቱ /ከፍ ከፍ በማለት/ አየራትን ከዲያብሎስና ከሠራዊቱ ሁሉ አጠራ። «ሰይጣን እንደ መብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ።» እንዳለ። ሉቃ.10+8።

ወደ ሰግይ የሚወስደውን መንገድ እንደ ከፈተው እርሱ እንደገና እንዲህ እንዳለ። «እናንተ መኳንንቶች በሮችን ከፈቱ፣ የዘላለም በሮች ይከፍቱ።» መዝ.23+7። ሥግው ቃል የበሮችን መከፈት

የፈለገው ለራሱ አይደለምና፣ ከፍተረትም ወገን ማንም ለፈጣሪው የማይታዘዝ የለምና፣ ነገር ግን በሰውነቱ ገንዘብ ያደረገን እኛ ነበርን ይህን የዘላለም በሮች /የሰግይ መንገድ/ መክፈት የምንፈልግ። ስለዚህ በዚህ የሰግይትን መንገድ እንደገና ከፈተና ዝግጁ አደረገልን።

ጌታችን ለምን በሦስተኛው ቀን ተነሣ?

በመስቀል ላይ ለእኛ ሲል መሞቱ ተገቢና መልካም መሆኑን ከሁሉም አንጻር ተመልክተናል።

ጌታችን በመስቀል ላይ ከሞተ በኋላ ዕለቱን ወዲያውኑ አልተነሣም። ወዲያውኑ ቢነሣ አልሞተም ወይም ፍጹም ሞት አልሞተም ሊባል ይችላል ነበርና፣ እንዲሁም ወዲያውኑ እንደ ሞተ ቢነሣ ኖሮ የሕይወት ሞት የማይፈርስና የማይሰበሰብ የመሆኑ ክብር በተሸፈነ /ግልጽ ባልሆነ/ ነበር። ስለዚህ ሰውነቱ ፈጽሞ እንደ ሞተ ይረጋገጥ ዘንድ በሞቱና በትንሣኤው መካከል የአንድ ቀን ልዩነት አድርጎ በሦስተኛው ቀን ለሁሉም ሕያው መሆኑን አሳየ። ስለዚህ በመስቀል ላይ መሞቱ ይረጋገጥ ዘንድ በሦስተኛው ቀን ተነሣ።

ሆኖም ብዙ ጊዜ በመቃብር ከቆየ በኋላ ቢነሣ ሰውነቱን በሌላ ሰውነት እንደ ለወጠው እንዳይመ ስል፣ እንዲሁም አንዳንድ ሰዎች ከጊዜ ብዛት የተነሣ ያየውን ይጠራጠራልና የሆነውንም ይረሳልና እንዲህ እንዳይሆን ከሦስት ቀን በላይ በመቃብር አልቆየም። እንዲሁም ስለ ትንሣኤው በተነገረው ትንቢትና ለሐዋርያቱ በሰጣቸው ተስፋ መሠረት በሦስተኛው ቀን ሞቶ የነበረ አምላክ የማይሞትና የማይፈርስ ሕያው መኾኑን አሳየ፣ የሞተውም ሞት ሊገዛው ስለሚችል /በግዴታ/ ሳይሆን በእርሱ ጋይልና ፈቃድ ሞት ይወገድ ዘንድ እንደ ሆነ ለሁሉም ግልጽ አደረገ።

☆ ☆ ☆

ሞት፣ መወገዱና በመስቀል ላይ ድል መሆኑ በሁሉም የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ዘንድ በመናቀፍ ሞትን ባለመናፈቃቸው ይልቁንም በክርስቶስ ባለ እምነትና በመስቀል ምልክት በእግራቸው የሚረገጡት በመሆኑ ይታወቃል። በጥንት ጊዜ ጌታችን ከመምጣቱ በፊት፣ ለቅዱሳን ሳይቀር ሞት አስፈሪ ነበር። መዝ.54+4፣ መዝ.88+47።

ለሞተም ሰው ፈጽሞ እንደ ጠፋ ያህል ያለቅሱለት ነበር። አሁን ግን ጌታችን ሞትን ድል ስለደረገው ሞት እንደ ቀድሞው አስፈሪ አይደለም፣ በክርስቶስ የሚያምኑ ሁሉ በእግራቸው ይረገጡታልና፣ ክርስቶስን ከሚከዱ ቢሞቱ ይመርጣሉና ሲሞቱ አዳስ ሕይወት መኖር እንደ ሚጀምሩ እንጂ እንደ ማይጠፉ ያውቃሉና፣ በትንሣኤ የማይጠፉ መሆናቸውን ዐውቀዋልና። ዮሐ.ዮ.ሥ.ራ.2+24።

በዚህም ማስረጃው ሰዎች በክርስቶስ ከማመናቸው በፊት ሞትን ይፈሩታል፤ በጽላሎቱ ያንቀጠቅጣቸዋል። በክርስቶስ ካመኑ በኋላ ግን ሊሞቱ እስኪፈገፈጉ ድርሰው ንቀታቸው ይበላል፤ በዕድሜ እንኳ ገና ያልበሰሉ ሳይቀሩ ሊሞቱ ይችላሉና።

አረመኔና ጨካኝ የነበረ ሸፍታ በንጉሥ ከተሸነፈና ለጅና እግሩ ከታሰረ በኋላ የሚያልፈው ሁሉ ያፈዘበታል፤ ይንጠ

ቀዋል፤ ከዚህ በኋላ የሚፈራው አይኖርም፣ ታስሮ አልና፤ እንዲሁም ሞት በክርስቶስ በመስቀል ላይ ድል ከተነሣና እጅና እግሩ ከታሰረ በኋላ በክርስቶስ የሆኑ ሁሉ ሲያልፉና ሲያገድሙ ይረገጡታል፤ ያፈዘበታል። በዚህም ከጥንት ስለእርሱ የተነገረውን፡ «ሞት ሆይ፣ መውገድ ሆይ የት አለ? ሲያል ሆይ፣ ድል መንሣትህ የት አለ?» ተብሎ የተነገረውን የተሰፋ ትንቢት ፍጻሜ ያዘከሩበታል። 1ቆሮ.15+55፣ ኢሳ.25+8፣ ሆሴ.13+14።

☆ ☆ ☆

ይህ እውነታ በመናፍርና በመቅ መስ የሚታወቅ ነው፤ የሚጠራጠሩ ሁሉ ክርስቲያኖች ይሆኑና እውነታውን ይረዳሉ። በክርስቶስ የሚኖሩ ክርስቲያኖች ይህን ሕይወት ሲያውቁትና ሲረዱት ለመሞት ይዘጋጃሉ፣ ይቸኩላሉ። ይህ የሞትን ደካማነት በክርስቶስ የተነሣውን ድል መንሣት ለማሳየት ዓይነተኛ ምስክር አይደለም? ሰው የተፈጥሮ ሞትንና መቃብርን ይፈራልና፣ በክርስቶስ ያመነ ግን በተፈጥሮ አስፈሪ የሆነውን ሞትን ይንቀጥል፣ ያቃልለዋል። ብዙዎች በሰማዕትነት ሞትን ንቀው ከሞቱ ከብዙ ዘመናት በኋላ ዛሬም በየቀኑ በክርስቶስ ሞት ድል መንሣቱን የሚጠራጠር ቢኖር ብዙ አይደሉት፣ በመጠራጠርም አይኑር፣ ግልጽ የሆነው ነገር አይሰወረው። በክርስቶስ ይመን፤ ወደ ትምህርቱ/ኩ ይወቱ/ ይግቡ፤ የሞትን ደካም ይረዳል፤ ድል መንሣቱን ያውቃል። ቀድሞ ተጠራ ጣሪዎችና ፌዘኞች የነበሩ ብዙዎች በኋላ አምነው ሰማዕታት እስኪሆኑ ድርሰው ሞትን ንቀውታልና።

☆ ☆ ☆

ሞትን ድል የነሣው ክርስቶስ፣ ሞትን የማሸነፍ ምልክት ይሆን ዘንድ በየቀኑ በደቀ መዛሙርቱ ፊት የሚያደርገው ተአምር ድል የማድረጉን ምልክት ይገልጻል። በተፈጥሮ ደካማና ሞትን የሚፈሩ ሰዎች ሞትንና መቃብርን ሳይፈሩ ወደ ሞት በደስታና በፈቃድ ሳይሆኑ ለሁሉም በሞት ላይ ድል ማድረግንና ሥልጣንን የሚሰጣቸውና የሚሄዱት የሞትን ኃይል ባስወገደላቸው በክርስቶስ ያላቸው ትምህርት መሆኑን የሚጠራጠር ጤነኛ አእምሮ ያለው ሊሆን አይችልም።

እባብ ወድቆ በእግር ሲረገጥ ቢያይ /የቀድሞ ከፋቱን የሚያውቅ/ ኃይሉን ማጣቱን ማን ይጠራጠራል? እንዲሁም ቀድሞ አስፈሪና አስጨናቂ የነበረ ሞት በክርስቲያኖች መላቀቂያ መጫወቻ መሆኑን በማየት ሞት ከክርስቶስ ድል መሆኑንና መሞቱን ማንም አይጠራጠር።

ይቆየን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

የማኅበረ ቅዱሳንን ገጽ ድር ይጎብኙ
www.eotcmkidusan.org

«የስምያን ጫማ...»

ሌገጽ ፳፱ የዞረ/

4. ትርጉም

የስምያን ጫማ ሰፊውን ፊልም ወደ አማርኛ ቋንቋ የተረጎሙትና በሌሎች ሥራዎች የተሳተፉት ባለሙያዎች በሙሉ ከፍተኛ ምስጋና ይገባቸዋል፤ ታላቅ ትምህርት የሚሰጥ ሥራ ሠርተዋል ። ፊልሙ ከልጅ እስከ ዐዋቂ ትሕትናን፣ እሎትን፣ ለቤተ ክርስቲያን ሊኖር የሚገባ ፍቅርን እንዲሁም በእምነት ጠንክሮ መገኘትን ያስተምራል።

በትርጉሙ ከታየው ጠንካራ ጎን ብንጎሳ በዋናው ፊልም መግቢያ /መጀመሪያ/ ላይ አንድ ሰው የሚያደርገው ገለጻ ቀርቶ የፊልሙ ቅንጭብጫቢ ምስሎችና የጀርባ ትረካ መደረጉ ከአስልቺ ነት እንዲላቀቅ አድርጎታል።

የቋንቋ አጠቃቀሙ በአብዛኛው ግልጽና ሳቢነት ያለው በመሆኑ ይበልጥ የሚያስኝ ነው። ሆኖም አንዳንድ ቦታ ላይ የቃላት ድግግሞሽ መታየቱ የትርጉሙ ደካማ ጌን ብለን ልናየው እንችላለን። ለምሳሌ፡-ቅድስት ድንግል ማርያም ለአባ አብርሃም በራእይ ተገልጿ «ወደ ገበያው በሚወስደው ትልቅ የብረት ደጃፍ በኩል ወጣ» ብላ ሁለት ጊዜ ትነግራቸዋለች። በዋናው የፊልሙ ጽሑፍ ላይ ግን የለም።

የመጀመሪያው ፈተና ከፊታቸው ተደቅኖ አባ አብርሃም አባ ሳይሮስን በጠፍቦት ጊዜና እሎት ከጨረሱ በኋላ ስለ ጉዳዩ ተደቅኖ የሚሰማው ንግግር የአባ አብርሃም ነው። ምሳሌው የሚታየው ግን የአባ ሳይሮስ ነው። ከዚህ በተጨማሪ ንግግሩ ሳይጠናቀቅ የሚቆረ ጥበት ሁኔታም ይስተዋልበታል። በመጨረሻው ትዕይንት ላይ አባ አብርሃም ጸልየው ጨርሰው አፋቸው መነቃነቅ ካቆመ በኋላ በአማርኛ የሚነገረው እሎታቸው ይነጠ በገላ። በእነዚህ በሁለቱ ምሳሌዎች የእንግሊዝኛውን አማርኛውን ቃል ጠብቆ ያለማዋሐድ ችግር ይታያል። ከዚህ በተጨማሪ የአማርኛ ትርጉም ንግግር ሲገባ የፊልሙን የማጀቢያ ድምፅ/background sound /ደምፅ/ ነው። ይህም ንግግሩ እና የፊልሙ ድምፅ ግብአት ተዋሕዶውና ተናበው እንዳይሄዱ አድርጓቸዋል። ከዚህ በተጨማሪ በትርጉሙ ላይ ከላይ የተጠቀሱት እንከኖች በቀላሉ የሚስተካከሉ ናቸው። በአጠቃላይ ግን በትርጉሙ ላይ ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው ጉልቶ የሚታይና በጣም የሚያስነቅፍ ስሕተት የለበትም። ይህም የሚያሳየው በሥራው ላይ ምን ያህል እንደ ተደከመበት ነው። እንዲሁ ዓይነት ሥራዎች ይደገ ይመንደጉ ባይ ነኝ።

የቅዱስ ስምያን ጫማ ሰፊውን ፊልም በንመለከተው በቀላሉና ብዙ ወጪ በማያስወጣ ሁኔታ በጣም ባለበዙ ተዋንያን የተሠራ ሆኖ ነው የምናገኘው። ስለዚህ ከዚህ ፊልም የምንግረው ትልቅ ቁም ነገር በቤተ ክርስቲያናትን ያሉትን ገድላትና ተአምራት ተጠቅመን አትዮ ጵያዊ ላህይና መፃክ ያላቸው ብዙ ፊልሞች መሥራት እንደ ምንችል ነው። የዚያ ሰው ይበለን። አሜን

ሽብር ሃይማኖት...

ሌገጽ ፲፫ የዞረ/

አንገብርም ግለታቸውና ሁለቱም መንግሥታት ከዘይላ ወደብ አንገሥቶ ወደ ማእከላዊ አትዮጵያ የሚያመራውን ታላቅ የንግድ መስመር ለመቆጣጠር የሚያደርጉት ሽብር ነው። Taddesse Tamrat, Church and State in Ethiopia 1270-1527. (Oxford: Clarendon Press) 1974. በተለምዶ አሕመድ ግራኝ ተብሎ በየሚታወቀው አማም አሕመድ እንኳ በወረራው ወቅት /11531 ዓ.ም/ «የአትዮጵያ ክርስቲያኖች ጂዛያ የተሰኘውን ግብር እስከ ገበሬ ድረስ በገድሰላሙ አትባላቸው፤ በክርስትና ሃይማኖታቸው ይኑሩ» (Trimingham : Islam in Ethiopia) በግለት ዐዋጅ አስነግሯል። ከዚህ ያለፈ ታሪካችን ቅንጭብ እንደ ምን ረዳው በሃይማኖት ሽፋን የሚንቀሳቀሱ የተለያዩ ቡድኖች የተሳሳተ ፕሮፓጋንዳ ሳንታላል የቆዩ አንድነታችንን ጠብቀን ማገበራዊ ኑሮአችንን ማጠናከር እንዳለብን ነው። የሽብር ተግባር ሁልጊዜም ቢሆን ስለባ የሚያደርገው በሃይማኖት፣ በጾታ፣ በዘር ሳይላይ ማንኛውንም ንጹሕ የሆነ ወገን ነው። ክርስትናን እና እስልምናን ጨምሮ ማንኛውም ሃይማኖት በመሠረቱ የሚሰብከው በሰላም አብር ተቻቸሎ መኖርን ነው። ሃይማኖት ከፈጣሪ ጋር የምንገናኝበት የዘላለምን ሕይወት የምንወርስበት መንገድ ብቻ ሳይሆን አንድ ግለሰብ ወይም ማገበሪያ ስለሌለው ኑሮውን በተስተካከለ መንገድ የሚመራበት ዓይነትኛ መሣሪያ ነው። በምንፈላዊ ሕይወቱ የተረጋጋ ገብረተሰብም ሽን ግለሰብ በሥነ ልቡናም ይሁን ሆነ በአካል ደስተኛ ነው። የራሱን ብቻ ሳይሆን የሌሎችንም ደስተኛነት ይገኛል። የሃይማኖት ቤተሰቦችንም ሽን ሌሎችን ወገኖች ያቀርባል፤ የክብራል፣ ይወዳል። እውነተኛ የሃይማኖት ሰው የእግዚአብሔር ፍጡር የሆነውን ሰውም ይሁን እንስሳ እና ዕዎዎች በከንቱ እንዲጠፋ አይፈቅድም፤ አይወድምም። በሰው፣ በእንስሳት፣ በዕዎዎችና በንብረት ላይ ውድመት ለማስከተል እጃቸውን የሚያነሡ አሽባሪዎች የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የጣሱና እንከተለዋለን ከሚሉት እምነት የፈነገጡ ከንቱዎች ናቸው። ሃይማኖት ፍቅርን፣ መከባበርን፣ መረዳዳትን፣ መተዛዘንን ከሁሉም በላይ ደግሞ ይቅርባይነትን ይሰብካል፤ ያስተምራል። እነዚህን መልካም ዕለቶች ወደ ጌን በመተው በፍቅር ፈንታ ጥላቻን፣ በመከባበር ፈንታ መናና ቅንብመረዳዳት ፈንታ መነፋፈግን፣ በመተዛዘን ፈንታ መጨካከንን፣ በይቅርባይነት ፈንታ ቁምንና በቀልን የሚያራምዱ ግለሰቦች መውጣት በቀላሉ ለሽብርና የጥፋት ተልእኮዎች መሣሪያ ለመሆን ይዳርጋል። ስለዚህ ማንኛውምና የየትኛውም እምነት ተከታይ የእምነቱን አስተምህር በመከተል ለራሱ የተስተካከለ ሕይወት ሊኖርና ለሌሎችም የተስተካከለ ሕይወት መኖር የተቻለውን ሊያደርግ ይገባል። የራሱን ሃይማኖት አጥብቆ ለከተልና የሌሎችንም ሃይማኖት ሊያከብር ይገባል። ከመወያየት ይልቅ ካንተ የኔ ይገባል ወይም ይበልጣል እያሉ ሳይገኙ ከፍላጎት ሳይወራረዱ እርስ በእርስ ተከባብረው ሊኖሩ ይገባል። ሃይማኖትን ሽፋን አድርገው የሚነሡ ጽንፈኛ ቡድኖችን ግለሰቦች ለመከላከል ዋናው መንገድ ሰላምን፣ ፍቅርን፣ በልዩነት መቻቻ ልንና

አንድነትን መስበክ፣ ማስተማርና እና በተለያዩ እምነት መሪዎች መካከል መከባበር ነፍ መዋደድን ማስፈን ነው።

በሀገራችን አትዮጵያ በተለያዩ እምነቶች ተከታዮች ዘንድ ያለውን ግንኙነት ስንመለከት እስከ አሁን ድረስ እጅግ አስደሳች ነው። በተለይም በሙስሊምና ክርስትና እምነት ተከታዮች መካከል ያለው ማገበራዊ ግንኙነት በአንድ ቤተሰብ ውስጥ ያለ ግንኙነት እስከ መስል ድረስ እጅግ የተሳሰረ ነው። በሐዘን ወቅት እርስ በእርስ ተረዳድቶ ማጽናናት እጅግ የተለመደ ነው። አንድ ሰው በሞት ሲለይ «የሞተው ክርስቲያን ነው ወይም ሙስሊም ነው» በሚል ሐዘንን ከመጋራት ራሱን የሚያገል ወይም የሚችን ቤተሰብና ቤተ ዘመድ ጽናት የለም። በደስታ ደረጃም ብንወስድ በሰርግ፣ በክርስትና፣ በልደት እና በተለያዩ ዓመት በዓላት ክርስቲያኖች ሙስሊሞችን፣ ሙስሊሞችን ክርስቲያኖችን የደስታቸው ተካፋይ እንዲሆኑ ይጋብዛሉ። የክርስቲያንና የሙስሊም ምእምናን በመተጋገፍ በመቻቻል መኖር አትዮጵያችንን ከሌሎች የዓለማችን አገሮች እጅግ ልዩ ያደርጋታል። ቀደምት አባቶቻችን ያለ ምንም እንኳን በእምነት ልዩነታቸው ተከባብረው ኑረዋልና የእነሱን ትውፊት በመከተል እኛም ተከባብረንና ተዋደን ልንደር ይገባል። አሁን ባለንበት ዘመን ከአገራችን ውጭ በተለይም በሰማሊያና በመካከለኛው ምሥራቅ የሚካሄዱ ፖለቲካዊ ከሥተቶችን ሃይማኖታዊ ጎጽታ በመስጠት የቆዩ አንድነታችንንና መከባበራችንን ለመመረጥ የሚጣጣሩ ወገኖችን በጋራ እና ከምንጊዜውም በበለጠ አንድነት ልንመክታቸው ይገባል። ግለሰቦችና ቡድኖች የተለየ ማንነታቸውን ለማሳወቅ፣ ጭፍን ጥላቻቸውን /hatred/ ለመግለጥ፣ ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ጥቅሞችን ለማግኘትና ለማስጠበቅ ከሚጠቀሙበት በቀር የሽብር መሣሪያ የሆኑትን ጽንፈኝነትንና አክራሪነትን በመሠረቱ የሚደግፍና የሚያንቀጽቅ አስ ሃይማኖት በዓለማችን ከተወገም የለም። በመሆኑም ሽብር ሃይማኖት የለውም። በምንገኛበት የሥልጣን ሺህ ዓመት ዋይግ ላይ ሆነን ማሰብ ያለብን ለረጅም ዘመናት ጠብቀን የያዘውን ማገበራዊ ግንኙነታችንን እንዴት የበለጠ ማጠናከር እንዳለብን መሆን አለበት። የሃይማኖታቸውን ምንነት በደንብ ልብ ሳይሉ በጭፍን ጥላቻ፣ በፖለቲካ እና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም ሕልመኝነት እምነትና ሃይማኖታቸውን ለማያጣምሙ ክርስቲያንም ሆነ ሙስሊም ወገኖቻችን ፈጣሪዎችን የሚያስተውልና ረቂቁን የሚመረምር ልቡና ይሰጣቸው ዘንድ እየተማገገኑ አዲሱ ሚሊኒየም ሊከትዮጵ ያውያን በሙሉ የዕርቅ፣የሰላም፣ የአንድነት፣ የዕድገትና የብልጽግና እንዲሆንልን እመኛለሁ።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

የማገበሪ ቅዱሳንን ገጽ ድር ይጎብኙ
www.eotc-mkidusan.org

ሐመር መጽሐፍት ለኛ
ሰምዕ ጽድቅ ጋዜጣን የጎብኙ።

ሐመር- መስከረም/ጥቅምት ፲፱፻፺፱ ዓ.ም.

«የስምያን ጫማ ሰፊው» ፊልም ሲቃኝ

ፍሬ ሕይወት ግዛቸው /አ.አ./

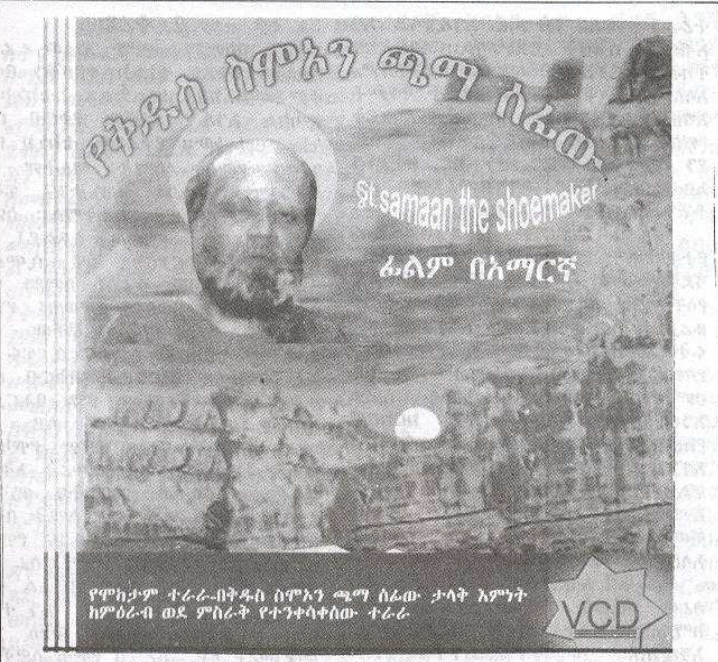
ፊልም ከከነ ጥበብ ዘርፎች ጋር ሲነጻጸር የቅርብ ጊዜ ግኝት ነው። በመሆኑም ከቴአትር ጥበብ እንደ ገጸ ባሕርያት፣ ቃለ ተውኔት፣ መጽሔት የመሳሰሉትን አላባዎች ሲወርስ የራሱ የኾኑ እንደ መቅረጻ ምስልና ድምፅ እንዲሁም ቅንብርን የመሳሰሉ መለያዎችን ይዞ ብቅ ነው ያለው። የፊልም ጥበብን እ.ኤ.አ በ1894 የጀመረው ቶማስ ኤድሰን ነው። ነገር ግን የሚንቀሳቀሱትን ሥዕሎች ለማሳየት የሚያስችለው መሣሪያ ከፋኖስ ጋር በማዋሐድ ለተመልካች ለማሳየት የሚያስችል ምስል መወርወሪያ /ፕሮጀክተር/ እ.ኤ.አ በ1895 በለንደን በእንግሊዛውያኑ ሮበርት ፖልና በሁለቱ ፈረንሳይውያን ወንድማማቾች በሊዊስና አውግስቶ ሎሚይር አማካይነት ተሠራ። እንዲህ እንዲህ እያለ ያደገው የፊልም ጥበብ ዛሬ ካለበት ደረጃ ለመድረስ በቃ።

ፊልም ከቴአትር በተለየ ሽኩቻ በሚፈለገው ቦታ ላይ ለመሠረት መቻሉ፣ ብዙ ገጸ ባሕርያትን ለማሳተፍ መብቃቱ እንዲሁም እንደ ፊደሉ ከመደመጥ ባሻገር መታየት መቻሉ ዕድገቱ እንዲፋጠን ካደረጉት ምክንያቶች ውስጥ ዋና ዋናዎቹ ናቸው። ዘርፉ ለመንፈሳዊ አገልግሎት ቢውል የሚሰጠው ጠቀሜታ በቀላሉ የሚታይ አይደለም። ለዚህም ነው በአደገት አገሮች የሚሠሩትና መሠረታቸውን ከመጽሐፍ ቅዱስ ያደረጉ ፊልሞች በየጊዜው ቁጥራቸው የጨመረው። በአገራችን ጥበብ እንኳን ለመንፈሳዊ ፊልሞች ለዓለ ማዋፊልሞችም በተገቢው ሁኔታ ጥቅም ላይ አልዋለም። ይህን እንጂ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ የትርጉም ሥራዎች እየተበራከቱ መምጣታቸው ተስፋ ሰጪ ጅምር ነው።

በዚህ ጽሑፍም ለመጻፍ የሚሞከረው ከቅርብ ወራት በፊት ወደ አማርኛ ተመልሶ ገበያ ላይ የዋለውን «ቅዱስ ስምያን ጫማ ሰፊው» የተሰኘውን ፊልም ይሆናል።

የቅዱስ ስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም መነሻ ሐሳብ የተወሰደው ከተአምረ ማርያም መጽሐፍ ላይ ነው። እስከ በቅድሚያ ታሪኩን እንመልከት።

በግብጽ ሀገር «ስምያን ጫማ ሰፊው» በመባል የሚጠራ ሰው ነበር። ከጫማ ሰፊት ሥራው ውጭ ለደካሞች ውኃ በመቅዳት ያገለግላቸው ነበር። እርሱ በኖረበት ዘመን ከ15 ሚሊዮን በላይ ሕዝብን የጨረሰ ረንብ በግብጽ ምድር ተከሥቶ ነበር። ቅዱስ በዚህ አሠቃቂ የረንብ ወራት ሳይቀር ያለችውን አሟጦ ለተቸገሩት እየሰጠ የባን አድራጎት ተግባሩን ይፈጽም ነበር። የወንጌሉን ቃል የሚፈጽመው ቃል በቃል ነበር። በመሆኑም በዝሙት ልትፈትነው የመጣችውን ሴት ከአጠገብ የሚያሸገት «ወይን ብታስናክልህ አውጥተህ ከአንተ ጣላት...» /ማቴ.18+9/

የግዛታም ተራራ-በትፋስ ስምያን ጫማ ሰፊው ታላቅ እምነት ከምዕራብ ወደ ምስራቅ የተገተተሰው ተራራ

የሚለውን ቃል በደረቀ ወስዶ ዐይኑን በወሰፈ አውጥቶ በመጣል ነበር።

ከረገቡ ዘመን በኋላ በግብጽ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ ሆኖ የተመረጠው አባ አብርሃም ከንግድ ሚኒስትሩ ያዕቆብና ከንደኛው ሙሳ ጋር በሃይማኖታቸው ዙሪያ እንዲከራከሩ በንጉሠ አማካይነት ጥሪ ይቀርብለታል። ጥሪውን አክብሮ አባ ሳዊርስ የሚባል የቤተ ክርስቲያኑን ሊቅ ይዞ በመሄድ በቤተ ክርስቲያን በጠላትነት የተነሡትን ረታቸዋል። ሆኖም ከሸንፈ ታቸው በኋላም እነ ሙሳ ቤተ ክርስቲያኑን ለማጥቃት ጥሪታቸውን አላቆሙም። ይልቁኑም መጽሐፍ ቅዱስን በርብረው በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 17 ቁጥር 20 ላይ ባለው ቃል ፈተኛቸው። «... የሰናፍጭ ቅንጣት የምታህል እምነት ቢኖራችሁ ይህን ተራራ ከዚህ ወደ እዚያ እለፍ ብትሉት ያልፋል። የሚላናችሁ ነገር የለም...» የሚለውን ቃል መዝዘው አውጥተው ሃይማኖታቸው እውነት ከሆነ ያሳዩን ብለው ለንጉሠ ከሰሰ። ንጉሡ በቃሉ ተደሰቱ። ለጊዜያዊ ችግሩ መፍቻ ያውለው ዘንድም ተመኘ፤ ይኸውም የካይሮን ከተማ ከምዕራብ ወደ ምሥራቅ ለማስፋት ነበር። አባ አብርሃም ደንገጠ፤ ጠላቶቹ ግን በደስታ በረቁ። ነገር ግን ተስፋ ሳይቆጥ ለጸምና ለጸሎት የሚሽኑ ሦስት ቀናትን ጠይቆ ተፈቀደለት። ሕዝብ ክርስቲያኑ ለጸም በጸሎት እንዲተጋ ትእዛዝ አስተላለፈ። ስምያን ጫማ ሰፊው ከጸምና ከጸሎቱ ባሸገር የተጣሉትን እያስታረቀ፣ ኃጢአተኞችን ንስሐ እንዲገቡ እየመከረ ይተጋ ነበር። በመጨረሻም እመቤታችን ቅድስት ድን ግል ማርያም ለአባ አብርሃም በራእይ ተገልጿል። የእግዚአብሔር ተአምር በስምያን ጫማ ሰፊው እጅ እንደ ሚፈጸም ነገራቸው። እንዳለ ችውም ሆነ። በአገሪቱ ያሉ ክርስቲያኖች ሆኖች ከተነባበሩባቸው ፈተና ወጥተው በንጉሡ ዘንድ «እምነታችሁና ሃይማኖታችሁ በእርግጥ እውነተኛ ነው» እስከ መባል ደርሰው ከፍ ከፍ አሉ። ለፈተና ያጋለጧቸው እያዕቆብ ግን የውርደት ሸማ ለበሰ።

የቅዱስ ስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም መልእክት «እምነት ካለ ሁሉን ማድረግ ይቻላል» የሚል ነው። እስቲ አጠቃላይ ፊልሙን ከጽሑፍ ዝግጅቱ ከቀረጸውና ከቅንብሩ አንጻር እንመልከተው፤ በመጨረሻም የትርጉም ሥራውን።

1. ከጽሑፍ ዝግጅት አንጻር

የቅዱስ ስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም ጽሑፍ ከእምነት አላባውያን የተገነባ ነው። እነርሱም መጽሔት፣ ባሕርይ፣ ቃለ ተውኔት፣ ሤራ፣ ጭብጥ ናቸው። ሆኖም በዚህ ጽሑፍ የምንመ ለከተው የአቀንቃኝና የተቀናቃኝ /የፀረ አቀንቃኝ/ ገጸ ባሕርያትን ሚና ይሆናል።

በፊልሙ ውስጥ እኩል ደረጃ /ተመጣጣኝ/ ኃይል የላቸው አቀንቃኝና ፀረ አቀንቃኝ ገጸ ባሕርያትን እናገኛለን። አባ አብርሃምና ስምያን ጫማ ሰፊው በአቀንቃኝ ገጸ ባሕርያት ጉራ እንዲሁም የንግድ ሚኒስትሩ ያዕቆብና ገደኛው ሙሳ በፀረ አቀንቃኝ ገራ በዋ ነኝነት ተሰልፈው እስከ ፊልሙ ፍጻሜ ይፋለግሉ። እነዚህን ገጸ ባሕርያት የምንመለከታቸው ገጸ ባሕርያት ከሚሣሉባቸው ሆነ ምግባራዊ ጠገኖች እንጻር ብቻ ይሆናል። ሁለቱ የአሣሣል ደረጃ ጃዎች ገለናዊ፣ ጉዳዮች የምንላቸው የገጸ ባሕርያቱ ተስፋዎች፣ ስሜቶች፣ ምኞቶች፣ የሥነ ምግባር ባለቤት በመሆንና ባለመሆን ላይ የሚያተኩሩ ናቸው። እነዚህም ገለናዊ ጉዳዮች ቅዱስ ጳውሎስ በገላትያ መልእክቱ በምዕራፍ አምስት ቁጥር 19 ላይ የመንፈስ ፍሬዎችና የሥጋ ሥራዎች በማለት ያስቀምጣቸው ናቸው።

አባ አብርሃም ከስሜታዊነት የራቀ አስተዋይ አባት ነው። ምንም ነገር ቸኩሎ ከማድረግ ይልቅ በጸሎት እግዚአብሔርን ሲጠይቅ ነው ከፊልሙ መነሻ እስከ መጨረሻ ድረስ የሚታየው። በመጽሐፍ ቅዱስ የተቀመጠውን በእምነት

ተራራን ግፍለሰ በተግባር እንዲያሳይ አባ አብርሃም ሲጠየቅ ይደነግጣል። ነገር ግን ቸኩሎ «ይቻለኛል ወይም አይቻለኛም» አላለም። ይልቁኑም በጽኑ እምነት ተነሥቶ እግዚአብሔርን በጸም በጸሎት ሊጠይቅ የሚችል ቀን ጊዜ ይጠይቃል። በዚህም ስም ያን ጫማ ሰፊውንም ሆነ ክር ስቲያኑን አስተባብሮ የተጠየቀውን በመፈጸም ጠላቶቹን ድል ሲያደርግ እናያለን።

ከአባ አብርሃም በተቃራኒው ጉራ የተቀመጡት የንግድ ሚኒስትሩ ያዕቆብና ንደኛው ሙሳ ስሚታዊ ናቸው። እምነት የላቸውም፤ ለዚህም ምስክር በሃይማኖት ዙሪያ ክርክር እንዲጀመር ለንጉሡ የነገሩት እነርሱ ሲሆኑ ከስሚታ ዊንት ውጭ የመከራከሪያ ነጥብ አልነበራቸውም። በዚህም ክርክር ከጅምሩ በተላላ ሲረቱ እንመለከታለን። በሁለተኛው ክርክርም የክርስቲያኖችን መጽሐፍ ቅዱስ በርብረን አገኘን ያሉት ፈተና በደስታ ያሰከራቸዋል። ሆኖም በክርስቲያኖቹ ጠንካራ እምነት ፍርሽ ሲሆን ከመዋረድና አንገታቸውን ከመፍፋት የዘለለ ውጤት አላሰገኘላቸውም።

አባ አብርሃምም ሽኑ ስምያን ጫማ ሰፊው ትሑት ናቸው። የእነሱ ክብር ከሚገለጽ ይልቅ የእግዚአብሔር ክብር እንዲገለጽ ነው የሚፈልጉት። የአባ አብርሃምን ትሑትና የምንመለከተው የሊቀ ጳጳስነት ሥልጣን ሲሰጠው ከሚናገረው ንግግር ነው። እንባው እየፈሰሰ። «ይህን ከባድ ሐላፊነት መስክም የምችል አይመስለኝም። እኔ አንድ ምስኪን ደካማ ሰው ነኝ።» ሲል ይደመጣል። ስምያን ጫማ ሰፊውም በጥካታም ተራራ የሚፈጸመው ተአምር በእርሱ አማካይነት እንደ ሚፈጸም በአባ አብርሃም ሲነገረው ለትልቅ ሥራ በመጠራቱ አልተከራራም። ይልቁኑም፡ - «እኔ አንድ ምስኪን ሰው ነኝ፤ እኔ አንድ ከንቱ የማልረባ ሰው ነኝ» ሲል ነው የሚደመጠው። ተአምሩ ከመፈጸሙ በፊት ሁሉም ምስጢር ይሁን እያለ አባ አብርሃምን ቃል ሲያስገባ ነው የሚታየው። በዚህም የሰይጣን መሳሪያ ከሆነው ውጭ ከንቱ በእጅግ ሲርቅ ይስተዋላል።

የንግድ ሚኒስትሩ ያዕቆብና ንደኛው ሙሳ ትዕቢተኛች ናቸው። በምቀኝነት ተነሥተው በክርስቲያኖች ላይ ታላቅ ፈተናን ሲያመጡ መሠረታቸው ማን አለብኝነት ነው። ይህንንም ከሚናገሩት ንግግር ማወቅ ይቻላል። ለዚህም የሙሳን ንግግር እንተተቀረ። «በደካማ ጉናቸው ገብቼ በእናታቸው ላይ ቤተ ክርስቲያናቸውን እስከ አፈርሰ ድረስ...» እያለ ደጋግሞ ከሚናገራቸውና ሌሎች ተመሳሳይ ንግግሮቹ የምንረዳው ከትዕቢት ውጭ አንድም የትሑትና ንግ ግር ከአንደበታቸው እንደ ማይደመጥ ነው።

በመጨረሻም አባ አብርሃምና ስምያን ጫማ ሰፊው ለቤተ ክርስቲያናቸው ዕድገትና ክብር ሲጥሩ በተቃራኒው የንግድ ሚኒስትሩ ያዕቆብና ንደኛው ሙሳ በንጉሡ ዘንድ የላቸውን ክብር እስከ መጨረሻው ለማቆየት በየ ፊናቸው ሲፈጨረጨሩ ይታያል። በመጨረሻ ግን እነ አባ አብርሃም ሲሞገሱ እን ያዕቆብ ሲዋረዱ የፊልሙ ፍጻሜ ይሆናል። በዚህም የምንረዳው ቅዱስ ጳውሎስ የክረዘራቸው የመንፈስ ፍሬዎች በሥጋ ሥራ ላይ የበላይነትን መጎናጸፋቸው ነው።

2. ቀረጻ

በስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም የተለያዩ የቀረጻ ቴክኒክ ጥበቦችን በመጠቀም መልእክት ተላልፏል። ከቴክኒኮችም መካከል አንዱና ዋናው የቅርብ ርዕይ /close up/ ነው። የቀረጻው ቴክኒክ የተዋጋ የንግድ የውስጥ ስሜት ማለትም ጭንቅትን፣ ድንጋጤን፣ ሐዘኔታንና ፍቅርን በቅርብ ለማሳየት ይጠቀማል። ስምያን ጫማ ሰፊው ተመሥጦ ሲጸልይ፣ አባ አብርሃም ፓትርያርክ ሾኖ ሲመረጥና በድንጋጤ እንባው ሲፈሰ፣ ስምያን ጫማ ሰፊው ዐይኑን በወሰፊ ሲያወጣ፣ የንግድ ሚኒስትሩ ያዕቆብና ንደኛቸው ሙሳ በሁለቱም ክርክሮች ሲረቱና ሲያፍሩ እና ሌሎችም ብዙ ድርጊቶች በቅርብ ርዕይ ተቀርጸው በመቅረባቸው የገጸ ባሕርያቱን ውስጣዊ ስሜት በፊታቸው ላይ ለመመልከት አስችሎናል። ሆኖም የጥካታም ተራራ ከምዕራብ ወደ ምሥራቅ አቅጣጫ ሲንቀሳቀስ በቦታው የነበሩትን ዋና ገጸ ባሕርያትንና የሌሎችንም ስሜት በቅርብ ርዕይ ተመልክተናል። ይሁንና የዋና ገጸ ባሕርይው የስምያን ጫማ ሰፊ ውን ስሜት ግን በቅርብ እንደናይ አል ተደረገ ገም። ይህም የፊልሙ ደካማ ጉን ተደርጎ ሊጠቀስ ይችላል። ሌላው በትዕ ይንቱ መጀመሪያ ላይ በረገብ የጥቱ ስዎች በቅርብ ርዕይ የቀረጻ ቴክኒክ ቀርበው እናገኛቸዋለን። በመሆኑም በጣም በመቅረባቸውና በሚገባ በመታየታቸው በረገብ የጥቱ ስዎች ካለመምሰላቸውም ባሻገር ጠገባው ለዕረፍት የተኙ አስ መስጋቸዋል። ስለዚህ በቅርብ ርዕይ ከማቅረብ ይልቅ በመካከለኛ ርዕይ /Medium shot / ወይም በፍት ርዕይ/Long shot/ መቅረብ ነበረባቸው።

በሌላ በኩል በስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም ላይ ከቀረጻ ቴክኒኮች መካከል የእይታ መስመር /Point of view/ በሚገባ ጥቅም ላይ ውሎ እናገኘዋለን። ስምያን ጫማ ሰፊው በሚሠራበት ቦታ አንዲት ሴት መጥታ በፊቱ ስትቆም በርሱ የእይታ መስመር /Point of view/ ተጠቅመን ከታች እስከ ላይ እንመለከታለን። ተክለ ቁመናዋና ቁንጅናዋ አማላይ ነው። ይህን አድንቀን ሳንጨርስ እግዚአብሔርን ብቻ ለማምለክ፣ ማንም ለማድነቅና ለማመስገን የሚተጋው ጸድቅ ሰው። «ዐይንህ ብታስትህ፣ ከእንተ አውጥተህ ጣላት...» የሚለው የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል በአእምሮው ውስጥ ሲያን ቃጭልና በወሰፊ ሲያወጣው እንመለከታለን። በዚህም በእርሱ የእይታ መስመር ውስጥ ያዩት ሴት ወደ ሥራ ቦታው ብቅ ያለችው እርሱን በዝምት ለመጣል እንደ ነበር ይገለጻልናል።

በስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም ላይ በሰፊው ሥራ ላይ ውሎ የምናገኘው ተምሳሌትን ነው። ተምሳሌት የተዋነያ ንጉሳው ደቅና መንግሥት ለታሪክ ፍንጭ እና ለፊልሙ ድባብ በመስጠት ላይ ያተኩራል። በፊልሙ መጀመሪያ ላይ የሚታዩት ቅጠላቸው የረገፉት ዛፍችና የተሰነጣጠቀው መሬት ጊዜው የሰቆቃና የረገብ መሆኑን በግልጽ ያሳያል። በሌላ ትዕይንት ደግሞ ወንዞች ሲፈሰ፣ አበቦች ሲፈነዱና ሰዎች በደስታ ሲተቃቀፉ ሲታይ ያለምንም ንግግር የረገቡ ዘመን ማለፉን ይነግረናል። ይኹንና በፊልሙ ቴክኒክ በትክክለኛ ቦታ ጥቅም ላይ የማይውል ልበት ቦታም አለ። ይኸውም በረገቡ ዘመን በየቦታው የወደቁት

አስከሬኖችና ስለ ረገቡ የሚያወሩት ሰዎች ያሉበት ስፍራ ለምሳም ግር ያለበት ሆኖ ማግ ኘታችን ነው። በፊልም ቀረጻው ውስጥ የምናገኘው ቴክኒክ ንግርት /Fore shadowing/ ነው። ቴክኒኩ ወደፊት የሚመጣውን ነገር የተለያዩ ዘዴዎችን ተጠቅሞ አስቀድሞ ፍንጭ መስጠት ነው። ለምሳሌ፡- እርሷም ሆነች ባሏ በስርቆት ላይ ተሠማርታ የምናገኛት የጋብሬላ እናት የሰረቀቸውንና ያጭ በረበረች ውን ስትቆጥር ከአንድም ሁለት ሦስቱ በር ተንኳኩቶ ድንግጥ ብላ ሂዳ ስትከፍት እናያለን። ይህ ድርጊቷ በመጨረሻ ከጋጠአቷ የመላቀቁ ንግርት መሆኑ የሚገለጽልን በጥካታም ተራራ ተአ ምናን እይታ በመደናገጥ ስለ ሠራችው ሥራ ሁሉ ስትጸጸት ስንመለከት ነው። ከዚህ ከንግርት ሳንወጣ አባ አብርሃም ስምያን ጫማ ሰፊውን ቅድስት ድንግል ማርያም ወደ አመለከተችው ቦታ ሲፈልጉት ሲሄዱ ውኃ የሞላ ላበት ዕቃ ይህ ለምሳም ግር ያለበት ሥፍራ ያገኙታል። ይኸም ሐሳባቸው እንደሚሟላ፣ ወደፊት ብሩህ ተሰፋ እንዳለ የሚጠቀም ንግርት ሆኖ እናገኘዋለን።

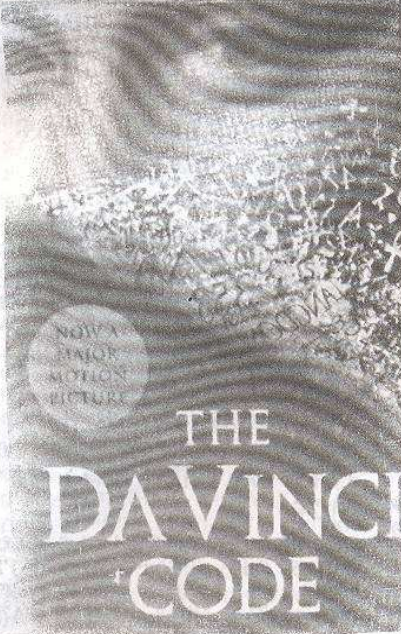
3. የምስልና ድምፅ ቅንብር

የምስልና ድምፅ ቅንብር የተለያዩ የቀረጻና የማእከሪያት የቀረጻ ቴክኒኮችን በተገቢው ቦታ ሳይደጋገሙ መጠቀም እንዲሁም የቆይታ ጊዜ የተውን መጥኖ ማቀናበር ነው። ከዚህ በተጨማሪ አላስፈላጊ ቀረጻዎችን ማስወገድ ነው። በስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም ውስጥ ቅንብሩ የተጠቀሰ ሆኖ ተሠር ቷል። ይሁን እንጂ የጋብሬላ እናት /ሌላዋ ሴት/ ከባለቤቷ ጋር ስታወራ የሚታዩት፣ የምስት ቀን ሕገናት አልጋ ዎች ከታሪኩ ጋር የማይሄድ ነው። ብዙ ልጆች አላቸው እንዳይባል የምናውቀው አንድ ልጅ ነው። ስለዚህ ተቆርጦ መውጣት ነበረበት።

ተመልካች የቪዲዮ ፊልምን በሚያይዙት ጊዜ ከትዕይንት ትዕይንት የሚኖር የንግግር ቴክኒክ ትልቅ አስተዋዕል ያደርጋል። በስምያን ጫማ ሰፊው ፊልም ውስጥ ከትዕይንት ትዕይንት ያሉት መሸጋገሪያዎች የተጠቀሱ ቸው ናቸው። ለምሳሌ፡- አባ አብርሃም እምነታቸውን በተግባር እንዲያሳዩ ከንጉሡ ሲጠየቁ መስቀላቸውን ከፍ አድርገው የምስት ቀን ጊዜ ይጠይቃሉ። መስቀላቸው በቅርብ ርዕይ /Close up/ ይመጣና ወደሚቀጥለው ትዕይንት ይሸጋገራል። ከዚያም ለደቀ መዝሙራቸው መስቀላቸውን ከፍ እንዳይረጉ በግብፅ ያሉ ክርስቲያኖች ሁሉ ሦስት ቀናት እንዲጸሙና እንዲጸልዩ የትእዛዝ እንዲያስተላልፍ ይነግራታል። ዳግመኛም የው መስቀላቸውን በቅርብ ርዕይ መጥቶ ለቤተ ክርስቲያን አባቶች ስለ ጉዳዩ ወደ ሚነግሩበት ይሸጋገራል። በመሳሰሉ መቅረብ ብቻ ከአንዱ ትዕይንት ወደሌላው መሸጋገሪያ ድልድይ ሾኖ ሲውል እንመለከታለን። ይህንን የመሳሰሉ ብዙ የመሸጋገሪያ ቴክኒኮች በፊልሙ ውስጥ እናገኛለን።

/ወደ ገጽ ፳፪ ዞሯል/

የዳቪንቺ ኮድ»

ብዙ ሐሰቶች በመጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶች ሲመዘን

ለሲሲ ስሎጥን ሙሉጌታ/

በዘመናችን እየወጡ ካሉ ፀረ ክርስትና ጽሑፎች መካከል 'የዳቪንቺ ኮድ' በሚል ርዕስ በዳን ብራውን የተዘጋጀው ልብ ወለድ መጽሐፍ አንዱ ነው። «የዳቪንቺ ኮድ»ን ተተረፈ አይሁድ በሚል ጊብሰን በ2004 እ.ኤ.አ. ስተሠራው ግዙፍ ሽን እፍ ክራይስት ፊልም ክርስትናን ለመበቀል እንደ ምላሽ ያዘጋጁት መሆኑን ብዙዎች ያምናሉ። ይኸንንም የክሊሪት መጽሐፍ በተመለከተ ብፁዕ አቡነ ሳሙኤል በአዲስ አበባ ሀገረ ስብከት የብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ ረዳት ሊቀ ጳጳስና የቅዱስ ሲኖዶስ አባል ሐምሌ 20 ቀን 1998 ዓ.ም. ለገዳማትና አድባራት አስተዳዳሪዎች እንዲሁም ለሀገረ ስብከቱ ሠራተኞችና ሰባክያን ወንጌል ባስተላለፉት መልእክት የተሰማኝ መንፈሳዊ ኮራት ከፍ ያለ ነበር። እኔም ስለ መጽሐፍ ፀረ ክርስትና ይዘት ምላሽ እንደ ሚያሰፈልገው በማመን ከልዩ ልዩ ምንጮች በጥቂቱ ከሰበሰብኳቸው ያገኘኩትን ወደ አማርኛ መልክ አቅርቤአለሁ።

የዳቪንቺ ኮድ (The Da Vinci Code) ዳን ብራውን በተባለ እንግሊዛዊ ጸሐፊ የተጻፈ ልብ ወለድ መጽሐፍ ነው። ልብ ወለድ መጽሐፍም በተመሳሳይ ርዕስ በፊልም ተዘጋጅቷል። ልብ ወለዱ በገደያ ወንጀል ዙሪያ በማጠንጠን ይጀምራል። ወንጀለኛውን ለማግኘት በሚደረገው ምርመራ ውስጥ ፀረ ክርስትና መልእክቱንና ክሊሪቱን እናገኘዋለን። በልብ ወለዱ ውስጥ የምናገኛቸው ምስጢራውያን ቡድኖችም እርስ በርሱ የሚጋጭ ፍላጎት ያላቸው ናቸው። ደራሲው ለምስጢራውያኑ ቡድኖች የምሴተ ገሙስን ጸዋ (Holy Grail) እንደ መረጃ አድርጎ ለማቅረብ ይሞክራል።

በዚህ ልብ ወለድ መጽሐፍ ዳን ብራውን ሐሰቱን እውነት፣ ልብ ወለዱን ትክክለኛ አስመሰሎ አቅርቧል። ጸሐፊው በፊልሙ ገጽ ባሕርያትም ሃይማኖታችንን እና የቅዱስ መጽሐፍን ዐበይት ትምህርቶች ይቃወማል። ተቃውሞውም መሠረተ ሃይማኖታችንን እና የቅዱስ መጽሐፍን ዐበይት ትምህርቶች ይቃወማል። በቅዱሳን መጻሕፍት አማካኝነት፣ በጌታችን የባሕርይ አምላክነት /መለከታዊ ኃይል/፣ በጌታችን መሞልስ ሥጋዊ በአጠቃላይ በምስጢረ ሥጋዊ /ተዋሕዶ/ እና በሲቶች ጸታዊ መብትና በተራክቦ ጉዳዮች ላይ ባለው የተሳሳተ አመለካከቱ ላይ ያተኮረ ሲሆን በመጽሐፍ ሁሉ ልዩ ልዩ የሥጋ ፈቃዳትን በነጻነት መፈጸምን /ልቅነት/ን ያበረታታል።

ዳን ብራውን ክርስቲያን መሆን አለመሆኑን በተጠየቀበት ክፍል የሚከተለውን መልስ ሰጧቷል። "እስከ አሁን በተለመደው መንገድ ወይም ስሜት ከተወሰደ ክርስቲያን ላለሆን እኝላለሁ። ነገር ግን ራሴን የበርካታ እምነቶች ተማሪ አድርጌ አቆጥራለሁ። ብዙ በተማርኩ ቀጥር በበርካታ ጥያቄዎች ይኖራል። መንፈሳዊ ጥያቄ በየጊዜው የሚያደግ የዕድሜ ልክ ጥያቄ ነው።" ብሏል። የዳቪንቺ ኮድ፣ ገጽ 341።

የዳቪንቺ ኮድ (The Da Vinci Code) በበርካታ ታሪካዊ እውነታዎች የገደለውን ከመሆኑ በተጨማሪ ከመሠረታዊ ትምህርተ ሃይማኖታችን የራቁ ልብ ወለድ

ሐሳቦች ስብስብ ነው። ይሁን እንጂ ጸሐፊው ሥራውን ፍጹም ልብ ወለድ አድርጎ አይመለከተውም፤ ለተጠየቀውም ጥያቄ በሰጠው መልስ የገለጸው። "በመጽሐፍ የተጻፉት በሙሉ ፍጹም እውነት ናቸው" በማለት ነው። በእግዚአብሔር ረዳትነት ለነዚህ የደራሲው ተቃውሞዎች ከልብ ወለድ መጽሐፍ በመነሣት ምላሽ እንሰጣለን። ዮሐ. 8፡31-32 ፤ 1ኛ ጴጥ. 3፡15። ልዑል እግዚአብሔር ጥረታችንን ለበረከተ ያድርግልን።

የዳቪንቺ ኮድ ምንድን ነው? «የዳቪንቺ ኮድ» በፈረንሳይያ በታላቋ ብሪታንያ ያለውን ሁኔታ መሠረት አድርጎ የተጻፈ ልብ ወለድ መጽሐፍ ነው። መጽሐፍ ግራ በሚያጋቡ እንቁሳሾች የተሞላ፣ ወደ ጥርጥርና ክሊሪት የሚመራ መልእክት የሰው ነው። ይህ መጽሐፍ እስከ ተዘጋጀበት ጊዜ ድረስ ወደ 60 ሚልዮን ያህል ቅጂ ተሸጧል። ሰዎች ድብቅ ነው ብለው ያሰቡትን ነገር የመመርመር ጥልቅ ፍላጎት ስላላቸው ብዙዎች አንብበውታል። ገደለው የተሰወደ፣ ሄራ ወይም አድማ የሚያደርጉ ሰዎች ... ቁልፍ ናቸው ተብለው የሚቀርቡ ጉዳዮች የብዙዎችን ትኩረት ለምሳሌ ግሙጃት ሲሰቡ ናረዋል።

እስከ አሁን በምናነበው መጽሐፍ ቅዱሳችን ውስጥ "ክሊሪት" ወይም "ሐሰት" ሆኖ ከእኛ የተሰወረ ምን አለና? በዳን ብራውን ልብ ወለድ መጽሐፍ ውስጥ የምናነበው በጥቂት እውነታዎች ውስጥ የታጨቀውን ግራ አስተሳሰብ ነው። ጸሐፊው የጽሑፉን አጠቃላይ ይዘት በሙሉ እንደ ልብ ወለድ አይወስደውም። የመጽሐፉም መልእክት ልብ ወለድ ጉዳዮችን ያዘለ ተደርጎ ቢታሰብ ብዙዎችን አይሰብም ነበር።

በሰኔ 1997 ዓ.ም. (June, 2005) የታተመው 'Discovery' መጽሔት የዳቪንቺ ኮድን አስመልክቶ፡- "የተነገረንን ሁሉ ማመን አይገባንም፤ መጽሐፍ በርካታ ጥያቄዎችን ቢያነሳም በበርካታ ሐሰቶች የተሞላ ነው..." ብሏል። ጌታችን መድኃኒታችንን አያሱስ ክርስቶስ "እኔ ለዓለም በግልጥ ተናገርሁ፤... በስወርም ምንም አልተናገርሁም። ስለምን ትጠይቀኛለህ? ለእነርሱ የተናገርሁትን የሰሙትን ጠይቅ፤ እነሆ፣ እነዚህ እኔ የተናገርሁ ትን ያውቃሉ አለው።" ዮሐ. 18፡20-21። እኛም እርሱን ከዋለበት እየዋለካደረበት አያደርግ የቃሉን ትምህርት የሰሙትን የእጁን ተአምራት ያዩትን ቅዱሳን ሐዋርያትን ማቲዎስን፣ ማርቆስን፣ ሉቃስን፣ ጴጥሮስን፣ ዮሐንስን። ብንሰማቸው እውነት እንዳልተደበቀ እንረዳለን። በቅዱስ መጽሐፍ እውነቱ ሁሉ ተገልጿል። ስለዚህ ቅዱስ መጽሐፍን ከነትርጓሜው እናንብብው።

ቅዱሳን መጻሕፍት "በመጨረሻው ዘመን እንደ ራሳቸው ምኞት ዘባዥ በመዘበት እንደ ሚመጡ ይህን በራሳችሁ ዕውቁ።" /2ኛ ጴጥ 3፡16/ "ነገር ግን ሐሰተኞች ነቢያት

ደግሞ በሕዝቡ መካከል ነበሩ። እንዲሁም በመካከለኛው ደግሞ ሐሰተኞች አስተማሪዎች ይሆናሉ። እነርሱም የዋጃቸውን ጌታ እንኳን ክደው የሚፈጥንን ጥፋት በራሳቸው ላይ እየሰቡ የሚያጠፉ ኑፋቱን አሸልከው ያገባሉ። ብዙዎችም በመጻፍታቸው ይከተሉአቸዋል። በእነርሱም ጠንቅ የእውነት መንገድ ይሰይዛል። /2ኛ ጴጥ 2-1-3/ በማለት የሚያሳስቡን አሁንም በዚህ ዘመን ሰይጣን የሃይማኖታችን መሠረት በሆነው በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የሚወረወሩ ፍላጻውን እየሳለ መሆኑን ለመገለጽ ነው። ሰይጣን ሥጋዊ ሐላጊነት፣ ግራ መጋባትንና ጥርጣሬን በአማንያን ልቡና ለማሳደር «የጻሕፊዎች ኮድ»ን ዓይነተኛ መሣሪያው አድርጎ አየተጠቀመበት ይገኛል።

የጻሕፊዎች ኮድ በገንዘብም ሲተመን ወደ 250 ሚሊዮን ዶላር ያህል ተሸጧል። ፊልሙም ከሚያዝያ 11 ቀን 1998 ዓ.ም. (May 19, 2006) ጀምሮ ተሠራጭቷል። ዳን ብራውን ልብ ወለድ ፈጠራውን ወይም ኑፋቱን እውነት በማስመሰል ክብር ይገባውና ስለ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እና የክርስቲና ሃይማኖታችን ታሪክ የራሱን ሐተታ ያቀርባል። ልብ ወለዱ በይዘቱ የሚከተሉትን ሐሳቦች ያቅፋል።

"ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር አብ የባሕርይ ልጅ አይደለም። እውነተኛ አገልግሎቱና ማንነቱ እንኳን በግልጽ ያልታወቀ ተራሰው ነበር።"

"ጌታችንን መገደላዊት ማርያም ተጋብተው ልጅ ወልደዋል። ወደ ፈረንሳይ ሸሽተውም እስካሁን ድረስ ዘራቸው በዚያ ይገኛል።"

"ጌታችንን መገደላዊት ማርያም የቤተ ክርስቲያን መሪ እንድትሆን ሽቶ ነበር። የርሱም ትምህርት ጴጥሮስን በመሰሉ ሰዎች ተሻሽሎአል።"

"ቤተ ክርስቲያን እና ክርስቲያኖች ይኸን እውነት ለ2000 ዓመት ደብቀው ኖረዋል።"

"ጌታችን ወደ እግዚአብሔርነት የተለወጠው ፓትርያርካዊ ሂደቱን ለመጠበቅ ነው።"

"ብዙ ሚሊዮኖች ስለ ክርስቲና ለዘመናት የተሳሳተ መረጃ ሲሰጣቸው ኖረዋል። በመጨረሻም እንደዚህ የተሰወሩ ምስጢራቱን ያወቁ ሰር አይሃክ ኒውተን እና ሌዎናርድ ዲቪንቺ 'Priory of Sion' በሚባል ቡድን አየታቀፉ አልፏል። ከእነርሱም ይኸን የእውነት ፍንጭ ሌዎናርድ ዲቪንቺ በምሥራቅ ገመሱ ሥዕሉ ውስጥ ገልጧል።"

"የኢየሱስ ክርስቶስን እውነተኛ ማንነትና ምስጢሩን የተረዱ ከ1099 ዓ.ም. ጀምሮ 'Priory of Sion' በመባል ይታወቁ ነበር። ሰር አይሃክ ኒውተን ሌዎናርድ ዲቪንቺ የዚህ ድርጅት ቀዳሚ ተጠቃሽ አባላት ናቸው።"

መጽሐፉ ለምን የጻሕፊዎች ኮድ ተባለ?

የነኛው ምክንያት ሊያናገሩ ዳቪንቺ በዚህ ልብ ወለድ መጽሐፍ ውስጥ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ የለውን እውነት የሚያውቅ ቀንደኛ ገላጭ ሆኖ መቀመጡ ነው። "የተለያዩ ድብቅ መልእክቶችን (Codes) እንደ መግለጫ አድርጎ አስቀምጧል። ከነዚህም ድብቅ መልእክቶች በምሥራቅ ገመሱ ሥዕሉ ውስጥ ያካተተው አንዱ ነው" ይላል። በሥዕሉ ከጌታችን ቀጥሎ በስተቀኝ በኩል የምትገኘው "መግደላዊት ማርያም ናት። ከሌሎቹ ሁሉ ይልቅ የእርሱን ትምህርት እና በወቅቱ የተናገረውን ሁሉ በአግባቡ የተረዳች አርስዋ ናት"። ልብ ወለዱ «ይኸን ምስጢር የሚገልጽ ነው» ሲል "Code" ብሎታል።

እርሱው

በአክስተር ኒው ሃምፕሻየር ተወልዶ ያደገ፣ ወላጆቹ ከወለዱት ሦስት ልጆች ታላቁ ነው። በአሁኑ ወቅት የ42 ዓመት ዕድሜ ያለው ጎልማሳ ነው። ወላጅ እናቱ መዘቶች ነበረች። አባቱ የሒሳብ መምህር ነበር።

በ'Amherst Glee Club' ውስጥ የዘፈን ግጥም ጸሐፊና ዘፋኝ ሆኖ ሠርቷል። 'Synth Animals' የሚባል የሕፃናት ፊልምና በተጨማሪም "Happy Frogs"፣ "Suzuki Elephants" የሚባሉ ተንቀሳቃሽ ምስሎች ውስጥም ተሳታፊ ነበር። በ1991 በሆሊውድ የዘፈን ግጥም ጸሐፊ፣ አቀንቃኝ (ዘፋኝ)፣ እና ፓዮኖ ተጫዋች ሆኖ ተቀጥሯል። በስፓኒሽና በእንግሊዘኛ ቋንቋዎች ጥናት ትምህርቱን ያጠናቀቀ ሲሆን የስፖሊን ቋንቋ መምህር ሆኖ ሠርቷል። ቀድሞም የእንግሊዘኛ ቋንቋ መምህር ነበር። «Digital Fortress» «Deception Point» እና «Angles and Demons» የሚባሉ መጻሕፍትንም ጽፏል። ክርስቲያን ስለመሆኑ በተጠየቀበትም ክፍል ሲመልስ፡- ሦስት ሰዎች ስለ ክርስቲና ብትጠይቃቸው

- አንደኛው፡- "መጠመቅ በቂ ነው" ይልሃል።
- ሁለተኛው፡- "መጽሐፍ ቅዱስን እንደ እውነት መቀበል በቂ ነው" ይልሃል።
- ሦስተኛው፡- "በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ወይም እርሱን መቀበል በቂ ነው" ብሎ በተናጠል ያስረዳሃል።

"ሁላችንም የሕይወትን አንድምታ ወይም ትርጉም ለማወቅ አንጣጣራለን፤ ራሴን የብዙ እምነቶች ተማሪ አድርጌ አስባለሁ ወይም እወስዳለሁ። ብዙ በተማርኩ ቁጥር በርካታ ጥያቄዎች ይኖሩኛል። ለእኔ መንፈሳዊ ጥያቄ የዕድሜ ልክ ጉዳይ ነው። ገና ነኝ።" ብሏል።

መጽሐፉ ለምን ይኸን ያህል ታዋቂነትን አገኘ?

1. ራሱን የ"ሴቶች መብት" ተከራካሪ አድርጎ ስለ ሚያቀርብ፤
2. የጸታን ፈቃድ ልቅ በሆነ መንገድ መፈጸምን ስለ ሚያደራፍር፤
3. አለ ማመንንና አለመታመንን ወይም ክስገዳትን ስለሚያበረታታ፤
4. "መዳን በዕውቀት ነው" የሚል የሰብአ ፈጠራዎችን (Gnostics) ፍልስፍና ስለሚያስተዋውቅ፤

5. የ "የአዲሱን ዘመን እንቅስቃሴ" ይህም ማለት "ኢየሱስ ታላቁ መምህር ነው።" ከብዙዎቹም አንዱ ነው።" የሚሉትን ስለሚደግፍ ነው። አርቶዶክሳውያን ይኸ መጽሐፍ ለምን ትኩረታችን ሆነ?

1. ጸሐፊው በእውነት ላይ ተመርኩዘ ይኸን ሥራ ለመሥራት ረጅም መንገድ እንደ ተጓዘ በመገለጽ ተጽዕኖ ለመፍጠር ይሞክራል። ስለ መጽሐፉም "በዚህ መጽሐፍ የተገለጹ የጥበብ ውጤቶች፣ መረጃዎችንና ምስጢራትን ሁሉ እውነት ናቸው" ስለሚል እና በአንጻሩ እውነት የሆነውን ማስረዳት ስለሚገባን፤

2. በመጽሐፉ ገጽ 235 እንደ ተገለጸው በአጠቃላይ፡- "ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ አባቶቻችን የገናን ሁሉ ስሕተት ነው" ስለሚል፤

በአጠቃላይ በመጽሐፉ ልብ ወለድ ቢሆንም ይዘቱ የክርስቲና አምነታችንን መሠረታዊ ትምህርት ስለሚቃወም በዚህ መነሻነት ለክስገዳት ሐሳቦች ምላሽ መስጠት ያስፈልጋል ብዬ የአምናለሁ።

1. ቅዱስ መጽሐፍ

1.1 የቅዱስ መጽሐፍን ቅድስና እና ተቀባይነት የማይቀበለው ዳን ብራውን ስለ ቅዱስ መጽሐፍ የራሱን ልብ ወለድ ድርሰት ጽፏል። የቅዱስ መጽሐፍን እውነት በመተውከል የሚለዩትን ሐሰተኛ ጽሑፎች ተመርኩዘል። "ቅዱስ መጽሐፍን ለአንገረው በቀላል መንገድ ለማቅረብ ከመጀመሪያ ጀምረን መመዘን ይኖርብናል" የሚል እሳቤ አለው።

"ቅዱስ መጽሐፍ በፋክስ ከሰማይ አልተላከልንም፤ ከሰዎች የተገኘ ጽሑፍ ነው እንጂ ከእግዚአብሔር አይደለም። በተለምዶም ከደመና አልወረደም፤ በቀላሉ የዘመነ-ጌታ ለእውነት መሪ በል ነው። ብዙ ጊዜ ተተርጉሟል፣ ጭማሪ ተደርጎብታል፣ ተሻሽሏል። በታሪክም የመጽሐፍ ትክክለኛ ቅጂ ተጠብቆ አልቆየንም።" የጻሕፊዎች ኮድ፣ ገጽ 231።

ዳን ብራውን ከሚለው በተቃራኒ ቅዱስ መጽሐፍ በእግዚአብሔር መሪነት የተጻፉ ቃላት የሚገኙበት አምላካዊ መጽሐፍ ነው። ቅዱስ መጽሐፍ በእግዚአብሔር የተገለጸ፣ በመንፈሱም መሪነት በቅዱሳን ሰዎች የተጻፈ ነው። ለዚህም ደግሞ ብዙ ማስረጃዎች አሉ። በመንፈሳዊ ሕይወት ለመታነጽ፣ ልብንም ወደ በጎው ለማቅናት፣ ሰውንም በጽድቅ ለመምራት ላለው ሥራ ሁሉ መገኛው አምላካችን ነው። ክርሱ የተገኘውን የቅዱስ መጽሐፍን ትምህርት የተከታተሉት ለቅድስና በቅድስት ቀዋሚ ተንቀሳቃሽ ቅዱሳን መጻሕፍት ሆነዋል። ቅዱስ ጳውሎስ በ2ኛጢሞ. 3-16-17 ላይ፡- "የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግሣጽ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም

ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል። እንደ ዳለ። በአጠቃላይ ቅዱስ መጽሐፍ በእግዚአብሔር የተገለጸ ክስተትም ሁሉ በእግዚአብሔር የተጠበቀ እና በእርሱ ገላጭነት በቅዱሳን ሰዎች የተ ጻፈ ነው። ቅዱስ ጴጥሮስ፡- "ቅዱሳን ሰዎች በእግዚአብሔር ተልከው ... በመንፈስ ቅዱስ ተነድተው ጻፉት... " ብሏል። እዚህ ላይ ሐዋርያው "በእግዚ አብሔር ተልከው" ሲል የእግዚአብሔርን መሪነት፣ "ቅዱሳን ሰዎች... ተናገሩ" ሲል ደግሞ የሰውን ድርሻ ይናገራል። ቅዱሳት መጻሕፍትን በተመለከተ ሰዎች በመጻፍ ብቻ ሳይሆን መጻሕፍትንም በመሰብሰብ ተሳትፎ አድርገዋል። 2ኛ ጴጥ.1-21፣ 2ኛጢሞ. 3-16። ስለዚህም ደራሲው በልብ ወለድ ድርሰቱ እንደ ሚለው ሐዲስ ኪዳን ታሪካዊ መጽሐፍ ሆኖ ሥልጣናቸውን ለማደላደል በፈለጉ ሰዎች ታርጋ የተዘጋጀና የተሰባሰበ አልነበረም።

እንደ አጠቃላይ መንፈሳዊ ይዘቱን መንፈሳዊ ተጽዕኖውን እንደ ጠበቀ ከ850 በሚበልጡ ቋንቋዎች ተተርጉሟል። ቅዱስ መጽሐፍ ነቢያት የተነበዩት ትንቢት ሁሉ የተፈጸመበት፣ ትንቢቱም ሆነ ፍጻሜው የሚገኝበት ከእግዚአብሔር የተገኘ መጽሐፍ ነው። "በነቢይ ከጌታ ዘንድ ... የተባለው ይፈጸም ዘንድ" በሚል መንገድ የተገለጹ ቃላትን ማንበብ በቅዱስ ማቴዎስ ወንጌል ውስጥ በተደጋጋሚ የምናስተውለው ነው። ማቴ.1-22፣ 2-15፣ 2-23፣ 4-14፣ 8-17፣ 12-17፣ 13-35 ፣ 21-4፣ 21-35። ቅዱስ ጴጥሮስም እንደ ተናገረው፡- "ትንቢት ከቶ በሰው ፈቃድ አልመጣም....." 2ኛ ጴጥ. 1-21። ቅዱስ መጽሐፍ በተለያዩ ጊዜ፣ በተለያዩ ቅዱሳን፣ በተለያዩ ቦታዎች የተጻፈ ነው። እነዚህ የጊዜና የቦታ ፈደቶች ተጠብቀው ሁሉም መጻሕፍት በአንድነት አንድን ጉዳይ አስረግጠው የሚያስረዱ፣ ወደ ሕይወት መንገድ የሚመሩ መሆናቸው ያለምንም ጥርጥር ቅዱስ መጽሐፍ በእግዚአብሔር መንፈስ መሪነት የተጻፈ መሆኑን ያረጋግጥናል።

ቅዱስ መጽሐፍ ለ1500 ዓመታት ያህል ከ40 በሚበልጡ የተለያዩ ባህል በነበራቸው የእግዚአብሔር ምርጫ ተጽፏል። ከጻፉትም አንዳንዶቹ እንደ ንጉሥ ጻዊትና ጠቢብ ሰሎሞን ያሉት ነገሥታት ነበሩ። እንደ አሞጽ አረኞች፣ እንደ ዘክርያስ ካህን ፣ ከነቢያትም አሳይያስና ሳሙኤል፣ ሕግን ከሠሩቱ ሙሴ፣ ከመሳፍንቱ ኢያሱ፣ ከዓሣ አጥማጆች ጴጥሮስና ዮሐንስ፣ ከመምህራን ቅዱስ ጳውሎስና ከሕክምና ሰዎች ሉቃስ ጸፈውታል።

በተጨማሪ ቅዱስ መጽሐፍ የተጻፈው በተለያዩ ቦታዎች ነው። በሲና በራሱ፣ በይሁዳ ምድረ በዳ፣ በኤድላም ጥሻ፣ በሮም እስር ቤት፣ በፍጥም ደሴት፣ በጸዮን ቤተ መንግሥት፣ በባቢሎን ወዘተ ጻርቻዎችና በአዮሩሳሌምም ተጻፏል። በተጠቀሱት ረጅም ዘመናት በተለያዩ ጊዜና ቦታ በተለያዩ

ነባራዊ ሁኔታ ተጽፎ እስከ አሁን ድረስ በአንዱ መጽሐፍ የሚገኘው ከሌላው መጽሐፍ ጋር የሚተባበርበት፣ የነቢያቱ ትንቢት የሐዋርያቱም ስብከት አንድነቱ የተጠበቀበት የመጻሕፍት ስብስብ ከዚህ ዓለም ብናገኝ በእርግጥም ይኸ መጽሐፍ የእግዚአብሔር ቅዱስ መጽሐፍ ብቻ ነው።

ቅዱስ መጽሐፍና ቤተ ክርስቲያን አይለያዩም። ግን ቀድሞ የተገኘው የትኛው ነው? ደር ወይስ እንቁላል? እንዲህ እንደ ማለት ነው። ቤተ ክርስቲያን ከቅዱስ መጽሐፍ ትቀድማለች። በመጀመሪያ የተመሠረተችው ቤተ ክርስቲያን የታተመ ቅዱስ መጽሐፍ አልነበራትም። ቤተ ክርስቲያንም ቤተ ክርስቲያን ለመሆን የግድ መጽሐፍ ቅዱስ አያስፈልጋትም ነበር። ይኸ እንዲፈጠር ባንወድም አሁን የሚገኙ ቅዱሳት መጻሕፍት ሁሉ ቢቃጠሉ በቤተ ክርስቲያን ላይ የሚኖራቸው ተጽዕኖ በጣም ጥቂት ነው። በዚህ ዓይነት ሁኔታ ነበር ቤተ ክርስቲያን የሮማውያንን ዘመን ያለፈችው። ተቃራኒው ግን እውነት አይደለም። ቤተ ክርስቲያን ባንድን ቅዱስ መጽሐፍ ብቻ ውን ለመጻፍት የሚሆነውን ሊያደርግልን አይችልም። የት ልንጠመቅ? ልንቆርብ? ቤተ ክርስቲያን "የገህነም ደጆች አይችሏትም..." የተባለችውም ለዚህ ነው። ማቴ. 16-18።

1.2 "በተለያዩ የመጽሐፍ ጥቅ ሎች የተገኙ ታሪካዊ ልዩነቶችን ስንመለከት በትክክል ዘመናዊው መጽሐፍ ቅዱስ ፖለቲካዊ አደንዳ በነበራቸውና ሰው የሆነውን አያሰሳ ክርስቶስን መለኮታዊ አምላክ በማድረግ ይኸንጉ ተጽዕኖ በመጠቀም የራሳቸውን የጋይል መሠረት ለመጣል በፈለጉ ሰዎች የተበረዘ ስብስብ መሆኑን ያረጋግጥናል።" የዳቪንቺ ኮድ፣ ገጽ 234 ። ያለምንም ትክክለኛ ታሪካዊ መረጃ ዳን ብራውን። "ቅዱስ መጽሐፍ ፖለቲካዊ አደንዳ ለመሆን በሚያስችል መንገድ የተጠረዘ ነው" የሚል ክስ ያቀርባል። ይኸም ክስ ቅዱሳት መጻሕፍት በአንድነት የተሰበሰቡበትን ቀናናዊ ሐደት ካለመገዘብ የመነጨ መሆኑን መረዳት አያደግትም። አንድን ጽሑፍ በአዲስ ኪዳን እንደ እውነተኛ መጽሐፍ ለመቆጠር ጽሑፍ ሦስት መመዘኛዎችን ማሟላት አለበት። ፖለቲካና የሰውየው ግላዊ ሁኔታ ግን ከእነዚህ መመዘኛዎች ውስጥ አልተካተቱም። መመዘኛዎቹ የተዘጋጁት በቀደሙ አባቶቻችን አማካይነት ሲሆን ማናቸውም የሐሰት ትምህርቶች በአዲስ ኪዳን መጽሐፍ እንዳይካተቱ አድርጓል። መመዘኛዎቹ።

ሀ. መጽሐፍ ስለ ጌታችንና ስለ ትንሣኤው የዐይን ምስክርነት መስጠት በሚችሉ በጌታችን ደቀ መዛሙርት ወይም በሐዋርያት የተጻፈ መሆን አለበት። የቅዱስ ጳውሎስ ጽሑፎችም ተቀባይነት ያገኙት ራሱ ጌታችን ስለ ተገለጸለትና ከወንድሞቹ ከሐዋርያት፣ ከቤተ ክርስቲያንም ርእሳን ጋር የሚሰማማ ትምህርት በመልእክቱ ስለ ነበረው ነው። የሐ. ሥራ 8-22 ፣ ገላትያ 2-2። ለ. ጽሑፍ ከሰብራውያንና ከሐዋርያት መጻሕፍት ጋርም የሚሰማማና ክስ ደት የሌለበት ኦርቶዶክሳዊ መሆን

ይገባዋል። ሐ. መጽሐፍ በተጻፈበት ዘመን በነበረች የጥንት ቤተ ክርስቲያን ተቀባይነት ያገኘ መሆን ይገባዋል። ተቀባይነቱ የሚመዘነው ራሳቸውን በፈቃዳቸው በለዩ ቡድኖች አማካይነት አይደለም። ይልቁኑ በዚያ ዘመን በነበሩ በቀናች ሃይማኖት በጸኑ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ እንጂ።

1.3 "አስቀድሜ የገለጽኳቸው የናግ ሐማዲና የሙት ባሕር ጥቅሎች ግልባጫች ቀዳሚ የክርስቲያን መዝገቦች ናቸው። በሚያስደነግጥ መልኩ ግን አሁን ካሉት ወንጌላት ጋር ምንም መመሳሰል የላቸውም።" የዳቪንቺ ኮድ፣ ገጽ 245።

በእርግጥ የናግ ሐማዲ ግልባጫ በ1945 ዓ.ም. በግብጽ በናግ ሐማዲ አካባቢ ተገኝቷል። ጥንታዊውም የዚህ መጽሐፍ ግልባጫ ከ150 ዓ.ም. በጋላ ነው። የሚበዘት የዚህ መጽሐፍ ክፍሎች የተጻፉት ከ200 - 300 ዓ.ም ነው። በ100 ዓ.ም. የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት በጠቅላላ ተጽፈው ተጠናቅቀዋል። ይኸም ቢያንስ ከጥንታዊው የናግ ሐማዲ ቅጂ 50 ዓመት አስቀድሞ ማለት ነው። የናግ ሐማዲ ጽሑፍ የግኖስቲክት ሐሳብ የተሰበሰበበት የክሕደት መዝገብ ነው። ጽሑፉ ከተቀበልናቸው የሐዲስ ኪዳንም ሆነ የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት የተለየ ነው። የናግ ሐማዲና የሙት ባሕር ጥቅሎች ሁለቱም የተለያዩ ሰነዶች ቢሆኑም ዳን ብራውን አንድ አድርጎ አቅርቧቸዋል። የሙት ባሕር ጥቅሎች ከጌታችን መመለሱ ረጅም ዘመናት አስቀድመው የተጻፉ ናቸው። ጥቅሎቹ ቅድመ ክርስትና የተጻፉ ስለሆኑ የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ ጨምሮ ማቅረቡ ወይም ማመሳሰሉ ፈጽሞ ስለተተካ ነው።

1.4 "በሐዲስ ኪዳን ከ80 በላይ ወንጌላት ነበሩ። እስከ አሁን ግን ተቀባይነት ያገኙት የማቴዎስ፣ የማርቆስ፣ የሉቃስና የዮሐንስ ወንጌላት ብቻ ናቸው።" የዳቪንቺ ኮድ፣ ገጽ 231።

አራቱም ወንጌላት በመጀመሪያው ሙቶ ክፍለ ዘመን ለክርስቲያኖች የተሠራጨና ለአምልኮታቸውም የሚጠቀሙባቸው ነበሩ። ከዚህ ውጪ ያሉት የናግ ሐማዲ ጽሑፎች እንደ ዳን ብራውን ገለጸ ሰማንያ ሳይሆኑ አምስት ብቻ ናቸው። አምስቱንም ጥንታዊቷ ቤተ ክርስቲያን ከላይ ከተገለጹት መመዘኛ ቀናት ጋር ስለማይስማሙ አልተቀበለቻቸውም።

1.5 ".... በራሱ በኢየሱስ እንደ ተጻፈ የሚገመት 'Q' ደክመንት አለ።" የዳቪንቺ ኮድ፣ ገጽ 256።

ዳን ብራውን "Q" መዝገብ የሚለው ዘመናዊ መጽሐፍ ነው። የተጻፈውም በራሳቸው መላ ምት ላይ በተመሠረቱ አንዳንድ ጸሐፊዎች ነው። የጸሐፊዎቹም እምነት፡- ለማቴዎስ፣ ማርቆስ፣ ሉቃስና ዮሐንስ ወንጌላት የጋራ ምንጭ አላቸው። ምንጩም "Q" ሲሆን ከጆር መንኛው "Quelle" ወይም

የእንግሊዝኛ ትርጉሙ "Source" ቃል የተወሰደ ሆኖ ትርጉሙም ምንጭ ማለት ነው።» ይላል።

እንደ «የዳቪንቺ ኮድ» አባባል "Q" መዝገብ "ድብቅ ምናልባትም በራሱ እጅ የጻፈው የኢየሱስ ክርስቶስ መጽሐፍ ነው።። እውነታው ግን "Q" መዝገብ ከጸሐፊው ምናልባት አቀራረብ ውጭ ምንም አይደለም። ይኸም በአንዳንድ ጸሐፊዎች ዘንድ "የማቴዎስና የሉቃስ ወንጌላት የጌታችንን በርካታ ትምህርቶች ተጋርተው ለምን እንደ ጻፉ እናስረዳለን" የሚል መላምት (Hypothesis) አለ። ይኸም የዚያ መላ ምት አንዱ ክፍል ነው። ሐሳቡም፡- "ማቴዎስና ሉቃስ ወንጌላቸውን ሲጽፉ አሁን የጠፋ የጋራ ሰነድ ተጠቅመዋል። ያ የጠፋውም ሰነድ የኢየሱስ ክርስቶስን ትምህርቶች አጠቃሎ የሚገልጽ ነበር" ይላሉ። ይህ መረጃ፡- ስለመኖሩ ከመላ ምት ውጭ ተጨባጭ ማስረጃ የለም። እንዳለት ቢኖር እንኳ በቀላሉ ያ ሰነድ ሊኾን የሚችለው የጌታችን የቃላት ትምህርት ነበር።

16) ንጉሥ ቆስጠንጢኖስ አዲስ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲጻፍ በገንዘብ ረድቷል። ስለ ኢየሱስ ክርስቶስም የተጻፉትን እውነታዎች ሰርዞ አምላክ አድርጎ አቅርቦ ታል። ስለ አርሱ ያለውንም እውነት የሚናገሩ ወንጌላትንም አቃጥሏቸዋል። " የዳቪንቺ ኮድ፣ ገጽ 233።

ከታሪክ እንደ ምንጊዳው ንጉሥ ቆስጠንጢኖስ ቀኖናውያት መጻሕፍትን በተመለከተ ምንም ተሳትፎ አላደረገም። ንጉሡ ክርስቲያን ለመሆን የፈለገው በሚልቪያን ድልድይ (Milvian Bridge) በተደረገው ውጊያ ካሸነፈ በኋላ ነው። ያም ሆኖ ከመሞቱ አስቀድሞ እስከ ህገ ጥቂት ሳምንታት ድረስም ለመጠመቅ አልወሰነም ወይም አልፈቀደም ነበር። በንግሥናውም ዘመን የነበሩ ሳንቲሞችንም ስንመለከት እስከ ዘመኑ ፍጻሜ ድረስ የሮማውያንን የዐሐይ አምላክ ሲያመልክ እንደ ኖረ ያስረዳል። የቀኖናውያት መጻሕፍትን አምላካዊነት፣ ምንባባዊነት፣ አሙራትነት የመለየት ሒደት የነበረው ቆስጠንጢኖስ ቁሣር ከመሆኑ በፊት ነው። ያም በአራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ነው። ከመጀመሪያው መቶ ክፍለ ዘመን አንገሥቶ በሮም ግዛት የነበሩ ክርስቲያኖች ሁሉ ያለ ልዩነት ተቀብለው የሚጠቀሙባቸው 20 መጻሕፍት ነበሩ አቸው። እነዚህም፡- የማቴዎስ፣ ማርቆስ፣ ሉቃስ፣ ዮሐንስ፣ ዮሐንስ፣ ዮሐንስ፣ ሥራ፣ 13ቱ የቅዱስ ጳውሎስ መልእክታት፣ 1ኛ ጴጥሮስ፣ 1ኛ ዮሐንስ፣ 2ኛ ዮሐንስ፣ 3ኛ ዮሐንስ፣ ይሁዳ እና የዮሐንስ ራሳይ ናቸው። የመጀመሪያው መከራከሪያ እነዚህ መጻሕፍት ከሐዋርያት የተገኙ በመሆናቸውና ባለመሆናቸው ላይ ይነሣ የነበረው የሐሰት ጥያቄ ነው። ይኸ ጉዳይ በ140 ዓ.ም መርቅያን (Marcion) በሚባለው ሰው የማቴዎስን፣ የማርቆስን፣ የዮሐንስን እና ሦስቱን የቅዱስ ጳውሎስ መልእክታትን ከቅዱስ መጽሐፍ ውስጥ የመቀነስ ሙከራ አድርጎ አልተሳካለ

ትም።። ከፍ ያለ ተቃውሞም አምጥቶበት ነበር።

ቀኖናውያት መጻሕፍትን የመለየት ሒደት እስከ ቆስጠንጢኖስ ዘመን ድረስ ያልተጀመረ ቢሆን ኖሮ በ140 ዓ.ም. የነበረው የመርቅያን (Marcion) ድርጊት ለክርስቲያኖች ምንም ስሜት ባልሰጠና ባልተቃወሙትም ነበር። የዚህ ሰው ድርጊት ጠባይ የሚከፋፍል ስለ ነበር በሮም የነበሩ ክርስቲያኖች በ144 ዓ.ም. ከአንድነታቸው አውግዘው ለይተው ታል። መርቅያን ከተለየ በኋላ የነበሩት የቤተ ክርስቲያን አባቶች ጠርጠራስና አርያኖስ ስሕተቱን አስመልክተው ምላሽን ጽፈዋል።

ንጉሡ ቆስጠንጢኖስ በ330 ዓ.ም አካባቢ የክርስቲያኖች መጽሐፍ ቅዱስ በ50 ያህል ጥራዝ ተባዝቶ (Copy) እንዲቀመጥ በገንዘብ ረድቷል። ከወንጌላት የመቀነስም ሆነ ወንጌላትን የመቀባባት ሥራ ግን አልነበረውም። ቆስጠንጢኖስ ቅዱስ መጽሐፍ በ50 ያህል ቅጂ እንዲባዛ ከማድረጉ በፊት የነበረውም ሆነ 50 ያህል ቅጂዎቹ ክርስቲያኖች ከሚጠቀሙባቸው ቅዱሳት መጻሕፍት ምንም የተለየ ቃል እንኳን የላቸውም።

በ367 ዓ.ም የእስክንድርያው አባት ቅዱስ አትናቴዎስ ለክርስቲያኖች "የተበከሉና የረከሱ መጻሕፍትን ከእነርሱ ዘንድ እንዲያስወግዱ" እና "በድብቅ የተሠራጩ መጻሕፍትን" እንዲይቀበሉ ጽፎላቸው ነበር። እንደዚህ ካሉ መልእክቶቹ የተነሣ አንዳንድ ክርስቲያኖች ቀኖናውያት ያልሆኑ መጻሕፍትን አቃጥለው ሊሆን ይችላል። እነዚህ የተቃወሙት ግን ጥንታውያኑ እና እውነተኛቸው ወንጌላት አይደሉም። የተቃወሙት መጻሕፍት ክርስቲያኖች ከሚቀበሉት ቅዱሳት መጻሕፍት ቀድሞውኑ ያልተካተቱና በኋላ በግናስቲካኮች የተጻፉ ጽሑፎች ናቸው። "ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች" የሚለው "ሉዳን እጆቿን..." ብለው ለውጠው እንዳቀረቡበት ያሉትን መጽሐፍ ቅዱስ አልመጠቀም ከሌ ስም በእውነተኛቸው ክርስቲያኖች ሊያሳጥ እንደ ማይቻል መገመት የሚያዳግት አይደለም።

በአብዛኛው የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍትን ቀኖናውያት የማድረግ ሥራ የተፈጸመው በመጀመሪያው መቶ ክፍለ ዘመን ነው። ይኸም ቆስጠንጢኖስ ከመንገሡ ከሁለት ምእተ ዓመታት አስቀድሞ ነው። ሐዲስ ኪዳን በንጉሥ ቆስጠንጢኖስ አማካይነት ኢየሱስ ክርስቶስን አምላክ ለማድረግ ተጊጦና ተቀብቶ የቀረበ አይደለም። ንጉሥ ቆስጠንጢኖስ በሮም ቁሣር ሆኖ የተሾመው ክርስቲያኖች ጌታችንን መለኮታዊ አምላክ እንደ ሆነ ካመኑ በኋላ በ306 ዓ.ም ነበር። በዳቪንቺ ኮድ ገጽ 233 ላይ የተቀመጠው "ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ተብሎ የተወሰነው በቆስጠንጢኖስ ወይም በጳጳሳቱ ነው" የሚለው መግለጫ ፍጹም ልብ ወለድ ነው።

የክርስቲያኖችን መጻሕፍት ሥልጣን የሚከፋ ጸሐፊዎች እንኳን ከጌታችን ሞት፣ ትንሣኤና ዕርገት በኋላ በተ

ከታዮቹ 20 ዓመታት ቅዱስ ጳውሎስ ስለ ክርስቲያኖች አይወጡ በሮም ግዛት ሁሉ ለምትገኘው ቤተ ክርስቲያን የጻፈውን መልእክት ይቀበላሉ። በ40 እና 50ዎቹ ቅዱስ ጳውሎስ በጻፈው መልእክቱ ጌታችንን፡- "የእግዚአብሔር ልጅ፣ ሁሉ በአርሱ የሆነ፣ ከሁሉ በላይ የሆነ እግዚአብሔር የተባረከ ይሁን" በማለት ጽፏል። ኋላም ለፊልጶስቶስና ለቆላስይስ ሰዎች ጌታችንን "እግዚአብሔር ነው፣ በእግዚአብሔርነቱ ሲኖር ሳለ ፣ የማይታየው እግዚአብሔር መልክ" ብሎ ጽፏል። እነዚህ ጽሑፎች ተቀባይነት አግኝተው በመጀመሪያው መቶ ክፍለ ዘመን ተደንቀዋል። በዚያም ዘመን በነበሩ ክርስቲያኖችም ተባብተው ተሠራጭተዋል። በ100 ዓ.ም. በግብጽ የተገኘው የቅዱስ ዮሐንስ ወንጌል ክፍል ጌታችንን " ጌታዬ አምላክ" ይለዋል። ከዮሐንስ ወንጌልም በፊት የተሠራጨት ወንጌላት ጌታችን እግዚአብሔር እንደ ሆነ የሚመለከቱ ናቸው። የክርስቲያን ጠላቶች የነበሩ ቀደምት መናፍቃን ራሳቸው ክርስቲያኖች ጌታችንን መለኮታዊ አምላክ ብለው እንደ ሚያመልኩት ያውቁ ነበር። (ሮሜ. 9፡5፣ 1ኛ ቆሮ. 8፡6፣ 2ኛቆሮ. 4፡5፣ ገላ. 1፡1-3፣ ገላ. 1፡16፣ ገላ. 2፡20፣ 2ኛተሰ. 2፡16፣ ፊሊ. 2፡6፣ ቆላ.1፡15-16፣ ዮሐ.1፡1፣ ዮሐ. 20፡28፣ ማቴ. 1፡23፣ ማር.1፡1፣ ሉቃ. 1፡35)።

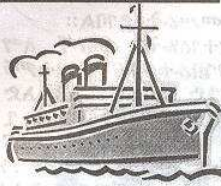
በተረፈ ግን ወንጌላት የሚገልጹት የጌታችንን የባሕርይ አምላክነት ብቻ ሳይሆን በፍጹም ተዋሕዶ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ መሆኑን ነው። 1ኛ ዮሐ. 5፡20።

አምላክ ሰው ኾኖ ሰውን የማጸኑ ምስጢር በቅዱስ መጽሐፍ ካልተገለጸ ቅዱስ መጽሐፍ መጻፉ ፈጽሞ ባላስፈለገ ነበር። ዳን ብራውን እና ተከታዮቹ ስለ ጌታችን ሰው የመሆን ምስጢርም ሆነ ስለ ባሕርይ አምላክነቱ ለመረዳት ሐዲስ ኪዳንን በጥንቃቄ ማንበብና ምስጢሩንም ከሚያስረዱቸው ሊቃውንት ጠይቀው መረዳት ይኖርባቸዋል። ለሚደመረውና ለሚተነሰው የቁጥር ትምህርት እንኳን ጥሩ መምህር ፍለጋ ወላጆች እንደ ሚደከሙ ተማሪዎችም ዕውቀትን ለመጨበጥ እንደ ሚጣጣሩ ይታወቃል። ታዲያ መጽሐፍ ቅዱስንም በአናቱ ዘው አያሉ በዕውር ድንበር ከሚራመዱበት ቢማሩትና ቢያጠኑት ከሥጋዊ ብቻ ሳይሆን ከመንፈሳዊ ቁም ነገር ያደርሳቸዋል። «የሚመራኝ ሳይኖር ይህ እንዴት ይቻላል?» እንዳለው ኢትዮጵያዊው ጳጳር ረባ። የሐዋ.ሥራ 8፡30።

ይቆየን።

ወስብሐት እግዚአብሔር

ይህ ግምድ በሥርዓቱ ፍጥነትና በጥቃቱ ስፋት አሳሳቢ ደረጃ ላይ የደረሰውን ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በመከላከልና በመቆጣጠር ረገድ ማገበረ ቅዱሳን ከአክሽን ኤይድ ኢትዮጵያ ጋር በመተባበር የጀመረው ሰፊ ሥራ አካል ነው። ማገበረ-ቅዱሳን ይህን ሥራ ሲጀምር ከሰባዎቹ ወቅቶች አቡነ ጳውሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጫጌ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት እና የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ፕሬዝዳንት ባገኘው መልካም ፈቃድና መመሪያ መሠረት ነው። አጠቃላይ የሥራ ሒደቱም በኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የልማትና ክርስቲያናዊ ተራ ድክ ኮሚሽን የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ መምሪያ ክትትል ይደረገበታል።

ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመዋጋት ቤተ ክርስቲያን ያላት ሀብትና የሚጠበቅባት ድርሻ

ገይለ ኢየሱስ አዳም /ከማገበረ ቅዱሳን የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ቦርድ/

ባለፈው እትማችን ኤች.አይ.ቪ /ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር ቤተ ክርስቲያን ያላትን ዕቅድና የሚጠበቅባትን ድርሻ በጥቂቱ ለማየት ሞክረናል። ዛሬ ደግሞ በዐጻደ ቤተ ክርስቲያን ውስጥና ዙሪያ የሚገኙት፡- የሰንበት ት/ቤት፣ የማገበረ-ት፣ የሰንበቴ እና ተመሳሳይ ስብስቦች በተነሳው ርእሰ ጉዳይ ላይ ማድረግ የሚቻላቸውንና የሚገባቸውን በአጭር በአጭር እናስነብባችኋለን።

ቤተ ክርስቲያን ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር በሚያስችል መልኩ ማገበረ-ትን በማስተባበርና በመምራት የአንበሳውን ድርሻ በመያዝ፣ ለከፍ ለም ተገቢውን የሰው ኃይል በመመደብና ከሌሎች ተባባሪ አካላት ጋር ተቀናጅቶ የአምስት ዓመት መሪ ዕቅድ በመቅረጻና የኖርጀክት ሥራዎችን በመጀመሪያ ብቻ የሚጠበቀውን ውጤት አስመዝግባለች ለማለት አይቻልም፤ ገና ጀመረችው እንጂ ። ይህ ጅምር ደግሞ በቤተ ክርስቲያን የሚገኙት አካላት በሙሉ ዕቅዱና በባለቤትነት ስሜት መንቀሳቀሳቸው ሥራው የታሰበለትን ዓላማ በጊዜው እንደ ሚያሳካ አይጠረጠርም። ስለዚህም የሰንበት ት/ቤት፣ የጽዋ ማገበረ-ት፣ ማገበረ ቅዱሳን፣ የሰንበቴ ስብስቦች እንዲሁም የገዛ ማገበረ-ት የየሰከላቸውን ድርሻ መውጣት ይጠበቅባቸዋል። ከዚህ በኋላ በም ልወተ ሕዝብ የታቀፈ የማገበረ-ትን ንቅናቄ ለቫይረሱ ሥርዓት መገታትና የኤድስ ሕሙማንም ተገቢው ከብክሪና ድጋፍ እንዲያገኙ ለማድረግ ዕድሉ አስቸጋሪ እንደ ማይኾን እሙን ነው።

ይህ አካሄድ ቤተ ክርስቲያናችን ለኢትዮጵያ ብቻ ሳይሆን ለሌሎች የአፍሪካ ሀገራትና ለዓለምም ተጠቃሽ «ሞዴል» አድርጎ የሚያሳይት ይሆናል። የዚህ ዓይነቱ እንቅስቃሴ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስንና ሌሎች ተዛማጅ ችግሮችን ረጅም በማይ ባል ጊዜ ውስጥ ለመፍታት ይስችላል። በተያያዘም ለቫይረሱ ሥርዓት መንገድም ውጤቱም የሆነውን ድህነትን ለመዋጋት ዋነኛ መንገድ ይሆናል።

ከላይ የተጠቀሱትን የመንፈሳዊ አገልግሎት አካላት ሚና ለመመልከት በትድሚያ የሚጠበቅባቸውን ድርሻ በጋራ መወያየትና በመቀናጀት መንቀሳቀስ ይገባል። ከመንፈሳዊ አገልግሎት አካላቱ ዋና ዎቹ የሚከተሉት ናቸው።

1ኛ የሰንበት ትምህርት ቤት

ከላይ ለመግለጽ እንደ ተሞክረው ወጣቱ ለቫይረሱ በከፍተኛ ደረጃ ተጋላጭ ከሆኑት መካከል ዋናውን ቦታ ይይዛል። በኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንም ከ6.5 ሚሊዮን በላይ የሚሆኑት ወጣቶች በሰንበት ት/ቤት በመታቀፍ የሃይማኖት፣ የሥነ ምግባር እና ማሳሰራዊ ጉዳዮችን በማን ሃት እርስ በእርስ በመማግር ላይ እንደ ሚገኙ ይታወቃል። ይህን ያህል ቁጥር ያለው ወጣት የአመለካከት፣ የጠባይና የምግባር ለውጥ አምጥቶ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ሥርዓትን ለመግታት ትልቅ ቁልፍ ነው። ይህንና በተናበበ እና ወጥነት ባለው መልኩ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያንን ባማከለ መልኩ ለወጣቶች የተዘጋጀ የመማሪያም ይሁን ሌላ አጋዥና ማጣቀሻ መጻሕፍት አልተዘጋጁም። ይህ ደግሞ አልፎ አልፎም ቢሆን የተጀመረውን በልምድ ልውውጥ የመማግር የአቻ ለቻ ወቅታዊ እንቅስቃሴ ብቻ ያደርገዋል።

የሰንበት ት/ቤት ወጣቶች በቅድሚያ ራሳቸውን በተጨማሪም ዕቅድና ጠብቀው አለፍ ሲልም በየቀዳሳቸው ለሚገኙ ከሰንበት ት/ቤት ውጭ ላሉት ወጣቶች አርጋያ ማሆን ይችላሉ። ይህን እውነታም አልፎ አልፎ በአንዳንድ አጥቢያዎች ላይ ማስተዋል ይቻላል። የቫይረሱን ሥርዓት ባለበት ለማቆም ዋነኞቹ የመከላከያ መንገዶች ከሚባሉት ውስጥ ቤተ ክርስቲያን ድርም ቢሆን ስታስተምራቸው የኖረቻቸው ከጋብቻ በፊት ከግብረ ሥጋ ግንኙነት መታቀብና ከሥርዓተ ጋብቻም በኋላ በመተማመን እና እግዚአብሔርን በመፍራት መኖር ናቸው። የእነዚህንም ተግባራዊነት በተመለከተ ክትትል ማድረግ፣ ውጤቱን ለሚመለከተው አካል ማሳወቅ ትልቅ የሥራ ፍሬን ያስገኛል። ይህም ማለት ሁሉም አካል ያለውን አቅም ችሎታ በመጠቀም ለሚመጣው ጥያቄ ሁሉ በቂ ምላሽ በጊዜው መስጠት ይገባዋል። ከምላሹ በኋላ የሚገኘውን ውጤትም በተገቢው መንገድ አጠናቅቆ ለሌሎች መማማሪያ ይሆን ዘንድ ማስተላለፍ፣ የሌሎችንም ልምድ መቅሰም ያስፈልጋል።

የሰንበት ት/ቤት የፀረ-ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ እንቅስቃሴ ከሁሉም የቤተ ክርስቲያን አካላት ጋር መተሳሰር

አለበት። ለምሳሌ፡- ከጽዋ ማገበረ-ት፣ ከሰባዎቹ ጉባኤያት፣ ከሰንበቴና ከመሳሰሉት ጋር በመቀናጀት የመምራቱንና የማስተባበሩን ድርሻ መወጣት ይገባል። እንዲህ ከሆነ በቅርብ ጊዜ ለውጥ እንደ ሚመጣ በድፍረት ለመኖር ያስችላል። ከግንዛቤ ማነስ፣ ችግር አይመለከተኝም በማለት፣ በቸልተኝነትና ለጉዳዩ ትኩረት ባለ መስጠት ወይም ደግሞ በእግዚአብሔር ጋርም ዘንድ ሽን በገሊናችን በማንጠየቅ በትን ሥራ በተቀናጀ ሁኔታ ተግባራዊ ማድረግ ባንችል ደግሞ ሁሉም የተወቃ ሽንትና የጸጸት ስሜት ስለባ መኾኑ አይቀሬ ይሆናል።

2ኛ ማገበረ ቅዱሳን

ማገበረ ቅዱሳን ከመንፈሳዊ አገልግሎት ጉን ለጉን ማገበረ-ት አገልግሎት እንደ ሚፈጸም በማገበረ-ት ደንብ አንቀጽ 4.11 ላይ ተመልክቷል። በዚህም መሠረት የማገበረ-ት አምስተኛ ጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ መሠረት የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ቦርድ አቋቁሞ ከተለያዩ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች በሚያገኘው የገንዘብ ድጋፍ እየተንቀሳቀሰ ይገኛል። ከዋናው ማእከል ባለፈ መልኩም በማእከላት፣ በወረዳ ማእከላት እና በየግቢ ጉባኤያትም ከሚገኙ በማዋቀር የአሠራር ስልቱን ዘርግቷል። ይህ ግን ብቻውን በቂ ነው ለማለት አያስደፍርም።

ማገበረ ቅዱሳን ካለው ዕቅድ ጋር የሚገናዘብ የሚጻሰስ የሚታይ ሥራ መሥራት ይጠበቅበታል። በተለይ ይህ ደግሞ ከየከፍተኛ የትምህርት ተቋማት ተመርቀው የሚወጡ ተማሪዎች በመላ ሀገሪቱ የሚሠራጩ በመሆኑ መላ ኅብረተሰቡን ስለ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ግንዛቤ በመፍጠር በአንድ ጊዜና በሁሉም ዘንድ ምላሽ ለመስጠት በተቻለ ነበር። በእርግጥ አንድ ሥራን ለማስፈጸም የገንዘብ አስፈላጊነት አጠያያቂ አይሆንም። በየማእከላቱና በየወረዳ ማእከላት ያሉ እንቅስቃሴዎች ግንዛቤ ማስጨበጥ ብቻ ሳይሆን በተግባር የተደገፈ ለውጥ ቢያመጡ ይህ በራሱ ትልቅ ሚና ይኖረዋል። ግና ይህ የሚኖራቸው በተግባር ሊታይ የሚችል ለውጥ በአባላቱ ላይ እየታየ ነው ወይ? ብለን ስንጠይቅ መልሱ ከባድ መሆኑን መገንዘብ አያዳግትም።

ከማገበረ ቅዱሳን አባላት ብዙ ብዙ ነገሮች ይጠበቃሉ። በተለይም የኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ሥርዓትና የሚያስከትለውን ዘርፈ ብዙ ቀውስ ለመቀ

ልበስ መሪ ተዋናይ ሆነው መንቀሳቀስ ይገባቸዋል። በትምህርቱ በልላውም የማጎበረሰባዊ ጉዳዮች ትልቅ ሚና መጫ ወት ብቻውን በቂ አይሆንም። በቅ ድሚያ ራስ ተለውጦ ለሌላውም አርእያ መሆንን ከማጎበሩ አባላት በተግባር ለማየት የሚኖሩቁ አያሌዎች ናቸው። ስለዚህ የማጎበረ ቅዱሳን አባላት ከስም ያለፈ ሥራ መሥራት፣ ድርሻን መወጣት ያስፈልጋል። ለዚህ አስጨናቂ ጊዜ ያል ሆነ ዕውቀትና ችሎታ ለመቼ ሊያገለግል ነው? የማጎበረ ቅዱሳን አባላት በየአካባቢው ከላይ እስከ ታች ድረስ ባለት የቤተ ክርስቲያን እና የመንግሥት መዋቅሮች በመግባት መንፈሳዊና ማጎበረዊ ግዴታ ቸውን ሊወጡ ይገባቸዋል። ሞያዊ እገዛው ለፀረ ኤድስ ዘመቻው አካሄድ በሚጠበቀው መንገድ ሳይንሳዊ በሆነ መልኩ መሆኑን ማረጋገጥ ብቻም ሳይ ሆነ ዕቅድንም ያጉለብታል፤ በዘላቂነት ሥራው እንዲቀጥል ይደረጋል።

የማጎበረ የሞናው የማእከላት እና የወረዳ ማእከላት አመራር አካላትም ተገቢ ውን ትኩረት በመስጠት በዕቅድ ማክተት ብቻ ሳይሆን ለተግባራዊነቱም በቆራጥነት መንቀሳቀስ ይጠበቅባቸዋል። አባላቱን በደ ብዳቤ፣ በበልክና በመሳሰሉት የመገናኛ ዘዴዎች ከማዘዝ ባለፈ መልኩ በአካልም በመገኘት መቀሰቀስና ግንቃቃት ይገባል። ለዚህ ማስፈጸሚያ የሚያስፈልገውን ግብረት ሁሉ በማቀናጀት መሟላቱን መከታተል ጥሩ ውጤት ያስገኛል። የፕ ሮጀክቱን ውጤት በመገምገም ካለፈው ስህተት በመማር ለወደፊቱ በተጠናከረ መልኩ ፕሮጀክቱን ማስፋፋት፣ ጎብረተ ሰብን ማገልገል ይገባል። ይህ ነው ከተ ወቃኝነት ነጻ የሚያደርገው። ያለበለዚያ በወረቀት ላይ ብቻ የማረ ዕቅድ ሆኖ እንዳይቀር መጠንቀቅ ይበጃል።

የማእከላትና የወረዳ ማእከላት በተለይ አሁን ከክልል እና ከወረዳ የኤች. አይ.ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ጽ/ቤቶች እንዲሁም ከቤተ ክርስቲያን የኤች. አይ.ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ክፍሎች ወይም ደስኮች ጋር በመተባበር ትልልቅ ሥራዎች ሊሠሩበት የሚችል የጋራ ዕቅድና ትግበራ ማካሄድ እንደ ሚቻል ግልጽ ነው። ያም ባይሆን እንኳን በየግላችን ያለንን ዕውቀት፣ ጊዜ፣ ገንዘብ፣ ጉልበት ጋር ወዘተ በተጠቃም ሆነ በተዘዋዋሪ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ በሚያደርሰው ጉዳት ብዙዎችን በማጽናት፣ በመደገፍና በመርዳት ለፀረ ኤድስ ዘመቻው ዕገዛ ማድረግ ይቻላል። ይህ ደግሞ ነፃ ሻይራሱ የመጣው ሳይሆን አባቶቻችን ያወረሱን በጉ ሥራ ነው። ገንዘብ ሳይወጣም ሥራ መሥራት ይቻላል።

የማጎበረ ቅዱሳን የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ቦርድ ፕሮጀክቶችን በመቅረጽ፣ የገንዘብና የሞያ ድጋፍ በማፈላለግና ሌሎችንም ግዴታዎቹን በመወጣት ላይ ብቻ መቆም የለበትም። ባለው ዕቅድ ሁሉ ሠርቶ የማሠራቱን ሂደት ሊያስተባብርና ሊመራ ይገባዋል። የማጎበረ አባላት በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዙሪያ ያላቸውን ሁለንተናዊ ግንዛቤ በማጥናትና ለሚመለከታቸው በማቅረብ ያሉትን ክፍተቶች የመሙላት ሐላፊነት አለበት። በዚህ እንቅስቃሴም ሁሉንም አመራር በማሳመን የቅስቀሳና የማሳመኑን ሥራ መሥራት የግድ ነው። በግዛው ቅም ይሁን ባለማወቅ ስለዚህ ርእሰ ጉዳይ እንቅልፍ የደበታቸው ካሉ የማንቃቱ ሥራ በቅድሚያ የቦርዱ መሆኑን መገንዘብ ያሻል። በየክፍሉች ያሉትን ባለ ሞያዎች እንደ

የፍላጎታቸውና እንደ የሞያቸው ለዚህ ፕሮግራም ማስተባበርና ማሰልፍ ዓላማን ያሳካል፤ ግብን ያስ መታል።

እንግዲህ ማጎበረ ቅዱሳን ቤተ ክርስቲያን የሳይንስና ቴክኖሎጂው ተጠቃሚ የምትሆንበትን፣ በጥናት በተደገፈ የመረጃ አያያዝና ሥርዓት ያለውን ሀብትና ዕውቀት በሚገባ የምትጠቀም በትን ሁሉ ለማመቻቸት ባለው ዕቅድ መትጋት ይኖርበታል።

3. የጸዋ ማጎበራትና ሰንበቴዎች
የጸዋ ማጎበራትና ሰንበቴዎች ከሚፈጽሙት መንፈሳዊ አገልግሎትና ክርስቲያናዊ ትውፊት በተጨማሪ ማን በራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ሌሎችንም ጉዳዮች በማንሣት የሚወያዩበት፣ ለችግራቸው መፍትሔ የሚዘይዱበት መድረክ ነው። ይህ የመወያየት መድረክ ለኤች.አይ.ቪ/ኤድስ የመከላከል ሥራ ግንዛቤ ከመፍጠር ጀምሮ እስከ የጠባይ ለውጥ ድረስ ትልቅ ሥራ ሊሠራ የሚችልበት ቦታ ነው። በእነዚህ ሰፊውን ሕዝብ በቅርበት ማግኘት ይቻላል። ማጎበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ሃይማኖታዊ ዕቅዶችን ያገናዘበ እንዲሁም የቤተ ክርስቲያናችን አባቶች ቁርጠኝነት የታከለበት የተቀናጀ የመከላከል፣ ከብካቤና ድጋፍ ሥራዎች በማካሄድ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ሊያደርስ የሚችለውን ዘርፍ ብዙ ቀውስ በማጎበረ ራስብ ንቅናቄ ማስቀረት ይቻላል። ስለሆነም የፀረ- ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዘመቻን/የሕዝብ ንቅናቄን/ በአግባቡ ለመምራት የሚያስችል አደረጃጀትን በጸዋ ማጎበራትና ሰንበቴዎች ውስጥ መፍጠር፣ የጠባይ ለውጥ ለማምጣት የሚያስችሉ፣ የወረራ ሽኝን የመስፋፋት መንግሥት ዎችንና የመከላከያ መፍትሔዎችን የመሳሰሉ ተከታታይ ወይይቶች በእነዚህ መድረኮች ማዘጋጀት ይቻላል። በተጨማሪም ሻይራሱ በደማቸው ያለባቸውን ሰዎችንና ወላጆቻቸውን ያጡ ሕፃናትን አስፈላጊውን ድጋፍና ከብካቤ እንዲያገኙ ከሌሎች መሰል ስብሰባዎች ለምሳሌ ከዕድሮች ጋር በማቀናጀት ሁኔታዎችን ማመቻቸት እና ሌሎ

ችንም ሥራዎች መሥራት ይገባል።

ከላይ የተገለጹትን ጉዳዮች ለማሟላት የጸዋ ማጎበራት እና ሰንበቴዎቹ ጉዳዩን እንደ አንድ አሳሳቢ ጉዳይ አድርገው ሊወስዱት ይገባል። በሚገናኙበት ጊዜ ሁሉ በግልጽ ስለ ጉዳዩ በመወያየትና ለችግሩም መፍትሔ በማመንጨት የማንንም እጅ ሳይጠብቁ ራሳቸውን፣ ቤተሰቦቻቸውንና ሌሎችንም መጠበቅ ይችላሉ። ይህ ደግሞ ለኢትዮጵያውያን አዲስ ነገር አይደለም፤ ድርም ቢሆን ለአንድ ቤት ችግር በውይይትና በጋራ በመተሳሰብ መላ መዘዎችን ይችላሉ።

በእነዚህ ቦታዎች ላይ ይህን ለማድረግ ግን አቅጣጫ የማሳየቱን ሥራ የሚመለከታቸው ክፍሎች ሁሉ ሊያስቡበትና አሳጣኝም ውሳኔ ሊያስተላልፉ ይገባል። በሌላ በኩል የዕድሮች የገዛ ማጎበራት እና የመሳሰሉት ሚናቸው በዚህ ሁኔታ ይታይ ይችላል።

በአጠቃላይ ቤተ ክርስቲያን ያላትን ሀብት በመጠቀም የኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ሥርዓት ለመቀጠል እንደ ምትችል እውነት ነው። ነገር ግን በጽሑፍ ላይ ያለ ሁሉ ተግባራዊ ይሆናል ማለት አይደለም፤ ለተቀረጸው ዕቅድ መላክት የሁሉም የተሰጠው ጸጋ በመጠቀም የፀረ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን የመከላከልና የመቆጣጠር ጥረት በአሸናፊነት እንደገናወጣ መታገል አለብን።

የሌላ ሥራዎቻችንን ዘወር ብለን በማየት ክፍተቶችን በመሙላት በጊዜው የሚጠበቀውን ፍሬ ለማየት መረጥ ይገባል። ያለበለዚያ ሁላችንም ከመወቀስ አንድንም። የቤተ ክርስቲያኒቱን ሥራ የሚደግፍ ሁሉ ደግሞ በገንዘብና በቴክኒክ ድጋፍ በማድረግ አለሁ ሊል ይገባል። ይህ ከሆነ በረጅም ጊዜ የሚጠበቀው ውጤት በአጭር ጊዜ ሊመጣ እንደ ሚችል አያጠያይቅም።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ቅዱስ ያሬድ መንፈሳዊ መዝሙር ቤት

የተለያዩ የመዝሙር እና የስብከት ካሴቶችን፣ መንፈሳዊ መጻሕፍትንና ንዋያተ ቅድሳትን በተመጣጣኝ ዋጋ ያገኛሉ።

አድራሻ:-
ወላይታ ሶዶ ከተማ ሼል ሰፈር ከባልቱ ሆቴል ፊት ለፊት
ስልክ 046-5- 51 37 61
091-1- 01 62 01

ንግድ እና ቅድስና

ቅድስና እና ፈለገ ቅዱሳን

በኢትዮጵያውያን መንፈሳዊ ፣ ፖለቲካዊ፣ ማኅበራዊና ምጣኔ ሀብታዊ ሕይወት ውስጥ

|መ/ር ደረጃ ጅማ|

አዳም አባታችን «ወደ መጣህበት መሬት እስክትመለስ ድረስ በፊትህ ወዝ እንጀራን ትበላለህ» ዘፍጥ.3=19/ ተብሎ ወደ መሬት ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ ልጆቹ በተለያዩ የሥራ መስክ ላይ በመመገራት ምድራዊ እንጀራቸውን ሲበሉ ኖረዋል፤ እየኖሩም ነው። ከነዚህ የሥራ መስኮች መካከል ንግድ ዋነኛው የሥራ ዓይነት ነው።

ንግድና ክርስትና የረጅም ዘመን ቁርኝት አላቸው፤ ክርስትና በዓለም ይስፋፋ ዘንድ በንግዱ ዓለም ተመግቶተው የነበሩ ክርስቲያን ነጋዴዎች ያበረከቱት አስተዋዕል ታላቅ ነው። በአገራችንም ከሚገኙ ክርስቲያኖች ውስጥ በርካታ ቁጥር ያላቸው ምእመናን በዚህ ሥራ ላይ ተመግቶው ይገኛሉ።

ይሁን እንጂ በንግድ ሥራ ተመግቶ በእግዚአብሔር ዘንድ የተወደደ የቅድስና ሕይወት መኖር ይቻላል ወይስ አይቻልም የሚለው ገለናዊ ጥያቄ ለአንዳንድ ነጋዴዎች ዘንድ አሉታዊ ምላሽ

በ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት እትማችን በትዳር ሕይወት ውስጥ ቅድስናን እንዴት ለመግለጥ እንደ ሚቻል ተመልክተናል። የትኛውም የሕይወት ነጻና በፈተናዎች የታጠረ ነው። ከዚህ በመነሣት የቅድስና ሕይወትን በትዳር ውስጥ ለመኖር ስንሻ የሚገጥሙንን ልዩ ልዩ ፈተናዎችና የመፍትሔ ሐሳቦች በትዳር ውስጥ ካሉ ምእመናን ተሞክሮና ከመጽሐፍ ቅዱስ አስረጅዎች ለመመልከት ሞክረናል። ቅድስና በትዳር ውስጥም መገለጥና መዳበር የሚችልና የሚገባው መንፈሳዊ ሕይወት መሆኑን ተመልክተናል። ለመሆኑ ነጋዴያን የቅድስና ሕይወትን መኖር ይችላሉ? በንግዱ ዓለም ያለው የቅድስና ሕይወት መሰናክልና መፍትሔውን ምንድን ነው? በዚህ እትማችን እኒህን ነጥቦች አንገሥተን በመወያየት ምላሽ ለመስጠት እንሞክራለን። መልካም ንባብ።

ሲያስከትል ለሌሎች ደግሞ አዎንታዊ ሽኛ ተገኝቷል። ከሁለተም ጎራ ያልቆሙ ነጋዴያንም ሊኖሩ ይችላሉ።

አቶ መስፍን መንግሥቱ ይባላሉ። መዋዕል ንዋያቸውን አፍሰሰው በግል ሥራ ቸው የሚተዳደሩ የአዲስ አበባ ነዋሪ ናቸው። በንግድ ውስጥ የተመገቡ ክርስቲያኖች የቅድስና ሕይወትን መኖር ስለመቻል አለመቻላቸው ተጠይቀው ሲመልሱ፡- «ቅድስና ለማንም ሰው ተራራ ነው። ምክንያቱም ቅድስና፡- መለየት፣ መክበር፣ መመስገን ነውና በቀላሉ አይደረስበትም። ወደ ንግዱም ስንመጣ ቅድስናን በንግድ ዓለም ይዞ ለመጓዝ በእጅጉ ይከብዳል። የተራራ ያህል ያዳግታል። በትጋትና በረድኤት እግዚአብሔር ግን ይቻላል።» ብለዋል። ነዋሪነታቸው በክብረ መንግሥት ከተማ የሆነውና በንግድ ሥራ የሚተዳደሩት መሪነታ መሐሪ መለስም፡- «በንግዱ ዓለም ውስጥ የቅድስና ሕይወትን የሚፈታተኑ ብዙ እንቅፋቶች ቢኖሩም እየነገሩ ቅዱስ ኑሮ መኖር ይቻላል» ሲሉ የአቶ መስፍንን ሐሳብ ይጋራሉ። «ማንኛውም ሥራ ቅድስናን አይክለክልም» በማለት የሚጀምረው ደግሞ በደሴ ከተማ በንግድ ሥራ ላይ ተመግቶ ያገኘው ወጣት አበባው ደስታ ነው። አያይዘም። «ራሳችን ምክንያት ካልፈጠርንና ካልደከምን የትኛውም በጎና ጠቃሚ ሥራ የቅድስና ሥራን ላለመሥራት እንቅፋት አይሆንም።» ብለዋል። አንዳንዶች ግን አይደለም ለመሥራት በምድር ላይ ለመኖርም እየተፈተኑ ነው። ክርስትና ግን የማይቻሉ መስለው የሚታዩ ነገሮችን ሁሉ፣ ሁሉን በሚችሉው አምላክ ጎይልና በግል ጥረት እንደ ሚቻሉ ማሳያ መድረክ ነው። በተለይ ነጋዴያን ሆነው የቅድስና ኑሮ ኖረው ያለፉና እየኖሩ ያሉ ክርስቲያን ነጋዴዎች ታሪክና አማካኝ ሕይወት የሚታወቅ ስለሆነ አይቻልም የሚሉ ሁሉ ራሳቸውን መፈተሽ አለ ባቸው።

«በንግድ ዓለም ውስጥ የቅድስና ሕይወትን ለመኖር ይቻላል።» ሲባል ግን መሰናክሎች የሉበትም ማለት አይደለም። የትኛውም ነጋዴ የቅድስና ኑሮን እንዳይኖር የሚፈታተኑት ፈተናዎች አሉ። እነዚህ ፈተናዎች ከራሱም ሆነ ከሌሎች ሰዎች

ሊመነጨ ይችላሉ። በንግድ ሥራ ላይ የተመገቡውና የአዲስ አበባ ነዋሪ የሆነው አቶ ለምሳሌ፡- ወሽት ነጋዴ ዎች ቅድስና እንዳይኖራቸው እያደረገ ያለ ክፉ ልምድ መሆኑን ሲገልጥ የሚከተለውን ብለዋል፡- «እርግጥ በንግድ ውስጥ ውሽት የተለመደ ነገር ሆኗል። አብዛኛውን ሰው እንዲሞሽ የሚያደርገው የገበያ ውድድር ነው። ጥሩና ጥራት ያለው ነገር ይዘህ ገበያ ላይ ስትቀርብ ሌላው አንተ ከያዝኸው ዕቃ በደረጃ ዝቅ ያለ ነገር ይዞ በመምጣት ከገበያ ውጭ ሊያደርግህ ይሞክራል። አንዳንድ ደግሞ የእርሱ ዕቃ የተሻለ ተደርጎ እንዲታይለትና ገዢ እንዲያገኝለት ሲል ወደ ውሽት ይገባል። አንዳንድ ጊዜ ዕቃዎች ላይደርሱልህ ይችላሉ። ነገ ይመጣል ብለህ ትቀጥራለህ፣ ላይ መጣ ይችላል። ከነገ ወዲያ ትቀጥራለህ፣ ላይደርሰልህ ይችላል። አንተ ይመጣል እያልክ በተሰሩ ነው የምትቀጥረው። ዕቃው በሰላም ቁጥር የገባኸው ቃል ወደ ውሽትነት እየተቀየረ ይመጣል።» በተጻፈረ ዳግማዊ ወጣት ዓለማዮህ «በንግዱ ዓለም የምትሞገሰው ሠር ተህ ለመግባት ስለ ምታስብ ነው።» ይላል። አያይዘም፡- «አንተ ያለህ ዕቃ አንተ ብቻ የምትይዘው ቢሆን ያለ ስጋት ትሠራለህ። ሌላ ገበያ ላይ ግን የላንቲም ለውጦች ይኖራሉ። አንደኛ ደረጃም ሆነ አልሆነ እኔ ጋር ያለው አንደኛው ነው ብለህ ትሞክራለህ። ይህ በንግዱ ዓለም ተለምዷል። የቻ ይኖረውን የቱርክ ነው፣ የዱባይ ነው፣ የታይላንድ ነው፣ ትላላህ። የዚህ ዓይነት ውሽቶች አሉ።» አቶ አበባው ደስታ ደግሞ በበኩሉ፡- «ንግድ ላይ ካል ሸህ አትሠራም የሚባል ነገር አለ። አንተ ጥሩ ነገር ልሥራ ብለህ ስትነሣ ከጎንህ ያለው ሰው በሌላ መንገድ ሊገባለህና ገበያን ሊወስድብህ ይችላል። የግድ እንደ እርሱ ሞሽተህ መሥራት ሊኖርብህ ነው። ይህን መሰሉን ሥራ ስትሠራ ደግሞ ቅድስናህን እንዳትጠብቅ ያደርግሃል። አንተ ፈጣሪህን እየፈራሪ ስትሠራ ከአንተ በተጻፈረ ከጎንህ የሚሠሩ ነገሮች ስለ

ሚኖሩ የግድ እንደ እነርሱ ሆነው ለመሥራት ትገደዳለሁ» በማለት ተገቢ የልጅ ድርጊቶች በቅድ ስና ገብ ላይ የሚፈጠሩትን አስገዳጅ ሁኔታ አብራርተዋል። መሪታ መሐሪ መለስ ደግሞ፡- «በውድ ያልተገዛ ውን ዕቃ በውድ ገዝቻለሁ፤ የተባላ ሽውን አልተባላሽም፤ የአንዱን አገር ምርት የሌላ አገር ነው። እያሉ መዋሽት በንግዱ ዓለም የተንሰራፋ ነገር ነው።» ብለዋል።

እየተስተዋለ ካለው ነባራዊ ሁኔታ በመነሣት ውሸት በንግዱ ዓለም ውስጥ መንሰራፋቱንና የበርካታ ነጋዴዎችን የቅድስና ሕይወት ማጥቆሩን መገንዘብ አያዳግትም። እኒህ አስተያየት ሰጪዎች ጥቂት ለማድረግ ነጋዴዎች መዋሽት ምክንያት የሆኑ ነገሮችን ጨምረው ገልጸዋል። ተቀዳሚው ግን ፍራቻ ነው። የሚፈሩ ነጋዴዎች ካልሞኙ ሽጠው የማይገቡ ይመስላቸዋል። ለውኃ፣ ለመብራት፣ ለቤት ኪራይ፣ ለግብር የሚከፍሉት የሚያጡ እየመሰላቸው ይሰራሉ። ባለመዋሽታቸው የሚበሉት፣ ለት/ቤት የሚከፍሉት የሚያጡና ከስራው የሚወድቁ እየመሰላቸው በመስጋት ይዋሻሉ። መጋቢ ዓለማት አየሱስ ክርስቶስ ግን፡- «እናንተ እምነት የጎደላችሁ ስለምን ትፈራላችሁ» ይላል። ማቴ.8:26። ሰው የሚፈራው እምነት ሲጎድለው ነውና።

እኔ ብቻ ሽጬ ልግህ የሚለው የራስ ወዳድነትና ስግብግብ መንፈስም በንግድ ዓለም ውስጥ ላለው ውሸት በምክንያትነት ይጠቀሳል። ዐይኑ፣ ልቡ የሚሳሳ ሰው ለውሸት የተጋለጠ ነው። ሌላውን ነጋዴ በልጠ ለመገኘት የሚደረገው ፋክክር መልኩን አጥቶ በቁጥር ለበዙ ነጋዴዎች መዋሽት ግፊት ይሆናል። በበርካታው የንግድ ማኅበራት ስንድ ውሸት የንግዱ ሕጋዊ አካል ተደርጎ መቆጠሩ ደግሞ በንግዱ መስክ ለተንሰራፋው መጠነ ሰፊ ውሸት የዕድሜ ማራዘሚያ ሆኗል። በዚህ የተነሣ እንግዳ ሀ በአንዳንዶች ዘንድ በንግዱ ዓለም ያለው ውሸት እንደ ኃጢአት መቆጠሩ ከቀረ የሰነባበተ ይመስላል። ቅድስና ደግሞ ሕገ እግዚአብሔርን በመፈጸም የሚገኝ ጸጋ ነው።

«በሐሰት አትመስክር» የሚለውን ሕግ በየቀኑ በመተላለፍ እንዴት ወደ ቅድስና መድረስ ይቻላል? ዘጸ. 20:16። ወገኖቻቸውን በመዋሽት ለሚያታልሉ ሁሉ እግዚአብሔር አምላክ እንዲህ ይላል፡- «በትበደሉ አይሻልም? በትታሉሉሉ አይሻልም? ነገር ግን እናንተ ትበድላላችሁ፤ ታታልሉማላችሁ ያውም ወንድሞቻችሁን።» 1ቆሮ.6:7-8።

ሸማቹ ሕዝብም ስለሚገባቸው ነገሮች ያለው ቅድመ ግንዛቤ በቂ ስለማይሆን ወይም አማራጭ ስለ ማይኖረው ባለማወቅ ያለ በቂ መረጃ ይገባያል።

«እውነቱን እየነገርክ ስትሸጥ ደግሞ ሰውየው ላይረዳህ ይችላል። ያሰው የራሱን ዋጋ ነው ያቀረበው። አንተ ደግሞ መሸጥ ይገባዋል ብለህ የወሰንከው ዋጋ ይኖራል። የዕቃውን ምንነትና ዋጋውን ባልተረዳህ ጊዜ ልትምል ትችላለህ። እንደ ሚመስለኝ መሐላ በራሱ ከቅድስና ጎዳና እንድትወጣ ያደርግሃል።

ወይም ልኑር ብለህ የተነሣለትን የቅድስና ሕይወት ያሰናክልኻል» በማለት በንግዱ ዓለም ያለውን የቅድስና እንቅፋት የጠቆመው ደግሞ ወጣት ዓለማየሁ ውቤ ነው።

አቶ ሰምሰን ግላዊ ተሞክሯቸውን ሲገልጡ፡- «ሰው በንግድና በክርስትና ሕይወት መካከል ያለውን መሠረታዊ እውነት አለማወቅ ራሱ በንግዱ ዓለም ለተሠማሩ ነጋዴዎች ከቅድስና ሕይወት ማፈንገጥ ምክንያት ይሆናል። አንድ ገጠመኝን ልንገርህ። በአጋጣሚ አንድ ሰው ዕቃ በዱቤ ይወስዳል። ይመጣል እያልኩ ብጠብቅ የውኃ ሽታ ሆኖ ቀረ። ከዕለታት አንድ ቀን መንገድ ላይ ተገናኝን። በቤተ ክርስቲያን አካባቢ ባለኝ አንዳንድ አገልግሎት ሰጥተኛ ያውቀኛል። እና ብሬን ክፈለኝ አልኩት። ምን አለ መሰለሁ። «ክርስቲያን አይደለም፤ እንዴት እንደዚህ ትላለህ?» አንዳንድ ሸማች አንተ ነጋዴ ብትሆን እንኳን ያንተ የሆነውን እየጠበና ሰው የሆነውን እያከበርክ መሆኔ እንደ ለብህ ይዘኑል። ገንዘቤን ስጠኝ አይ አል ሰጥም በሚል አለመግባባትና ለክርስትና ሕይወት በማይመች ቦታ ብዙ ነጋዴዎች ወድቀዋል። በሰድብ፣ በጥላይና በቀላል የተሰበሰበ ሕይወት ለቅድስና ቦታ የለውም።»

አንዳንድ ነጋዴዎች ልብ የሚማርክ ተግባር አላቸው። የዕቃቸውን ምንነት ለማስረዳትና ዋጋውን ለመንገር ሲሉ አፋቸውን ለመሐላ አያሳቅቁም። የትኛውም ገዢ ይመለስ ዕቃቸውም ሳይሸጥ ይዋል ይደር እንጂ አይምሉም። እንዲህ ዓይነት ነጋዴዎች ምስገኛች ናቸው፤ ባለመግል ከሚገኘው ቅድስና ተካፋይ ሆነዋል። ለሁሉም የሰው ልጆች አንድ መብት ተሰጥቷቸዋል። እውነቱን እውነት፣ ሐሰቱንም ሐሰት እንዲሉ። ነጋዴዎችም ሆኑ በሌላ ሥራ የተሠማራውን ወገኖች በሐሰት እንጂ እውነት ለሆነ ነገር መማል ተገቢ ይመስላል። በመሐላችን ውስጥ ስመ እግዚአብሔርን፣ ስመ ወላጁን አምላክን፣ ስመ መላእክትንና ስመ ቅዱሳንን ጠርተን በመማል አድማ ጫችን የእምነት ሰዎች ናቸው ብሎ ፈቃዳችንን እንዲፈጸምልን እንፈልጋለን። «እኔ እውነት ነኝ» ያለው መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ ግን፡- «ለቀድ መጡ። በውሸት አትማል፤ ነገር ግን መሐላዎችህን ሲጌታ ስጥ እንደ ተባለ ሰምታችኋል። እኔ ግን እላችኋለሁ፡- ከቶ አትማል፤ በሰማይ አይሆንም የእግዚአብሔር ዙፋን ነውና፤ በምድርም አይሆንም የእግዚአብሔር የእግሩ

መረገጫ ናትና፤ በእየሩሳሌምም አይሆንም የታላቁ ንጉሥ ከተማ ናትና፤ በራሱም አትማል አንዲተን ጠገር ነጭ ወይም ጥቁር ልታደርግ አትችልምና፤ ነገር ግን ቃላትህ አምን አምን ወይም አይደለም አይደለም ይሁን። ከነዚህም የወጣ ከክፉ ነው።» ብሏል። ማቴ.5:33-37።

ስለዚህ መሐላ በክፋት ላይ የበቀለ ልማድ ነው። ክፉ ነው የተባለውን መሐላ አገብሎ በቅድስና መንገድ ይከብዳል። በዚህ ምክንያት ከቅድስና ኑሮ ያፈነገጠ ነጋዴዎች አልፏል።

ክርስትና የእግዚአብሔር ሕግ፣ የራሱና የሌሎች መብትና ግዴታ፣ የአገርም ሕገ መንግሥት የማይከበር በትና የማይጠበቅበት ሕይወት አይጠደለም። የአንድ ሰው በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ መሳተፍም የበለጠ ዋጋ ለማግኘትና የተባለበትን መንፈሳዊ ግዳጅ ለመወጣት እንጂ የበደረሰውን መልሶ ላይቀበል፣ የገዛውን ላይሸጥ፣ ከኃጢአት ውጭ በኾኑ በነ ሥራዎች ላይም ተሳትፎውን ሊያቆም አይደለም። ስለዚህ በክርስትና ውስጥ ያሉ ነጋዴዎችም ሆኑ ሌላው ሕዝብ አንድ እውነት መረዳት አለባቸው-ድጋፍና ርዳታ በአገባቡ ጠይቆ መቀበል፣ የተበደሩ ትንም መመለስ ተገቢ መሆኑን።

ተበደረው የወሰደውን ለመመለስ /ለመክፈል/ ጊዜ ይሰጠኝ ካለ ግን ጊዜውን ማራዘም መልካም ይሆናል። በዚህ ጊዜ አበዳሪዎች ስንቶች ለእነሱ ጊዜ እንዲራዘሙላቸው ያስቡ። እግዚአብሔርም መዳናቸውን ወደ ያረዘመላቸውን ዕድሜ ዘመናቸውን ያስታውሱ። ተበደረውም ጊዜ ስለ ተራዘመላት ቸል ተኛ መሆን የለበትም። «ጊዜው የተራዘመ ብድር መጨረሻ ላይ ይረሳል» የሚለው የተበዳሪዎች ይትባላል በክርስትና ዐይን ሲታይ ስሕተት ነው፤ ጥፋት ነው። ተበደረው ለመክፈል አቅም እንዳጣ ባይ ጊዜ የሚሆኑ አበዳሪዎች እግዚአብሔርን ያስደስታሉ። «የሚከፍ ሌት ቢያጡ ለሁለቱም ተወላቸው» /ሉቃ.7:42/ የሚል ምሳሌ ጌታ በወንጌል ተናግሯል። ምሳሌዎቹን ደግሞ ሌሎች ይከተላቸውና ይጠናቀቁባቸው ዘንድ መጻፋቸውን ማስተዋል ተገቢ ነው። ፍጹም መክፈል ያልቻሉትን ሰዎች የሚምሩ አበዳሪ ነጋዴዎች፡- «የሚምሩ ብዑዓን ናቸው ይማራሉና» ተብሎ ተጽፎላቸዋል። ምሕረትን ከእግዚአብሔር የሚቀበሉትና የሚያገኙቱ ደግሞ ለቅድስና ሕይወት የቀረቡ ናቸው።

«በንግዱ ዓለም ያሉ አንዳንድ ነጋዴዎች እግዚአብሔር የሰጣቸውን ንዋይ እግዚአብሔር ላልፈቀደው ቅምጥ ልኑት ሲያውሉት ይስተዋላሉ።» በማለት አስተያየታቸውን የጀመሩት ደግሞ አቶ መስፍን መንግሥቱ ናቸው። ገጠመኛቸውን በዚህ መልኩ ነበር የገለጡት፡- «ትዳር ልመሠርት ስዘጋጅ ጋብ ቻዬ መንፈሳዊ መሆኑን ያወቁ ነጋዴ ንደኛቸው በመገረም ወደ እኔ መጡ። ሰርግህን ለቅሶ ልታስመስለው ነው እንደ? ሐልተንን በሚያኸል ሆቴል ደግሰህ እንዴት ባንድ አይኖርም አሉኝ። እስኪ ለቅሶ እንደ ሚሆን ታያላችሁ፤ እግዚአብሔር

ንግድና ክርስትና የረጅም ዘመን ቁርኝት አላቸው፤ ክርስትና በዓለም ይሰፋፋ ዘንድ በንግዱ ዓለም ተሠማርተው የነበሩ ክርስቲያን ነጋዴዎች ያበረከቱት አስተዋዕል ታላቅ ነውና።

ተጠርቶ ሐሜትና ጉድለት የለም። ነፍ
እዩ፤ እግዚአብሔርን ደስ አሰኝተን እኛ
ም ተደስተን እንወላለን አልኳቸው።
እግዚአብሔር ክብሩን በሰርጌ ሊገልጥ
ፈትዶ ብዙ ሁኔታዎችን አመቻቸ። በሐ.
ሌተን ሆቴል ለመጀመሪያ ጊዜ ያን
ያህል ቁጥር ያላቸው መዘምራን ተገኝ
ተው እግዚአብሔርን ሲያመሰግኑ ዋሉ።
ነጩም ጥቁሩም በሥርዐቱና በአገልግ
ሎቱ ተደነቁ። መንፈሳዊነት በማይታ
ይበት ቅምጥል ሰርግ ተታለው የነበሩ
ነጋዴ ጓደኞቹ ሁሉ። «በእውነት አሰና
ከለንህ ነበር፤ በሕይወታችን አይተነው
የማናውቀውን ሰርግ አየን፤ አንዲት
ደቂቃ የቆየን ሳይመስለን ያንን ሁሉ
ሰዓት በምስጋናና በመገረም አሳለፍነው
ብለውኛል። እና መጠኑን ያለፈና አን
ጉል ድርጊቶች የተቀላቀሉበት የቅም
ጥልነት ሕይወት ነጋዴዎች ለተቀደሰ
አነዋወር እንዳይተጉ እየከለከላቸው
ነው።»

በቅድስና ሕይወት ለመሸለም
የፈለገ ሰው ሁሉ በመጠን መኖርን መል
መድ አለበት። ክርስቲያን በመጠኑ
የሚኖረው ሰላጣና አገድላለሁ ብሎ ስለ
ሚላሳ ሳይሆን ለውጠው እያገሣ የሚ
ሰረው ዲያብሎስ እንዳይቆረጥመውና
ከቅድስና ሕይወቱ እንዳይለየው ነው።
1ኢጥ.5፡8-9። ነጋዴውም ሆነ ሌላው
የእግዚአብሔርን ውድድን ፈቃዱን ትቶ
በሥጋ ኑሮው ቢቀጣጠል የግል ምር
ጫው ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ያለ
ዳይምሰሰው፤ በገሊናው ሞቷል። «ቅም
ጥላቱ ግን በሕይወትዎ ሳላች የሞተች
ናት» ተብሎ እንደ ተጻፈ። 1ጢጥ.
5፡6። ለጽድቅ ሞቶ ለጋጠአትና ለቅ
ምጥልነት ሕያው የሆነ ሕይወት ለቅድ
ስና ደግሞ በድን ነው። ይህ ገንዘብ
አለን የሚሉ ነጋዴዎች ብቻ ችግር
አይደለም፤ የሌሎችም እንጂ። ስለዚህ
ሌሎች ችግሮች ወገኖችንም በማሰብና
በመርዳት እንዲሁም በጋጠአት ከተሞላ
የቅምጥልነት ሕይወት በመራቅ
ቅድስናን ገንዘብ ማድረግ ያሻል።

አቶ አሸናፊ ፊጣ ይባላል። የአዲ
ስ አበባ ነዋሪ ሲሆን በንጅም በረንዳ
አካባቢ ቅቤና ማር ከሚነግዱ ነጋዴዎች
መካከል አንዱ ነው። «በቅቤና በማር
ንግድ ውስጥ ያሉ ነጋዴዎች የቅድ
ስና ሕይወት እንዳይኖሩ ችግር ሆኖባ
ቸዋል» ሲል የሚከተለውን ጠቅሷል።
«የቅቤና የማር ንግድ በጣም አስቸጋሪ
ሥራ ነው። ሽያጭ ላይ ከምታገኛቸው
ቅቤና ማር መካከል የተቀየሩት ትክክ
ለኛ ቅቤና ማር ያልሆኑ አሉ። ቅቤውን
በውጋና በተለያየ ነገር ይቀይሩታል።
ደግሞ ደብዳቤና ከስኳር እየተቀየሩ
ይዘጋጃል። ለዚህ ድርጊት ብዙ ምክ
ንያቶች ይደረገደራሉ። እውነተኛ ነጋዴ
ዎች ንጹሕ ማርና ቅቤ አቅርበው ያንኑ
በውድ ዋጋ ይሸጣሉ። በዋጋው ሊገዛ
የሚችል ማገበረሰብ ቁጥር ደግሞ
ጥቂት ነው። ለጥቂት ግለሰቦች ከምት
ሸጠው ጥቂት ከሌላ ማርና ቅቤ ውስጥ
ደግሞ በቂ ትርፍ አግኝቶ ለመኖር
ይከብዳል። ሌላው ትላንት ከአንተ ጋር
አብሮህ ይሠራ የነበረ ሰው ይህን ሥራ
ሠርቶ ከአንተ የተሻለ ኑሮ ሲኖር

ታያለህ። የሚያይህ ሰው ደግሞ በሐሰት
ከመክበር ይልቅ በእውነት መደኸየትን
የመረጠክ አይመስለውም። «ይህ ሰነፍ ነው፤
አይሠራም» ይልገል እንጂ «በእውነት ስለ
ሠራህ ነው» አትባልም። ሌላው በዚህ
መልኩ ካልሠራኹ ብዙ ገንዘብ ማግኘት
አልችልም የሚል ሐሳብ ይመጣብሃል።
ቅቤና ማር ደባልቀው የከበሩ ባልንጀሮችህን
ስታይ የባሰ ልትገፋፋ ትችላለህ።

የራሴን ታሪክ በምሳሌነት ልጥቀስ።
የዛሬ አምስት ዓመት ገደማ ወደዚህ ሥራ
የገባ ሰው ከማርና ከቅቤ ጋር ሌሎች
ነገሮችን በመቀየጥ ነገዶ በአጭር ጊዜ
ውስጥ የራሱ የሆነ መኪና፤ ቤትና ብዙ
ነገሮች ያዘ። በዚህ ጊዜ እኔስ የምፈዘው
ለምንድነው አልኩ። ቅቤና ማር በመደባለቅ
ልሠራ ፅቅድ ያዘኩኝ። ገሊናዬ ግን በተ
ቃውሞ ሞገተኝ። በዚህ ጊዜ ወደ አንድ
አባት ሄድኩና አማክርኳቸው። «ልጄ እዚ
ህች መሬት ላይ ስንት ዓመት ትኖራለህ?»
አለኝ። አላውቅም አልኳቸው። «ይሁንልህ
እንበልና ሁለት መቶ ዓመት ኑሮ። ከዚያ
በኋላ የት ትገባለህ? በዚህ ሥራህ የእግዚ
አብሔርን መንግሥት ታገኛለህ? የሰው
ልጅን አካላዊ ጤንነት እያገደልክና ሕይ
ወት እያጠፋህ ኖረህ ነትን የምትወርስ
አይምሰልህ።» አለኝ። እኔም ተጸጸትኩ፤
ያለኝን ይባርክልኝ ብዬ በቀደመው እውነ
ተኛ ሥራዬ ጸናሁ። የጌታን የመከራ መስ
ቀል በማየትና ለእግዚአብሔር ታማኝ በመ
ሆን ልኑር ካላልክ የቅድስናን ሕይወት
በንግድ ዓለም መምራት ይከብዳል። «ያለ
ኝን ይባርክልኝ» እያለ ትርፍን ለማብዛት
ለማይሠራ ነጋዴ ለቅድስና ሕይወት መት
ጋት በርግጥም ይከብዳል።»

እግዚአብሔር ያልፈቀደው ሥራ
ሁሉ በሠራውም ሆነ በሚሠራበት ሰው ላይ
የሚያስከትለው ሥነ ልቦናዊ፤ መንፈሳዊና
አካላዊ ጉዳት አለ። ለምሳሌ ይላል አቶ
አሸናፊ ፊጣ። «ለምሳሌ ቅቤ ውስጥ ሞራ
ይገባል። ሙዝ ይገባል። ሌላም ከዚህ የባሰ
ብዙ ነገሮች ይገቡበታል፤ ማር ውስጥ
የቀለጠ ስኳርና ሰም ይታጀላል። በአጠ
ቃላይ በኛ ሥራ ውስጥ በጣም የሚያስጸይፍ
ብዙ ነገሮች አሉ። እነዚህ ነገሮች ተጠቃ
ሚውን ሕዝብ ለበሽታና ለሞት እየዳረጉት
ነው።»

ከሁሉም በላይ ደግሞ የመጀመሪያው
ተጎጂዎች በዚህ ሥራ ላይ የተሠማሩ
ናቸው። «አንድ ወንድም ትዝ ይለኛል።
ቅቤና ማር ደባልቅ በመሸጥ ይተዳደር
ነበር። አንድ ቀን እንዲህ አለኝ። «ብር
እፈልግ ነበር። አገኘሁኝ፤ ቤት እፈልግ
ነበር። ቤት ገዛሁ፤ መኪና እፈልግ ነበር።
አራት አምስት መኪና ገዛሁ፤ የትዳር ጓደኛ
እፈልግ ነበር። በመንፈሳዊ ጋብቻ ትዳራን
መሠረትኩ፤ ለፊትኛው ክፍ ሥራዬም ንስሐ
ገባሁ። ይህን ሥራ ትቼ ሌላ ሥራ ጀመ
ርኩኝ። ነገር ግን ትልቅ ነገር አጣሁ።»
ምን? አልኩት። «ጤናዬን አጣሁኝ» አለኝ።
ይህ ሰው ለገንዘብ ሲል የብዙዎችን ጤና ሲ
ጎዳ ቆይቷልና የሠራውን እጅግ ብሎ
በሚበላበት ጊዜ በሸተኛ ሆነ። የክፍ ሥራ
ው ደመወዝ በሥጋው እየተከፈለው ይሆ
ንን ስል አስባለሁ። «በዚህ መንገድ የከ
በረ ሌላ ወንድም ወውቃለሁ። ብዙ ሀብት
አለው። ትዳር ከያዘ ስድስት ዓመት ቢ
ሆነውም ልጅ የለውም። በዚህ ሥራ ይህን
ሁሉ ሀብት አካብተሃል። ለመሆኑ የጎሊና

እርካታ አለህ? ብዬ ጠየቅኩት። መልሱ
አስደንጋጭ ነበር። «ብሞት ይሻለኛል»
አለኝ። ሲሉ በዚህ ሥራ የተሠማሩትን
ሰዎች ገሊናዊና ሥጋዊ ሰቀቀን የነገሩን
በንጅም በረንዳ አካባቢ በቅቤና በማር ላይ
ቆተሠማሩ አንድ ነጋዴ ናቸው።

«አንድ ሰው ባምታታ ቁጥር
ሰላሙን ያጣል» ይላሉ አቶ መስፍን መን
ግሥቱ። «አምታተነው የምንሸጥለት ሰው
አንዳንድ ጊዜ ምንም ላይሆን ይችላል።
የቻይናውን ጨርቅ የአሜሪካ ወይም
የጣልያን ጨርቅ ብለን ስንሸጥለት በጨ
ርቅ ላይ ያለው ፅውቀት አናሳ ስለሆነ
ወይም ሰላሙን ሊገዛን ይችላል። ለእርሱ
ልብሱ ልብስ ነው። እውነተኛ ፅቃ ገዛሁ
ብሎ ሊረካ ሁሉ ይችላል። ሻጩ ግን
ያልሆነውን ሆነ ብሎ በመሸጡ ሁልጊዜ በ
ጸጸትና በገሊናው ዳንኑት ሲከሰስ ይኖራ
ል።»

እግዚአብሔር ሰዎች ለፈጸሙት
መተላለፍ ንስሐን ያዘጋጀ ቢሆንም ለማይ
መለሱና በክፉ ሥራቸው ለጸኑ ግን ሁሉ
የሚያጠፋ ቅጣት ባያዝም በመጠኑ ሳይ
ቀጣ አይተውም። የሰዎችን ጤና ለሚጎ
ዱና ላባቸውንም በማይገባ መልኩ ለሚበዛ
ብዙ ነጋዴያንም እንዲሁ። «አንተን ግን
ፈጽሜ አላጠፋሁም፤ በመጠን እቀጣሃለሁ፤
ያለ ቅጣትም ከቶ አልተውኸም» ይላል።
ኤር.30፡11። ይህ ቅጣት ከመታዘዙ
በፊት በጎሊናቸው ክስ የሚረቱና የሚ
ጸጸቱ ነጋዴያን ሰላምን ያተርፋሉ።
አለበለዚያ «ኃጥእ ማንም ሳያሳድደው
ይሸሻል» ተብሏልና እየሸሸ ይኖራሉ።

«ከሁሉም የሚገርመኝ» ይላሉ አቶ
አሸናፊ። «ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመላ
ለሱና ከንስሐ አባቶቻቸው ጋር የቅርብ
ግንኙነት ያላቸው ሰዎች በዚህ ሥራ
ተሠማርተው መገኘታቸው ነው። እነዚህ
ባለማወቅ ሳይሆን በድኖራት የሚሠሩ
ይመስላቸዋል። የንስሐ አባቶች ይህን አይ
ወቁ ወይም እያወቁ ዝም ይበላቸው
አላውቅም። እነዚህ ሰዎች በሥጋቸው ቢገ
ዝፋም መንፈሳቸው የመነመነ ነው።»

እንደ መረጃታ መለስ አገላለ
ጽ በንግዱ ዓለም ያለውን መልካም
የፋክክር መንፈስ በተበላሸ መንገድ የሚጠ
ቀሙበት አሉ። ለማትረፍና ለማደግ
የሚረጡ ነጋዴዎች የመኖራቸውን ያህል
ሌላውን ከንግዱ ዓለም አክስሮ ለማስወ
ጣት የሚረጡ አሉ። ገንዘብ በመያዝህ
የተነሣ ገንዘብህን የሚፈልጉ ሰዎች ይቀ
ርቡሃል። በልባቸው ያለውን ሐሳብ ለመፈ
ጸም ሲሉ ከእግዚአብሔር በሚለይ የጋጠ
አት ሥራ ያባብላሃል ወይም ያለማም
ዱሃል። እነዚህ ነገሮች ነጋዴዎችን ከቅድ
ስና ሕይወት ያርቃሉ።

ሌላው አስተያየት ሰጪ በበ
ኩላቸው። «ክርስቲያኑ ነጋዴ ሊኖር ከሚ
ፈልገው የቅድስና ሕይወት ማራቅ ብቻ
ሳይሆን የቅድስናው መሠረት ከሆነው
እምነቱ የሚያርቀው ችግር የበለጠ
አሳብ ነው» ይላሉ። የአሕዛብ ርብርብ
የሰነበተና የታወቀ ቢሆንም መኖሩታል።
በይበልጥ አሳዛኝ የሆነ ሩጫ ጀምረዋል።
ችግሩ እንዲህ ነው። አንዱ የተሠማራበት
ሥራ የሚሳካና ውጤታማ መሆኑ ከታየው
ሌሎች ሁለት ሦስት ጓደኞቹን ጠርቶ
በዚያ ውስጥ እንዲገቡ ያደርጋል።

ለምሳሌ 15 ሰዎች ባለቤት ሥራ ውስጥ አምስት ፕሮቴስታንት ቢሆኑ ሌሎች አምስት የራሳቸውን ሰዎች ወደ ሥራው ያስገባሉ። እንዲሁም የእነሱ እምነት ተከታዮች የሆኑትን አድራሻ ለእምነት አባሎቻቸው በመተን ከሌላ ነጋዴ እንዳይገዙ እያደረጉ ነው።» ይላሉ።

እነዚህ ወገኖች ለአድራጎታቸው የትኛውንም ምክንያት ሊያቀርቡ ይችላሉ። በቤተ ክርስቲያን ልጆች ላይ የሚያደርሰውን ችግር ማየቱ ግን ግድ ነው። በመጀመሪያ ደረጃ ሰው ለሥጋዊ ትርፍና ጥቅም ስላ ወደነሱ ዘንበል እንዲል ፈልገዋል። ምድራዊ ከበሬታና ኃላፊ ባለጠገንነትን ከሃይማኖት ይልቅ የሚያስቀድሙ ስግብግቦች የዚህ ሰበብ ናቸው። «ጳጳሩ ግን ባለጠገን ሊሆኑ የሚፈልጉ በጥፋትና በመፍረስ ሰዎችን በሚያውጥምና በሚያሰንፍ በሚጎዳም በብዙ ምኞትና በፈተና በወጥመድም ይወድቃሉ። ገንዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ

አምልኮዎን የቅድስት ስይወት ሊኖሩ አይችሉም።»

በንግዱ ዓለም የተሰማሩት ነጋዴ ያን የጠቀሷቸውም ሆኑ ያልጠቀሷቸው ምክንያቶች በንግዱ ዓለም ያለው ማገበሪያ ለቅድስት ስይወት እንዳይተጋ እንቅፋት እየሆኑበት ነው። ምን ቢያደርግ ከነዚህ ችግሮች ተላቆ ለቅድስት ስይወት ሊበቃ ይችላል።

«በንግዱ ዓለም መዋሽትም ሆነ አለመዋሽት የባለቤቱ ምርጫ ነው። ነጋዴው ከበረታ አለመዋሽት ይችላል። ባለተገባበት ዋጋ ተገዝቷል ማለትን መተው ይችላል። የተበላሸውንም ዕቃ ሊያዋጣ በሚችል ዋጋ መሸጥ ወይም ተበላሽቷል ብሎ ማሳወቅ ይቻላል። ሰውን ባለማታለል፣ ዐሥራት በኩራት በማውጣት ቅድስትና በንግዱ ዓለም መተግበር ይቻላል። እየሠሩ ነጻዳንን መርዳት በተለይ ራስን እየረዱ ቤተ ክርስቲያንን ማገልገል ታላቅ ደስታን ይፈጥራል» ያሉት መሪታ መሐሪ መለስ ናቸው።

ቃል እግዚአብሔር ብዙዎችን ምን እናድርግ ያለን አይደለምን? ነገር ግን መስማት፣ መደመጥ አለበት። ሰዎች ቃሉን ከሰሙ በኋላ ነው ጥፋታቸውን አምነው ንስሐ በመግባት የቅድስት ስይወት ሊጀምሩ የሚችሉት።

ሥር ነውና። እንዳንደችም ይህን ሲመኙ ከሃይማኖት ተሳስተው በብዙ ሥቃይ ራሳቸውን ወጉ።» ተብሎላ ቸዋል። 1ጢጥ.6-9-10። እንደዚህ ያሉትን ጥቅም ፈላጊዎች ለማጥመድ ነው ይህን መረብ የዘረጉት። በምድራዊ ሀብት መክበር ችግራቸውን ሕዝብ በእምነት እኔን ከመሰልክ ልቀጥርህ /ላሠራህ/ እችላለሁ ለማለት እንደ ሚያስችላቸው ስለሚያውቁ ይህን አስገደጅ ሁኔታ ይፈጥራሉ። ከሁሉም በላይ ነው ረኛ የሆነው ሐሳባቸው በዚህ መልኩ ክርስቲያኑን ነጋዴ ከገበያ ውጭ ማድረግ አልቻለም በእነርሱ የኢኮኖሚ ጥላ ሥር እንዲወድቅ ማድረግ ነው። ያኔ፡- «እኛ እከ በዚህ ምድር እንኳን የተመቸን ትክክለኛ አምልኮት ስላለን ነው» ይላሉ። ዛሬስ ቢኾን በአንዳንድ ቦታ የሚሉት ምን ሆነና።

እነዚህንና ሌሎች ዓላማዎቻቸውን ለማስፈጸም ብለው በንግድ ዓለም ውስጥ የዘረጉት አስነዋሪ ድርጊት አንዳንድ ክርስቲያኖችን ከቅድስት ስይወት ወታቸው ብቻ ሳይሆን ከእምነታቸውም እንዳይነቅላቸው ያሰጋል። ይህ እንግዲህ በንግዱ ዓለም ባሉ ሰዎች ላይ የተነጣጠረ ፈተና ነው።

ለንግዳቸው መቃናት መፍትሔ ይሰጧቸው ይመስል በመንደራቸውና ከከተማ ውጭ በሚኖሩ ጠንቋዮች ቤት ደፋ ቀና የሚሉ ነጋዴዎችም የቅድስት ስይወት ወታቸውን ያረከሱ ናቸው። የተገም ያህል ገንዘብ ለእግዚአብሔር ቤትና ለአገልጋዮች ቢያፈሱ ራሱን አምላክ ያደረገውን ጠንቋይ

ወጣት አበባው ደስታ መፍትሔ ውይይት ነው ይላል። «ሁል ጊዜ ፈጣሪህን ከፈራህ ከገላግሎ ሕግ የተነሳ ኃጢአት ልሥራ ብትል እንኳን እንዳትሠራ ትገደዳለህ። ስለዚህ ሁሉ ጊዜ በእግዚአብሔር ቃል መመከርና መገሠጽ አለብን። ፈሪሃ እግዚአብሔር በንግዱ ዓለም ያለውን ሰዎች ከምንሠራው ኃጢአት ይጠብቀናል። ቃሉን መስማት ብቻ ሳይሆን በቃሉ መኖር ስንጀምር ነጋዴዎች በንግዱ ዓለም ቅድስት እንኖረዋለን።» «በአግባቡ እየሠራህ በአግባቡ ማትረፍ አለብህ» የሚለው ደግሞ ወጣት ዓለማዊ ውጤ ነው። «ክርስቲያን ስለሆነክ ብቻ ማግኘት ከሚገባህ ቦታችን ማግኘት የለብም። ከስረህ መሸጥም አይጠበቅብህም። ከአቅም በላይ ማትረፍ አግባብ አይደለም። ለውሸት የሚጻገርውም ስግብግብነት ነውና ይህን መንፈስ እየተቃወሙ ቅዱስ የሆነውን ነገር መኖር ይቻላል።»

እንደ አቶ ስምሴን አገላለጽ ስሜታዊ አለመሆንና በክርስትና ሃይማኖት መጠንከር ነጋዴዎችን ከድካም አላቆ ለቅድስት ያዘጋጃል። «አንዳንድ ጊዜ ንግድ ውስጥ ሳታስበው ስሜታዊ የምትሆንባቸው ጊዜ ያት ይኖራሉ። በምትወ ስደውም እርምጃ ወዳልተፈለገ ነገር ትገባለህ። አብዝተ ወደ ቤተ ክርስቲያን መቅረብ የተረጋጋ መንፈስ እንዲኖረን ያደርጋል። የተረጋጋ መንፈስ ሲኖረን ደግሞ ለውሳኔያቸው ሁለቱ ማሰብ እንጀምራለን። ሁለቱ ማሰብ ስትጀምር ስሜታዊነትህ ስለ ሚቀንስ ትዕግሥት ይኖርሃል። የትዕግሥት ፍሬ ደግሞ መልካም ነው። እንዲሁም ነጋዴዎች በክርስትና ሕይወታቸው የበለጠ ጠንካራችን ቢሆኑ ከዚህ

ችግር ተላቀው የቅድስት ስይወት መምራት ይጀምራሉ። ንስሐን የመሰለ ስጦታ ስላለ በዚህ ድርጊት የወደቅን ሁሉ ዛሬ ተነሥተን መንጻትና የተቀደሰ አነዋወር መጀመር እንችላለን።»

ነጋዴዎች ዋሽትም ሆነ እውነቱን ተናግሮ መሸጥ የእነርሱ ውሳኔ መሆኑን እስካወቁ ድረስ ውሳኔያቸውን በእውነት ላይ ማጽናት አለባቸው፤ ነጻ ገበያ ቢባልም በሐሰት መራወጥ አግባብ አይደለም። ቃል እግዚአብሔርን በተገኘው አጋጣሚ ለማንበብና ለመስማት መቸኮልም ከስሐ ተት መንገድ ተመልሶ በተቀደሰ ሕይወት ለመኖር ያበቃል። አቶ አሸናፊ እንደ ሚሉት፡- «በንግድ ላይ የተሰማራን ሰዎች ከሥራችን ጠባይ የተነሳ ቃል እግዚአብሔርን በአግባቡ ስለማናገኝ በየሥራ ቦታችን ሊሠራጭ የሚችል በሪሪ ወረቀትን ጨምሮ በተለያዩ መንገዶች የተዘጋጁ ትምህርቶች ቢሰጡ መልካም ነው። በንግዱ ዓለም ያለውን ችግር በቃል እግዚአብሔር እየፈቱ ቢያቀርቡልን ይመረጣል። የበረቱት በካሴትና ቤተ ክርስቲያን በመሄድ ይማራሉ። ለነዚህም ሆነ ለሌሎች በጽሑፍ መልክ ባለቤት ቦታ ትምህርቱ በዳረስ የሚያስደስት ለውጥ ማየት ይቻላል።» ይላል። «እምነት ከመስማት ነው። መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው» ተብሎ ልና። ሮሜ.10፥17።

የአዲስ አበባ ነዋሪና ኢንቬስት-አቶ መስፍን መንግሥቱ በንግዱ ዓለም ለተሰማሩ ሁሉ የሚከተለውን ብለዋል፡- «ነጋዴ እውነት ቢኖር፣ የሰው ሐቅ ባይጨምር የተባረከለትን ይህ ቢኾን ከሚያተርፉት በላይ አትራፊ እንደ ሚሆን አምናለሁ። ውስጣችን ቅድስትና ቢጠማም <ከሰው አንሻለሁ> የሚለው ፍርሃታችን አንቆ ይዞናል። ከዚህ መላቀቅ አለብን። ዓለምን አተርፋለሁ ብሎ በመደባለቅ፣ በመለዋወጥና፣ በመዋሸት የሚገኝ ንዋይ መጨረሻው ነፍሰንና ሥጋን ይሳዳል። ሰው ዓለሙን ቢያተርፍ ነፍሱን ግን በጎዳ ምን ይጠቅመዋል። በንግድ ሥራ ላይ ስን ለማራ ከመጠን በላይ እንድናተርፍ፣ አዋብርብረን እንድንከብር፣ የተለያዩ ኃጢአቶችን እንደ ንፈጽምና የሚያስነቅቁ የቅ ንጦት ሕይወት እንድንመራ አይደለም። በንግዱ ዓለም የምንኖረው ነገር ለእግዚአብሔር ከብር መሆን አለበት። እግዚአብሔር የሚመሰገኘውና የሚከበረው በኛ የቅድስት ስይወት ነውና። ስርቆት፣ ውሸት፣ ማታለል የሰይጣን ናቸው። ስይጣ ንን የምናስደስት ከሆነ የእግዚአብሔር አይደለንም። ቅድስት መጠራት፣ መለየት፣ መመረጥ ነው። በክርስትና የእግዚአብሔር ሆኑን ከተመረጥን እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ መንዝ አለብን። የሰው ልጅ ገሊፍውን ለሰይጣን፣ ለሰበብና ለፍርሃት ካሳስረከበ በስተቀር የሌሎችን ለመንጠቅ መስገብ ገብ ወደ አይደርስም።

ፍጥረትን ተመልከት ቀመረ እግዚአብሔር ቀመረ ውበት

ገምገማ ልማት

ላላፊው የቀጠለ/ «ባለፈው እትማችን በጀመር ነው አዲሱ የሥነ ኪነ» ግምድ ገንጠል የሥነ ስነ ግለጥም» «ምሥጢረ ናግራን» የፍጥረት እግዚአብሔርን የውበት ቀመር ገላጭ ሊያሳዩን ሞያዊ ወጋቸውን ጀምረዋል። እንደ ጸሐፊው እምነት የእግዚአብሔር ፍጥረት ሁሉ ቅርጽና ሞገድ አለው፤ ቅርጹንና ሞገዱን በማቀናበር በጥልቀት ወደ ውስጥ በግዝፈት ወደ ላይ መመርመር ራሳችንንና አካባቢያችንን ለማወቅ ይረዳናል። የዘመኑ ሥልጣኔ መነሻና ትኩረት፣ የሳይንስና ቴክኖሎጂው ምጥቀት አዘቀቱ፤ ነቁ፣ ምንጩ፣ መምጫው መገለጫው ቅሉ ይኸው ነው። በዚህ እትማችን «ምሥጢረ ናግራን» ሞያዊ ወጋቸውን በመቀጠል ቀደም ሲል የሰጡትን ሐተታ ተጨባጭ ለማድረግ የሚያስችሏቸውን ምሳሌዎች ከቅዱሳን መጻሕፍት ይጠቁሙናል። መልካም ንባብ።

በውስጡ ያለውን እናስተውል

ሊቁ አባ ጊዮርጊስ ዘጋ ሥጫ እመቤታችንን በተለያዩ ዕውቀትና የክብር ድንጋዮች ሲመሰሉት የምናስተውለው ቁም የክብር ነገር አለ። አንደኛው፡- የእመቤታችንን ክብርና ቅድስና ከእምነታችን አንጻር እንረባብሳለን። ሁለተኛው፡- አባ ጊዮርጊስ ስለ ዕውቀትና ድንጋዮች ወይም ስለ መሰላቸው ነገር ያለውን ጥልቅ ዕውቀት እናስተውልበታለን። ሦስተኛው፡- የተመሰለባቸው ነገሮች ለምን አገልግሎት እንደ ሚሉሉ ዐውቀን የተከበባቸውን ዕውቀት እግዚአብሔር በሰጠን ችሎታ ተረድተን እንድንጠቀም ማቸው ያስችላናል።

እመቤታችንን፡- «ስሂንና ሜኢ ሰሌሆት በውስጥ የተጨመረባት ሙዳይ ሆይ...» ይላታል። /አርጋኛን ዘቀዳሚ 5፡2/። ለመሆኑ እነዚህ ነገሮች ምንድን ናቸው? ለምን ይጠቅማሉ? ባሕርያቸውና ቅርጻቸው ምንድን ነው? የእንኮይ እንጨት ከጥላ ጋር ያለው ግንኙነት፣ «የዘይት እንጨት» ከአቋቋም፣ ከደም ግባት፣ ከማግር ጋር ያለው ግንኙነት፣ የበለሰ እንጨት ስለ መከለ ያነቱና ኢትዮጵያዊው አቤጫክ የለቀ መውን በለስ ከመሰብሰብ ባኖረው ጊዜ ለ66 ዓመት ያስተኛው ሲነቃም ትኩረት እንደ ተቀረጠ ሆኖ ያገኘው ምሥጢሩ ምንድን ነው? «የሎሚ እንጨት» ከበገው መዓዛ ና መልካም ፍሬ ከመሆኑ አንጻርና ሳይተከል ከመለምሰሙ አንጻር ፤ እሳት ያላቃጠላቸው የእንጆሪ፣ የጅብራና፣ የደደሆ - እንጨቶች የማይቃጠል ባሕርይ በውስጣቸው ይኖር ይሆን? /አርጋኛን ዘሰነይ 5፡1-18/። ለምን እንደት ብለን ጠይቀን እናውቃለን?

አባ ጊዮርጊስ ዘጋ ሥጫ እመቤታችን ቅድስት ድንጋዮች ማርያምን የተለያዩ የክብር ድንጋዮችን ስም በመጥቀስ የድንጋዮቹን ምንነት ተረድቶ እንጻወደላት አርጋኛን በተባለው ድርሰቱ ገልጸልናል። /ዘሰነይ 8፡ ክፍል 4 ቁጥር 1/። «ንጽሕና ያላቸው መረጃ፣ ጳይሮ፣ ኢሞዳ የሚባሉ ድንጋዮች፣ ደስ የሚያሰኙ ጳዳሪ፣ ሰንጠር፣ ሰሞና፣ ክርስቲሎቤ ድንጋዮች፣ አደፍ ጉድፍ የሌለባቸው አሜቲስጢኖስ፣ ኢያ ስጳድ፣ ሰርዲና ድንጋዮች፣ ፊንጅ ዕንቁ ባሕርይ ድንጋይ ጥፋት ክፋት የሌለባቸው ድንጋዮች፣ ያክንት / በመርቅ የተገጠ / ፤ ክርስቲስ የሚያነጻጽ የዝገት ማደሻ ድንጋይ በሆነ በእልመቅሊጦስ ድንጋይ ...»

ሊቁ እመቤታችንን ለድኤት የሚሰጥና መቅደሱን የሚያርቅ «የአቤኔዘር ድንጋይ» ብሎ ሲመሰሉት የድንጋዮቹን ምንነት ከጥቅማቸው ሳያውቅ እንጻልሆነ ለማንም ግልጽ ነው። እስኪ እመቤታችንን መሰሎ ካወደሰበት ድንጋዮች ውስጥ የደወል ድንጋይን እንመልከት። /አርጋኛን ዘሰነይ 11፡12/። የደወል ድንጋይ፡- ድምፁ የሚወደድ፣ ምጥ የተያዘች ሴትን ከምጥ ጭንቀትና ሕመም አውጥቶ የሚመሥጥ፣ ምጥን የሚያስረሳ ድንጋይ እንደሆነ አባ ጊዮርጊስ መርምሮ አሳውቋል። ይህ ድንጋይ ዛሬም በተደባበ ማርያም ይገኛል፤ እንደትና ለምን ብለን ግን ስላልጠየቅን አባ ጊዮርጊስ ያመለከተን የዚህን ድንጋይ ጥቅም ጨምቶ በማውጣት በምጥ የሚሠቃዩ እንቁራኝና እናቶቻችንን ልንረዳበት አልቻልንም።

ሌላው የተጠቀሰው የአድማስ ድንጋይ የሚባለው ነው። ይህ ድንጋይ ብረት የማቅለጥ ችሎታ ያለው ጥንድንጋይ እንደ ሆነ ወይም ከፍተኛ

ሙቀትን መቋቋም የሚችል ድንጋይ መሆኑን ኢትዮጵያዊው ሊቅ አባ ጊዮርጊስ ዘጋ ሥጫ በመረዳቱ እሳተ መሰሉትን የተሸከመች እመቤታችንንም በዚህ የአድማስ ድንጋይ መስሏታል። ይህን ድንጋይ ብንለየው ከፍተኛ ጥቅም አይሰጠን ይሆን?

እንግዲህ የዛሬዎቹ የቤተ ክርስቲያናችን የዕውቀት ሳይንስ፣ የሥነ ምድር ሳይንስ... ወዘተ ባለሞያዎቻችን ከላይ የተጠቀሱትን ጥቁምታዎች መሠረት በማድረግ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን መጻሕፍት ገባ ብላችሁ ብታዩ ለራሳችሁ ለወገናችሁም የምትጠቅሙባቸውን የምርምር መነሻ ሐሳቦች እንደ ምታገኙ ጥርጥር የለውም። በዚህ ጽሑፍ አቀጣጣይነት የእኒህን ዕውቀትና ድንጋዮች ምንነት ተነሣሽታችሁ በሰላ ብዕራችሁ ጽፋችሁ ወደፊት በሰፊው በብዙ እንደምታሳውቁን ተስፋ አደርጋለሁ።

አባ ጊዮርጊስ በዚህ ብቻ ሳይወሰን የፈጠራ ምንነትንም እንደ ሚከተለው አትቆልናል። አርጋኛን ዘሰነይ ዘጠኝ / ሰባት/ ቁጥር አራት ላይ ፡- «ፀሐይ፣ ጨረቃና ከዋክብት እንዲያበሩለት፣ በመውጣታቸው በመግባታቸው የዘመኑ ቁጥር እንዲታወቅ ተፈጠሩ።» ይላል። ዘፍ.1፡14-15። የጠፈር ሳይንስን እዚህ ላይ ያስታውሱ።

ቁጥር 20 ላይ ደግሞ፡- «እግዚአብሔር ዕውቀትን አደረገ፤ አዳምን ከአራት ባሕርያት አካላትና በሠራው ጊዜ ከአራቱ ባሕርያት አንዱ ከሁለቱ፣ ሦስተኛው ከአራተኛው እርስ በእርሳቸው እንዳይጣሉ ባሕርያትን አስማማ» ይላል። ይህ ፈጠራ የሚለውን ያሳያል። የአራቱ ባሕርያትን መስተጋብር አስማምተን ብንይዝ የማንሠራው እንደሌለ ያስረዳናል። ፈጠራ ማለት ይህ ነው። ለምሳሌ፡- መኪናን ብንመለከት ብረቱ እንደ አፈር፣ ማቀዝቀዣው ውኃና /ነዳጁ/ እንደ ውኃ፣ የገማው መሽከርከሪያና ነፋስ እና የነዳጁ ትነት እንደ አየር፣ በሞተር ውስጥ የሚቃጠለው እንደ እሳት አንዱ ከአንዱ ተስማምተው አባ ጊዮርጊስ እንጻወው እምቢ ሳይባሉ /ተጣዮች ሳይሆኑ/ በመኖራቸው ሰው በምድር ላይ የምንሽከረከርበትን መኪና ፈጠረ።

ቁጥር 21፡- «እርጥብን ከደረቅ ሙቀት ያለውን ከቆሪር /ቀዝቃዛ/ የሚታየውን ከማይታየው የሚቆሰሰውን ከማይቆሰሰው አንድ አድርጎ አስማማ።» ይላል። እስኪ በመኪና ውስጥ የገለጽናቸውን እነዚህን ባሕርያት

እንመርምር። በተመሳሳይም በሌሎች ሥርዓተ ተፈጥሮ ውስጥ ያለውን እናስተውል።

ቁጥር 22፡- «ከሚዳለስ ሦስት ከማ ይዳለስ ሁለት፣ ከደረቅ ሦስት ከእርጥብ አንድ፣ ከቆረሮ ሦስት ከሙቀት አንድ እድርጉ...» ቁጥር 23 ላይ፡- «ሠራው ቤቱን ሠርቶ የሚኖርበትን ምክንያት ዐውቀ። የቤቱም ማእዘን በአራቱ ባሕርያት ለሰላት፣ ነፋስ፣ ውኃ፣ መሬት/ ላይ መሠረተ።» ይለናል ። ስለዚህ ለባዊት ነፍስ ያለን በመሆናችን እንደ ዚህ የፍጥረታትን መገኛ ባሕርያትን መርምረን አዳዲስ የፈጠራ ሥራ ብን ሠራ ሥጋዊና መንፈሳዊ ሕይወታችን በተቀየረ ነበር ።

በቀጣይም ቁጥር 24 ላይ፡- «ለመና ገር ለመንቀሳቀስ...» ይለናል አባ ጊዮርጊስ «... የእርሱ ትንፋሽ የሕይወትም መንፈስ ያስፈልገዋልና እፍ ብሎ የሕይወት መንፈስን በንፍሐት አሳይ ረበት፣ ተንቀሳቃሽ ተናጋሪ አደረገው።» በማለት የተሠራው ነገር ሲንቀሳቀስ እንዲችል የነይልን አስፈላጊነት ያወሳ ናል። በዚህም እንደ እግዚአብሔር እፍ ብለን በንፍሐት ሕይወትን /ጸጋን/ ማሳደር ባንችልም ግዑዛን እግዚ አብሔር በሰጠን ዕውቀት አገጣጥመን ኃይል ሰጥተን ማሠራት የምንችልበት ዕውቀት እግዚአብሔር እንደ ሰጠን በማወቅ እስምርአችንን ልናነቃቃው ይገባል።

ልኬተ ምድር ÷ ልኬተ ቅርጽ /Geometry/

የቀመር (ሒሳብ) ዕድገት ከጥንተ ቅሪት ስብርባሪዎች /Archeological fragments/፣ ከሥነ ሕንፃ ቅሪት / Architectural Remains/ በዕውቀት ከተደገፉ ግምቶች /Educated guesses/ እንደ ተነሣ ይገመታል። ዘርፉ ከብዙ ሺሕ ዓመታት በፊት ከግብርና አጀማመርና ዕድገት ጋር የሰው ልጅ ቁጥሮችንና ቦታን ከመጠ ቀም አንጻር በስፋት በገበሬው ዘንድ ከጥቅም ላይ ውሏል። በዘመን ብዛት እየዳበረ ለቤት እንስሳት መቁጠርያ፣ ለእህል መከፋፈያ ቁጥርን ከመጠቀም ጀምሮ ወደ አርቲሜትክ እና ከዚያም ወደ አልጂብራ አድጓል። የቦታ ቀመር ደግሞ የእርሻ ቦታ፣ የግጥሽ መሬት አከፋፈልና አጠቃቀም ጋር ተያይዞ እንዳደገና አሁን ጂኦሜትሪ እንደ ተባለ፣ በአጠቃላይ በጥንት ጊዜ አርቲሜትክና ጂኦሜትሪ ይታወቁ እንደ ነበር መጻሕፍት ይነግሩናል። (Willia Dunhan, Journey through the Genius).

ሒሳብ በቁጥሮችና በሌሎች ሊለኩ የሚችሉ መጠኖች ያለውን ግንኙነት መግለጫ መንገድ ነው። ለሳይንስም ቋንቋው ነው። ሁለት ዓይነት የሒሳብ ትምህርቶች አሉ። «ንጽሕ» (Pure mathematics) ና «ተግ ባራዊ» (Applied

Mathematics/። ሁሉም ለጥያቄዎች (ችግሮች) መፍትሔ ሰጪ ሆነው ያገለግላሉ። ንጽሕ ሒሳብ በምልክቶች ወካይነት ረቂቅ ግንኙነቶችን ሲያጠና ተግባራዊ ሒሳብ ደግሞ የገሃዱን ዓለም ጥያቄዎች ፈተናዎች /ችግሮች/ መፍቻ ነው። ለሳይንስና ለምሕንድስና ሥራዎች መሠረታዊ መሣርያ ነው።

ከተግባራዊ ሒሳብ አንዱ ጂኦሜትሪ ነው። ጂኦሜትሪ ደግሞ ቃሉ የግሪክ ሆኖ ከሁለት ሥርወ ቃላት የተገኘ ነው። እነርሱም፡- 'geo' ማለትም መሬት (Earth) ከሚለውና 'metrein' ማለትም መለካት (to measure) ከሚለው ቃላት የተገኘ ሲሆን ባንድ ላይ ልኬተ ምድር /ቅርጽ / ጂኦሜትሪ/ የምንለውን ቃል ይሰጠናል። ይህም ስለ ምድር ወይም ቅርጽ አለካክ የሚያጠና የትምህርት ዓይነት ነው። ልኬተ ምድር/ቅርጽ/ / ጂኦሜትሪ/ የተለያዩ ዘርፎች አሉት። እነርሱም፡- ጠፍጣፍ ልኬት ቅርጽ (Plane Geometry)፣ ጠጣር /ግዙፍ/ ልኬት ቅርጽ (Solid Geometry) ይባላሉ። ሁለቱ ባንድ ላይ ኢኩሊዲያዊ ልኬት ቅርጽ (Euclidean Geometry) ይባላሉ።

ተንታኝ ልኬት ቅርጽ / Analytical Geometry/፣ ገላጭ ልኬት ቅርጽ (Projective Geometry) የሚባሉት ለምሕንድስና ዘርፍ ንድፍ ሥራ መሠረት የሆኑ ናቸው። ከእነዚህ በተጨማሪ ኦክሊዲያዊ ያልሆኑ ልኬት ቅርጽ (Non Euclidean Geometry) የሚባሉት እንደ ሃይፐርቦሊክ ና ኢሊፕቲክ /Hyperbolic and elliptic/ ልኬት ቅርጽ ናቸው። እነዚህ ለሥነ ከዋክብት ጥናት የዘርፉ ሊቃውንት የሚገለገሉባቸው ሲሆን ለአልበርት ኤንስታይንም እንጻራዊ ሕግ /Theory of Relativity/ መነሻዎች ናቸው። በተጨማሪም በአሁኑ ጊዜ ዳግመኛ ከጥቅም ላይ የዋለው «n-Dimensional Geometry» ወይም አራት ገጽና ከአራት ገጽታ በላይ ያለው ልኬት ቅርጽ የሚባለው ደግሞ ስለ ተደጋጋሚ ትንንሽ ቅርጾች የሚያጠናውና ክፍል ፋይ /ጥቃቅን/ ልኬት ቅርጽ / Fractional Geometry/ የሚባለው ነው። ይህም ለኮምፒዩተር ግራፊክስና ለሕዋ ጥናት የሚያገለግለው የልኬት ቅርጽ ዘርፍና /Differential geometry ና topology/ የቅርጾችን ጠባይ ከመተግጠፋቸው አንጻር የሚያጠና ነው። በማንኛችንም ውስጥ የሚገኘውና ለብዙ የሳይንስ ግኝቶች መነሻ የሆነው ግን በአሁኑ ሰዓት

በማንሰራራት ላይ ያለውና በየገዳማቱ ተደብቆ የሚገኘው <ቅዱስ ልኬት ቅርጽ> /Sacred Geometry/ ነው።

ሁሉም የልኬት ቅርጽ ዓይነቶች ከቅርጽና ከልኬት ወይም አለካክ ጋር የተያያዙ ናቸው። በዚህ ጽሑፍ በሰፊው የምንመለከተው ግን <ቅዱስ ልኬተ ቅርጽ> /Sacred Geometry/ ስለሚባለው የልኬተ ቅርጽ ምንነት ነው።

ቅዱስ ጂኦሜትሪ፣ ቅዱስ የመልክአ ምድር ጥናት /Sacred Geography/ ተብሎም ይታወቃል። ቅዱስ ልኬተ ቅርጽ ቅዱስ= የተባለበት ምክንያት ማንኛቸውም እግዚአብሔር የፈጠረው ፍጥረት በሙሉ በውስጡ በተመሳሳይ ስለት ወይም ልኬት ሆኖ በመገኘቱና በዓለም ላይ ያሉ ከ83,000 በላይ የተቀደሱ ቦታዎች ተብለው በሰው ልጅ የሚታወቁ ሁሉ አንዳቸው ካንዳቸው የሚገኙት በዚህ በተቀደሰ ልኬተ ቅርጽ መነሻነት በሚሠራው፣ መጀመርያና መጨረሻ በሌለው ጥምገ (Spiral) ላይ መደዳውን በመገኘታቸው ነው። በቤተ ክርስቲያናችንም እንደ ሚታመነው የጌታችን የመድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደም በነጠበበት ቦታ እንጂ እንደው በዘፈቀደ በማንኛውም ቦታ ቤተ ክርስቲያን አይታነጽም።

በዓለም ላይ ያሉ ሁሉም የተቀደሱ ቦታዎች በግብጽ ሀገር ከሚገኘው ከአንድ ነጥብ ቦታ ጋር ይገናኛሉ። እርሱም የፀሐይ መስቀል /Solar Cross/ ይባላል ። በዓለም ላይ ያሉ ቅዱሳን ቦታዎች በአጋጣሚ የተመሠረቱ ወፍ ዘራሽ ሳይሆኑ በሰው ልጅና በረቀቅ ጥበብ ከዚህ መስቀል ጋር ተገናዝበው ተነጻጽረው የቀንድ አወጣ ቅርፊት /Spiral/ በሚመስል መስመር ተስተካክለውና ተገናዝበው የተቀመጡ መሆናቸውን በዘርፉ የጠለቀ ምርምር ያካሄዱ ልሂቃን ያስረዳሉ።

/Durnvalo, p. 110-117/ ስለ ቅዱስ ልኬት ቅርጽ ለበርካታ የሳይንስ ግኝቶች መገኛ ነው። ለምሳሌ፡- ዜሮ ነጥብ ሥነ ኪን /Zero-Point technology/።

ይቀጥላል።

የማኅበረ ቅዱሳንን ገጸ ድር ይጎብኙ
www.eotc-mkidusan.org

ፕሮፌሰር ፓውሎ ማራሲኒ

«ግእዝ በሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች በምርጫ እንዲጠና ዕድል ይሰጠው።»

ፕሮፌሰር ፓውሎ ማራሲኒ የሴማዊ ሥነ ቃላት ልሳን ምሁር/

በ14ኛው ቁጥር ሦስት 1998 ዓ.ም እትማችን ከጣልያናዊው የሴማዊ ሥነ ቃላት ልሳን ምሁር ፕሮፌሰር ፓውሎ ማራሲኒ ጋር ያደረግነውን አጭር ቆይታ የመጀመሪያ ክፍል ማቅረባችን ይታወሳል። በቆይታችንም በመግቢያ ደረጃ የኢትዮጵያን ጥንታዊ ጽሑፎች ጥናት በአጠቃላይና በአውሮፓ የኢትዮጵያን የግእዝ ሥነ ጽሑፍ ጥናት አጀማመርና ዕድገት በተለይ ተመልክተናል። ፕሮፌሰር ማራሲኒም የኢትዮጵያን ጥናት ሥነ ቃላት ልሳን የጀመሩት ገና የ17 ዓመት ወጣት እያሉ መኾኑን፣ በመስኩ በርካታ ተመራማሪዎችን አስተምረው ማውጣታቸውን፣ በአውሮፓ የግእዝ ቋንቋ ትምህርት ይዞታ ምን እንደ ማመስል፣ የብራና ጽሑፎቻችንን እያያዘና በእርሱም ተጠቃሚ ለመኾን ምን ማድረግ እንደ ሚገባን አጫው ተወናል። በዚህ ዝግጅታችን ዲ.ን ደሴ ቀለብ፣ ዲ.ን ቸርነት አበበ እና ዲ.ን ደረጅ ጅማ ከፕሮፌሰሩ ጋር ያደረጉትን አጭር ቆይታ የመጨረሻ ክፍል ያዘን ቀርበናል። ፕሮፌሰር ፓውሎ ማራሲኒ በጣሊያን ፍሎሬንስ ዩኒቨርሲቲ የግእዝ ሥነ ጽሑፍን በሴማዊ /ሥነ ቃላት ልሳን/ Semitic Philology /ና በደቡብ ዕረቢያ ቋንቋዎች ጠገግ በስፋት በማጥናት የታወቁ ምሁር መኾናቸውን በድጋሚ እያስታወስን ስላደረጉልን ትብብር ከፍ ያለ ምስጋናችንን እናቀርባለን።

«ያለ ግእዝ ቋንቋ ከ19ኛው ምእት በፊት ያለውን ታሪካችሁን ልትረዱት አትችሉም።»

የግእዝ ጠቀሜታ ሃይማኖታዊ ብቻ አይደለም። የኢትዮጵያ ቀደምት ፖለቲካዊ፣ ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ባህላዊ ታሪክ ሲጠና የግእዝ ቋንቋ ድርሻ የላቀ ነው። ምክንያቱም በግእዝ የተጻፉት ሃይማኖታዊ መዛግብት ብቻ ሳይሆኑ የነገሥታቱ ዜና መዋዕል፣ ሥርዐተ መንግሥታቸውና ሌሎችም ታሪኮች ጭምር ናቸው። እስከ 19ኛው ምእት ድረስ እያንዳንዱ የኢትዮጵያ ጽሑፍ በግእዝ ተጽፏል። እርግጥ በጣም ጥቂት ጽሑፎች በጥንታዊው አማርኛ የተጻፉ ተገኝተዋል። እንዲሁም በጥንታዊው ሐረሪኛ የተጻፉ ጽሑፎች በ15ኛው ምእት ተገኝተዋል። ይሁን እንጂ ጥቂት ናቸው። ከ80% እስከ 90% የሚሆኑት የኢትዮጵያ ጥንታዊ ጽሑፎች የተጻፉት በግእዝ ነው። ይህ በራሱ ግእዝ የነበረውን ጠቀሜታ በይፋ ይናገራል። ያለ ግእዝ ቋንቋ ከ19ኛው ምእት በፊት ያለውን ታሪካችሁን ልትረዱት አትችሉም። ስለ ኢትዮጵያ ታሪክ፣ ባህልና ኹለንተና ለማወቅ ያለ ግእዝ ቋንቋ ዕውቀት አይቻልም።

ሁለተኛው የግእዝ ቋንቋ ወሳኝ ጠቀሜታ ለሴማዊ ሥነ ቋንቋ የቋንቋ ጥናት/ ነው። ምክንያቱም ሦስተኛው ጥንታዊ ሰነድ ነውና፤ የመጀመሪያው ደኪመንት ከክርስቶስ ልደት በኋላ በሦስተኛው ምእት የተጻፈው ነው። ለክንገሥ ጋደራት እንደ ጻፋቸው ትንንሽ ጽሑፎች ያሉት ማለት ነው። ነገር ግን ከቋንቋው ዘይቤ /typology/ አንጻር ካየነው ግእዝ ሴማዊ የሆነ ጥንታዊ ቋንቋ ነው። እንዲሁም ዛሬ ላለው የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቋንቋ ግእዝ ያበረከተው አስተዋዕልም ሆነ ያለው ጠቀሜታ ታላቅ ነው።

«አንድ ቋንቋ ሕያው ነው ለመባል በተለመዱ ዕለታዊ ንግግሮች ውስጥ ጥቅም ላይ መዋል አለበት»

አንድን ቋንቋ «ሞቷል» የምንለው ካለበት ሁኔታ በመነሣት ነው። «ሕዝቡ የግእዝን ቋንቋ በየዕለት ሥራውና ግንኙነት ውስጥ ለንግግር እየተጠቀሙ አይደለም» የምንል ከሆነ እንደ ላቲን ሁሉ ግእዝም ሞቷል። ኢትዮጵያ ውስጥ ከካህናት በስተቀር በግእዝ የሚጠቀም ማህበረሰብ ያለ አይመስለኝም። ካህናቱም ቢሆኑ ቋንቋውን ለመንፈሳዊ አገልግሎት እንጂ ከዚህ ወጣ ላለ ነገር አይጠቀሙበትም። ስለ አገር ካለ፣ ስለ ዩ.ኤስ.አሜሪካ ችግሮችና ስለ መሳሰሉት በግእዝ ያወራሉ ብዬ አላስብም። ይህ ዐይነትና ችግር ነው። ከዚህ አኳያ ከተመለከትነው ግእዝ ሞቷል። ምክንያቱም ዕለት በዕለት በሚደረጉ ንግግሮች ውስጥ ተሳትፎ የለውምና። ይኸውም ልክ እንደ ላቲን ቋንቋ ማለት ነው።

በትክክል ግእዝ መቼ እንደ ሞተ አናውቅ ይሆናል። በዛም አነሰም በ10ኛው ምእት ገደማ /በዘመነ አክሱም ፍጻሜ/ ላይ ሊኾን ይችላል። መደነቅ አያስፈልገም፤ የላቲን ቋንቋም የሞተው የሮም ግዛት መንግሥት ሲወድቅ ነውና። እርግጥ ላቲን በስድስተኛው ምእት ገደማ በመሞቱ ከግእዝ ይቀድም ይሆናል።

በኢትዮጵያ ግዛት ውስጥ ሴማዊ የሆኑ ሌሎች ቋንቋዎች አሉ። ይሁን እንጂ ከአውሮፓውያን ቋንቋ በተለየ ሁኔታ የግእዝ ድምፅ እንዳላቸው እየተቆጠረ አይደለም። የጣልያንኛ፣ የስፓኒሽ፣ የፖርቹጊዝና ፈረንሳይኛ ቋንቋዎች ከላቲን እንደ ተወሰዱና የላቲን ድምፅ እንዳላቸው ይታመናል። ትግርኛ፣ ትግረ፣ አማርኛና ሌሎች መሰል ቋንቋዎች ደግሞ የግእዝ ድምፅ እንዳላቸው ይታመናል። ነገር ግን አሁን ባለው የጎሳ ዝንባሌ መሠረት እነዚህ ቋንቋዎች የሌላ ቋንቋ ድምፅ እንዳላቸውና የግእዝ እንት ቋንቋዎች እንደ ሆኑ መታመን ተጀምሯል። ከግእዝ ጋር በተጥታ ይመሳሰላሉ። ነገር ግን ከግእዝ በተጥታ አልተወሰዱም። የሆነው ሆኖ የግእዝ ቋንቋ ቢቆይ ከ10ኛው ምእት ቢቀርብ ደግሞ ከዘጠነኛው ምእት ጀምሮ በሕዝቡ ዘንድ መነገር የቆመ ቋንቋ ነበር። በግእዝ ቋንቋ ያለመናገር ችግር ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ነው የተጀመረው።

በሌላ በኩል «አንድ ቋንቋ ዕለት በዕለት በሚኖረው የሕዝቡ ማህበራዊ ግንኙነት ውስጥ በንብረተሰቡ ባይነገርም በተወሰነ ደረጃ አገልግሎት ላይ ካለ ሞተ ሊገለጽ

ሐመር- መስከረም/ጥቅምት ፲፱፻፺፱ ዓ.ም.

አንቅጃም» ብለን ካተትን ግእዝ እስከ አሁን ያልሞተና በሕይወት ያለ ቋንቋ ነው ማለት እንችላለን። ይህን ግን በእውነትና በታማኝነት ለማለት የማያስችለን ምክንያት አለ። አንድ ቋንቋ «ሕያው ነው» ለመባል በተለመዱ ዕለታዊ ንግግር ውስጥ ጥቅም ላይ መዋል አለበት። በግእዝ ዙሪያ ያለው ችግር ከላቲን ጋር ተመሳሳይ ነው። በጣልያንም ሆነ በፈረንሳይ የላቲን ቋንቋ መነጋገሪያ እንዲሆን በየጊዜው የሚሠሩ ሥራዎች የሉም። ይህ በመደረጉ ግን ላቲንን ሕያው አያሰኘውም። ከአንዳንድ ልዩ ሁኔታዎች ውጪ አገልግሎት ስለ ማይሰጥ ሞቷል ማለት ይቻላል። ግእዝም እንዲሁ ነው።

የግእዝ ቋንቋን ሕዝባዊ ለማድረግ

ጥንታዊ ለሆነው የአገሪቱ ታሪክ ያላችሁን ፍቅርና ፍላጎት ሕዝባዊ ማድረግ፣ ማለትም ሕዝቡ ለአገሩ ታሪክ ፍቅርና ፍላጎት እንዲኖረው መሥራት አለባችሁ። በአጠቃላይ ባልልም አብዛኛው የአገራችሁ ሰው ለዘመናዊ ታሪክ ብቻ ነው ፍቅርና ፍላጎት ያለው። ይህ ዝንባሌ ደግሞ ግእዝ ቦታ እንዳይኖረው ያደርጋል። በጣልያን የላቲን ቋንቋ አሰልፎ ተደርጎ የሚቆጠረውን ያህል ግእዝም ያ ዕጣ ሊደርሰው ይችላል። አሁን ወደ ጣልያን ልጆች ወይም ወጣቶች ሄዳችሁ ስለ ላቲን ብትጠይቁት። «እኛ የዚህ ዘመን ትውልዶች ነን። ፍላጎታችን አሁን ባለው ዕድገትና ሥልጣኔ ላይ ነው ይሏችኋል።» እርግጥ የዘመኑ የሆነ ነገር በጣም ጠቃሚ ነው። ነገር ግን ትላንት የነበረውንም ጠቃሚነት ግምት ውስጥ ማስገባት ይኖርባቸዋል።

ለሁሉም አገሮች የቀድሞ ታሪካቸው በጣም ጠቃሚ ነው። ጣልያንም ሆነች ፈረንሳይ፣ እንግሊዝም ሆነች አሜሪካ እንዲሁም ኢትዮጵያ የቀድሞ ታሪካቸው ጠቃሚዎቻቸው ነው። ኢትዮጵያ በተለይ በአፍሪካ ከሰሐራ ደቡብ ከሚገኙ አገሮች ጋር ስትነጻጸር ያለፈ ታሪክን በደንብ መዝገብ የቆየች አገር ነች። ምክንያቱም ሩዋንዳና ኮንጎን የመሳሰሉት አገሮች የቀድሞ ታሪክ ነበራቸው። ነገር ግን በጽሑፍ ተመዝግቦ የተቀመጠ ምንም ነገር የላቸውም። በዚህ የተነሳ ቅድመ ልደተ ክርስቶስ ስለነበረው የሩዋንዳና ኮንጎን ታሪክ ለመናገር ያዳግታል። ስለዚህ ኢትዮጵያ በአፍሪካ ከሰሐራ ደቡብ ካሉ አገሮች ውስጥ የቀድሞ ታሪክን በአግባቡ መዝገብ የጠበቀች ነች። በአፍሪካ ደቡብ ሰሐራ ያልኩት ሰሜን ሰሐራ ያሉ የአፍሪካ ክፍሎች ዐረቦች ስለሆኑ ነው።

ባለፈው የአገሪቱ ታሪክ ፍቅራችሁንና ፍላጎታችሁን ጥልቅ ካደረጋችሁና በዚህ ከተጠላችሁ ለግእዝ ሊደረግ የሚገባውን ተገቢ ትኩረት መስጠት ትችላላችሁ። ቋንቋው ትኩረት እንዲያገኝ ብላችሁ ስፋት የሌለው ሥራ ማለትም በጥቂት ሰዎች፣ በከፍተኛ... ወዘተ ብቻ የምትሠሩት ሥራ መልካም ቢሆንም ብዙ የሚያስተግምን አይደለም።

«ብቸኛውና መሠራት ያለበት ነገር ግእዝ ለኢትዮጵያ ቀደምት ታሪክ ያበረከተውን አስተዋዕዩ ዛሬ ባለው ትውልድ ማስተማራት ነው።»

በተወሰነ ደረጃና ለተወሰነ ዓላማ ግእዝን በደንብ መናገር የሚችሉ ሰዎች ልታወጡ ትችላላችሁ። ለምሳሌ፡- ለሥነ መለኮት ጥያቄዎች /ጉዳዮች/ መፍቻ መዝገብ ቃላት አላችሁ። ይሁን እንጂ ለምሳሌ፡- ስለ ስፖርት፣ ስለ ፖለቲካ በግእዝ እንደ ልብ ለመናገር ያዳግታችኋል።

ምክንያቱም ለነዚህ የሚሆኑ ቃላት የላችሁም። ለምሳሌ፡- የአንድን አውርፕላን በምብ መጋደት በግእዝ እንዴት ብላችሁ ትገልጧላችሁ? የምትገልጡበት ቃል አላችሁ? የሚቻል አይመስለኝም። በአንድ ወቅት ላቲናውያን በደቡብ አሜሪካ ያደረጉት ኮንፍረንስ እንደ ነበረ አስታውሳለሁ። እኔ ላቲናዊ ስላላሆንኩ በስብሰባው ላይ አልተገኘሁም ነበር። ይሁን እንጂ ከፍሎረንስ ሄዶ በስብሰባው ላይ የተገኘ ንደኛዬ የሚከተለውን አጫውቆኛል። እርሱ ደግሞ በላቲን ቋንቋ በጣም የሚነራ ሰው ነበር። ታዲያ በስብሰባው ላይ ጠፈርተኛች በጨረቃ ላይ ስላደረጉት ምርምር በላቲንኛ ይናገር ነበር። እንደ ሚታወቀው ጨረቃ ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ <በሕዋ መርከብ > ያፈፈው ነጻ አርምትስሮንግ ነው። የዚህን ሰው ስም ወደ ላቲንኛ ለመተርጎም ተፈለገ። በመሆኑም ጉባኤው በእንግሊዝኛ አርም ስትሮንግ የሚባለውን ስም ወደ

ላቲንኛ <ፎርቴብራኩዌም> ሲል ተረጎመው። በላቲንኛ <ፎርቴ> ማለት ጠንካራ ማለት ሲሆን <ብራኩዌም> ደግሞ ክንድ ማለት ነው። ጉባኤው <ፎርቴብራኩዌም> የሚለው ግኝት ተቀባይነት ያለው ሆኖ ስላገኘው በዚህ መልኩ ሰይሞታል። ይህ ግን ለኔ ገርሞኛል።

እናንተም መሞከር ትችላላችሁ። ለግእዝ ትክክለኛ ውጥና አማኝዊውን ዋጋ የሚሰጠው የኔ አእምሮ አይደለም። ግእዝ እንደ ቋንቋ እስከ አሁን ድረስ በኢትዮጵያ አጠቃላይ ቀደምት ታሪክ ውስጥ ጉልህና ሰፊ ድርሻ አለው። ሌላ መንገድ አትፈልጉ። እስከ አሁን ለታሪክ ባለው ወሳኝ ጠቀሜታው ላይ የበለጠ ሙከራ ብታደርጉ ለአሁኑ እና ለቀጣዩ መሠረት መጣል ትችላላችሁ። ብቸኛውና መሠራት ያለበት ነገር ግእዝ ለኢትዮጵያ ቀደምት ታሪክ ያበረከተውን አስተዋዕዩ ዛሬ ባለው ትውልድ ማስተዋወቅ ነው።

ለምሳሌ፡- በስድስት ኪሎ ዩኒቨርሲቲ በድገረ ምረቃ ፕሮግራም የተጀመረው የሥነ ቃላት ልሳን /Philology/ ትምህርት ክፍል ይህን ለመሥራት እንደ አንድ መንገድ ሆኖ ያገለግላል። ምክንያቱም እስከ አለፉት ጥቂት ዓመታት ድረስ ለኢትዮጵያ ቀደምት ታሪክ በዩኒቨርሲቲው የተሰጠ ይፋዊ ፍላጎትና እንቅስቃሴ አይታይም ነበር። እናንተም የቤተ ክርስቲያንነቱ ልጆች የራሳችሁን መንገድ በመጠቀም በግእዝ ዙሪያ መሥራት ይገባችኋል። ይሁን እንጂ ከዚህ የሥነ ቃላት ልሳን ትምህርት ክፍል፣ ከቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኮሌጅ ጋር ትንጅት መፍጠር አለባችሁ። ለምሳሌ፡- ከማስተምራቸው ተማሪዎች በዙዎቹ ከቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኮሌጅ የመጡ ናቸው። ግእዝን ቀደም ብለው ስለ ሚያውቁ ለትምህርት ክፍሉም ሆነ ለራሳቸው ጥሩ ነው። ይህ ደግሞ ለሚደረገው ልዩ ልዩ ትንጅታዊ እንቅስቃሴ በጣም ወሳኝ ነገር ነው። በትንጅቱ ለአገሪቱ የቀደመ ታሪክ ዋጋ መስጠት ይኖርበታል እላለሁ። የሥነ ቃላት ልሳን /Philology/ ተማሪዎች ሥልጠናቸውን ሲያጠናቅቁ ጠቃሚ ፋይዳ ባለው ጥንታዊና ታሪካዊ በኾነችው በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ላይ የበለጠ ዕውቀትና ልምድ ይኖራቸዋል። ይህ ከዕንሰ ሐሳባዊ ጥናቶች መካከል አንዱ ስለሆነ የፊሎሎጂ ተማሪዎችም ሆኑ ትምህርቱ የብዙዎችን አእምሮ ይከፍታል። በዚህ ምክንያት ሰዎች የቀደመውን ለመረዳት ሰፊ ግንባቤ ይኖራቸዋል።

«ግእዝ ተፈላጊነት የሚኖረው ለቀድሞው የአገሪቱ ታሪክ ፍቅር ያለው ሰው ማፍራት ስትችሉ ነው።»

ግእዝን በመማርና በማስተማር ሂደት ላይ የአፈጻጸም ችግሮች አሉ። ሥር ከሰደደው የግእዝ ችግር ይልቅ የቋንቋ ፋክክር ላይ ነው ሙከራችሁ። እዚህ ላይ ግን ብዙ አትደከሙ። ይህ ማስገደድ ይሆናል። ከዚህ ይልቅ ቀደም ሲል የነበረው፣ የአገሪቱ ታሪክና ባህል ተመዝግቦ የተቀመጠበት ቋንቋ /ግእዝ/ ተፈላጊነት የሚኖረው ለቀድሞው የአገሪቱ ታሪክ ፍቅር ያለው ሰው ማፍራት ስትችሉ ነው። ለየትኛውም አገር ያለፈው ታሪክ ጠቃሚ እንደ ሆነ ከተገነባችሁ ይህን አድርጉ። ደግሞም ጠቃሚ ነው። ጠቃሚነቱን ደግሞ ደርሳችሁበታል። ለምሳሌ፡- በአ.አ.ዩ የተቋቋመው የልሳን ግእዝ ወዳጆች ማሳበር ይህን ማድረግ ይችላል።

ይህን ምክራን እዚህ ባለመሆኔ ለሌሎች ማካፈል አልችል ይሆናል። ነገር ግን ቀደምት የሆነውን ነገር አስረግጣችሁ ልትይዙት ይገባል። የቀድሞውን ታሪክ ስል በአጠቃላይ የአገሪቱን ታሪክ ነው። ይህም የቤተ ክርስቲያንን፣ የአካላቸውን የጦርነቱን፣ የኢኮኖሚውንና በአጠቃላይ ያለፈውን ታሪክ ይይዛል። ይህ በአውሮፓ በጣም ቀላል ነው። ባለፈው ነገር /ታሪክ/ መማሪያ ማለት አሁን ባለው ነገር መማሪያ ማለት ነው። ምክንያቱም ያለፈው በዛሬው ላይ የሚያሳድረው ተጽዕኖ አለፍ። ስለዚህ ስለ ቀድሞው ሳታውቅ ዛሬ ያለውን ነገር በትክክለኛው መንገድ መመርመር አትችሉም። የቀድሞ ታሪክ ጠቃሚ ነው የሚባለው ለዚህ ነው። አሁን ያለውን በትክክል ለመረዳትም ይጠቅማል።

የሐመር መጽሔት ዝግጅት ክፍል የግእዝ ቋንቋ ያለውን የማይተካ ዘርፈ ብዙ ሚና በማጠናኘት የአገባብያን ፍላጎት መሠረት በማድረግ ይህን «አቡጊዳ - የግእዝ ቋንቋ ትምህርት» የተሰኘ ግምድ ከ1994 ዓ.ም. ጀምሮ መክፈቱ ይታወቃል። በግምዱ የሚቀርበው ትምህርት በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ መምህራንና ተማሪዎች በሚያዝያ ወር 1997 ዓ.ም በተቋቋመው «የልሳነ ግእዝ ወዳጆች ግብር» የሚዘጋጅ ነው። ማሳበሩ ለግእዝ ቋንቋ ፍላጎት ያላቸውን ሁሉ በቋንቋው ማንበብ፣ መጻፍና መናገር የማስቻል፣ በቋንቋው የተጻፉትን ዕድሜ ጠገብ መጻፈፍት በመመርመር ያከበቱትን ልዩ ልዩ ሀብት ለትውልድ የማቆየት ዓላማና ግብ አንገብ የተነሳ ነው።

ባለፈው የ14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስት ግንቦት/ሰኔ/ሐምሌ 1998 ዓ.ም. እትማችን የግሶችን ሂደት በካልኪድ አንቀጽ /በሁለተኛ ዐቢይ አንቀጽ/ በዝርዝር መግጫ ችን ይታወቃል። በዚህ እትማችን ደግሞ ዘንድ አንቀጽ ወይም ትእዛዝ አንቀጽ መሠረት በማድረግ ትምህርታችንን እንቀጥላለን። ከዚህ በፊት ግን ባለፈው እትም ላቀረብናቸው መልመጃዎች ምሳሌን እናስቀድሳለን።

ጠ/ር ደሴ ቀለብ/

በሐመር መጽሔት 14ኛ ዓመት ቁጥር ሦስተኛ ግንቦት /ሰኔ/ ሐምሌ ፲፱፻፺፮ ዓ.ም አቡጊዳ የግእዝ ቋንቋ ትምህርት ግምድ የወጣው ምልጫ/መልመጃ መልሶች

1. ሀ	7. ለ
2. ሠ	8. ሀ
3. ሀ	9. ለ
4. ለ	10. ለ
5. ሀ	11. ሀ
6. ለ	12. ለ

ዘንድ አንቀጽ ወይም ትእዛዝ አንቀጽ

የአርእስቱ ዘንድ አንቀጽ

ኃላፊ	ዘንድ/ትእዛዝ
1. ቀተለ	ይቅትል- ይግደል/ይገድል ዘንድ
2. ቀደሰ	ይቀድስ - የመሰገን/የመሰገን ዘንድ
3. ባረከ	ይባርክ- ይባርክ/ይባርክ ዘንድ/ ይል/
4. ዴገነ	ይዴግን - ይከተል ይከተል ዘንድ/
5. ፍለው	ይፍሉ - ይጠብቅ/ይጠብቅ ዘንድ/
6. ደንገወ	ይደንገወ - ይፍራ/ ይፈራ ዘንድ/
7. ብሀለ	ይብሃል - ይበል ይል ዘንድ/
8. ማሀረከ	ይማሀርክ - ይማርክ ይማርክ ዘንድ/
9. ገብረ	ይግበር- ይሥራ ይሠራ ዘንድ/
10. ሢመ	ይሢም - ይሹም ይሹም ዘንድ/
11. ቆመ	ይቆም - ይቆም ይቆም ዘንድ

በዐሥሩ መራሕያን

አነ	ዘንድ	አገድል ዘንድ	ትእዛዝ
አንተ	እቅትል	ትገድል ዘንድ	ልግደል
አንቲ	ትቅትሊ	ትገድይ ዘንድ	ግደይ
አንትሙ	ትቅትሉ	ትገድሉ ዘንድ	ግደሉ
አንትን	ትቅትላ	»	ግደሉ
ንሕነ	ንቅትል	እንገድል ዘንድ	እንግደል
ውእቲ	ይቅትል	ይገድሉ ዘንድ	ይግደል
ይእቲ	ትቅትል	ትገድል ዘንድ	ትግደል
ውእቶሙ	ይቅትሉ	ይገድሉ ዘንድ	ይግደሉ
ውእቶን	ይቅትላ	ይገድሉ ዘንድ	ይግደሉ

ማበታወሻ፡- ከአንተ፣ አንቲ፣ አንትሙ፣ አንትን ውጭ፣ ዘንድም ትእዛዝም አንድ ነው።

- ዘንድ አንቀጽ እንደ |ደ/ የሚለውን ቃል እና ለ|ል/ የተባለ ሆኖ ያላት ይይዛል። እንደገድል |እቅትል/፣ ለገድል |እቅትል/፣ ለገድል |ይቅትል/...።
- ከመ |እንደ/ በአንቀጾች ላይ ሲያርፍ እንደ አንቀጾቹ ሁኔታ እና ጊዜ ይፈታል።
- ከመ ነገድግ፣ ይቅር እንድንል |ለወደፊት/ - ከመ ንቀትል |ካልኪድ አንቀጽ/

ንግድና እና ቅድስና ..

ከጽ ሙ የገር

ይህን ያህል ደክሜ እንዴት ይኛን አገኛለሁ አንበል። ይህ ሰይጣንና አልጠግብ ባይነት የሚቀርቁብን ሐሳብ ነው። ለምሳሌ አንድ ሰው በወር አንድ ሺሕ ብር ያተር ፋል፤ ሌላው ደግሞ ዐሥር ብር ሊያገኝ ይችላል። ባለ ዐሥር ብር ለኔ የተደረገው ብዙ ነው ካለ በዚያ እርካታ አለው። ሰውካ ባቁላ በልቶ ቁርቦት ላይ ተኝቶ ተመስገን እያለ በጤና ይኖራል። አንቅልፍ እንኳን የሰላም ነው። ከዝሆን ጥርስ በተሠራ አልጋ ላይ ቢተኝ፣ ጥሬ ቢቀረጥም እግዚአብሔር የሌለበት ሕይወት ሰላም የለውም። ሰላም በማጭበርበርና በበደል መንገድ በተሰበሰበ ገንዘብ አይገኝም። አንድ ሰው ብዙ ባም ታታ ቁጥር ይበልጥ የገላና ሰላሙን ያጣል።

ሃሬ ክርስቲያን ነጋዴዎች ከብልሹ ተግባራት መለየት አለብን፤ «የሚያምን ከማያምን ምን «ገብረት አለው» 12ቆር. 6+14/ ተብሏል። እንዲያውም «ወይ ሞታት አይደለህ ወይ በራድ አይደለህምና ከአፈ አውጥቼ ልተፋህ ነው» 1/ራእይ.3+15/ የተባለው ለእኛ ይመስለኛል። ክርስቲያን ነኝ የሚለውም ነጋዴ ከሞሽ ከአሕዛብ ነጋዴ በምን ይለያል? ቅድስና መለየት ነው። የእግዚአብሔር ከሆን በእውነትና በመልካም ሥራችን መለየት አለብን። የዕለት ከዕ ለት ሕይወታችን የመናገርን ያህል መስበክ መቻል አለብን። ጊዜው ከፊት ይልቅ ባጠ ረበት በዚህ ዘመን ቆም ብለን ማሰብ ይገባል። ትላንት ዐሥር ብር ማግኘት እንፈልግ የነበረውን መቶ ላይ አድርገናል። መቶ እንመኝ የነበረውን ሺሕ ሺውንም። እልፍ...ታዲያ ከምንም እዚህ ካደረገን ሃሬ ካለንበት ወደ ሌላ ማድረስ እንደ ሚቻል ለምን እናምንም? መቼም ቢሆን እግዚ አብሔር ከጥያቄያችን በላይ ስጠን እንጂ ከንፍገት የተነሳ የከለከለን ነገር የለም። ሰዎችን በማየት ስንከተል መድረሻችንን ሳና ወቅ እንቀር ይሆናል። ከእኛ በግልም ትርፍ የበለጡን ለንደርስባቸው ስንጥ እንርሱም ሲሸሹን «የመጻን ቀን ሃሬ ነው» መባሉን ረስተናል፤ በቀኒቱም ሳንጠቀም የተቀ ደሰ ሕይወትም ሳንገር ጊዜያችንን ጨረ ስን። ደንገት መጠራታችን አይቀርም። በእ ግዚአብሔር መንግሥት ቦታ ከምናጣና በምድርም ሰላም የለሽ ሕይወት ከምንመራ እግዚአብሔር ኑሩት ያለንን የቅድስና ሕይ ወት ለመኖር እንሸቀዳደም። ያን ጊዜ ሰላ ማችን ይበዛል። ፍጻሜያችንም በእግዚአብሔ ር ዕቅፍ መኖር ይሆናል።

በዘመናችን ወጣቶች |ያላገቡ/፣ ባለ ትጻርችና ነጋዴዎች ከዕውቀታቸውና ከሕ ይወት ተሞክሮአቸው በመነሣት ስለ ቅድ ስና የሰጡንን ልዩ ልዩ አስተያየት ማቅረብ በዚህ ዝግጅት ፈጽመናል። በቀጣይ እትም የቅድስና ሕይወት በሌሎች የሕይወት መስኮች ውስጥ ባሉ ሰዎች ዘንድ እንዴት እንደ ሚታይና እንደ ሚኖር ልናስተባባችሁ እንሞክራለን።

ይቆየን። ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

አቡጊዳ - የግእዝ ቋንቋ ትምህርት

ይቅር እንደምንል /ልማዳዊ፣ ዘወትር/
-ከመ ንገድግ- ይቅር እንል ዘንድ - ከመ ንቅትል /ዘንድ አንቀጽ/

ቀደስ - አመሰገን

	ዘንድ (In order to)		ትእዛዝ (In order to)Praise	
አነ	እቀድስ	አመሰግን ዘንድ	እቀድስ	ሳምስግን
አንተ	ትቀድስ	ታመሰግን ዘንድ	ቀድስ	አመስግን »
አንቲ	ትቀድሲ	ታመሰግኝ ዘንድ	ቀድሲ	አመስግኝ »
አንትሙ	ትቀድሱ	ታመሰግኑ ዘንድ	ቀድሱ	አመስግኑ »
አንትን	ትቀድሳ	ታመሰግኑ ዘንድ	ቀድሳ	አመስግኑ »
ንሕነ	ንቀድስ	እናመግን ዘንድ	ንቀድስ	እናመስግን »
ውእቱ	ይቀድስ	ያመሰግን ዘንድ	ይቀድስ	ያመስግን »
ይእቲ	ትቀድስ	ታመግን ዘንድ	ትቀድስ	ታመስግን »
ውእቶሙ	ይቀድሱ	ያመሰግኑ ዘንድ	ይቀድሱ	ያመስግኑ »
ውእቶን	ይቀድሳ	ያመሰግኑ ዘንድ	ይቀድሳ	ያመስግኑ »

ማስታወሻ:- ከአንተ፣ አንቲ፣ አንትሙ፣ አንትን ውጭ፣ ዘንድም ትእዛዙም አንድ ነው።

ገብረ - ሠራ

	ዘንድ (In order to)		ትእዛዝ		(In order to)Do
አነ	እግበር	እሠራ ዘንድ	እግበር	ልሥራ	(In order to)Do
አንተ	ትግበር	ትሠራ ዘንድ	ግበር	ሥራ	»
አንቲ	ትግበሪ	ትሠራ ዘንድ	ግበሪ	ሥሪ	»
አንትሙ	ትግበሩ	ትሠሩ ዘንድ	ግበሩ	ሥሩ	»
አንትን	ትግበራ	ትሠሩ ዘንድ	ግበራ	ሥሩ	»
ንሕነ	ንግበር	እንሠራ ዘንድ	ንግበር	እንሥራ	»
ውእቱ	ይግበር	ይሠራ ዘንድ	ይግበር	ይሥራ	»
ይእቲ	ትግበር	ትሠራ ዘንድ	ትግበር	ትሥራ	»
ውእቶሙ	ይግበሩ	ይሠሩ ዘንድ	ይግበሩ	ይሥሩ	»
ውእቶን	ይግበራ	ይሠሩ ዘንድ	ይግበራ	ይሥሩ	»

ሢመ - ሸመ

	ዘንድ		ትዕዛዝ		(In order to)appoint
አነ	እሢም	እሸም ዘንድ	እሢም	ልሸም	(In order to)appoint
አንተ	ትሢም	ትሸም ዘንድ	ሢም	ሸም	»
አንቲ	ትሢማ	ትሸማ ዘንድ	ሢማ	ሸማ	»
አንትሙ	ትሢሙ	ትሸሙ ዘንድ	ሢሙ	ሸሙ	»
አንትን	ትሢማ	ትሸሙ ዘንድ	ሢማ	ሸሙ	»
ንሕነ	ሢም	እንሸም ዘንድ	ንሢም	እንሸም	»
ውእቱ	ይሢም	ይሸም ዘንድ	ይሢም	ይሸም	»
ይእቲ	ትሢም	ትሸም ዘንድ	ትሢም	ትሸም	»
ውእቶሙ	ይሙ	ይሸሙ ዘንድ	ይሢሙ	ይሸሙ	»
ውእቶን	ይማ	ይሸሙ ዘንድ	ይሢማ	ይሸሙ	»

ቆመ=ቆመ

	ዘንድ		ትእዛዝ		(In order to)Stand
አነ	እቁም	እቆም ዘንድ	እቁም	ልቁም	(In order to)Stand
አንተ	ትቁም	ትቆም ዘንድ	ቁም	ቁም	»
አንቲ	ትቁማ	ትቆማ ዘንድ	ቁማ	ቁማ	»
አንትሙ	ትቁሙ	ትቆሙ ዘንድ	ቁሙ	ቁሙ	»
አንትን	ትቁማ	»	ቁማ	ቁሙ	»
ንሕነ	ንቁም	እንቆም ዘንድ	ንቁም	እንቁም	»
ውእቱ	ይቁም	ይቆም ዘንድ	ይቁም	ይቁም	»
ይእቲ	ትቁም	ትቆም ዘንድ	ትቁም	ትቁም	»
ውእቶሙ	ይቁሙ	ይቆሙ ዘንድ	ይቁሙ	ይቁሙ	»
ውእቶን	ይቁማ	ይቆሙ ዘንድ	ይቁማ	ይቁሙ	»

ማስታወሻ:- በዘንድ እና ትእዛዝ የፊት ቅጥያዎቹ /Prefix/ እንደ ካልአይ ሲሆን በግሱ ላይ ግን የመለዋወጥ ጠባይ ይታያል። ቀተሉ - በዙውን ጊዜ የሳድስነት ጠባይ አለው። ቀደስ የግእዝነት ጠባይ አለው።

ይቆየን
ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

«ግእዝ በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች በምርጫ እንዲጠና ዕድል ይሰጠው»

ከገጽ ፳፮ ገጽ ፻፲፭

በዕንሰ ሐሳብ ደረጃ ግእዝን በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች መስጠት ቢቻል መልካም ነበር። በተግባር ግን ይከብዳል ብዬ አምናለሁ። ምክንያቱም ለዚህ ማስረጃ የሚሆን የጣልያንን ተሞክሮ ለነግራችሁ እችላለሁ። ሕገን ሳለሁ የላቲን ቋንቋ በሁሉም የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ውስጥ ይሰጥ ነበር። ይሁን እንጂ ሁሉም ትምህርት ቤቶች እኩል ለሆኑ ዓመታት ቋንቋውን አይሰጡም። አንዳንዶቹ ለሦስት ሌሎችም ለአምስት ዓመታት ይሰጡ ነበር። በአጠቃላይ እንደ የትምህርት ቤቶቹ ዐይነት ይለያይ ነበር። በአሁኑ ወቅት በአጠቃላይ ግለት ይቻላል ምንም ዓይነት የላቲን ቋንቋ አይሰጥም። ተማሪዎችም ትተውታል። ምክንያቱም ያን መሰሉን አስጣጥ የቀደሞዎቹም ሆነ የዛሬዎቹ ተማሪዎች እንደ ሥቃይ ቆጥረውታል።

እናንተም በዚህ መሰል ሁኔታ ውስጥ ሁኑ አትሁኑ የማውቀው ነገር የለም። ልትጥክሩት ትችላላችሁ። ለምሳሌ:- የግእዝን ቋንቋ በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ውስጥ እንዲጠና እንደ ምርጫ አድርጋችሁ ማቅረብ ትችላላችሁ። አንድ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪን እንዲህ ብላችሁ ልትጠይቁት ትችላላችሁ:- «በሳምንት ውስጥ ለአንድ ወይም ለሁለት ሰዓት ግእዝን ለማጥናት ጊዜ ይኖርሃልን? ግእዝ ያለፈውን የህገ ርዕን ታሪክ ለማወቅ ያስችልሃል። ከዚህ በኋላ የወደ ፊትን አማራጭ አንተ ትውስጥህ።»

ስለዚህ ተማሪዎች ግእዝን በምርጫ እንጂ በግዴታ እንዲያጠኑ አለማድረግ ያስፈልጋል። እንዲህ ካደረጋችሁ ተቃራኒ የሆነ ውጤት ታችላላችሁ። በየትኛውም ትምህርት ቤት በምርጫ የሚጠኑ ትምህርቶች አሉ። ግእዝ ለምን ይህ ዕድል አይሰጠውም? ምናልባት በአትዮጵያ ያለውን የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ተለምደዎ አሠራር አላውቅም። የሆነው ሆኖ ግእዝ በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች በአማራጭ ሊጠና የሚችል ትምህርት መሆን ይችላል። ማስታወስ ያለባችሁ ነገር፦ ግእዝን በግዴታ በሰዎች ላይ መጫን እንደ ሊለባችሁ ነው። ከዚህ ይልቅ ጥንታዊውን ያለፈውን ታሪክ ለማወቅ የሚያስችል ጠቃሚ ቋንቋ መሆኑን በስፋት ማሳወቅ ይኖርባችኋል።

ስለዚህ ታሪካዊ ጠቀሜታውን ሳታስገነዝቡና ፍላጎት ሳታሳድሩ ተማሪዎች ግእዝን እንዲያጠኑ አታስገድዷቸው። ይህን መሰሉ ድርጊት ካልግእዝ እንደ ላቲን አሰልፎ ነው የሚሆነው።

ቀደምት የሆነውን የአገራችሁን ታሪክ ጠቀሜታ ማሳወቅ አለባችሁ። ያን ለማወቅ ሲል ነው ትውልዱ ግእዝን ለያውቅ የሚችሉ ሰው። ከዚህ በኋላ ብዙ ሳይሆን ጥቂት ተማሪዎችን ታገኛላችሁ። እነርሱም እንደዚህ በማለት ሊጠይቁችሁ ይችላሉ። «ቀደምት የሆነውን የኢትዮጵያን ታሪክ ለማወቅ የግእዝ ድርጅት ምን ድን ነው? ለመሆኑ በጥላታ የተመሠረተና በአግባቡ የተመዘገበ ጽሑፍ እናገኝ ይሆን?» ያን ጊዜ ተማሪዎች ለግእዝ ያላቸው ፍላጎት አመርቁ በሆነ መልኩ ያድጋል። እናንተም የዘመነ አክሱምን ጽሑፎች፣ ሐውልቶች በፊልም፣ በፎቶግራፍ ለታላቁ አቶሎግያል ወይም ጥንታዊውን የደብ-በ ዐርቢያ ጽሑፍ ማሳየት አለባችሁ። ያላቸውን መመሳሰል ሌሎች ነገሮችም ማሳየትና ማስረጃት ይጠበቅባችኋል። እርግጠኛ ነኝ ያን ጊዜ በቀድሞው የአገሪቱ ታሪክ ይማረካሉ። ያንንም ለማወቅና ለመረዳት ግእዝን ይማራሉ። †

መናገር በሚገባቸው ወቅት ዝም የሚሉ ሁለ-ራሳቸውን ብቻ ሳይሆን ሌላውንም ይገድላሉ።»

«ከዚህ ያደረሰኸኝ እኔ ማን ነኝ? ቤቴስ ምንድን ነው?» አለ ንጉሠ። ለዚህ ያባታኝ እግዚአብሔር ምስጋና ይደረሰው። የዛሬ ዓመት በዚህች ምድር ነዋሪዎች የነበሩ ዛሬ ግን በሞት ተጠርተው የሄዱ ብዙዎች ናቸው። እኔና እርስዎ ደግሞ ስለ ቀደመው ኃጢአታችን ንስሐ ገብተን ፈቃድ እግዚአብሔርን ወዲህ መፈለግ እንድንመለስ ዕድሜ ሰጠን። ተመስገን እንበለው። እንደ ምን ሰነባታችሁልኝ።

ዛሬም መንገደኛ ነኝ። ግን ወደ ራሴ መጓዝ የተሳካኝ። እንዲያው እርስዎ ግን ወደ ራስዎ ተገዛው ወይም ከራስዎ ጋር ሆነው ተገዛው ያውቃሉ? ከተጓዙ ታደለዋል።

ያኔ በመጋቢት በሚያዝያ ቃል ገብቼላችሁ ነበር። እናንተ-ጋ ገም ብላችሁ ቃል አትግቡ። ቃል ከገባችሁም ቃላችሁን ጠብቁ። አም ብለ መገመጫ ነበር ቃል። የዚህች ሀገር ድክነት መቻ ይሆን የሚያበቃው? የእርስዎ መደከሞት የመገመጫን ቃናና ለዛ በሰላሳ ብዬ ብንግራችሁ ደግሞ ወይ ታሙሻላችሁ ወይ ትከራከሩኛላችሁ። እኔ ምን ቸገረኝ። ሥራ ላጣው ክፍት የሥራ ቦታ ሆኖ የተገኘው መገመጫ ማውጣትና ትጻር መመሥረት ነው ብላችሁት። ለዚያውም «Qualification» የማይጠይቅ ክፍት የሥራ ቦታ።

የሥራ ፈጠራ ባለቤት መሆን ጥሩ ነው። ቤተ ክርስቲያን፣ እስካሁን ያላቀረቡታልንን «መገመጫ» ፈጥሮ ማቅረብ ድንቅ ፈጠራ ነው። እንኳገር፣ እንማገር። ስለ ቤተ ክርስቲያናችን ክብር እንሥራ። መገመጫ ለፈጣሪ የሚቀርብ መሥዋዕት ነው። እግዚአብሔርም የምስጋና መሥዋዕት ይጠየቃል። ግን ደ.ቃ.ዲ. ነው። መዝላ49፡14። እንዲህ ማለት እኔ ላስተምርዎት አይደለም። እንኳገር ብዬ ነው እንጂ። መሥዋዕትን ደግሞ እግዚአብሔር የሚቀበለው የአቅራቢውን ልቦናና የመሥዋዕቱን መልካምነት ተመልክቶ ነው። ስለዚህ የመገመጫ ካሉት ገበያ ተኮር ሳይሆን እግዚአብሔር የመስገንታልን? ወይ ይቀበላል? ወይ ግን ለሚገርታልን? ምን ይገርባል? የቤተ ክርስቲያኒቱ ስሜን ይገለጻል? የሚሉ ነገሮች ቅድሚያ ትኩረት ሊሰጣቸው ይገባል።

ባለፈው መገመጫ ላወጣ ነው ብዬችሁ አልነበር። የሆነ ግጥም ገጠምኩና እንዲመገመር ቤት ሄድኩና እንዲያጠጡልኝ ተነጋገርሁ። ለምሳሌ፡- በካሲት የቀረጸችን መገመጫ አስማደችው። ሰውየው ካጸመጡ በኋላ፡- «ጥሩ ነው። ግን ሰው የንስሐ መገመጫ ስለማይፈለግ አናስተናግድም» አልኩ። እውነት ይሆን? እኔ ግን ከእካቴው ተወክት። እዚያው ቆሜ እንደ «የመገመጫ Clip» አየሁ።

ምንብብ አለው። ብርሃን ያንሰዋል። እንባባው ማንነቱ በውል አይታወቅም። እንዳይታወቅ ሰጥቶ ይሆን? ሙሉውን የካሲቱን ይዘት ቆሜ ሰግሁት-ጋ አየሁት። 'VCD' ነው። እንዲሁ በግራ በጸገት ተቀላቀለቱ በየወገኑም የሆነ ነገር ፍለጋ ሲገኝረተት ይታያል። እኔን!! መልእክቱ ምን ይሆን? እንጂ። የሰውን ኑሮ ውጣ ውረድ ያሳያል እንዳልላ ተሟሰ ለብሶ መስቀል በደረቱ ላይ እንጠልጥሎ ነው። ግን ቀሚሱን መስቀልን ማን ባርኮ አለበት? እዚህ ላይ የሰግሁት ነገር አለ። ዲያቆናት በየዓውደ መንበሩ የሚያደርጉትን መስቀል ያደርጉ ዘንድ ሥርዐተ ቤተ ክርስቲያን አይፈቅድላቸውም። ግን ዛሬ የትኛው ጳጳስ፣ ቆሞስ፣ መነኩሲ፣ ቄስ፣ ዲያቆን ወይም ምእመን መሆኑን ለመለየት እስኪዳግጉት ድረስ የታችኛው የላይኛውን ልብስ እየለበሱ መስቀል እያደረጉ ምእመኑ ግራ ገብቶታል።

ለላኛው የ'VCD'ው Clip ደግሞ ስለ ተንደላተው ኑሮው ያሳያል። ቢርወጥ ከምገውተሩ፣ መኪናው፣ የመኖሪያ ቤቱ ..... ተመስገን አደረግኸኋል። የመገመጫ መልእክት። ጥሩ ነው። በመገመጫ ውስጣዊ ፍላጎትን አሳይቷል። ግን ለሰጣው ለተመልካቹ በተለይ ለእኔ ቢጠው ለድካው ምን ይሆን መልእክቱ? በርግጥ ድካው እንኳን 'VCD' ማጫወቻ 0.10 ግራም ጸባ መግጥ አተቷል። ደግሞስ 'አሳባቸው ምድራዊ' እንደ ተባለው አይሆን ይሆን?

ለላም አለ። ከእኛቹ አላት /ብርሃን/ የሚያወጣ። ይኼ አካ የዲያብሎስ ሥራ ነው። የትዱላን ብርሃን የለቡና ብርሃን ነው። የአስተሳሰብ የምኞት፣ የምግብ ብርሃን ነው። ያዘውን የሚያረጋጋውም የመልካም ምክራቸው ብርሃንነት ነው። ክርስቶስ እንኳን ብርሃን ሲሆን ከእኛ የብርሃን ጨረር አልነሱም። ለላም አለ። እንዴ ሲመነኩስ እንዴ ሲቀስሱ- ሲታም እንዴ በቆብ ስትታይ ደግሞም ስታወልቱ- አንደኛው ዘግራ እንዴ ሲከናበስ ... ሁሉም ይታያል። የባቢሎን ዓይነት ነገር ነው የተደበላለቀበት።

ስለዚህ 'VCD' እንዴ ተጠይቆ ምን አለ መሰላችሁ። «ትክክል ነን አይደለንም ለማለት ያስቸግራል። ብቻ ጊዜው ገና ነው» አለና መልስ ሰጠ። /ቬርኒካ ጋዜባ ቁ.1/። የምን ጊዜ? የቤተ ክርስቲያኒቱን የመገመጫ ስልት ወደ የት የመወሰድ ዕቅድ ነው ያለው? አንድ ጊዜ ከአንድ የፕሮቴስታንት ድርጅት «ገነት ቤተ ክርስቲያን» ለተባለው የፕሮቴስታንት እምነት ተቋም የተጻፈና የወደፊት ዕቅዳቸውን የሚገልጥ ደብዳቤ እጂ ገብቷል። ምን ይላል? 1/ በቀላል አግኛኛ የተተረ ጌመውን መጽሐፍ ቅዱስ ወደ ገጸማት መውሰድና ለመነካቱ ማደል 2/ የእርቶዳክስ የሚመስሉ «መገመጫትን» በብዛት ማዘጋጀት፣ ይላል። ልብ ያለው ያስተውል። ታዲያ ምድሪቱን በምስ ጋናቸው የከደኑ፣ የሸፈኑ ዘገገሮቻን ተብለው በአንድ ግለሰብ ሙገሳ የቀረበላቸው የዚህ ጉዞ ወዴት ይሆን? እነርሱም «ጊዜው አልደረሰም» ብለውናል። እኛም ዕድሜ ይስጠንና ጊዜው ሲደርስ እናየዋለን።

ፕሮቴስታንቶችና የተሐድሶ መናፍቃን በመገመጫ በኩል ሕመም ሲጀምራቸው ሕዝቡ የሚወደውን ነገር አስመስለን ሕዝቡን እንደዘገቡለን በሚል ሰበሰብ ነበር። ዛሬስ የት ደረሰ? እኛስ ነገ መገመጫና ዘፈኑ አንድ ሆኖብን ለመለየት ግራ አንጋቢ ይሆን?

ይህ ገብቷቸው ጥሩ መልእክትና ቃና ያላቸውን መገመጫት ለቤተ ክርስቲያኒቱ የቀረቡ ልጆቹ በእውነቱ ሊመሰግኑ ይገባቸዋል። ምእመናንም የቤተ ክርስቲያኒቱ የክነውንና ያልክነውን እንለይ።

ይብቃኝ። እግዚአብሔር እንደ ቅዱስ ጳዊት በዝግግራቸው አጋንንት ከሚያደርሱት የመንፈስ ሥቃይ የሚያላቅቁት እንደ ቅዱስ ያፌና ነገር ሃይማኖታቸውን ከምስጋና ጋር አስተባብረው የሚያስተምሩ ለላምንትና በወረት የሚደመጡ ሳይሆኑ ኃይለ መንፈስ ቅዱስ ያላቸውና ስውን ሁሉ ከሥጋዊና ከምድራዊው አስተሳሰብ አላቅቀው ስማዳዊውን ነገር የሚያሳስቡ መገመጫትን እስኪያደሉን ሁሉን በሥርዐትና በአግባቡ የሚያደርጉ ዘግሮቻን እስኪያስነግላን ድረስ ዝም ልበል።

ቀን ከሌሊት ቅዱስንና ታላቁን ያፊዳዊ ዝግግራ ምድራዊ ደመወዝ ሳያገኙ እንደ ዓምድ ተተክለው የመሰገኑ- አሁንም የሚያመሰግኑ አበው «ጊዜው ገና ነው» ስለ ተባለው 'VCD' ምን ይሉ ይሆን? እንኳገርበት። «መናገር በሚገባቸው ወቅት ዝም የሚሉ ሁለ-ራሳቸውን ገድለው ሌላውንም ይገድላሉ።» መንገደኛው።

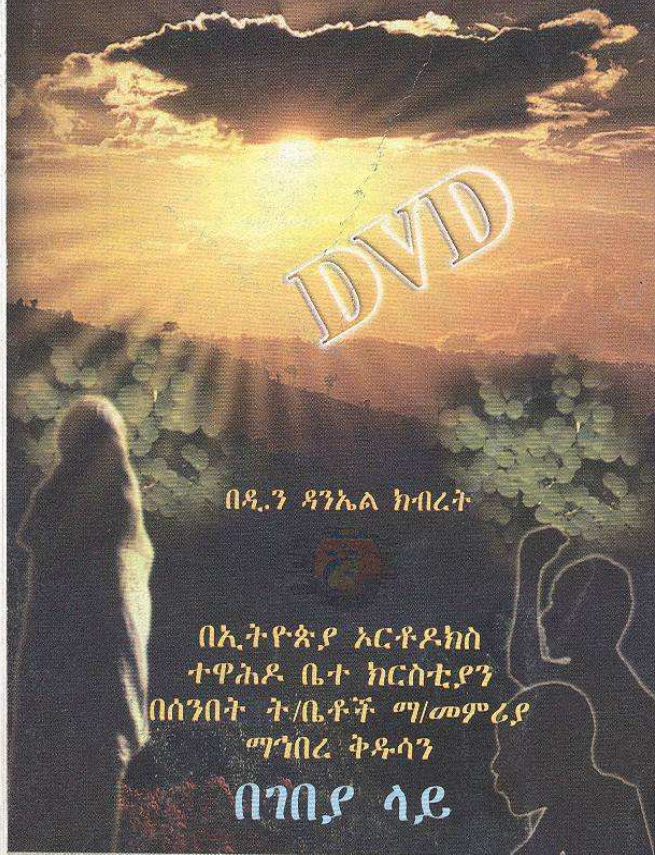
ጉዳዩ ከ«ድምፅ ብክለት» ጋር እንዴት ይያያዛል?

በ14ኛ ዓመት ቁጥር ሁለት 1998 ዓ.ም ሐመር መጽሔት እትም ዐይናማው መንገደኛ «አዲሱ የመገመጫ ገጢ በሚል ርእስ ላቀረቡት ሐሰ በ14ኛ ዓመት ቁጥር የሰነት እትም ላይ አብነት ገብሩ። «መልካ መን አገልግሎት የሚቃወም የቤተ ክርስቲያናችን ወገን አይደለም» በማለት ከአዋሳ የሰጡትን ትችት ተመልክቶታል። አቶ አብነት ገብሩ ያዙት እውነቱ በግልጽ ስለ ተነገራቸው ነው። እኔ እንደ ተገነብኩት የመንገደኛውና የሌሎች አስተያየት ሰጪዎች ዋና ሐሳብ «የካሲት መገመጫ ለምን ተዘመረ?» አገልግሎቱስ ለምን ተስፋፋ?» ሳይሆን ለምን በአገባብና በሥርዐቱ አልገነም። ለዝናን ለከብር ወይም ገንዘብ ለማግኘት በግጥም ሆነ በዚህ ይዘቱና በመልእክቱ አጠያያቂ የኾነ «መገመጫ» በየገጻጽውና በቅርብ ደግሞ በየመሥሪያ ቤቶች ደጃፍ ላይ በሞንታጋር ማለታ ወቅቶ ማስጠኛ አለፈላሚ ተብሎ አይ ደለም። ማስቀደም ያለብን የቤተ ክርስቲያን ክብር ነው። የሚል ነው። ለላው ስህተት ደግሞ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ሹሉ ተጠቅልሎ ለዘግሮቻቱ መስጠቱ ነው። ዘግሮቻቱ ከመነጋቸው በፊት የብሰ ከተ ወንጌል አገልግሎት በመቃወም ሁኔታ የተስፋፋባት ዘመን ነበር። በእነርሱም ጊዜ አለ። ከእነርሱም በኋላ ይኖራል። ቤተ ክርስቲያን በምእመናን የምታሸበርቀው የእግዚአብሔር ቤት ስለሆነች፣ እግዚአብሔር ደግሞ ሁሉንም በጊዜው ለሚጠራበት በሚሰበሰብበት ጥበብ ነው። ከእነሆም እንዲያመገመር አገልግሎት ነው። ብቸኛው ግን አይደለም። በርግጥም ደግሞ የመገመጫ በትዱስ ያፊድ በኩል የተሰጠን የራሱ የዜግ መደብ፣ ምልክት፣ መሥሪያ ሳይሆን /ጣዕም/ የለው ስማዳዊና አርቶዳክሳዊ ጸጋ ነው። የዘግሮቻቱ አገልግሎት የተባለውን ያህል ቢኾን እንኳ ትክክለኛነቱና ተቀባይነቱ የሚመስል ነው በዚህ ዐይን ብቻ ነው። ማስታወቂያዎች እንዲህ ሳያደኑቁን በፊት ምእመናን ጥሩ ናቸው የሚላቸውን መገመጫ መለየት፣ መገዛትና ግዳመጥ ችለዋል እኛ። ከዚህ አኳያ አቶ አብነት እንዳሉት የመንገደኛው መንገደኛ ዓይነት ሐሰ አደባባይ ስለ ወጣው ችግራችን በግልጽ እንደገና የሚያነግሩን እንጂ የሚያስተካኝ እንኾንም። የሚያስተካኝላቸውን የሚያሳቅድን። «መገመጫ በሞንታጋር እያሰጡትና ካልገኙትን» ማለት ነው። አቶ አብነት ይህን በተላላ ለመረዳት የሚሹ ከኾነ በአንድ የወር በዓል ቀን ከአዋሳ ወደ አዲስ አበባ ብቅ ብለው የምንታርበዋን ጩኸትና የምእመናን ስሜት /ምሳሌ/ ግጥን ይችላሉ። እስኪ አቶ አብነት ሌላ ጥያቄ ልጠይቅዎት? ቀደም ነገር ዘግሮቻቱ መኪና ተከራይተው፣ አስተዋጭ ቀጥረው አዋሳ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ድረስ እንዲያ የሚደክሙት ለምን ይመስልዎታል? መገመጫ ቤት የከፈተ ሰዎችን እንደትና ምን ሠርተው ይብሉ? ወይይታችን ከንቱ መመላለስ እንዳይኾን እስኪ ጉዳዩ በቀጥታ የሚመለስ ከታቸውም አስተያየት ይሰጡበትና መነቃ ቀፋ ቀርቶ ወደ አንድ የመፍትሔ ሐሳብ እንድረስ። ጉዳዩ ከሕግ አኳያ እንዴት ይታያል? ከድምፅ ብክለት» ጋር እንዴት ይያያዛል? በእኔ ነጥቦች ላይ ምእመናን ግን ባቢ እንዲኖራቸው የሚያስፈልገው ይመስለኛል። በመጨረሻም የገገኛት ክፍለ-ይህን የውይይት መድረክ የገዘጋጅቱ ለመሰ ሰገን ይገባል አላለሁ። እግዚአብሔር ቸርነት፣ የእመቤታችን አማላጅነት ከሁላችን ጋር ይሁን። አሜን።

አርሚያስ ዓምድ ብርሃን - አየር ጠና ጳጉም ተመስገን - ልደታ ዲ/ን አበበ መንገሥቲ - አላማባ ይመሰላል አላባቸው - ወልደያ

መጽሐፈ ሶስና

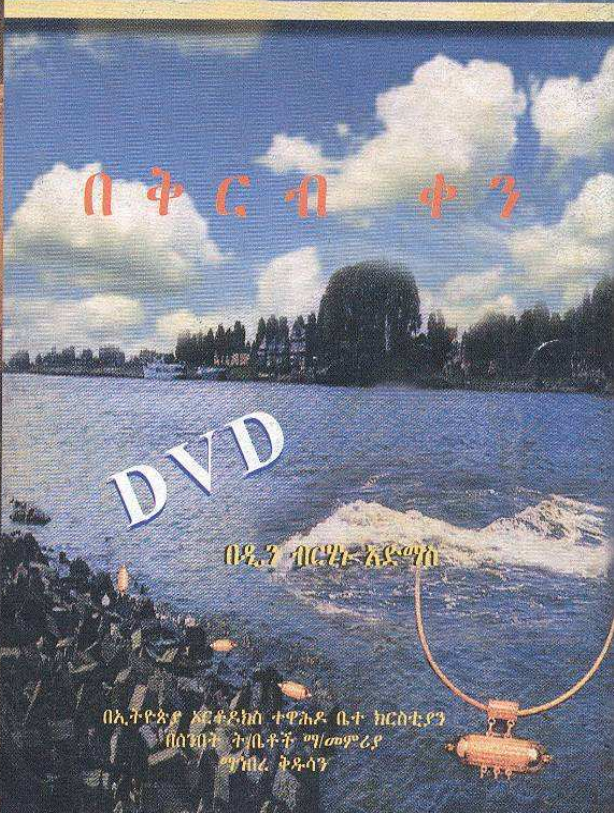
DVD

በዲ.ን ዳንኤል ክብረት

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማ/መምሪያ ማኅበረ ቅዱሳን

በገበያ ላይ

የጠፋው ጌጥ

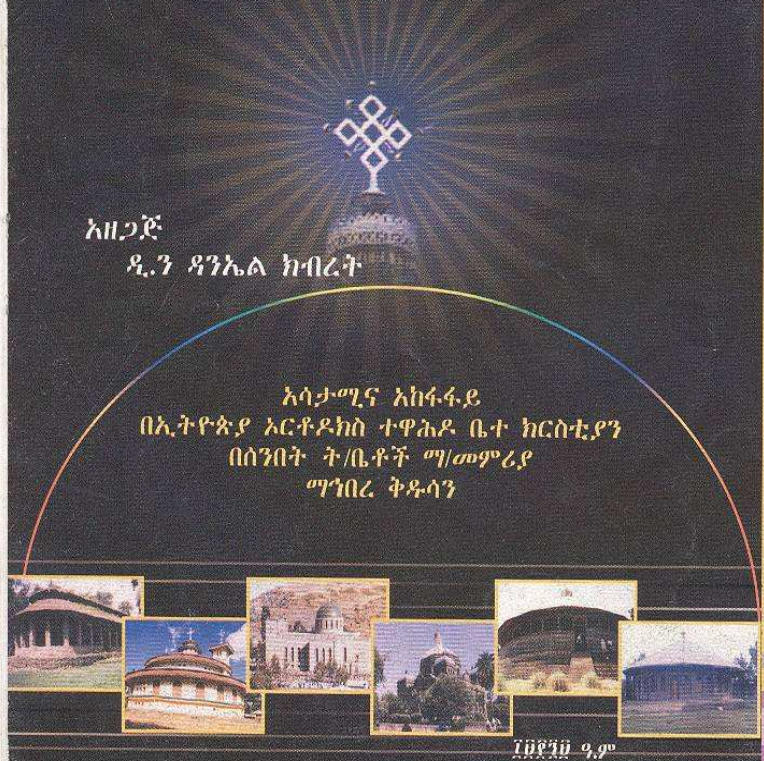
በ ቅርብ ቀን

DVD

በዲ.ን ብርሃኑ አድማስ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማ/መምሪያ ማኅበረ ቅዱሳን

የቤተ ክርስቲያን መረጃዎች

አዘጋጅ

ዲ.ን ዳንኤል ክብረት

አሳታሚና አከፋፋይ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማ/መምሪያ ማኅበረ ቅዱሳን

፲፱፻፺፱ ዓ.ም

አዲስ መጽሐፍ

ቅ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንን

- ቅዱሳን
- ሊቃውንት
- ገዳማት
- አድባራት

ታሪክ እና ሌሎችንም መረጃዎች የያዘ ዐውደ ጥበብ

በ ቅርብ ቀን

ዋጋ ብር 3.50

ሚኒ ማተሚያ ኢንተርፕራይዥ

© ማኅበረ ቅዱሳን

ይህን መጽሐፍት ያለ ማኅበረ ቅዱሳን ፈቃድ በከፊልም ሆነ በሙሉ ማሳተም ፤ እንዲሁም በማንኛውም መልኩ ለሽያጭ ማዋል በህግ የተከለከለ ነው።